

AZ 1876. ÉVI MAGYAR ORSZÁGOS

IPAR-, TERMÉNY- ÉS ÁLLAT-KIÁLLITÁS

EMLÉKKÖNYVE.

SZERKESZTI:

GELLÉRI MÓR

KIÁLLITÁSI TITKÁR.

KIADJA:

A „SZEVEDI IPARTÁRSULAT.”

SZEVED 1877.

BURGER ZSIGMOND ÖZVEGYE KÖNYV- ÉS KÖNYOMDÁJÁBÓL.

Jelige: „Hass, alkoss, gyarapíts,
s a haza fényre derül.“

BEVEZETŐ SZAVAK

BAKAY NÁNDOR-TÓL.

efejeztük szerény, családi ünnepünket. Látogatóink, vendégeink rég eltávoztak tőlünk.

Emléket adtunk kedves vendégeinknek távozásra, emléket egy testvéries kézzorításban.

Azonban érezzük, hogy maradandóbb emléket is kell nyujtanunk a nemzet számára, s legyen ezen emlék: e könyv.

Csekély, igénytelen, miként szerény foglalatjának, a kiállítás történetének alapkiindulása volt.

Még a bécsi világtárlaton megbeszéltük az ottani magyar kiállítókkal, hogy a sajátképeni magyar ipart itthon közelről kellene megismernünk s úgy barátainknak valamint ellenfeleinknek is bemutatnunk; de egyszersmind megfigyelnünk, az idő haladtával mily befolyással lesz a világtárlati tapasztalás a hazai fogyasztó és termelő közönségre nézve.

Azután majd egy év folyt le; az 1874. év február havában a szegedi iparos-körben a világkiállítás jutalmainak kiosztása alkalmával tartott lakomán az ügy először és nyilvánosan megpendítettett. Ugyanazon év május havában a szegedi iparos-kör és az ipartársulat egy-egy külön bizottságot küldtek ki a kezdetleges előmunkálatok megtételére. Ezen bizottság a kezdeményezést korainak tartván, hosszasan vesztegelt; késő ősszel az apatini kiállítás alkalmából általam a sajtó útján ez érdemben a nyilvános eszmecsere megkezdett. Ugyancsak az apatini kiállítás alkalmával az egykori közigazdasági miniszterrel, B a r t a l Györggyel az ügyet megbeszélvén, október 12., 18. és 22-én a nevezett vegyes küldöttségek üléseiben a kiállítás előtervezete vita alá került. November 12-én alakult meg a kiállítási bizottság D á n i Ferenc, szegedi főispán elnöklete alatt. Ugyanezen alakulási gyűlésből küldtettem ki, mint a végreh. bizottság elnöke, ezen bizottság megalakítására.

1874. november 19-én egy küldöttség ment a közgazdasági miniszterhez, őt a fővédnökség elfogadására fölkérni. Ezen küldöttség tagjai Horváth Mihály püspök s Kállay Ödön, mint szegedi követek s alólirt, mint a végrehajtó-bizottság elnöke, valának. Ugyanezen ülésből kéretett föl Szeged város köztörvényhatósága a főpártfogóság elfogadására.

A föntebbi kérelmek teljesülése után még ugyanezen évi december hóban körlevelek és fölhívások küldettek szent István koronája birodalmának minden köztörvényhatóságaihoz és testületeihez.

1874. december 15-től 1875. március 2-ig magyaros szóáradat folyt a kiállítás ügye körül, míg a mondott napon valahára megalakult a végrehajtó-bizottság.

Ezen bizottság megalakulta után az összes tervek s előmunkálatok megkezdettek. Az előmunkálatok folyamatát nem egyszer akadályozta a kölcsönös magyaros pártféltékenykedés, a májusi nemzetgazdasági orsz. kongresszus, mely szintén Szegeden tartott s a közbeneső követválasztások s az önálló vámterület s független magyar nemzeti jegybank érdemében fölmerült általános mozgalmak, habár magában növelték a közfigyelmet és a közbizalmat a kiállítás tényezői iránt, mindamellett is nem kevésbé akadályozták a hivatalos közegekkel okvetlen szükséges érintkezést.

De ezek is lezajlottak s az időközben, t. i. június 6-án tartott országos kiállítási gyűlés határozmányai a higgadó kedélyek természetes folyamán mindinkább kidomborodtak. A nevezett gyűlés azon határozata, hogy a kiállításon csakis a hazában készült, illetőleg termelt tárgyak állithatók ki, megadta a kiállításnak az erősen körvonalozott magyar nemzeti jelleget. Ugyanezen gyűlésben a kiállítás, mely eddig csak ipar- és terménykiállításnak terveztetett, az állatkiállítás felölelésével meg bővítettén, általános jellegű magyar országos közkiállításra nyert bőségesebb keretet. Mult év január elején a hivatalos munkálatok megkezdettek, a kiállítási iroda megnyitott, melynek élére a bizottság Gelléri Mórt, az „Alföldi Iparlap” szerkesztőjét, mint kiállítási titkárt választá.

A kiállítás ügye a sajtó és a postai levelezések útján egy egész éven át lankadatlanul sarkaltatott. Szeged város és a haza többi városainak jórakész fiai testvéries rokonszenvvel s férfias buzgalommal támogatták az intéző közegek működését. A fővárosban és a vidék néhány városaiban albizottságok alakultak.

Mult évi ápril közepe felé 200 bejelentés érkezett a vidékről, majd annyi gyűlt össze a fővárosi bizottság lelkes elnökénél, Szabóky Adolfnál.

A március és április hónapokban Szegedet fenyegető vizár valamint e város, úgy a kiállítás sorsát is kéteessé tette. Az ápril hó 25. és 29-én tartott bizottsági ülések jegyzőkönyvei tanuszkodhatnak, hogy közönségünk legnagyobb része ingadozni kezdett a kiállítás sikerülte iránti hitében. Azonban Szeged el volt ígérkezve a nemzetnek s így Szeged város becsülete le volt kötve a kiállítás ügyének; a bizottság többsége azon jelszót kapta föl: ha a várost megmenthettük, a kiállítás ügyét okvetlen meg kell mentenünk; s amily erélylyel harcoltak a szegedi polgárok az imént az elemek ellen, éppen oly erélylyel döltek a nagy nemzeti ügy megmentése már-már késedelmet szenvedett munkájához. A nemzet őrszemmel kísérte Szeged polgárainak és hölgyeinek lelkes törekvését s ezen harc közepette özönnel indultak meg a bejelentkezések. Ami a kiállítások történetében majdnem hallatlan, az összes bejelentkezők közül a kiállításról alig maradt el valaki; s a néhány elmaradt egyén helyett ugyanannyi száz késői bejelentkező érkezett. A későn történt bejelentkezéseket azért sem lehetett visszautasítani, mert a fönt érintett s Szeged sorsából folyó küzdelem által némelyek joggal tétováztak s ezáltal késtek el.

A késői bejelentkezéseket követte a vasut-társulatok áruszállítási kedvezményének rövid tíz napra szorítása, s ezen ferde eljárásból szülemlett óriási áru-torlódás. Augusztus 10-én még alig voltak elhelyezendő tárgyaink; 16., 17. és 18-án érkezett a legnagyobb áru-tömeg, ugyannyira, hogy 19-én a kicsomagolást be kellett szüntetnünk, hogy a zürből kibontakozhassunk s az eddig kicsomagolt tárgyak elhelyeztethessenek, s a tömkelegből a rend kidomborodjék.

Mindeközben a végrehajtó és a csoport-bizottságok tagjai hazafias ügyszeretetből egész díjtalanul éjjel-nappal ülészektek és dolgoztak.

Mielőtt a történetek kiegészítését tovább folytatnók, ki kell fejeznünk, hogy oly csekély volt az alap, oly egyszerű emberek álltunk a dolgok élén, oly szűk volt a mi erőnk, s oly nagyok voltak akadályaink, hogyha a minden oldalról vett biztatással nem találkozunk, a kezdet elején kellett volna leroskadnunk nagy erkölcsi felelősséggel járó terheink alatt.

De hála a nemzet nemtőjének, a közakarat emelte gyöngye karjainkat és vezérelte gyarló lábainkat. S ime a nagy művet befejeztük.

Nem volt oly nagy, mint a nemzet családfája, nem oly hatásos horderejű, mint annak életszükségletei; de örvendetes, mert a kormány és Szeged város által adományozott két-kétezer forint kivételével az egész mű a közbizalom erejéből emelkedett. Örvendetes azért is, mert e rokontalan s közgazdászatiilag még mindig elnyomott nemzet e téreni élettusájának bevezető előjátéka ez; örvendetes, mert árvíz, fagy és közgazdasági nyomás közepett sem ütött ki rosszul, sőt szerényen s dicsekvés nélkül szóíva, biztatólag s tűrhetőleg jól sikerült. Biztatólag sikerült az erkölcsi harcra, melynek rövid idő alatt kellő közepén találándja magát nemzetünk.

S Z A B Á L Y Z A T O K.

BIZOTTSÁGOK.

A. SZABÁLYZATOK.

1. A KIÁLLITÁSI SZABÁLYZAT.

1. Ezen országos kiállítás a nagyméltóságu magyar kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter urnak fővédnöksége, Szeged város köz-törvényhatóságának főpártfogósága, Magyarország több törvényhatóságának és egyesületének pártfogása alatt áll.

2. A kiállítás szellemi részére, nevezetesen az intéző és vezénylő közegek közötti érintkezésre vonatkozó levelezések a főtírt közegek közbejöttével alkotott „országos kiállítási bizottmány elnökségéhez Szegeden” intézendők.

3. A kiállítás kezelési ügyeire, bejelentésekre, elhelyezésekre s egyéb eselekvő intézkedésekre, valamint fölvilágosításokra vonatkozó levelezések a főtírt bizottmány kebeléből alakult „végrehajtó-bizottság elnökéhez Szegeden” intézendők.

4. A kiállítás Szeged városban a buzatéren épült főreáltanoda palotájában 5400, az előtte levő ligetben 2000, a mellette levő téren 10,000 s a közellevő tiszaparton 2600, összesen 20,000 □ méternyi téren, s szükség-szerűleg ezen téreken emelendő ideiglenes épületekben rendeztetik.

5. Magyarország és kapcsolt részeinek arra méltó minden mű- és terménycikke, úgy az állatok a kiállításra elfogadtatnak; kizárva csak a gyors romlásnak kitett anyagok és robbanó tárgyak vannak.

6. A bejelentések czennel megnyittatván, 1876-ik évi május utoljáig fogadtatnak el; a térbeosztás megtörténte után érkező bejelentések figyelem-bevételére nem vállalhat szavatosságot a bizottság.

7. A kellő időben bejelentett tárgyak 1876-ik évi július 15-étől ugyanazon hó utoljáig küldendők be; későn érkezett tárgyak elhelyezésére nézve a bizottság nem szavatol.

8. A megnyitás augusztus 20-án délelőtt 9 órakor, a bezárás szeptember 10-én délután 6 órakor történik.

9. A kiállítás egy rendkívüli országos vásárral lesz összekötve, amely vásár a consulátusok útján nemzetközivé tétetik.

10. A kiállított általános értékű vagy közhasznu tárgyak a bizottság által részben megvásároltatnak és kisorsoltatnak, mire nézve külön szabályok alkotvák.

11. A térdij fele a tárgyak bejelentésekor, másik fele a tárgyak beküldésekor fizetendő; és pedig: a palotában szabadon álló terek 4, fal

melletti tér 2, faltér 1 frtjával; az ideiglenes épületekben 2 frt, a színekben és szabad udvarban 1 frtjával □ méterenkint. Beigazolt szegényeknek a tér-díj felében vagy egészben elevedhető; nagy tért igénylő kisebb értékű, s kis téren elhelyezhető nagy értékű tárgyak díjszabásánál a bizottság mértékszerűleg eltérhet.

12. Folyó asztalokat a bizottság díj nélkül ad. Szekrények, állványok a fél kívánatára mérsékelt áron a bizottság által készítettnek. Ezek díjának fele előre, másik fele használatba vételkor fizetendő. Szabadságában áll a félnek saját szekrényt használni; ezen esetben annak rajza a bizottsághoz beküldendő. A gépekhez szükséges gőz-, víz- és gázmozgató erőket a bizottság díjtalan adja.

13. A szállítási és egyéb szokásos kedvezmények kieszközlésén túl gondoskodik a bizottság, hogy a vendégek ingyen elszállásoltassanak. Közös beszállító, csomagoló, fölállító és gondozó közegek szerveztettek, amelyek egész a tűzbiztosításig s esetleg visszacsomagolásig minden ellátást teljesítenek. Ezen szolgáltatások a felek által részben vagy egészben igénybe vehetők, de nem kötelezők. Az ezekért járó mérsékelt díj a kiállítás bezártakor fizetendő.

14. A rendezésre nézve 16 csoport, chez képest a rendező-bizottmány 16 szakosztályba alkottatott. Általánosságban a láncolatossá rendezés olyformán állapított meg, hogy a csoportok külön jellege kellőleg óva legyen.

15. A csoport-beosztás a következő:

- I. Erdő-termények és félkészítmények, nehezebb faipar.
- II. Bánya-termények és félkészítmények, nehezebb ércipar. — Nemkülönb: üveg-, gyurma-, agyag és kőipar.
- III. Mezőgazdasági termények és félkészítmények.
- IV. Malomipar és élelmi cikkek.
- V. Szeszipar, borok és egyéb szeszes italok.
- VI. Fonó-szövőipar, ruházati tárgyak.
- VII. Háztartási és bútóipar.
- VIII. Vasipar.
- IX. Nemes-érc-, nemes kő- és fémipar.
- X. Bőr-, csont- és kaucsuk-tárgyak.
- XI. Műipar- és zenészeti tárgyak, építészeti rajzok és tervek.
- XII. Közmivelődési tárgyak, tanszerek, tudományi és szépművészeti tárgy.
- XIII. Gazdasági eszközök, iparos-szerszámok, kézi gépek.
- XIV. Gépek, gőz-, víz- és lőerő.
- XV. Halászati, hajózási és vízépitészeti tárgyak.
- XVI. Állat-tenyésztés, állat-kiállítás.

15. A bírálatok az országos kiállítási bizottmány és a kiállítók közbejöttével alkotandó bíráló-bizottság által fognak végrehajtatni.

16. Jutalmul a kiállításához bocsájtott minden tárgy tulajdonosa egy emlékérmét nyer; kiváló tárgyak érdemérmét s a kitüntetést indokló díszokmányt nyernek.

17. Kiállítók s ezek munkásai, valamint a rendezésnél közreműködő tagok állandó szabadjegyet nyernek. A látogató közönség részére 50 kros egyszer érvényes bemeneti jegyek adatnak. Beigazolt munkások és 14 éven alóli gyermekek féláru jegyeket nyernek. Ünnepestes alkalmakkor a belépti díj 1 frt leend.

18. Minden kiállítónak joga van külön képviselőt tartani; azonban a bizottság már eleve gondoskodott egy általános képviselőről is. Közönlényül az „Alföldi Iparlap“-ot választotta.

19. A kötelességeiknek eleget tett kiállítók tartoznak tárgyaik eltávolítására nézve szeptember 20-ig intézkedni. 30-ig el nem vitt tárgyak a tulajdonosok terhére beraktározatnak.

Kelt Szegeden, 1875. szept. 17-én tartott országos ipar-, termény- és állat-kiállítási bizottság üléséből:

Bakay Nándor,
végreh. biz. elnök.

Reizner János,
biz. jegyző.

Dáni Ferenc,
kiállít. elnök.

2. CSOPORTOZATI BEOSZTÁS.

I. Csoport. Erdőtermények és félkészítmények, nehezebb faipar.

Tárgyak. I. **Fatenyésztés.** Magvak, maggyűjtések, magok eltartása, csemete-nevelés, művelési módok, vetés és ültetés, valamint a tenyésztés egyéb módjainak összehasonlítása, leírva is tárgyilagosan; tekintettel az égalj- és talajra nézve.

II. **Fakészítés.** Fadöntések, erdő-vágások, irtások; ezekhez szolgáló eszközök.

Fatörzsek egészben: szálfák, törzsrészek, rudfák, mindennemű gömbölyű faragatlan szálfarészek s faneműek.

Ácsolt, bárdolt, hasított, fűrészelt és fölszelt fák; u. m. szerszámfák, hasábok, zsindelyek, szilánkok, hangfák, szitakávák, dobozfák, hordódongák; továbbá padlók, deszkák, lécek, horogfák, oszlopfák, párnafák, ablak- és ajtófelek, vasuti talpfák, stb.

Félgyártmányok: Faragott küllők, keréktalpak és agyak, ágyutalpak, faszegek, gyufa-huzalok, kefefák, szerszámnyelek, kádárfák, stb.

Erdőtermények: Vesszők, durva fonatok, cserkéreg, gubacs, gyanta, mézga, tőzeg, dugaszfa, hancs, cserény, erdei festanyagok, fűvek s az erdőtalaj minden termékei.

Az erdei mellékipar termékei: Szén, szénkorom, kátrány, hamuzsir, nyir- és jávorfa-levek, italok.

Erdészeti statisztikai munkálatok, építkezési vázlatok.

Erdei vadász-szerek. Erdei állatok kitömött állapotban.

Erdő-statisztika.

II. Csoport. Bányatermények és félkészítmények, nehezebb ércipar; ide sorozandók még az üveg-, gyurma-, agyag- és kőipar.

Tárgyak: Só-, szén-, érc- és kődarabok; zuzott, olvasztott, nyújtott és kalapált ércneműek; járda-, ut-, sir- és malomkövek; csatornák, medencék, táblák gránit- és márványból. Mindennemű épület- és gazdasági kőanyagok.

Kőfaragványok. Gyurma- és agyag-edények, tartályok, dísz- és gazdasági tárgyak, épületterészek.

Kohászati és bányászati féltermelvények; festanyagok, savak és vegyületek, stb. kátrány, kőolaj, kén, s. t. eff.

Bányászati és kohászati durva ércipar. Kaszák, kapák, ásók, pőrölyök, üllők, kalapácsok, fejszék, balták, tengelyek, ekevasak, sodronyok, huzott és vert vasak, szögek, pléhtáblák, bográcsok, serpenyők, üstök és durvább öntvények.

Az üveg- és porcellán-ipar minden ágazata a legfinomabb metszett, köszörült és festett üvegekig.

Bányászati és kohászati eszközök, leírva és természetben.

Bánya-statisztikai munkák.

Szállítási eszközök. Hiányok, hátrányok, előnyök.

III. Csoport. Mezőgazdasági termények és félkészítmények.

Tárgyak: Mindennemű kalászos-, csöves-, hüvelyes-, rostos-, gumós- és gyökünnövények, szolgáljanak azok emberi eledelül, vagy ruházati és háztartási tárggyul, vagy gyáripari nyersanyagul, állati takarmányul, vagy csak éppen fényűzési vagy csak ritkasági tárggyul.

Eszerint továbbá minden olaj-, bód-, festő-, orvos- és gyógynövények; s mindezeknek magvai, gyökerei, szárai és törzsei.

Gyümölcs-, szőlő-, konyha- és díszkertészet minden ágazata, összekötve időszakos virág-, zöldség- és gyümölcs-kiállítással.

Kezelési rendszerek föltüntetése, trágyázási és öntözési rendszer, sőt trágyanemek, föltüntetve tartályokban, behatással a növény fejlesztésére.

Rét- és mezőművelési termények, takarmányfüvek s ezek magvai.

Vadon növények, u. m.: nád, gyékény, sás, káka, páklya, sulyom.

Magyar gazdasági félászványok: sziksó, gyeptőzeg, stb.

Növényi félkészítmények: Kender, len, dohány, növény-olajok, kásák, olajpogácsák, mesterséges takarmányok.

Állati termények és félkészítmények: Bőrök, tollak, bundák, szarvak, paták, sörték, szőrök, gyapju, selyem, stb. Szappan, fagygyu, fagygyany, viasz, stb. Továbbá mindazon állati termények és félkészítmények, melyek élelmi cikkül nem szolgálnak.

Statisztikai adatok.

IV. Csoport. Malomipar és élelmi szerek.

Tárgyak: Liszt, dara, derce, korpa s egyéb őrlemények.

Tarhonya- és tészta-készítmények.

Barna, fehér, ipari és házi, cukor- és méz-sütemények; kétszersültek.

Száritott gyümölcsök, befőttek és cukorjegecezesek. Gyümölcs-ír és gyümölcs-sajtok, iparilag készítve. Csokoládék, pótkávék, stb. Sonka, szalámi, sajt, vaj, tej, szalonna, zsir, kolbász és hurka szárítva, méz, cukor, szörp és t. eff. édességek.

Az őrleményi oszt. függelékeként keményítő és csiriz.
Gyártmányi eljárások, eszközök, gépek, statisztikai adatok.

V. Csoport. Szeszípar. Borok és egyéb szeszes italok.

Tárgyak: Gyümölcs-, szőlő- és gabonaszeszec.

Liqueurök, sörök, ecetek.

Borok: hegyi, homoki, kerti és parlagiak.

Gyümölcsborok.

Borászati eszközök, kezelési módok, feltüntetési, bortisztító és bor-pótszerek.

Szesz-, sör- és ecetkészítési eszközök leírása és rajzai.

Statisztikai, termelési és talajviszonyok feltüntetése.

VI. Csoport. Fonó-, szövő-ipar, ruházati tárgyak.

Tárgyak: Mosott gyapjú, fonható szőrmék, ezekből készült fonalak, posztók, szőnyegek, len-, kender-, selyem- és egyéb szálak és rostos fonásra kész kidolgozott alakban; szintén ezekből készült fonatok és szövetek.

Vásznak, hálók, mindennemű fonott és kötött munkák az ipar köréből.

Gyékény- és szalmafonatok, szövetek, arany-, ezüst- és ércfonatok, szövetek.

Kötelek, hevederek, tömlők, cérnák, zsinórok, stb.

Kosárkötő munkák.

A felsorolt termelési ágakhoz használt eszközök természetben és rajzokban, vagy leírva.

Statisztikai adatok

VII. Csoport. Háztartási és bútorigar.

Tárgyak: A legaprólékosabb házi felszerelésektől a legmagasb tökélyű bútorigarig, bár egész termék felszerelése, vagy csak egyes darabok.

A női kézimunkák minden nemei, az összes gazdasszonyi háztartás minden cikkei, amelyek nem szorosan üzletileg készülnek; ugyancsak a női szorgalom minden mutatványai, szolgáljanak azok közszükséglet, fényűzési vagy mulattatási tárgyak; felvéve az egész női háztartás minden házilag készült tárgyait, bár azok szorosan véve talán más osztályba, más csoportba esnének.

Ami által azonban egyes gazdasszonyok készítményei óhajításuk szerint a külön csoportban, pl. élelmi, gazdasági vagy ruházati tárgyak csoportjában való kiállítathatás előnyétől el nem ejthetők. Ide tartoznak a házi ipar

minden tárgyai: szövetek, fonatok, házi-eszközök, ruházatok, habár férfiak által is, de házilag készítettnek.

Házi-ipari szerszámok,

Statisztikai adalékok.

VIII. Csoport. Vasipar.

Tárgyak: Mindennemű finomabb vasöntvények és kovácsolások, nyújtások és hajlítások, vasbutorok, stb. Az összes lakatos-, kovács- és késes-munkák, kivéve a gépkészítményeket.

Termelési statisztika.

IX. Csoport. Nemesérc-, nemeskő- és fémipar.

Tárgyak: Mindennemű fém- s nemes-érművek és ékszerek. Bádogos-, rézműves-, rézőntő, horgany-, ezüst- és aranyműves-árak. Drágakövek, foglaltványok, s t. eff.

Statisztikai munkák.

X. Csoport. Bőr-, csont- és kaucsuk-tárgyak.

Tárgyak: Sziogyártó-, nyerges-, bőrdöcs- és fésűs-árak.

Készített bőrök, bőr, szőrmekészítmények, kaucsuk-, guttapercha-árak, fénymázos, vízmentes kelmék, bőrvásznak, ha mindezek nem tartoznak az öltözetneműek közé.

A felsorolt áruk készítésére szolgáló készülékek.

Statisztikai adatok.

XI. Csoport. Műipar- és zenészeti tárgyak, építészeti rajzok és tervek.

Tárgyak: Diszmnűárak, a papir-ipar minden tárgyai, rajz- és festőszerek, nyomdászati művek, acél-, kő-, fametszetek és rajzok, fényképészeti művek, csillagászati, vegytani és sebészeti műszerek, zenészeti műszerek és órák. Építészeti minták és tervek. Nemkülönb en ide tartoznak a kisebb mű- és vegytani gépek és gépvázlatok.

Statisztikai adatok.

XII. Csoport. Közművelődési tárgyak, tanszerek, tudományi és szépművészeti tárgyak.

Tárgyak: Szobrászati, festészeti és kézirajzművek, tanszerek, tanodai szerelvények, oktatástügyi munkák, tanodai munkálatok.

Föltüntetése a hazai közművelődési állapotoknak, tanodáinknak, süket-némák, vakokintézete, kiseddóvodák, gymnasium, reál, polgári és népisko-

láinknak s a felsőbb tanodáknak; ide tartoznak a vallásügyi dolgok, egyházi szerelvények, műritkaságok, muzeumi tárgyak s minden az emberi közművelődés történetébe vágó tárgyak és munkálatok.

Statisztikai adatok.

XIII. Csoport. Gazdasági eszközök, iparos-szerszámok, kézi gépek.

Tárgyak: Ekék, boronák, fogasok, hengerek, kocsik, szekerek, talyigák, tökéletesebb talicskák, csigák, hajtó-, emelő-gépek, az összes iparos-szerszámok és kézi gépek.

Statisztikai adatok.

XIV. Csoport. Gépek, gőz-, viz- és lőerőre.

Tárgyak: Gőzmozdonyok, vasuti szerelvények, gőzgépek, gőzerőre alkalmazott törő-, zuzó-, hajtó, emelő-készületek. Lőerőre alkalmazott hajtó-, emelő-, zuzó-, szántó-, vető-, cséplő-, morzsoló-gépek. Vizerőművek. Szél-, lég-, villany- vagy gázerőművek. A műtani tudomány nehezebb tárgyai.

Statisztikai adatok.

XV. Csoport. Halászati, hajózási és vízépítészeti tárgyak.

Tárgyak: Hajóépítési anyagok. Hajók, vizimalmok, csolnakok, hajósszerszámok, hajóépítési eszközök, idevonatkozó rajzok.

Hajózási és hajóépítészeti tudomány eszközei, vízi s vízszabályozási építmények, parterősítési munkálatok. Teljesen fölszerelt vízi járművek. A vizimalom szerelvényei, valamint egészen fölszerelt vizimalmok és hajók. Halászati eszközök, halászati szerelvények, halszáritási és halkezelési módzatok, esetleg halak a hazai különböző folyókból és ritkaságok. Kimutatása a hazai halfajoknak.

Hajózási, víz-építészeti, víz-szabályozási és halászati **statisztika.**

XVI. Csoport. Állattenyésztés, állatkiállítás.

Tárgyak: Mindennemű házi- és vadállatok elevenen, legyenek azok közhasznúak, fényűzésiek vagy épen kártékonyak. Adatok és példák az állattenyésztés ügyéből, úgy az istállózások, valamint az élelmezés, nemkülönbben a nevelés egyéb mozzanatai is megjegyzendők, illetőleg föltüntetendők.

A szárnyasállatok fészkelési, fajzási, költési rendszere, nemkülönbben a kicsinyek nevelése, tojások eltartása és elültetése.

A vadállatok hazai fajai, azok tartózkodási helyei, költözködése, stb.

Statisztikai adatok.

Gelléri Mór,

kiáll. titkár.

Bakay Nándor,

v. biz. elnök.

3. BIRÁLATI SZABÁLYZAT.

1. A bíráló-bizottság alakuló ülésében elnököt, alelnököt és jegyzőt választ; megalakítja továbbá a bíráló-bizottságokat csoportok szerint; minden csoport-bizottság saját köréből elnököt, alelnököt és előadót választ. A bírálók nincsenek kizárva a versenyzésből, azonban tárgyaik megbírálásakor a bírálók sorából visszalépnek.

2. Minden bírálónak joga van magát azon csoporton kívül, melybe választott, még két más csoportba beosztatni; azonban ebbeli szándékát tartozik a bíráló-bizottság jegyzőjének, a bírálatok megkezdése előtt bejelenteni.

3. A póttagok a bírálásban tanácskozási joggal bírnak; azonban szavazataikat csak akkor érvényesíthetik, ha a rendes tagok közül hiányzik valaki.

4. Fővárosi bírálót csak fővárosi póttag, helybelit helybeli, vidékit vidéki póttag helyettesíthet; ha azonban a helyettesítés ily rendben meg nem történhetnék, a csoport-bíráló-bizottság erről legjobb belátás szerint intézkedik.

5. A csoportok bíráloi működésük eredményéről az előadó által szerkesztett és a csoport-bizottság által hitelesített jegyzőkönyvet vesznek föl, melyet a teljes gyűlés elé terjesztenek.

6. A bírálás szavazattöbbség útján történik és egyenlő szavazatok esetén az elnök szava dönt.

7. Ha jelentékeny kisebbség a többség határozatát kifogásolná, ez a teljes gyűlés által választandó állandó fölszólamlási bizottsághoz föllebezhet, mely végérvényes ítéletet hoz.

8. A kiállítók fölszólamlásai ugyancsak ezen bizottság által intézendők el.

9. A fölszólamlási bizottság csak azon esetekben veszi a kiállított tárgyakat fölülbírálat alá, midőn már az írásban beadandó fölszólamlásból kitűnik, hogy akár valamely kiállított tárgy, akár pedig a megbírálás tárgyát képező valamely fontos körülmény kikerülte a bíráló-bizottság figyelmét.

10. Egyes csoportok bírálásánál, úgy a fölszólamló-bizottság működésénél lehet szakértőket véleményadásra fölkérni; azonban a szakértők a szavazásnál befolyást nem gyakorolhatnak, illetőleg a szavazásban részt nem vehetnek.

B. BIZOTTSÁGOK.

1. KIÁLLITÁSI NAGYBIZOTTMÁNY.

Elnök: Dáni Ferenc.

Titkár: Gelléri Mór.

Alelnök: Bakay Nándor.

Pénztárnok: Rainer Ferenc.

Jegyző: Reizner János.

Ellenőr: Bódvay Pál.

Biz. tagok:

Ádám Ferenc.

Auer József.

Ausländer Vilmos.

Balogh Ferenc.

Baranyai Ferenc.

Bietler Ferenc.

Bobcsék Sámuel.

Brauswetter János.

Csermelényi Iván.

Daniss János.

Dobó Miklós.

Farkas Károly.

Felmayer Gusztáv.

Felmayer János.

Gál Ferenc.

Golyósy Gusztáv.

Herbich Mihály.

Hoffer Károly.

Horváth Ferenc.

Hrazdil Ede.

Juhász György.

Kalmár István.

Kálmán Ferenc.

Kapcsándy Károly.

Kéry János.

Kiefer Godofréd.

Kiss Gyula.

Kontraszti Alajos.

Könyvhegyi József.

Kőrösi Antal.

Kovács István.

Lemle Miklós.

Lenhardt József.

Lengyel Lőrinc.

Lévay Ferenc.

Lichtenberger Mór.

Lőcsey Mihály.

Magyar Gábor.

Maróczy József.

Mayer Vencel.

Mészáros Nándor.

Molnár Antal.

Molnár Gábor.

Molnár János.

Molnár József.

Mozgay Károly.

Muskó Sándor.

Nagy Pál.

Nagy Sándor.

Nigrényi Pál.

Nyilasy Pál.

Obláth Lipót.

Oehring András.

Oltványi Pál.

Pálfy Ferenc.

Pálfy János.

Posgay Mihály.

Priváry János.

Priváry Pál ifj.

Rainer Károly.

Roth Endre.

Sánta Antal.

Schütz Antal.

Szabados János.

Szekerke József.

Szendrőy János.

Sziráky József.

Szluha Ágoston.

Szücs Ferenc.

Taschler József.

Tóth János.

Varga Pál.

Veszeli Ferenc.

Vitkó Antal.

Wagner Károly.

2. VÉGREHAJTÓ-BIZOTTSÁG.

*Elnök: Bakay Nándor.**Jegyző: Gelléri Mór.**Alelnök: Nigrényi Pál.**Pénztárnok: Rainer Ferenc.**Ellenőr: Bódvay Pál.***Tagok:**

Auer József.

Balogh Ferenc.

Basch B. Lőrinc, száll.

Golyósy Gusztáv.

Kiefer Godofréd.

Lemle Miklós.

Löwinger D. József, h.

képviselő.

Mozgay Károly.

Maróczy József.

Ottovay Károly.

Oehring András.

Sziráky József.

Tóth Sándor.

Veszely Ferenc.

Tiszteletbeli kültagok: Boguss lovag és Grell Mór Temesvár.

3. CSOPORT-BIZOTTSÁGOK.

I. csoport. Erdőtermények és félkészítmények, nehezebb faipar.*Elnök: Rainer Ferenc.***Tagok:**

Ádok István.

Berta István.

Berta Mihály.

Bitó István.

Csányi Pál.

Csiszár József.

Farkas Károly.

Fendt Antal.

Fiala Antal.

Filler József. (Eszék.)

Hartl Ignác. (Pécs.)

Heszlényi József ifj.

Horváth Gyula.

Humay István.

Jedlicska György.

Kis János.

Kreutzberger Ferenc.

Leopold Ignác fiai.

Löwy és társa.

Madár Mihály.

Málik József.

Mayer Vencel.

Milkó testvérek.

Molnár János.

Nagypál Gáspár.

Neubauer József.

Pálmay István.

Pap István.

Pálffy Sándor.

Pillich Imre.

Temesvári István.

Vőneki Pál.

II. csoport. Bányatermények és félkészítmények, nehezebb ércipar; nemkülönben üveg-, gyurma-, agyag- és kőipar.*Elnök: Fluk Ferenc.***Tagok:**

Hegedüs Mihály.

Hegedüs Sándor.

Ivánkovics Károly.

Kasztner Károly.

Weigner F.

III. csoport. Mezőgazdasági termények és félkészítmények.*Elnök: Pálffy Ferenc.***Tagok:**

Benke József.
 Börcsök József.
 Börcsök Ignác.
 Börcsök Péter.
 Csiszár József.
 Dáni József. (Orosháza.)
 Dobó Miklós.
 Dobó János.
 Eördög János.
 Dr. Erőskövy Antal
 Fendt Antal.
 Fiala Antal.
 Fodor A. Imre.
 Götz János.
 Horváth Mihály.
 Illés Lajos. (Mágoecs.)

Kéry János.
 Kordás Antal.
 Kovács Imre. (Mágoecs.)
 Kalmár J.
 Krebsz Mihály.
 Lichtenberger Mór.
 Marossi Mór.
 Nagy Pál.
 Órhalmy Lajos.
 Pálffy Antal.
 Pap Imre.
 Pillich Imre.
 Pokay Pál.
 Rác Ferenc.
 Rónay D. (K.-Zombor.)
 Sávy Sándor.

Szilágyi Gusztáv.
 Stammer S. (Szentes.)
 Szűcs Ferenc.
 Tombácz István.
 Tóth István. (Mindsz.)
 Tombácz Mihály.
 Takó Ferenc.
 Tóth Antal.
 Török Antal.
 Várady Ignác.
 Weisz Fülöp.
 Zombori András.
 Zombori Kis András.
 Zomboresevics N. (Szabadka.)

IV. csoport. Malomipar és élelmi cikkek.*Elnök: Schütz Antal.***Tagok:**

Back Ernő.
 Bermüller Emil.
 Gunst Izsó.
 Juranovits Ferenc.

Kernweisz Miklós.
 Kis Márton.
 Kőrösy Antal.
 Oblath Antal.
 Vass János id.

Ottovay Károly.
 Répás József id.
 Szántó Leánder.
 Szemmári József.

V. csoport. Szeszipar, borok és egyéb szeszies italok.*Elnök: Oblath Lípót.**Alelnök: Ströbl József.***Tagok:**

Árvay László.
 Gottlieb Dávid.
 Hosszu Nándor.

Kátai István id.
 Kis István, belv.
 Kis István, a. v.
 Treitz Nándor.

Kis Pál.
 Patzauer Miksa.
 Szögi József.

VI. csoport. Fonó-szövő-ipar, ruházati tárgyak.*Elnök: Lemle Miklós.***Tagok:**

Bakay Nándor.
 Braun Mór.
 Dauiss János.
 Danner.
 Egresi József.
 Gombos József.
 Hanner Márton.

Holtzer Jakab.
 Ivánkovics Ferenc.
 Janiki István.
 Kálló Antal.
 Klencz.
 Lillin Károly.
 Lőcsey Mihály.
 Wiedermann Antal.

Magyar József.
 Mozgay Károly.
 Pachel József.
 Sánta Antal.
 Szombathelyi.
 Wagner F. A.
 Weisz Mór.

VII. csoport. Háztartási és butoripar.*Csoportelnök: Salamon Zsigmond.***a) Butoripar.***Elnök: Rainer Károly.***Tagok:**

Balt Antal.
 Buday Lajos.
 Hanzel Alajos.
 Juhász Antal.
 Juhász György.

Kernyi István.
 Lengyel Lőrinc.
 Málk József.
 Oehring András.
 Posgay Mihály.

Seifmann Mór.
 Simonovics Károly.
 Szabó József.
 Vánky György.

b) Házi-ipari szakosztály.*Elnök: Magyar Gábor.***Tagok:**

Fenyvesy János.
 Gelléri Mór.

Graszelly Lajos.
 Kamocsay Imre.
 Wächter Karolin.

Tóth Gyula.
 Tóth János.

VIII. csoport. Vasipar.*Elnök: Nigrényi Pál.***Tagok:**

Bokor Nándor.
 Császár József.
 Csikos Ignác.
 Hodács János.
 Mák István.

Mayer Sándor.
 Molnár Márton.
 Ottovay Imre.
 Schlauch Károly, a. e.
 Sziráky József.

Tóbiás Márton.
 Ujhegyi József.
 Veszely Ferenc.
 Zombory János.
 Zombory Mihály.

IX. csoport. Nemesérc-, nemeskő- és fémipar.*Elnök: Golyósy Gusztáv.***Tagok:**

Marossi Sámuel.	Politzer Lipót.	Pollák D. A.
Politzer Sándor, a. e.	Kronstein János.	Fagler Kálmán.
Pósz Alajos.	Kronstein Lipót.	

X. csoport. Bőr-, csont- és kaucsuktárgyak.*Elnök: Priváry János.***Tagok:**

Ádám Ferenc.	Herbich Mihály.	Molnár Antal ifj.
Balogh Ferenc.	Hezler József.	Scheinberger Antal.
Deutsch Ábrahám.	Kálmán Ferenc.	Simonovics Károly.
Felmayer Gusztáv.	Könyvhegyi József.	Stemmler István.
Frölich A.	Leuhardt József.	Szekerke József.
Gerber Lajos.	Maader S.	

XI. csoport. Műipar- és zenészeteti tárgyak, építészeti rajzok és tervek.*Elnök: Auer József.***Tagok:**

Arleth Ferenc.	Irinyi Sándor.	Roth Endre.
Bába Sándor.	Jámbory Lajos.	Szirák József.
Bainville József.	Kovács István.	Tengelyi Nándor.
Bendtnér József.	Kovács István ifj.	Tóth Antal.
Bietler Ferenc.	Letzter L.	Tóth János.
Brauswetter János.	Nováky Bertalan.	Tóth Sándor.
Homor István.	Rákosi Nándor.	Vánky József.

XII. csoport. Közművelődési tárgyak, tanszerek, tudományi és szépművészeti tárgyak.*Elnök: Mészáros Nándor. Alelnök: Magyar Gábor.***Tagok:**

Arleth Ferenc.	Dobó Miklós.	Irinyi Sándor.
Bakay Nándor.	Farkas Antal.	Ivánkovics János.
Csermelényi Iván.	Hoffer Endre.	Kovács Albert.
Czögler Alajos.	Homor István.	Kremminger Antal.
Csonka Ferenc.	Horváth Sándor.	Kutassi József.

Lévay Ferenc.
Magyar Gábor.
Marossi Mór.
Meák Gyula.
Nagy János.
Nagy Sándor.
Nováki Bertalan.

Oltványi Pál.
Rózsa Ferenc.
Salamon Zsigmond.
Schulhof Lajos.
Szabados János.
Székelyi Gábor.
Szendrői János.

Tóth János.
Tóth Antal.
Vánky József.
Vass Mátyás.
Vészits Lajos.
Weisz Gábor.
Závodszyk Adolf.

XIII. csoport. Gazdasági eszközök, iparos-szerszámok, kézi gépek.

Elnök: Pálffy János.

Tagok:

Aranyi Pál.
Csorva Viktor.
Dáni Józ. (Oroszháza.)
Eichinger Ferenc.

Illés Lajos. (Mágocs.)
Klemm István.
Magyar Károly.
Maróczy József, a. e.

Pálffy Balázs.
Pokay Pál. (Béba.)
Varga István.

XIV. csoport. Gépek, gőz-, víz- és lőerőre.

Elnök: Naszluhác Pál.

Tagok:

Eichinger Károly id.
Gregorcsek József.
Jobbágyi Ottó.
Kappesz Károly.

Kaul Márton.
Klemm István.
Magyar Károly.
Maróczy József.

Reinisch József.
Schebella János.
Szager Ferenc.
Treitz Nándor.

XV. csoport. Halászati, hajózási és vízépitészeti tárgyak.

Elnök: Molnár Gábor.

Alelnök: Zsótér Andor.

Tagok:

Biacsi Imre.
Bitó Ferenc.
Bertha Mihály.
Boros István.
Csermendy László.
Csikos Imre.
Ecsedi Ferenc.
Hajdu Gyula.

Hajdu Mihály.
Fáry László.
Katona Imre.
Kocsis Imre.
Kopasz József.
Lázár István.
Nagy Ferenc.
Novák Mihály.

Ökrös János.
Ökrös József.
Szabó János.
Szegő Géza.
Szojka Gusztáv.
Tóth Döme.
Tóth Ferenc.
Ujházi János.

XVI. csoport. Állattenyésztés.*Elnök: Eördögh János. Alelnök: Nagy Pál.***Tagok:**

Csiszár József.
 Dobó Miklós.
 Katona Imre.
 Kapcsándi Károly.
 Kéry János.
 Kiss Lajos.

Kondás Antal.
 László Mihály.
 Lichtenberger Mór.
 Oltványi Ferenc.
 Pálffy Antal.
 Pálffy Ferenc.

Schütz Ferenc.
 Szűcs Ferenc.
 Vetró Márton.
 Wolford Sándor Miklós.
 Zombory András.

*Az összes csoportok jegyzőjeként a kiállítási titkár működött.***4. A SORSJÁTEK-RENDEZŐ BIZOTTMÁNY.***Elnök: Csermelényi Iván.***Tagok:**

Ádám Ferenc.
 Bobesek Sámuel.
 Cziklay János.
 Gál Ferenc.

Grasselly László.
 Horváth Lajos.
 Lillin Károly.
 May Miksa.
 Weiner Miksa.

Maróczy József.
 Obláth Lipót.
 Reitzer Adolf.
 Vass Károly.

5. A SZÁLLÍTÁSI BIZOTTMÁNY.*Elnök: Balogh Ferenc.***Tagok:**

Golyósy Gusztáv.
 Grasselly László.

Krausz Benő.
 Mozgay Károly.

Löwinger D. József.
 Ottovay Károly.

6. SZÁLLÁSOLÓ BIZOTTMÁNY.*Elnök: Tuschler József, főkapitány.**Alelnökök: Kemény Nándor és Daniss János.***Tagok:**

Buday Lajos.
 Erdődy Mihály.
 Filipcsics János.

Herbich Mihály.
 Kapcsándy Károly.
 Molnár János.
 Zombory Mihály.

Pap Ignác.
 Tóth Sándor.
 Virág József.

7. VIDÉKI BIZOTTSÁGOK.

Arad :

Kereskedelmi és iparkamara.

B.-Csaba :

Gazdasági egyesület.

Budapest :

Orsz. m. iparegyesület.

Elnök: dr. Szabóky Adolf.

Debrecen :

Kereskedelmi és iparkamara.

Fehértemplom :

Bortermelő-egylet.

Halos :

Gazdasági egyesület.

*H.-M.-Vásárhely :*Elnökök: Garzó Imre.
Vajda Gyula.*Kassa :*

Keresk. és iparkamara.

Kecskemét :

Elnök: Katona Zsigmond.

Kolozsvár :

Elnök: Benigni Sámuel.

Miskolc :

Elnök: Radvány István.

N.-Szeben :

Ipar- és polgári egylet.

Szegesvár :

Iparegylet.

Szegzárd :

Elnök: Fertig Sándor.

Szentes :

Elnök: Kristó Nagy István.

Temesvár :

Kereskedelmi és Iparkamara.

Ujvidék :

Elnök: Jausz J. F.

Versecz :

Herzog J. F.

Veszprém :

Iparos-olvasóköri.

Zenta :

Elnök: Merényi Dezső.

Sopron :

Elnök: Richter C. W.

Összesen 20.

8. BIRÁLÓ-BIZOTTSÁG.

Elnök: **Dáni Ferenc.**

Alelnökök: **Bakay Nándor és Ráth Károly.**

Jegyző: **Gelléri Mór.**

I. csoport.

Elnök: Rainer Ferenc Szeged. *Előadó:* Dunkel Vilmos Kassa.

Tagok: Bedő Albert Bpest. Fendt Antal Szeged, Knutzen J. Budapest.

Póttagok: Lázár István H.-M.-Vásárhely, Papp István Szeged.

II. csoport.

Elnök: Fluk Ferenc Szeged. *Másodelnök:* Dörner Mihály Szeged.

Előadó: Fischer Ignác Budapest.

Tagok: Gömöry János Salgótarján, Grell Mór Temesvár, Kuhlka István Budapest. *Póttagok:* Hegedüs Mihály Szeged, Werner Ottó Pécs.

III. csoport.

Elnök: Váry Szabó István Halas. *Alelnök:* Sváb Károly Csóka. *Előadó:* Pillich Kálmán Szeged.

Tagok: Benke Ferenc Szeged, Dáni József Orosháza, Illés Lajos Mágoos, Kéry János Szeged, Lichtenberg Mór Szeged, Vári Szabó István Halas. *Póttagok:* Csüry József H.-M.-Vásárhely, Mokry Sámuel B.-Csaba, Marossi Mór Szeged.

IV. csoport.

Elnök: Brühl Lipót Budapest. *Alelnök:* Schütz Antal Szeged. *Előadók:* Glósz Károly Eger, Krausz Lajos Budapest.

Tagok: Kőrösy Antal Szeged, Radvány István Miskolc, Steiner Károly Temesvár. *Póttagok:* Bermüller Emil Szeged, Demkó János Budapest, Häfner Károly Ujvidék.

V. csoport.

Elnök: Obláth Lipót Szeged. *Alelnök:* Schnabel Gyula Oravica. *Előadók:* Fromm Antal Budapest, Ströbl József Szeged.

Tagok: Adler Károly Budapest, Eöry Tivadar Kolozsvár, Weiszberger F. A. Versec. *Póttagok:* Domány József Arad, Graner Károly Budapest, Patzauer Miksa Szeged, Ransburg Mór Arad.

VI. csoport.

Elnökök: Ráth Károly Budapest, Bakay Nándor Szeged. *Előadók:* Lemle Miklós Szeged, Csolnaky Ferenc Kecskemét, Balogh Ferenc Szeged.

Tagok: Adám Ferenc Szeged, Eberling Gusztáv Budapest, Fáy Imre Szeged, Halbauer Alajos Szeged, Megyelka József H.-M.-Vásárhely, Lőrinc István Budapest, Mozgay Károly Szeged, Sváb György Budapest. *Póttagok:* Leitner Adolf Szeged, ifj. Sántha Sándor Kecskemét, Streitmann József Gyöngyös, Schön Jakab Budapest, Wagner F. A. Szeged, Weiner A. Bpest.

VII. csoport.

Elnök: Steinacker Ödön Budapest. *Alelnök:* Rainer Károly Szeged. *Előadó:* Gelléri Mór Szeged.

Tagok: Benkő István Veszprém, Buday Lajos Szeged, Csepreghy János Budapest, Hoffmann C. J. Budapest, Juhász György Szeged, Kramer Sámuel Budapest, Málik József Szeged, Reizner János Szeged, Tóth Mór Eger, Zay Albert gróf Zay-Ugrócz. *Póttagok:* Barth Tóbiás Sopron, Bartóky István B.-Csaba, Chladek János Budapest, Neuschloss Emil Bpest, Oehring András Szeged.

VIII. csoport.

Elnök: Szakkay József Kassa. *Alelnök:* Nigrényi Pál Szeged. *Előadó:* Veszely Ferenc Szeged.

Tagok: Garay Béla Budapest, Schuk Náthán Budapest, Sziráky József Szeged. *Póttagok:* Schlauch Károly Szeged, Stoye György Sopron.

IX. csoport.

Elnök: Golyósy Gusztáv Szeged. *Alelnök:* Richter C. W. Sopron. *Előadó:* Eisele József Budapest.

Tagok: Bódvay Pál, Kulcsár Károly Miskolc, Pósz Alajos Szeged. *Póttagok:* Kucsera György Budapest, Marosi Sámuel Szeged.

X. csoport.

Elnök: Scheinberger Antal Szeged. *Előadó:* Dulez Antal Budapest.

Tagok: Alexy Lajos Matzdorf, Felmayer János Szeged, Herbieh Mihály Szeged, Privár János Szeged, Schön Antal Budapest. *Póttag:* Freund Ármán Budapest.

XI. csoport.

Elnök: Posner Károly Lajos lovag Budapest. *Alelnök:* Katona Zsigmond Kecskemét. *Előadó:* Falk Zsigmond Budapest.

Tagok: Auer József Szeged, Brauswetter János Szeged, Freund Vilmos Budapest, Irinyi Sándor Szeged, Kovács Albert Szeged, Mosch Károly Bpest, Neubauer József Szeged, Roth Endre Szeged. *Póttagok:* Burger Gusztáv Szeged, Kozmata J. Bpest, Mókos Károly Cegléd, Schunda W. I. Budapest.

XII. csoport.

Elnök: Dáni Ferenc Szeged. *Alelnök:* Mudrony Soma Budapest. *Előadók:* Magyar Gábor Szeged, Felsmann József Budapest.

Tagok: Garzó Imre H.-M.-Vásárhely, Hoffer Endre Szeged, Tóth János Szeged. *Póttagok:* Jausz J. F. Ujvidék, Lévy Ferenc Szeged, Takó Ferenc H.-M.-Vásárhely.

XIII—XV. csoportok.

Elnökök: Kappesz Károly, Pálffy János Szeged. *Előadó:* Havas Sándor Budapest.

Tagok: Bauer Ignác Kassa, Bucher Lénárd Budapest, Eichinger Károly Szeged, Jobbágyi Ottó Szeged, Kaul Márton Szeged, Kölber Alajos Szeged, Molnár Antal, Molnár János, Molnár Gábor Szeged, Rausch Ferenc Budapest, Sváb Károly Csóka, Strobel József Budapest. *Póttagok:* Kollerich Pál Budapest, Klemm István Szeged, Perge István N.-Várad, Schebella János Szeged, Schöninghen J. Bpest, Szojka Gusztáv Szeged, Walser Ferenc Bpest.

XVI. csoport.

Elnök: Pálffy Ferenc Szeged. *Alelnök:* Molnár Lajos Istvántelek. *Előadó:* Kéry János Szeged.

Tagok: Eördög János Szeged, Podmaniczky Géza K.-Kartal, Tomay Béla Budapest, Zombory András Budapest. *Póttagok:* Csiszár József Szeged. Illés Károly Mágocs, Kutas Imre Szentés, Kurz F. Budapest.

C. I R O D A.

Irodafőnök :

Gelléri Mór, kiáll. titkár.

Irodatiszt :

Kabók Imre.

Fogalmazók :

Osztróvszky Dezső.

Wegmann Ferenc.

Irnokok :

Balogh Károly.

Szücs József.

Szabó János.

Wegmann Károly.

MEGNYITÁS.

DÁNI FERENC FŐISPÁN

KIÁLL. ELNÖK

ÜDVÖZLŐ BESZÉDE.

*Nagyméltóságu földmivelés-,
ipar- és kereskedelmi miniszter ur!*

Míg Magyarország a középkorban a vad népek támadását tartá távol Nyugot tartományaitól: ezek védszárnyaink árnyékában békében fejlesztették iparukat, műveltségüket, jóllétüket. Mi ellenben folytonos harcok közt éltünk, megtámadva nemcsak küllellenség, de gyakran szövetségeseink által is, küzdve a fönnmaradás gondjaival, elnyomva oly gyanakvó kormányrendszer által, amely Ferdinand trónraléptéig nálunk az egyesülési szabadság helyett rendes küzködést, szabad föld helyett ősiségi törvényt, iparszabadság helyett ezek sérelmét, szabad üzleti forgalom és kereskedés helyett elzáró vámokat állított föl. Így leigázva sehogy sem versenyezhetünk az előrehaladottabb népekkel.

Nagyméltóságu, kegyelmes uram! Az életdermesztő elnyomatástól menekülten, az egész nemzetet átölelő alkotmány biztosító védelme alatt minden egyesülés szabad, az ősiség bilincsei széttörvék, a céheket ipartársulatok váltották föl; a vámkérdés szabályozásába befolyást birunk, az előjogok és tehermentesség eltöröltettek, s helyöket a jog és kötelesség egyenlősége váltotta föl, a kisebbségi kasztrendszer helyébe, községektől föl az országos kormányig, az önkormányzat lépett, — szóval, a szó szoros értelmében demokrat jogállamban élünk.

De korunkban a közrend fönntartásán, az igazságszolgáltatáson s a külügyeknek ma már magyar kezekben vezérlésén kívül a közéletet majdnem kizárólag a nemzetgazdaság földadatainak

megoldása foglalja el, ettől függvén a magán és általános jóllét, de még maga a jog is. Ezen igen tisztelt, értelmes, lelkes körben elég csak jeleznem, hogy e téren az emberiség két legfőbb szövétneke: a kifejlett értelemgyűjtötte tudomány és nemesített munka és szorgalomfejlesztette művészet szolgálhat csak biztos tájékozás és a helyes irányjelölés megszerzésére.

Ily fölséges cél lebegett szemünk előtt, midőn egy országos ipar-, termény- és állatkiállítás megtartását elhatároztuk a földművelés és keresk. miniszter ur fővédnöksége és pártfogása alatt.

A magyar nép ipara megfordult már a világ ítélőszéke előtt és a legműveltebb népek bírálata elismeréssel és kitüntetésekkel adta tudtára a külföldnek, hogy a magyar ipar versenyképes.

Ez az örvendetes körülmény öntött bizalmat önerőnk iránt, hogy ime, annyira jutottunk már, hogy saját készítményünkből, szorgalmunk alkotásaiból önmagunk rendezhetünk egy nagyobb-szabású kiállítást, hogy a magyar termény és ipar életrevalóságát, versenyképességét a maga teljében bemutathatjuk. Győződjenek meg a kiállítás látogatói, hogy iparunk legtöbb ága a kor színvonalán áll és megvan érve a magasabb igények kielégítésére is és a készítmények olcsósága folytán is megállja helyét a világpiac küzdterén. Győződjenek meg erről honfitársaink és legyen e meggyőződés eredménye az, hogy szükségleteinket a belipar által fűdözzük és ne gazdagítsunk idegeneket az országból kiszivárgott milliókkal.

A legmélyebb hálával kell elismernünk a magas kormány erkölcsi és anyagi támogatását e mű létrehozásában. Nagyméltóságodnak ezen, a hazai iparra nézve oly nagyfontosságú műnek létesítésénél tanusított oly szíves és tiszta hazafisága kezesség nekünk, hogy isten áldása leend rajta.

A családi kegyelet a művészethez fordul kegyeltjei emlékének megörökítése végett: Szeged város azon nagy férfainak neveit, kik ily századokra kiható intézményt pártoltak, történetében örökíti meg. Városunk történelmében egy szép lap van készen, ezen lapra fogjuk mi a miniszter urnak, derék kiállító polgártársainknak neveit hasznos közreműködésük emlékeül hálás köszönettel fölírni.

A város boldognak érzi magát, hogy ily jeles, kitűnő, lelkes hazafiak díszkoszoruját fogadhatja el keblében. Részünkről szívünk mélyéből üdvözljük és kérve kérjük, méltóztassanak gyöngeségünket elnézni, s csak szándékunkat, egész odaadással ajánlott szolgálatkészségünket tekinteni és közreműködésükkel a kitűzött célt biztosítani.

Éljen a haza! Éljen a király!

Éljen a munka és szorgalom!

SIMONYI LAJOS BÁRÓ

földm., ipar- és kereskedelemügyi miniszter, kiáll. fővédnök

MEGNYITÓ BESZÉDE.

Magyarország örömmel és meglelégedéssel tekint a szorgalom és szakismeret e tükrére, ezen kiállításra, mert neki, ép úgy, mint minden más nemzetnek, indokolt öröme szolgál, ha az iparban, a népharcok e legnemesebbikében, haladónak és fejlődőnek láthatja magát, vagy — ha ez nem volna elérhető — legalább hátrálást nem észlel. Az emberi szem elől elfátyolozott jövőbe csak azon nemzet nézhet nyugodtan, mely bizhatik fiai értelmességében. És hogy e tulajdonságok megvannak hazánkfiában, arról fényesen tanuskodik ezen kiállítás és ezért a magyar meglelégedéssel tekinthet Szegedre, a jelenlevők emelkedett hangulatban ünnepelhetik a kiállítás megnyitásának napját, mely egyébiránt történetileg is nevezetes nap s így kétszeres ünnep.

Az általános üzletpangás közepette, melyben minden világ-rész szenved, örvendetes jelnek tekiuthetjük, kivált hazánkban, hogy iparkiallítás jöhetett létre, még pedig nem állami segély folytán — mert azon csekély összeg, melylyel az állam ezen kiállításához járult, nem tekinthető segélynek, — hanem csakis az által, hogy a hazafiak jól megértették érdekeiket. Írás és szó mozgató és szabályzó elemei a tettnek, de csak ez adhat súlyt az eszmének, ez adja meg ama gyakorlati értéket, és ezért az állami életben szükséges a szó és a tett. Amaz a csira, emez az életerő; mindkettőnek, úgy a szónak mint a tettnek, van gyakorlati értéke, de ott nincs helyes arány, ahol a szó messze tulszárnyalja a tettet.

Hogy ez így ne legyen, arról gondoskodtak a kiállító urak; az ige testté vált náluk és ezzel megmutatták, hogy vannak az országban sokan, kik a tett terén hatni, működni és dolgozni képesek; mert érzik igazságát a szónak, melyet mindenkinek éreznie és megértenie kell: hogy t. i. a munka nemesít.

Sok lakója ez országnak vesz részt e kiállításban, de vannak még sokan, kik nem vesznek benne részt; mindazonáltal fejlődő iparunk kis tükre gyanánt tekinthetjük; ha ebbe belenézünk, látni fogjuk, mit kell még tennünk, mi még a kiegészíteni való, melyik iparágra kell fokozott fáradságot fordítanunk, hogy versenytársainkkal sikerrel állhassuk meg a mindennapi kenyérért való harcot, hátra ne maradjunk tőlük, és másrészt, hogy megmutassuk honfitársaink vasakarátát, megmutassuk, hogy Magyarországon, melynek szívesen imputálják, hogy nincs más rendeltetése, mint földmivelő országnak maradni, valóban van szakértő kéz, amely vezeti, és hogy e nemzetnek — a sors oly sok csapása után — még van annyi képessége, hogy a többi művelt nemzetek közt a munkában egyenlő helyet foglaljon.

Nemcsak a gyár- és kézi munkák, hanem a gondosan vezetett mezőgazdaság gyümölcseit is látni e kiállításon; már pedig ez utóbbit az ipar tág keretébe tartozónak kell tekintenünk. Az ipar és földmivelés nem ellenségek, melyek egymással az uralomért küzdenek, hanem testvérek, melyek kölcsönös támogatásra és segélyre utalvák.

Oly államban, hol a földmivelés el van hanyagolva, egy iparág sem virul. De viszont a földmivelés sem nyújthat egymaga elég anyagi jóllétet, ha az iparral nincs kellő összeköttetésben. Kivált hazánkat illetőleg kell ezt tekintetbe vennünk, mert a közlekedés eszközeivel a legtávolabb vidékeket is el lehet bőven látni iparcikkokkal, sőt nyersterményekkel is, és mi pusztán földmiveléssel sehol sem állhatjuk meg a versenyt, ha nem pótoljuk ipar által, nem nyújtunk nemesített munkát. Hogy ezt fölfogta, nagy érdeme Szeged városának, mely az imént állotta meg a hős küzdelmet a fenyegető árviz ellen, de nem kimélte a legnagyobb

áldozatokat, építkezéseket, hogy létrejöhessen e kiállítás, amely becsületére válik az ország iparának.

Igy reménynyel nézünk a kiállítás eredménye elé; megbecsüljük a jót, de nem mellőzzük a hiányokat is. Minden jó-akarát és hazafias melegérzet mellett is maradjunk elfogulatlanok hazai iparunk ez első nagy próbája iránt. Nem szabad semmit se tulbecsülnünk, hanem a kellő tanulságot kell belőle kivonnunk.

Ezek után az orsz. kiállítást megnyitottnak nyilvánítom.

A KIÁLLÍTÁS ÁLTALÁNOS ISMERTETÉSE

TEKINTETTEL IPARVISZONYAINKRA.

GELLÉRI MÓR-TÓL.

I.

Mielőtt a kiállítás általános nemzetgazdasági jellemzésébe belebocsájtkoznánk, legyen szabad ezen első országos közkiállítás alkalmából, mely a szó teljes értelmében az egész ország érdekeltségét a legkiválóbb mértékben föltudta ébresztetni és mindvégig ébren tartani, a kiállításokról általában, és különösen a magyar kiállításokról a legszükségesebbet elmondanunk.

Amióta a munka fölszabadult és az emberiség a materializmus fontoló mérlegén kezdé megbecsülni az egyes államok értékét, a modern államok a fősulyt a közgazdaság minél hathatósabb és biztosabb fejlesztésére kezdék fektetni. A nemzetgazdasági eszmék terjedésének első korszakában nyert általános lendület közepette Franciaországból indult ki a kiállítások eszméje is, és csakhamar fölkaroltatott mindazon államok által, melyek az ipari fejlődésnek már is oly fokán állottak, hogy egy vagy más tekintetben világ- vagy országhírű iparágak nevelésére, fejlesztésére minden kellék fölött rendelkeztek, és csakis a megismertetés és versenyképesség módjaihoz és eszközeihez kellett folyamodniok, hogy valóban kiterjedtté és szerte ismeretessé tegyék azokat.

Az első iparműtárlat 1797-ben Franciaországban d'Avèze marquis, a francia műipartelepek kormánybiztosának kezdeményezésére a Champs de Marson rendeztetett, melynek fényes sikere a francia kormányt a kiállítások állandósítására indította. E kiállítások sikere nőttön nőtt; az 1801-ben tartott kiállításon ugyan csak 200 kiállító vett részt, de a közönségben mindinkább fokozódott az érdeklődés, a kiállítások mindnagyobb mérvet öltöttek, s a 9-ik francia orsz. kiállításon 1839-ben már 4381 versenyző volt. És ép ezen kiállítások Franciaország iparát, különösen műipari fejlettség tekintetében, oly fokra emelték, hogy a többi államok termelői mindinkább érezni kezdték elmaradásukat, és

— Franciaországgal lépést tartandó — utánózták a tárlatok rendezését. Belgiumban, Németország több városában, sőt Oroszországban is fölkarolták az eszmét, de a legsikeresebben utánozta azt Bajorország, még 1827 előtt. Eleinte egyes magánosok, később a polytechnikumi társulat karolta föl erélyesen az eszmét, míg kivitelét a tökély oly fokára tudták emelni, melyen már a müncheni műiparkiallítást örömmel szemlélhették az érdekeltek.

A hozzánk legközelebb álló Ausztria 1835-ben rendezte első kiállítását, melyen 594 kiállító vett részt; ezek között 8 magyar iparos volt. Az 1839-iki bécsi kiállításon 722 kiállító közül már 14, 1845-ben pedig 1832 kiállító közül 57 volt magyarországi.

A civilizáció sebesen hőmpölygő áradata hozzánk is elsodorta a kiállítások eszméjét; 1842-ben és 1843-ban Budapesten, az akkori iparegylet kezdeményezésére, hazánk lánglelkű fia Kossuth Lajos rendezte az iparkiallításokat, melyek sikeréről lelkesedéssel irtak az akkori lapok.

Ha most végig tekintünk az akkori kiállítás birálatán, örömmel konstatálhatjuk, hogy azóta hazánk ipara sokat haladt. Örömmel konstatálhatjuk, hogy „amyi balszerencse és oly sok vizsály után“ is hazánk ipara megállt s habár a hatalmas verseny és a védelem hiánya, a sok elemi csapás és az állami támogatás nagymérvű nélkülözése sokban nehezítették és majdnem lehetetleníték a fejlődést, a fölvirágzás csirája a biztos talajban mégis fejlődött.

És ha összehasonlításokat teszünk az 1842/3-iki és az 1876. évi orsz. közkiállítás között, igen érdekes és tanulságos következtetéseket vonhatnánk le némely iparág fejlesztését illetőleg; erre azonban később fogunk rátérni.

Most jeleznünk kell mindenekelőtt azt az analógiát, mely a két kiállítás tervezőit vezette. A fogyasztó közönségnek a hazai gyártmányok iránti közönye volt ez, melyet még 1845-ben hangoztatott az akkori kiállítás lelkes rendezője és hangoztatták erősen a mostani kiállítás rendezői is.

Kossuth Lajos a többször említett kiállítás ünnepélyes bezárása alkalmával a következőket mondotta az egybegyűlt nagyszámu polgárság előtt:

„Vannak, igen is, tisztelt gyülekezet, a műipar felvirágzásának oly kellékei, melyeket más nem adhat, mint a törvényhozás, mint a kormány; de vannak olyanok is, miket sem kormány, sem törvényhozás nem adhat, hanem csak mi magunk, a közméltánylat, a közrészvétel. Ahol a nemzet egyénileg át van hatva azon érzettől, hogy ma már a béke szintoly hatalom, mint boldogtalanabb időkben a harc vala, és át van hatva azon érzettől, hogy egy oly nép, melynek önálló műipara nincs, tehát idegen szorgalomnak adózik, valóságban szabad nem is lehet, s legyen bár óriás, mégis koldus, mert csak félkaru; amely nemzet ezt érzi s ez érzetben ápolva fordul a honi műipar művei felé, ott, ha a törvényhozás gondjainak netalán balviszonyok útját állanak is, az óriásnak hiányzó félkarja mégis megnőhet; de hol a nemzetben az ápoló részvétel hiányzik: ott kormány és törvényhozás hiában hozná a legislegbölcsőbb törvényeket, mert a műipar nem nőhet, miként a gomba nő.

Egy szó van a közönséghez, melyet óhajtanék, hogy mindenkinek füleiben csengjen, valahányszor egy iparműcikket vennie kell, s ez a szó az, hogy amit nekünk a honi műipar nyújthat, azt idegentől venni, valóságos önhonunk elleni bűn. Ismeretes a tisztelt gyülekezet előtt a híres Franklinnak ama mondása, miszerint honának fiai s leányai abba helyezik büszkeségüket, hogy kopott, foltos ruhában járjanak, míg maguk lesznek képesek maguknak újat készíteni. Nálunk ily lemondásra, ily rezignációra nincs szükség; hogy nincsen, azt mutatá az iparműkiállítás, mutatja ez ünnepély; nekünk csak a külföldiesség hypochondriájából kell kivetköznünk és követnünk azon magas példát, melyet a honban már sok jelesek, különösen azon magasztos honleány is adott, ki elnökünk napjait boldogítja. Azért hát, tisztelt gyülekezet, tűzzük ki magunknak ezt egyenként és összesen feladatul; méltányoljuk s védjük a honi műipart egyenként is; emlékezzünk meg, hogy minden garast, melyet külföldi szorgalomnak nyújtunk akkor, midőn vele honi jutalmazhatnánk, valódi megcsönkítése a nemzet tőkéjének, melynek egy részben minden honpolgár rakományosa.“

És ez a szózat azóta át- meg átjárta a nemzetet, a sajtó fölkarolta és untalan hangoztatá, de fájdalom, nem a kellő eredménnyel. Azóta sok vészterhes fölleg vonult el nemzetünk feje fölött, de a nemzet áll „rendületlenül . . .“ Az elhintett mag nem senyvedt el, a kiállítások eszméje nem pihent. Kisebb-nagyobb vidéki kiállítások rendezettek, résztvettünk a párisi, londoni és bécsi közkiállításokon, de az itt és amott észlelt eredmények nem mondhatók kielégítőnek. Azt tapasztaltuk, hogy a vidéki kiállítások nagyon is szűkek, a nemzetköziek pedig nagyon

is tágak a magyar ipar tulajdonképeni erejének bemutatására. Az 1872-ben Kecskeméten tartott kiállítás mondható eddig a legnagyobb és legsikerültebb magyar kiállításnak, melynek eredménye nemcsak ephemer, de maradandó is volt. Azonban terjedelmére nézve ezen kiállítás sem üelhette föl magába az ország általános ipari termelését és szüksége állott be egy nagyobb magyar közkiállítás rendezésének.

Igy jöttek az 1876. évi orsz. közkiállítás tervezői ezen kiállítás rendezésének eszméjére. A kiállításon a nemzet tagjai örömtelten, meglegedetten szemlélték annak kincseit, mint az édes anya az elhanyagolt, de jó tulajdonaiban hasznosnak fölsímt jó gyermekének gyarapodását és haladását.

A magyar ipar mutatta be magát, úgy amint a nehéz körülmények között is fejlődni képes volt; a magyar ipar ült ünnepet, az az ipar, melyet az ország még nem ismert, melytől keveset várt és amely sokkal életerősebben lépett színe elé, semmint reményleni lehetett. Nem voltak kedvezők a viszonyok, melyek között a kiállítás létrejött és mégis az ország minden részéből résztvettek azon a termelők, az iparosok; megvolt bennük az ámbíció: bemutatni az országnak az ipar fejlődését, megvolt bennük a hit, a tudat, hogy a kiállítás szemlélőihöz, a magyar fogyasztó-közönséghez ez a kiállítás egy appelláta lesz a magyar ipar gondosabb pártfogása és testvériesb támogatása érdekében.

És e föltevésükben nem csalódtak. Midőn e kiállítást magunk előtt láttuk és nemcsak futólagos szemlélésre, de beható bírálatra is érdemesítettük, meggyőződhattünk afelől, hogy mindazon vádak, melyek a magyar ipar kiskorúsága, elsatnyulása ellen gyakran tekintélyes oldalról hangoztatva lettek, igaztalanok és alaptalanok.

A viszonyok ónsúlylyal nehezettek az általános termelésre; ártottak a keresetnek, de nem voltak képesek azon iparágaknak ártani, melyek létalapjukban föltűnően megtámadva nem voltak.

És mielőtt az egyes iparágak bemutatására vonatkozó tanulságot levonnánk, tekintsük a kézmű- és gyáripar egyes ágait, és pedig a kiállítási csoportok sorrendje szerint.

II.

Azon csoportok között, melyek a közigényeknek teljesen megfelelőleg voltak képviselve és ipari tekintetben versenyképeseknek bátran mondhatók, említhetők: a nehezebb faipar, az üveg- és gyurma-, liszt-, ruházati-, butor-, érc-, bőr- és a mezőgazdasági gépipar.

I. csoport. A nyers faipar művelői között találunk számtalanokat, kik versenyképesség tekintetében bátran odaállíthatók a külföld nevezetesebb iparosai mellé. Magyarország erdei elég gazdag anyagot nyújtanak a termelésre és ha általános ipari viszonyaink, melyekről alább részletesen fogunk szólni, a rendszer kerékvágásba jutnak, ezen iparágak, u. m.: kádár-, kerékgyártó, deszka- és deszkafélék, parquette, fournier s más enemű iparágakból jelentékeny kivitelre számíthatnánk a mellett, hogy a belföldi nagymérvű szükségletek is teljesen fődözhetők volnának.

A II. csoport bánya- és földi nyerstermékei nem voltak hazánk gazdag bányakincséhez méltóan képviselve, minek oka részben a m. k. bányaigazgatóságok teljes visszavonulásában keresendő. A kiállítási bizottság megkeresésére ugyanis a bányaigazgatóságok azon kijelentéssel éltek, hogy mivel a kiállítási kiadások fődözésére a költségek nem irányoztattak elő, nem vehettek részt a kiállításban. Mindemellett az osztrák államvasut-társulat délmagyarországi ipartelepei, a dunagőzhajózási társulat, több erdélyi és magyarhoni bányabirtokos sokféle, az ipari termelésben nagy szerepet játszó termékeket állítottak ki, melyek közül föl- említenők a kőszén, pirszén, sajtoltszén, nyers gipsz, kocka- és talajkövek, kővésnöki munkára alkalmas kövek, márványok és a cementfélék. Különösen a zsoboki márványgyár gyönyörű habos márványa, mely eddig csak szűk körben volt ismeretes, okozott méltó föltűnést és az abból készült különféle szobadíszítmények a nagy közönségnek annyira megnyerték tetszését, hogy a bánya számos megrendeléseket nyert a bel- és külföldre és e kiállításon ugyyszólván szerte ismeretessé lett. A cement- és aszfalt-félék szintén kellően voltak képviselve a syrmiai, hanusfalvai és felsődernai birtokosok által.

Az üveg- és kőedényipar képezte a II. csoport legszebb és legjobban képviselt részét. A pécsi gyurma- és égetett agyagipar műiparilag tökéletes és izlésesen kivitt tárgyai, ókori s újabb utánzatokban, változatos minták szerint és jellemző színváltozatokban bemutatva, széles kört hódítottak a fogyasztó közönségnél. A herendi porcellángyár készítményei sokkal inkább ismeretesek a világ minden piacán, semhogy hosszasan kellene azokat ismertetnünk; több budapesti, egy kolozsvári és egy szegedi cég a porcellán- és üvegfestészet terén mutattak oly haladást, mely viszonyaink között teljesen kielégítőnek nevezhető. A murányi és körmöcbányai kőedénygyárak készítményei még nem állanak a versenyképesség magasabb fokán, míg a zay-ugróci, zlatnói, katalinvölgyi, sat. üveggyárak készítményei mind nagyobb tért kezdenek foglalni és hivatvák idővel a csehországi üveggyártmányokat hazánkból kiszorítani.

Helyén valónak találjuk itt egy jeles szakértőnek e csoportra vonatkozó ítéletét közölni, mely következőkép hangzik:

„Üvegiparunk, ami az üvegedényeket illeti, ha nem mennyiség, de minőség tekintetében egyenlő fokon áll Ausztriával. A legnevezetesebb osztrák gyáros cégek egyike (Schreiber J. és unokái) ép oly gyárakkal bír Magyarországon, mint Ausztriában. Szegeden a zay-ugróci gyár (mely a híres volt posztó-gyárhelyen emelkedett) állított ki oly tárgyakat, minők Bécsben az osztrák üvegipar iránt bámulatot keltettek; egy új speciálitást is mutatott be lámpagolyókat egy új eljárás szerint diszítve, mely olcsóbb tárgyak előállítására, úgy látjuk, alkalmasabb a bágyadt köszöriülésénél. Zahu J. G. örökösének zlatnói üveggyára egész pompájában mutatta be e bámulatos gyárnak finom készítményeit. Bámulatos azért, mert a lehető legkülönbözőbb diszítési módokat egyenlő tökélyvel állítja elő, s azonkívül több speciálitást ápol, melyeket alig találunk másutt. A bécsi kiállítás óta a gyár művészi irányban sokat haladt, főleg a gyártmány könnyedsége tekintetében. Általában azt a benyomást teszi a magyar üvegipar, mint műipar (Schreiber gyarán kívül, mely egészen az osztrák üvegipar jellegét viseli magán), hogy nagy műgondal dolgozik, és készítményei is műbecsrel bírnak, de kevésbé van bennük az a könnyű lendületesség, mely csak akkor lehetne sajátja, ha tömegesebben termelhetne, ha egy-egy gyár termelését jobban koncentrálhatná egyes speciálításokra, s ez által megkönnyítené termelését... Maga a zlatnói gyár annyi-féle ágat képvisel, mint 10 legkülönbözőbb osztrák gyár. Nem hibául hozzuk ezt föl, hanem a vevő-közönség figyelmeztetésére.

Ha tömeges kereslet folytán a magyar gyárak tömegesebben termelhetnének, néhány év alatt oly fokon állhatna a magyar üvegipar, hogy a világ legelső termelőivel vetekedhetnék.

A porcellán-, kőedény- és agyagipar szintén szép haladást mutat föl. A világhírű herendi gyár szerény terjedelmű kiállítmányával jelent meg. Ezen gyár finansziális szerencsétlenségei ismeretesek, de magától érthető, hogy művészeti szempontból ez nem alterálja a kiállított tárgyak értékét. Bécsben ezen egy gyár még teljesen dominálta a magyar porcellán-ipart — ma már mellette több más gyár is feltűnt. Legnevezetesebb Zsolnay pécsi kőedénygyára és Fischer Ignác budapesti porcellán-gyára; mellette több porcellánfestő, részint Budapestről, részint Kolozsvárról (Fischer Vilmos jeles üvegfestő) és más vidéki helyekről. Mind Zsolnay, mind Fischer sok új dolgot hozott. Zsolnay például igen szép magyar motívumokkal diszitett edényeket, Fischer J. magyar majolikákat. Az utóbbi a tatai kőedény-gyárral kapcsolatban azon dolgozik, hogy a régi híres tatai edény-ipart feléleszsze.

A népies jellemű agyag-edények tekintetében Szeged maga pompás műveket állított ki, óriás fazekakat, bödönöket stb. mind jó egyszerű diszitással és helyes alakkal, melyek mind arról tanuskodnak, hogy ezen iparágban még nagy életerő van, mely a legmelegebb pártfogásra és felkarolásra érdemes.

A közönséges tálas- és korsós-ipar azon kör igényeinek, melyben megrendelői vannak, megfelel, és fejlődésének jeleit bemutatta a fehérmázu és nagyobb háztartási edények gyártásával, melyektől azonban a speciális népies izlés nem épen tetszetős kinyomata még nem választható el.

Szép példányokat láttunk még az agyagkályha-ipar, építészeti kőgyurma-diszitmények, a közönséges téglák és végül a nagy magyar pipa-ipar köréből bemutatva.

A IV. csoport a malomipar és az élelmi cikkek csoportja volt. Malomiparunkat ismeri és hozzátehetjük, előnyösen ismeri az egész világ; azon malmok, melyek a kiállításon képviselve voltak, mindannyian igazolták ezen iparágunk jó hírnevét; az ujitásoknak sem voltunk hijában az őrleményi rendszer körül. Az élelmi cikkek többi jelentékeny ágai, mint pl. a cukrászati és csemege-cikkek, továbbá a tésztaneműek, sütemények, szalámi, sonka, méz, stb. igen jeles példányokban voltak képviselve, míg a nagy magyar zsiradék-ipar csak szórványosan volt bemutatva.

Az V. csoport a bor- és szeszipart foglalta magába. Boraink jó hírre általánosan ismeretes s meglepéssel tapasztaltuk, hogy azok úgy kezelés, mint kivitelre alkalmazás tekintetében a termelők által jobban-jobban előkészítettnek. Utóbbi időben számos bortermelő társaság alakult, melyek a magyar boroknak külföldi biztos piacok szerzésén fáradoznak és általában a magyar borkereskedés előmozdítása és rendszerezése, valamint a visszaélések meggátlása érdekében dicséretes buzgalmat kifejteni igyekeznek. Föl kell még itt említenünk, hogy a magyar pezsgő-gyártás terén is örvendetes fejlődést és haladást tapasztaltunk és hogy egyes kiállítók enmü készítményei a versenyképesség színvonalára emelkedtek. — A szeszipar hazánkban utóbbi időben hanyatlott, mely hanyatlás főoka az állami és városi adók nagymérvű terheiben kereshetjük. Nem lehet ezt elhallgatnunk, de ép oly kevéssé szabad fölemlítés nélkül hagynunk néhány szeszgyár és termelő kiváló haladását, melyeket e kiállításon is meglepéssel észlelhattunk. — Ugyancsak a szesztermelők körében örvendetes mozgalom előjeleit észlelhattuk, melyek a hazai szesztermelés előmozdítására irányzott társulást tűzték ki föladatul. Hazánk mint nyerstermelő állam is számtalan előnnyel rendelkezik a szeszgyártásra nézve és ez hivatva is volna nemcsak emelkedni, de nagyobb mérvű kivitelre is termelni, mit pl. a szilvaszesznél már is elérnünk némi részben sikerült.

A ruházati szövő- és fonó-ipar (VI. csoport) egyike volt a legnagyobbaknak és, hozzátehetjük, legérdekesebbeknek. Fájdalom! nem irhatjuk utána, hogy ki is elégítette a figyelmes szemlélőt. Ez a csoport az, melynél gondolkozva álltak meg az iparviszonyainkat figyelemmel kísérők, s önmaguktól kérdezték: hol vannak egyes iparágaink, melyek még csak egy évtized előtt is virágoztak s ma már teljesen kiveszésnek indulnak? Hol van posztó-iparunk, selyem- és szövő-iparunk? Hol vannak gyáraink, hol van virágzó lázi iparunk?

Csak nyomait látjuk itt-ott fölmerülni, melyek még emlékeztetnek rá bennünket; a hatalmas verseny nemcsak elzárta tőlük a fejlődés utait, hanem folytonos visszaesésbe kényszeríté

őket; azon piacokra, melyeken eddig biztos vevőkre számítottak, külföldi árukat helyezett el, és ami e hazában ez iparágakban megállható volt, az ma már alig ismeretes, alig vehető számba. Segesvárról láttunk többfajú u. n. szőtteseket, egyes takácsoktól középminőségű vásznakat, több jeles festőtől festő-árukat, melyeknek vásznai Morvaország- és Siléziából került be hozzánk, de ez mind, mind elszomorító képét nyújtja takács-iparunk hanyatlásának, vászongyáraink teljes hiányának.

Ugyanezen arányokat tünteti föl posztó-iparunk. Három hazai posztógyárunk van, ezek közül egy sem vett részt, de mind-emellett ismerjük szolgálati képességüket; azon kézműiparosok pedig, kik a posztógyártással még foglalkoznak, talán azért tűntek föl, hogy kinek-kinek emlékébe hozzák posztó-iparunk teljes hanyatlását. Annál elszomorítóbb lehet reánk nézve ezen két hatalmas iparág nagymérvű pangása, mert tudhatjuk, hogy hazánkban minden előfeltételei megvannak, s úgy a nyersanyag, mint egyéb természeti szükségek bővében találhatók nálunk. Elszomorító végül kiválólag azért is, mert nyilvánvaló dolog, hogy ezen két iparcikkért évente sok millió frt vándorol ki hazánkból idegen országokba.

Egy régóta, de kivált a jelenben égetőn érzett szükségén volna segítve, ha ezen iparágaink fejlődése érdekében kormányunk önmaga és egyesek erejéből megtenné a haladéktalanul szükséges intézkedéseket. Régen olvastuk már az iparminiszteriumról, hogy egyes gyárakra hosszabb adómentességet s más kedvezményeket kíván nyújtani. Ezen iparágakra nézve beválthatná már régebben adott ígéretét, mert ezáltal egyrészt egy országosan érzett köz-szükségén segíthetne, másrészt az ipar fejlődésén nagyot lendíthetne és megakadályozhatná, hogy évente óriási összegek vándoroljanak ki a külföldre oly iparágakért, melyek ápolásához és fejlesztéséhez hazánk minden előfeltétel fölött bőven rendelkezik.

Valamivel jobban állunk a padló-, szőnyeg-, ágy- és lótarókkal, pokrócfélékkel és halina-posztóval, amennyiben ezen iparágakkal a magyarabb városokban többen foglalkoznak és a szűrcsapókkal az e tekintetbeni közszükséglet nagyobb részét fő-

düzni képesek. A harisnya- és alsó-öltönyszövők ellenben csak gyéren találkoznak hazánkban s készítményeik is jobbadán oly primitívek, hogy csak a lakosság alsóbb rétegében találhatnák fogyasztókra. A nagyközönség ebbeli szükségletét a kereskedések útján bevándorolt külföldi árukból fűdözi.

A ruházati kézmű-ipar hazánkban majdnem a legerősebb. A szabó-, lábbeli- és kalapos-ipar, nemkülönben a szűcs-, szűrszabó- és guba-ipar mindenütt nagyon el van terjedve és iparosaink által nagy mértékben üzetik. Mondanunk sem kell, hogy szebbnél szebb példányokat láttunk ezen iparágakban, melyek nálunk igen fejlettek s versenyképesek; de ha van még valami kívánni való e tekintetben, úgy az leginkább azon óhajunk nyilvánítása lehet: vajha az ezen iparágakban földolgozott nyersanyag is minél inkább hazai erők által fűdöztetnék.

A keztyű-iparban is jelentékeny haladást észlelhettünk. Van két nevezetes gyárosunk e szakban, kiknek készítményei messze földekre exportáltatnak s a külföldön is megállják helyüket. Különben pedig a fővárosban s hazánk minden nagyobb városában is találunk e szakmában többé-kevésbé jeles iparosokat, kiknek készítményei, ha nem is minden tekintetben, de általában megfelelnek a közszükségletnek.

E csoportba tartozik végül a paszomány- és köteles-ipar. Előbbi alig volt a kiállításon képviselve, miből azonban nem szabad ezen iparágunk hanyatlására következtetést vonnunk. Ugy a fővárosban, mint a vidéken vannak ez iparágnak jeles képviselői s csak sajnálnunk lehet, hogy az idevonatkozólag tett bejelentések a kiállítás tartamára nem váltottak be. A köteles-ipar jól áll hazánkban. Az alföld kisebb-nagyobb városai számos, igen jeles kötelest képesek fölmutatni, kik valóban tökéletes, tartós árukat készítenek műhelyeikben. Bakay szegedi kötélgyára ismeretes nemcsak a bel-, hanem a külföldön is, hová az nagymértékben szállít. Kender- és érchuzalkötelek száraz és vízi használatra, géphevederek, tömlők, tűzoltó- és testgyakorló-készületek, zsinegek, szövetek, kötések, fonatok, sat. igen szép példányokban voltak az említett gyár által bemutatva, míg a mindennapi használatra

szánt köteles-árakban a vidéki kézművesek valóban remek példányokat mutattak be.

Szólunk kellene még e csoportnál a selyemparról, azonban, fájdalom, ezen iparágat azon rovatban kell fölemlitenünk, melyben a kiállításról teljesen hiányzott iparcikkeknek fogunk tért szentelni.

A VII. csoport ismertetését teljes meglepéssel kezdetjük, amennyiben itt először is a butoriparról kell szólunk. A butoriparban a bécsi közkiállítás óta tett haladásunk valóban meglepte a műértő szemlélőket, annál inkább, mert e csoportban legtöbbnyire új nevekkal találkoztak, kik szerény működési körben éltek iparuk fejlesztésének és szerényen léptek ki a versenytérre, hogy rohamosan hódítsák meg a figyelmes szakértőt. A butorok készítési módja, a faragás, ujabban a féंबरakás, egyszóval: a stil oly öntudatosan volt kezelve, hogy műipari tekintetben ezen osztály haladása kellemesen lepte meg a közönséget. Föltűntek a tiszta és szerencsésen stilizált művek, a nemes egyszerűség és művészi értékű rajz párosulva a kifogástalan kivittel, a melyek nemcsak szerény asztalosok műhelyeiben, hanem a legelőkelőbb szalonokban is becsülettel állhatnák meg helyüket.

Sajnosan tapasztaltuk azonban, hogy közönségünk izlésében annyira nagy tért hódított mindaz, ami külföldi nevet visel, hogy gyakran a legremekebb asztalos-árak is csak olyképen tehetnek szert vevőkre, ha idegen nevezet alatt kerülnek valami butorraktárba, hol is, mint bécsi, brünni, sat. „kitűnő“ cikkek könnyen akadnak vevőre.

Azonban nemcsak a nagyobb kiállított butorok, hanem a konyha és polgári szobákba való fenyőfa-butorok is oly csinnal és nemzeties stílussal voltak kiállítva, hogy meglepetéssel szemlélhettük e csoportot; s a mi fő, nemcsak egy helység, hanem számos távolabb eső vidéki város is szépen volt képviselve, úgy hogy a legjobb meggyőződéssel lehet ezen iparágunkat a legfejlettebb és versenyképes iparágaink közé sorolni.

A butoripar egy jelentékeny gyarapodásnak induló ágáról tehetünk még e rovatban említést, a hajlitott butorokról,

melyeket négy jelentékeny cég mutatott be. Az ó-zólyomi (Szvoboda K.), a székesfehérvári (Kesszey Mihály) és kiválólág a beszerceabányai butorgyár (Harnisch G. és társai) oly remek és tökéletes hajlitott fából készült butorokat mutattak be, hogy ezen iparágunk fejlődése iránt bátran a legmerészebb reményeket lehet táplálnunk, amennyiben a bemutatott cikkek már is versenyképesek a külföld hasonló készítményeivel, sőt az utóbb nevezett cég külföldre jelentékeny kivittel dolgozik.

Uj iparágként kell még a zay-ugróci botgyár jeles készítményeit is fölemlitenünk, melyek szintén jelentékeny haladásról tesznek tanúságot és e mellett számos családnak nyújtanak biztos keresetforrásokat.

A kárpitos-munkák a butoriparral szoros összefüggésben lévén, örömmel lehet konstatálnunk, hogy e szakmában is találunk, a régi hírneves cégek mellett, újabb erőket, kiknek készítményei műizlés tekintetében sem maradtak mögötte a kívánalmaknak.

Még egy újabb iparág van összefüggésben a butoriparral: a talaj- és padló-kockák gyártása, melyekből több budapesti, brassói, szegedi, pécsi és kassai cég mutatott be díszes példányokat, úgy hogy ezen iparág is kielégíthette még a magasabb igényeket is, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy mindössze nem régóta kezd hazánkban meghonosulni és erősebb gyökereket verni.

E csoporttal összefüggőleg kellene megismertetnünk a házi ipar bemutatott különlegességeit és megítélni ezen nemzeti iparágunk eddigi fejlődését.

Itt már kevésbé lehetne megelégedésünket kifejeznünk, mert a házi ipar az országban is ép úgy, mint a kiállításon csak gyéren van képviselve, és nem nyújtja a nagyszámu lakosságnak azon keresetforrásokat, melyekre ezer meg ezer szegény család utalva volna. A legjövedelmezőbb házi iparág: a szövés-fonásból semmi sem volt a kiállításon bemutatva, mert a nép rétegeiben kihalt a kendertermesztés és vászonkészítés iránti hajlam. A kor, melyben élünk, elűt a közelmúlttól, mely még számos bácskai és dél-magyarországi családnak nyújtott a házi iparban kenyérkeresetet.

Egyes vidékeken vannak ugyan iparágak, melyek (mint Tápén a gyékénykészítés) jövedelmezőleg üzetnek, de nagyban és egészben nincs népünkben a jövedelmező mellékfoglalkozásként üzhető házi iparágak iránt a hajlam fölébresztve, s így hanyagoltatnak el a kosár-, fűz- és vesszőfonás, fafaragás, szalmafonás, szövés s több ily iparágak, melyek pedig igen sok keresetnélküli szegény családnak szerezhetnék meg a betevő falatot, kivált nálunk, hol a földmivelő nép, az ország lakosságának tulnyomó része, az év legnagyobb részét munkálatlanul tölti el.

Mindamellett örömünkre szolgált tapasztalhatni, hogy ez irányban mégis kezd egy kis lendület lábrakapni, a házi ipar fejlesztésére alakult és a kormány által gyámolított egyletek működése folytán. Így a somorjai vesszőfonó-tanműhelyek gyönyörű és változatos minőségű kosarakat állítottak ki; készítményeik a versenyképesség magasabb fokán állanak s a közszükségletet teljesen kielégítik. A zay-ugróczyi tanműhely fafaragványai szép haladásról, helyesen fejlesztett izlésről tesznek tanuságot, s a szemlélőben a legszebb reményt táplálják ezen intézet növendékeinek jövője iránt. Hasonlag a pozsonyi házi ipar-tanműhely növendékei által készített fehérneműek és használati cikkek is igen szép képzettségről és az oktatás helyes szervezéséről tesznek tanuságot, s méltán föltűnést keltettek azok előtt, kik tudják, hogy e tanműhely csak alig másfél év óta áll fenn; ha tehát már ma ily szép eredményeket láthatunk ezek által föltüntetve, méltán fölébredhet bennünk ezen intézetek jövője iránt táplált szép reménység s ennek valósulásába vetett bizodalmunk.

Végül e csoportnál kell még szólanunk a nagymennyiségben kiállított női kézimunkák és gazdasszonyi készítményekről. Három nagy termet foglaltak el e cikkek, s ezek között láthattunk sok oly darabot, melyek leköték figyelmünket; azonban a csoport kitörülhetlen benyomása mégis csak az volt, hogy hazánk hölgyei, ha kézimunkával foglalkoznak is és ezáltal fölismerik családi tűzhe-lyük iránti kötelmeiket, nem képesek a hasznost és célszerűt a szükségessel összeegyeztetni, hanem leginkább dísz-cikkek és cifra készítmények által kívánnak tündökölni. Szóval, nem láttunk itt

a háztartás körül szükséges kéziműveket, hanem díszes, fáradságos munkát, kitartást és nagy költséget igénylő kézimunkákat, melyeknek azonban célját hiában kutatjuk, ha csak abban nem leljük föl, hogy a gyöngéd kezek fáradságos munkája egy-egy kellemes meglepetés vagy kiérdemlett kitüntetés akar lenni. E mellett azonban a leánytanodák gyűjteményes kiállításai meggyőznek bennünket arról, hogy az iskolában mégis kezdenek már gondot fordítani a stilszerű, hasznos kézimunkára és a jövő nemzedéket helyes irányban kezdik vezetni a kézimunka gyakorlatában is. És az kibékít bennünket előbbi észleleteinkkel.

Lehetetlen dicsérőleg meg nem emlékezni az orsz. nőiipar-egyletről, hazánkban ez egyedüli intézetről, mely a nők munkaképesítésén buzgón, s mint kiállítási csoportja bizonyítá, sikerrel fáradozik.

A gazdasszonyi készítmények kielégítették várakozásainkat, mert hiszen magyar gazdasszonyoktól mást nem is várhattunk, mint jó házi cikkeket.

A VIII. csoport a vasipar csoportja. Itt mindenekelőtt a műlakatosság fejlettségéről kell szólnunk, mely a kiállításon sok ügyes és avatott képviselője által igen előnyösen volt bemutatva. Lakatosaink és kovácsaink szakmájukban szép haladást tettek s láttunk itt több olyan tárgyat kiállítva, melyek a maguk nemében Bécs vagy Páris szakértő körei előtt is méltán föltűnést okozhatnának. Szép jelét látuk a műipari izlés fejlődésének azon rácsozatokban, melyeket budapesti, nagyvárad stb. iparosok bemutatnak, melyek sokkal célszerűbbek, de hasonlíthatlanul szebbek is az öntött rácsozatoknál és hivatva vannak ezeket idővel a forgalomból kiszorítani.

A közönséges használati tárgyak, mint pl. takaréktűzhelyek, szilárdságuk által tűnnek ki, s itt is, mint sok más a csoportba tartozó tárgynál azon helyes irány tűnik föl, mely az izléses stilszerűség felé törekszik.

A műöntés terén a Ganz-féle gyár és az osztrák államvasutttársaság délmagyarországi ipartelepei mellett kiválólag az Oetl-féle gyár izléses és szerencsésen stilizált díszes öntvényei

tűntek föl, melyek a versenyképesség magas fokára helyezhetők. E mellett a Schuk és Schlick cég mérleg-kiállítmányai között két horganyszobrot láttunk, melyek azért is figyelmet érdemelnek, mert nemükben az elsők hazánkban s igen jelentékeny iparágga fejlődni van hivatva, amennyiben kiszoríthatja hazánkban a Berlin és München gyáraiból nagy mértékben beözönlő hasonló készítményeket és ezen kívül fokozatot képeznek a bronz- és fémöntés meghonosításához.

A késes- és kardműves-ipar is megállta helyét e kiállításon. Sok szép példányt láttunk budapesti iparosok által bemutatva, azonban a vidékiek készítményei még nagyon magukon viselik az alszerű jelleget. E tekintetben még nagyon sokat kell haladnunk, hogy csak némi tekintetben is megközelíthessük az angol- vagy franciaországi hasonló gyártmányokat, melyek nagyon messze állanak a mi hazai készítményeinktől.

A vas-iparról föl kell említenünk, hogy a salgó-tarjáni vasfinomító-társulat, az osztrák államvasut-társulat és Csáky László gróf prakfalvi gyára által volt képviselve. Az első kettő leginkább nyersvasak és sineket mutatott be a tökély magas fokán, míg utóbbi kisebb-nagyobb öntvényeket, szerszámokat, szerszám- és kézigép-alkatrészeket; mindhárom cég nevezetes forgalmat csinál éven át és évi termelésük jelentékeny összeget képvisel. Sok igen nevezetes vasgyár (pl. a gömöri, sat.) nem vett részt a kiállításon, de a bemutatott mennyiségből is bátran lehet ezen iparágak haladására és jóminőségére következtetnünk, melyről különben több szakmunkáink tüzetes jelentéssel szolgáltak.

Végül föl kell említenünk a vasbutor-gyártást, mely utóbbi időben szép lendületnek indult; úgy a fővárosi, mint a szegedi cégek e nemben igen szép haladást föltüntető készítményeket mutattak be, melyek — ha ez iparág a közönség részéről is a kellő támogatásban és a külföldivel szemben előnyben részesül — még nagyobb tökéletesedésre számíthatnak.

A IX. csoport (nemesérc-, nemeskő- és fémipar tárgyai) mintegy rokonságban vannak az előbbi csoport tárgyaival. A bádogos-árúknál kezdhetjük e csoport ismertetését, melyek

dicséretesen állták meg helyüket, és a műizlés kiváló haladásáról, valamint az újabb találmányok sikeres alkalmazásáról tesznek élénk tanúságot. Zellerin Budapestről remek bádogos-árakat állított ki és a műipari izlés oly fejlettségét mutatta be, mely előtt tisztelettel hajol meg a szakértő. Mellette legtöbb föltűnést keltettek az „Unio“ pléh-lemezgyár horganyzott, cinezett és ólmozott pléhei, az ezekből készült és nagy változatosságban bemutatott tárgyak, továbbá Grassmann Ágost érelemezfestményei, mint amely jeles iparágak eddig kevésbé voltak a nagyközönség előtt ismereteseek. A bádogos- és rézműáru-ipar kézműiparosaink által nagy mértékben és elég sikerrel vagyis tökéletességgel üzetik, s ki is elégitik a fogyasztók magasabb igényeit. Krolupper fémművei, a vasuti s hasonló célokra alkalmas nagymennyiségű és különféle lámpakészítmények e csoport kiváló tárgyait képezték. — Dicsérettel említendők még meg a tűzoltó-főlszerelvények, a pipakupagyártás és a felsőmagyarországi ipartelek által gyártott kézi szerszámok (lővakarók, gazdasági és házi eszközök stb.), habár ezek csak kevés készítő által voltak bemutatva. Nyers rézben Szontagh Pál csetneki és Prihradny Ernő iglói rézhámorai elég sikeresen mutatták be a réztermelés processusait; e gyárak közül az utóbbi Gács-, Szerb- és Oláhországba nagyobb kivitelre is dolgozik.

Az ékszeráruk- és ötvösségről nem irhatunk kedvező jelentést. Láttunk ugyan egyes cégeket, melyeknek készítményei amellett bizonyítanak, hogy ezen iparágaknak vannak még igen jeles képviselői; azonban a már évtizedek előtt oly nagyhirű magyar ötvösművek fokozatos fejlődését sehol sem láthattuk. A képviselt cégek nagyobbára a közönséges használatra szánt ezüstműves-árakat mutatták be, melyek a középosztály rétegeiben találják fogyasztóikat, de a műipari fejlettséget sajnosan nélkülöztük ezekben.

Végül említést teszünk még a templomi szerelvények gyártásáról, melyeket Oberbauer ismert-budapesti iparos többé-kevésbé sikerült cikkekben mutatott be. Itt is azon meggyőződésre juthatunk, hogy ezen iparcikkekben nyilvánuló szükséglet már majdnem minden tekintetben hazai készítmények által is kielégíthető.

X. csoport. Bőriparunk egyike azon iparágaknak, melyek az országban a legelterjedtebbek, mert minden városban találunk vele foglalkozókat. Ezen iparág hazánkban már régóta a fejlettebbek közé soroztatott s e kiállításon mégis csak nevezetesebb cégek jelentek meg; a kisiparos kiállítmányait nem láttuk. Kitűntek Schmidt Adolf és társa bosáni bőrgyárának készítményei; e cég tudvalevőleg a katonai felszerelésre alakult konzorcium egyik jelentékeny tagja és a bakancskészítés egész processusát föltűntette. A timárok és bőrgyárosok igen szépen kidolgozott bőrüket mutattak be s ha ítéletünk nem csal, ez iparágban kedvezőbb nemzetgazdasági konjunkturák között jelentékeny haladást várhatunk.

A szíjgyártó- és nyerges-munkák is eléggé szép számmal voltak képviselve. Szép, tiszta és tartós munka jellemzi iparosaink ezen készítményeit, melyek bátran versenyre kelhetnek a külföldi hasonló készítményekkel. Több budapesti szíjgyártó oly gyönyörű munkákat állított ki, hogy azokat eleganciájuknál fogva is bátran mertük volna a külföldi szakértő szigorú birálata alá bocsájtani, kivált a dísz-lószerszámokat, melyek nagyobb mennyiségben voltak bemutatva.

A bőrdíszművek és bőrrönd-árak elég változatos mennyiségben és kitűnő minőségben voltak kiállítva. Bizonyos kellemes izlés uralkodik e szakbeli iparosainknál, melylyel készítményeiknek vonzó külsőt kölcsönözni képesek; örömeinkre szolgált továbbá tapasztalhatni, hogy a bőrröndök készítése újabb anyagokat, pl. a chinai papírt, a díszműveknél a vásznat stb. használják, s ezen anyagokból szebbnél szebb és célszerű, emellett nem is drága használati cikkeket készítenek.

Vizmentes ponyvákat két nagy fővárosi cég állított ki; ezen készítmények számos kiállításon nyertek elismerést és a Hirsch-féle gyártnányok nemcsak belföldön, de Porosz-, Törökországban és a Duna-fejedelemségekben is biztos piacokra számítanak és évi termelésük igen jelentékeny összeget képvisel.

A fésűs-árak is e csoportba soroltatván, röviden csak azt jegyezzük föl róluk, hogy igen gyéren voltak képviselve és a bemutatott cikkek sem ütötték meg a kellő mértéket. E tekin-

tetben még hátra vagyunk, mert nincsenek szakavatott iparosaink, kik ezen nem épen jelentéktelen iparág művelésére nagyobb gondot fordítani igyekeznének.

A XI. csoport a műipar tárgyait ölelte magába s változatosságra nézve egyike volt a legnagyobbaknak. Tizenkét alcsoportot foglalt magába, melyeknek elseje az építési és iparraajz volt. E nemben több állami hivatal, egyesek és ipartanodák gyűjteményes rajzait láttuk s jól esett különösen ezen utóbbiaknál tapasztalni, hogy iparos-tanoncaink pl. a budapesti s szegedi rajziskolából gyönyörű, könnyedséget és izlést tanúsító rajzokat mutattak be, melyek az illető gyakorlók műizlésének helyes irányában való biztos kifejlődésére engednek következtetni. Az építészeti rajzokban is láttunk többé-kevésbé sikerült mutatványokat, ámbár ezen iparág fejlődéséről a gyakorlati életből ki-kellő tájékozást merithet magának.

A cég-, cím- és üvegfestészet is újabb időben nagyobb lendületet nyert. Egyik budapesti cég-gyár, vagyis betű- és öntött-cimer-gyáros az osztrákországi vasutak számára évenként nagy mennyiségű cikkeket gyárt, a cimerfestés pedig ugy a fővárosból, mint több nagyobb vidéki városból, u. m. Nagyvárad, Szeged, Temesvár szép haladásban volt bemutatva. Leginkább az üvegre festett, vagy jobban mondva az üveg alá festett és vésett cimekrek lettek divatosokká s nemcsak szabatsággal, de jó izléssel és csinnal állittatnak ki.

A fényképirás egyike azon műiparágaknak, melyek a tökély legmagasabb fokán állanak hazánkban. Már a bécsi kiállítás alkalmával is nagyobb föltűnést keltett ezen iparág, melynek hazánkban, Budapest, Sopron, Szeged, Pécs, Arad s más városokból is igen jeles képviselői voltak s e kiállításon valóban a legváltozatosabb nemű munkákban gyönyörködhetett a figyelmes szemlélő. A chromo-, photo- és etnografiai mutatványok egymással versenyeztek a tökéletes és izléses kivitel tekintetében. A kisvárosi fényképészek jobb munkái számba se jöttek a nagymennyiségű kitűnő munkák mellett.

A könyv- és nyomdai ipar terén is majdnem ugyanaz áll, mit az előbbi csoportnál elmondottunk; minél inkább halad valamely állam a művelődés ösvényén, annál több műhelye támad a szellemi munka közlését a nagyvilággal közvetítő intézeteknek, a nyomdáknak. A vidék számos kisebb városa ma már közlöny-nyel bír s ezek, valamint a fölszaporodó állami hivatalok, társadalmi intézmények és tanodák a nyomdák számait is nagymértékben szaporítják. Természetes, hogy a vidéki nyomdák között csak kevés van olyan, mely a fokozódó izlés igényeinek is megfelelni képes volna; azonban örömmel láthattuk, hogy mégis szervezkednek itt oly nyomdák is, melyek berendezésre és kiállításra nézve alig egy-két nagyobb fővárosi műnyomdának állanak mögötte. Az u. n. accidenz-munkák kiállításában — a Franklin-társulat és pesti könyvnyomda-részvénytársulat munkái mellett is — méltó föltűnést okozott a szegedi Burger-féle nyomda nyomdai gyűjteménye, mit e helyen külön is főlemlíteni érdemesnek tartunk.

Kevesebb jót és szépet mondhatunk a könyvkötő- és kartonage-ipar haladásáról. Néhány fővárosi és egy kolozsvári cég és ezek között Posner K. L. remek könyvkötéseit leszámítva, melyek bármely könyvkötői munkával versenyre léphetnek, nem láttuk a kartonage-ipar, a könyvkötői díszművészetet képviselve, habár hazánk szükséglete ezen iparágban valóban igen nagy. Csupán két iparos (Morzsányi és Dörner) állítottak ki hasonló cikket és ezek meg is felelnének igényeinknek, ha a hazai közönség részéről nagyobb mérvű pártolásban részesíttetnék, mert azt tapasztaljuk, hogy vigalmaink alkalmával a táncrendek s egyéb jelvények készítése tárgyában is jórészt a külföldhöz fordulnak az illető körök, holott azon kevés iparosaink, kik e szakmában dolgoznak -- nagyobb támogatás esetén — a folyton fokozódó igények teljes kielégítésére is vállalkozhatnának.

Az óraipar nálunk csak a fejlődés kezdetén van. Láttunk több nevezetes hazai céget, melyek az óragyártással foglalkozván, említésreméltó műveket és találmányokat tüntettek föl s ami különös meglegedésünkre szolgálhat, az óratok készítésével hazai

asztalosaink nagyobb mértékben foglalkoznak s izlés tekintetében is gyönyörű munkákat képesek kiállítani. Az órák közül Králik, Auer és Brauswetter készítményei érdemelnek kiváló fölemlítést. Általában pedig az óraipar, mely nagy mértékben van hazánkban elterjedve, még nagyobb részben külföldi. Jelesen svájci cikkek behozatalával, vagyis az órarészek importálásával és itt bent való összeállításával üzetik. Más szóval, eddig azt tapasztalhattuk, hogy számos órásunk van ugyan, de óragyárosunk alig kettő-három...

A zenészet i ipar terén, mely szintén a fejlődés első stádiumában van, már jelentékenyebb haladást láttunk föltüntetve. A Dangel-féle remek orgona, mely Aradról volt kiállítva, általános föltűnést keltett s a szakértők kiváló figyelmét vonta magára.

A bemutatott orgona az u. n. kupláda-rendszer szerint van készítve, mely eddig a legelőnyösebbnek bizonyult; az orgona ugy szervezetére, mint stilizálására nézve igen jeles s a külföldi hasonló készítményekkel — elsőrangú szakértőink által — versenyképesnek találtatott. A zongoragyártás, mint egyik jeles gyárosunknak ezen iparágról kiadott röpirata tárgyalja, utóbbi időben hanyatlásnak indult hazánkban, mely körülmény ezen hangszer általános elterjedése következtében életbelépett nagymérvű külföldi versenynek tulajdonítható; mindamellett Beregszászy ismert jelességű zongorái mellett újabb céget is láttunk bemutatva, Triska zongoráját Kolozsvárról, mely nem kis mértékben érdemelte ki szakértőink elismerését. Ezenkívül figyelemreméltó készítményeket állítottak ki Schunda és Stohvasser Budapestről; előbbi pedál-cimbalomjaiban újabb találmányát, valamint mindennemű jeles fuvó- és vonó-hangszereit, utóbbi fuvó-hangszereiket és dobokat állított ki, melyek mindannyian a szakértő bírálók által elsőrendű jutalomra találtattak érdemesnek. Ugyanezen csoportban találkoztunk még több műkedvelő figyelemreméltó készítményeivel is.

Az esztergályos- és műfaragó-iparról majdnem ugyanazon jelentést tehetjük, mint a VII. csoport butoriparáról. A különféle célszerű segédeszközök, újabb kézi gépek és műszerek igénybevételével ezen iparág is hatalmas fejlődést nyert hazánkban, minek élénk bizonyítékát láttuk a föltüntetett ipareikben.

A fa- és csontfaragványok változatos csoportja meggyőzhetett bennünket arról, hogy ezen iparágban képzett és jó ízléssel bíró iparosokkal rendelkezünk, kiknek kellő igyekezete mellett ezen iparág legszebb kifejlődése bizton várható.

A vegyészeti ipar igen sok cikket üelt föl magába.

Több jeles gyógyszerészt ismert találmányain kívül, itt látuk a budapesti Mosch-cég illatszer-cikkeit, melyek a legnagyobb igényeknek bátran megfelelhetnek; a vegyészeti szerek gyáraiból különféle vegyészeti szereket, melyek előállításával azonban még csak gyérebben foglalkoznak hazánkban; borkövek, kenőcsök, mázak, sat. szintén nagyobb mértékben voltak kiállítva, a spanyolviasz, tinta és egyéb vegyszerek hasonlóképen. A vegyészeti ipar, amennyiben az a mezei iparral némi összeköttetésbe hozható, hazánkban nagyobb tért foglalhatna el s különösen a földmivelő népnek nyújthatna számos kereseti ágat. Azonban ép azt tapasztaljuk, hogy a földmivelő-vidékeken alig ismerik ezen iparágakat s az jobbadán vagy a főváros, vagy a vidék oly nagyobb városaiban van összpontosítva, melyek anélkül is fejlettebb iparral, de jelentéktelen mezőgazdasággal bírnak.

Két iparággal akarunk még ezen alcsoportban foglalkozni, melyek egyike föltűnő haladása, másika fejlődése kezdetén is magára vonja a fogyasztó közönség figyelmét. Az első a gyufa-ipar, melyből Neubauer József szegedi és Neubauer Károly győri gyárosok oly tökéletes és változatos minőségű mutatványokat állítottak ki, hogy a szemlélők figyelmét s különösen az előbb nevezett kiállitmánya a szó teljes értelmében lebilincselte és azon általános hitnek adott helyet, hogy ezen iparágban a versenyképesség magas fokáig jutottunk el.

A másik iparág az indigó-termelés. Egy szerény szarvasi tanár, Sarlay János ur, ki még csak 2 évvel ezelőtt az ottani lyceum fizikai tanára volt, a kormány segélyével, saját találmánya szerint festő-csüllengből indigót kezdett termelni, s ebből e kiállításon mutatványokat állított ki, melylyel szakértő vegyészek előtt gyakorlati kísérletet tett és hozzátehetjük, hogy igen szép sikerrel. Ezen iparágnak hazánkban való elterjedése

igen nagy fontossággal bír s azért említjük azt meg itt külön, hogy őszinte óhajunknak adhassunk kifejezést ezen iparágnak minél nagyobb tökélyre való emelésére nézve. És nem csalódunk, ha ezen reményünk alaposságát — a föltüntetett kísérletek után — a legnagyobb biztossággal föntartjuk. Ugyanezen iparágból még két más kiállító is volt, készítményeik azonban Sarlay-é mellett nem okozhattak föltűnést.

A szobrászat állása sokkal ismertebb hazánkban, semhogy arról hosszasan kellene szólnunk; mint a szépművészet egyik ága nem is tartozik jelentésünk körébe s véleményünk szerint megfelleltünk földadatunknak, ha Izsó Miklósné, Halász, Pedon Antal szobrai és Schlick Károly domborműveit, mint nemükben jelesek, főlemlítjük.

A vegyes műipar és műipari eszközök csoportjából ki lehet emelni a távirtdai készületeket, több jeles kő- és ércvésnöki munkát, a tajtpipa-készítményeket és a Richter (Sopron) jeles lát-szerészeti munkáit. A fegyveripar hanyatlását lehet azon körülményből következtetnünk, hogy ezen iparágnak a kiállításon egyetlen képviselője sem volt, holott számos jeles és hírneves fegyvergyáros, fegyverkovács és fegyverkészítő volt (és talán van néhány még most is) nemesak a fővárosban, hanem több vidéki városban is.

A XII. csoport a közművelődési és tudományi tárgyakat, nemkülönben a tanszereket ölelte magába. Itt talán megelégedéssel lehet konstatálnunk, hogy ezen csoport is igen szép tért foglalt el kiállításunkon. A közoktatási miniszterium és a különféle tanodák szerelvényei- és oktatási rendszerének föltüntetése, továbbá az irodalmi termékek mellett csupán a hazai iparosok által készített tanszerekről lehetne még szólnunk, mint jelentésünk keretébe tartozó dologról. E tekintetben nagy haladást nem jegyezhetünk föl. Láttuk azon törekvés nyilvánulását, mely a tanszerek fokenkénti javítását és alkalmazását bírja célul; azonban ezek a tisztán tudományos és tanodai kiállításokon, melyekben nem szűkölködünk, már sokkal praegnansabban voltak kifejezve és a közönség által megismerve. A tanoncok rajzairól pedig már az

előbbi csoportban volt alkalmunk dicsérőleg megemlékezni, amennyiben e tekintetben jelentékeny haladást és helyes arányok, oktatási rendszerek alkalmazását láttuk föltüntetve.

A XIII—XV. csoportokról együtt szólhatunk; itt a gépek és mezőgazdasági eszközök, nemkülönben a kocsii-ipar volt bemutatva.

Kezdjük mindjárt ez utóbbin. Általánosan tudva van, hogy a fényűzési adó s egyéb közgazdasági körülmények mennyire sujtólag hatottak ezen iparág fejlődésére. A mely cégek ezelőtt nagy kivitelre dolgoztak és a bécsi közkiállítás folytán külföldre is szállították áruikat, ma a belföldön is alig képesek jelentékenyebb mennyiséget termelni, mert az említett fényűzési adó folytán a kocsik eddigi birtokosai nemhogy ebbeli igényeiket szaporítanák, hanem az ezelőtt birt kocsikon is — hogy az adóteher-től megszabaduljanak — lehetőleg tudni iparkodnak. Ilyenformán azon kocsigyárosak, kik már évek előtt magasan kifejlődött izlés szerinti kocsikat és hintókat állítottak ki, az utóbbi néhány év alatt — a rossz üzletek miatt — iparágaikban semmiféle haladást vagy javítást föltüntetni képesek nem voltak. Ezen iparág állapota maradt tehát a régi fokon s így is nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk, hogy a fokozódó kényes igényeket is teljesen kielégítheti; ezen állításunk mellett bizonyít azon körülmény, mely-szerint kocsigyárosaink száma néhány év előtt tetemesen gyarapodott, úgy hogy azok gyártmányaik jelessége által nagyobb kivitelre és nagyobb forgalomra számíthattak. Ezen iparúzóik körében és ezek kezdeményezése folytán tágabb iparkörökben is élénk mozgalom indult meg legutóbb az ezen iparág fejlődését gátló fényűzési adó eltörlése érdekében, mert csakis így és természetesen gazdasági viszonyaink javulásával, várhatunk abban jelentékenyebb lendületet.

A mezőgazdasági gépek és eszközök csoportja nagy és változatos volt. Ezen csoportokból évenként több helyen tartatnak hazánkban kiállítások s különösen a gazdasági egyletek karolják föl ezen iparágak kiállításait. Lehetetlen azon meggyőződés elől elzárkóznunk, hogy ezen iparágak hazánkban, mint

földmivelő államban, nagy tért foglalnak el s természetesen a szükséghez képest, az igényekhez mértén gyarapodnak és fejlődnek. Igen jelentékeny cégekkel birunk ezen iparágban különösen a nagy alföldi városokban, hol a földmivelők szükségletei folyton növekednek. És ezen iparágak gyarapodása annál örövendetesebb hazánkban, mivel ezzel a földmivelés okszerű művelése is kapcsolatban van, minek beláthatlan fontosságát szerte méltányolnunk kell. — A kiállításból ki voltak zárva a külföldi cégek s mégis a nagyobb gőzgépek kivételével, minden kisebb-nagyobb szükségletet főlalálhattunk hazai gyáraink kiállítási csoportjában. Mosony, Kassa, Budapest, Szeged, Makó, H.-M.-Vásárhely, Debrecen, Nagyvárád, Szombathely, Nagyczenk, Nagyszeben s még több városból is voltak ezen iparágak képviselői, s mondhatjuk, majdnem minden képviselt cég nagymennyiségű gyártással, illetőleg előállításal foglalkozik. Az újabb találmányok és elismert jelességű rendszerek alkalmazásának sem voltunk híjában, habár ez ismét azon meggyőződést érlelhette meg a nagyközönségben, hogy a segédgépeknek a mezei gazdaságban való alkalmazása szép haladásokat tesz. Az egyes gépek és a különféle rendszerek taglalását nem vehetjük föl ezen jelentés keretébe; azt inkább, vagy talán kizárólag, a gazdasági szaktestületek hatáskörébe tartozónak véljük.

A többi gépekről sem szólhatunk hosszasan, mivel a gőzgépek s hasonló nagyobb, nem gazdasági gépek, hazánkban még igen kis mértékben gyártatnak. Ki kell azonban itt emelnünk Eisele József budapesti rézműves és kazángyáros Cornwall-rendszerű gőzkazánjait, melyek azért is említésreméltók, mivel gyártásukkal eddig alig foglalkozott más cég, de különben is oly jelek a bemutatott kazánok, hogy a hasonló külföldi cikkekkel versenyeznek.

A vízépítészetből csak kisebb minták voltak kiállítva, melyekről tüzetesebben szólnunk fölösleges.

A mezőgazdaság csoportjáról (III.) röviden szólunk az állattenyésztés (XVI.) csoportjával együtt. A mezei terményeknek csoportját e kiállítás után megbírálnunk nem lehet. Mezei

gazdaságunk terményei a külföld előtt is kitűnő jó hírnévvel dicsekednek, de itt — bizonyára, mivel a legtöbben e kiállítást tisztán iparkiállításnak tartották — nem volt úgy bemutatva, hogy bármely ágára is igazságos ítéletet lehetne mondanunk. Jeleznünk lehet, hogy egyes terményeket gyönyörű válfajokban láttunk, kitűnő gabnamutatványokat szemlélhettünk, sat. sat., de ha ki kellene valamit emelnünk, úgy csupán gróf Károlyi György gyűjteményes kiállításánál állapodhatnánk meg, a hol a gabonaneműek és egyéb termények oly gazdag és változatos kiállítását lehetett szemlélhünk, a gazdasági kezelés föltüntetett rendszereit oly kitűnőknek találtuk, hogy ezen mintagazdaság előtt a legnagyobb elismeréssel és dicsérrel kellett nyilatkoznunk, amit az egész közönség osztatlan tetszésében meg is találtunk. Ugyanezen főur ménesei tűntek ki leginkább az állatkiállításban is (hol még sok szép más példányt láttunk) s elmondhatjuk, hogy úgy a mezőgazdasági, mint az állattenyésztési csoportban gróf Károlyi György kiállítmányai voltak a csoport jellegének megmentői, vagyis ezek által juthattunk azon tudatra, hogy úgy a mezőgazdaság, mint az állattenyésztésnek vannak hazánkban még kitűnő művelői. Azon óhajjal hagyhatjuk el ezen magyar főur kiállítási termét, vajha sokan akadnának Magyarország arisztokráciájának gazdag képviselői között, kik példáján okulva a mezői gazdaság művelésére oly kiváló gondot és figyelmet fordítanának, mint gr. Károlyi György.

Ennek kapcsán meg kell még emlékeznünk a gyűjteményes kiállításokról is.

A békésmegyei és halasi gazdasági egyesületek gyűjteményes kiállításai arról tettek tanubizonyságot, hogy ezen két egyesület a mezőgazdaság s azzal összefüggő iparágak fejlesztése érdekében hasznos tevékenységet fejt ki s igyekszik a földművelő népet a korszerűbb, a hasznos intézményekkel, javításokkal, sat. megismertetni. Ugyanezen csoportban láttuk a házi szorgalomnak s iparnak jeles készítményeit, melyek különösen a békésmegyeiek csoportjában tűnt föl. Itt egy szorgalmas, a házi

ipar művelését kezdeményező, értelmes lakosságot láttunk bemutatva, mely ha továbbra is a kellő helyes irányban neveltetik és fejlesztetik, a munkásság és közművelődés terén igen szép haladást tehet, mint tett már eddig is a társadalom kebelében fölmerülő minden korszerű eszme lelkes fölkarolása által

Az osztrák államvasut-társulat pavillonjának igen sok kíváncsi szemlélője volt. E társulat délmagyarországi bányahutái és ipartelepei először mutatták be ez ország lakosságának erdei félkészítményeiket, bányaterményeiket (kövek, cement, légmész, téglá, agyag, kőszén, pirszén, vegyszerek, kőolaj, fémhuta-termelvények, érciek, vasmű-termelvények, nyers-, öntött-árúk, acél, bádóg, stb.) örleményeit, borait, vasöntvényeit, rézmű-árúit, gazd. gépeit és géprészleteit, melyek gazdag választékban csoportosítva, kellemes benyomást tettek a szemlélőre; de figyelmes látogatás után kiválólag felköltötték az érdekeltséget mindazokban, kiknek eddig fogalmuk sem volt arról, hogy ezen társulatnak hazánkban ily roppant gazdag iparkincsei vannak. A társulat külön jelentésekben, melyek a kiállítások alatt kiosztattak, tüzetesen megismertette ipartelepeit, termelési viszonyait, sat. Mi örömünknek adhatunk kifejezést, hogy e társulat alkalmat adott hazai közönségünknek, iparkincsei megismertetésére és lekötelezve érezzük magunkat különösen annak képviselője, Grell Mór ur irányában is, ki mindent elkövetett arra nézve, hogy e társulat e kiállításon egész pompájában képviselve legyen, és ezáltal nem csekély mértékben járult a kiállítás külfényének és belértékének emeléséhez.

E jelentéshez jegyzetként kell csatolnunk, hogy az egyes csoportoknál a neveket lehetőleg kerültük, nehogy bármi megszólalásra adhassunk okot; csakis ott és azokat említettük föl, ahol kevesen voltak egy-egy jelentékenyebb csoportban. A termelők és iparosok neveit úgy is föltalálja az olvasó a bírálatok részletes jegyzékében, ahol mindjárt a bírálat eredménye is odavan jegyezve.

III.

Hiányok

Ez rövid áttekintése a kiállítás egyes csoportjainak. Nem vonhatjuk ki magunkat azon vád alól, hogy ezen ismertetés nem eléggé beható és nem eléggé jellemző. Szerettünk volna a nagyközönségnek oly jelentést nyújtani, mely minden csoport minden iparágának fejlődési történetét, fejlesztésének akadályait és föltételeit foglalta volna magába; ehhez azonban minden iparágban külön szakreferensről kellett volna gondoskodni, amihez ez idő szerint sem kellő alkalom, sem vállalkozó egyéneink nem voltak. A legközelebb Budapesten rendezendő országos kiállítás már ily alapokon lesz szervezve és az arról szóló jelentés már közgazdasági szempontból is igen fontosnak ígérkezik. Mi nem terjeszkedhattünk ki minden szükséges részletre és csakis általános jelentést nyújthattunk.

E szakaszban azon iparágakról kell szólanunk, melyek e kiállításon egyáltalában nem, vagy csak nagyon gyéren voltak képviselve, de amelyeknek fejlődése hazánkban elkerülhetlenül szükséges, mivel hiányukat lépten-nyomon igen élenken érezzük.

Kezdjük mindjárt a selyemiparral. Ez iparág az utóbbi két évtized alatt hazánkban bámulatossá visszacsúszott szenvedett. Ezen iparág történetét hazánkban igen érdekesen és tanulságosan adja elő az 1842. évi budapesti iparműkiállításról megjelent „jelentés“, melynek statisztikai adatai közt találjuk följegyezve, hogy több az állammal szerződési viszonyban álló cég 1841-ben 856,072 font nyers selymet váltott be. 1838-ban pedig az osztrák tartományokból 361,179 frt értékű selyem hozatott hazánkba, míg ugyanakkor ugyanoda 306,346 frt értékű selyem vitetett ki.

Utóbbi időkben az arány már egészen másképp áll, pl.:

1868-ban		1871-ben	
behozatal:	kivitel:	behozatal:	kivitel:
372 vámmázsa	273 vámmázsa	187 vámmázsa	600 vámmázsa
43,254 frt ért.	19,325 frt ért.	129,675 frt ért.	48,900 frt ért.

És így tovább, folyton rosszabb arányokkal a ki- és bevétel között. Ma az országban még kevesebb gondozásban részesül ezen iparág, habár annak hazánkban igen nagy jövője van, s az kívált a nép rétegeiben minél inkább terjedni s a szegényebbeknek hasznos keresetforrásul szolgálni van hivatva. 2—3 évtized előtt ezen iparág kiválólág Bácsmegyében és az ország más déli részeiben volt elterjedve; ma ott is hanyatlásnak indult s mindössze Tolnamegyében és Felsőmagyarország néhány városában (Kassa központtal) vannak a kormány által szubvencionált selyemtenyészési főlügyelők, kik ezen iparág terjesztése érdekében hasznos működést kifejtteni hivatvák.

Sajnos, jelenlegi viszonyaink között egyáltalában nincs semmi kilátás arra, hogy ezen iparág hazánkban nagyobb lendületet nyerjen, mert annak fejlesztése érdekében nem láttunk semminemű oly kezdeményezést, melyre bizodalommal tekinthetnénk. Nem lehet ugyan elhallgatnunk, hogy ujabbán Kassán mozgalom keletkezett egy selyemtenyésző-részvénnytársulat alakítása céljából; azonban ismerve társadalmi viszonyainkat s azon közönyt, melyet hasonló nagyfontosságú ügyekben tapasztaltunk, ezen mozgalmat nem lehet elégségesnek tekinteni arra nézve, hogy annak tovafejlődésében a hazai selyemipar fölvirágoztatásának biztosítékát láthatnók.

Szerény véleményünk szerint a szakminiszteriumnak ezen hazánkra nézve nagyfontosságú iparág fejlesztésére is kellene legalább felényi oly gondot fordítani, mint a milyenben az állami lótenyészítés évek óta részesül. Nem kívánhatjuk a mezőgazdaság bármely ágának elhanyagoltatását, de vajjon szabadna-e egy jövedelmező és hazánkra nézve igen nagyfontosságú iparág elhanyagoltatását közönnnyel néznünk? 1841-ig állami monopolium tárgya volt a selyemtermelés s habár később a monopolium mellett a szabad verseny hasznosabbnak bizonyult, mégis az állam gondozása alatt keletkezett és fejlődött az oly fokra, hogy 1846-ban a pesti kiállításon hazai selyemgyárainkból már is gyönyörű készítményeket láthattunk. Vajjon hol vannak ma selyemgyáraink, ki ismeri ezek készítményeit?

Ismerjük azokat igen, de nem a hazában vannak. A külföld termel nekünk s mi drága pénzen szerezzük meg termelvényeiket. Van-e ház Magyarországon, melyben selyemárunk ne használtatnának? Nincs! És ennek következménye az, hogy pipere- és selyemárunkra 1869-ben 63.466,096 frtot, 1871-ben 65.915,700 frtot küldtünk külföldre és fogunk küldeni még többet, még sokáig, a míg a föld kincsei kiaknázva s termelőképességünk megszorítva nem lesz, a míg egyszer arra nem ébredtünk: hogy nincs mit kiküldentünk

Nem lehet célunk itt nagyképi tanácsokkal szolgálni a hazának sorsát intéző közegeknek. Teljesítettük kötelességünket, midőn ezen iparág fejlesztésére figyelmét fölthivtuk s annak hova-előbbi fölvirágoztatását — legsajátabb állami érdekünkben — jóindulatu intézkedéseibe ajánljuk. A kormány tudni fogja, hogy mily föladatokat várnak reája és ismerni fogja az eszközöket, a melyeket megragadni hazafias kötelessége.

Két másik teljesen aláhanyatlott iparág a posztó- és vászon-ipar. Évenként átlag 70 millió értékű szőtt- és kötöttáru, (vászon, len- és pamutáru, öltönyök, stb.) hozatik hazánkba, s mi idebenn alig tudunk említésreméltó mennyiséget termelni. 1846-ban a budapesti harmadik iparműkiállításon tizenöt posztógyár volt képviselve, ma alig van három s ezeknek termelési képessége sincs kellőleg kiaknázva.

Takács volt az említett kiállításon harminchat, nálunk alig egy-kettő, ezek is a szászvárosokból, mintegy memento gyanánt, hogy emlékeztessenek bennünket ezen iparágaink nagymérvű hanyatlására. Szomorú benyomást gyakorolhatott mindenkire nézve azon körülmény, hogy ezen természeti gazdaságokkal olyannyira megáldott országban két ily szükséges iparágnak csak satnya csirája van meg. Ahol 16 millió embernek kell öltöny és ruhanemű, ott három gyár csinál posztót, s néhány takács vagy pórnő kezdetleges szőtteseket . . .

Ezen iparágaink elhanyagolása valóságos bűn nemzetünk ellen! Ezek fölkarolása a legszentebb kötelesség a nemzet iránt.

A kormány nemrég küldte ki Bakay Nándort Olaszországba a kendertermelés és földdolgozási módok tanulmányozására. Bakay ur most dolgozik egy nagyobb munkán, melyben szerzett tapasztalatait letéve, foganatosíthatás végett a nemzetnek fogja bemutatni.

Ez a könyv utmutatója leend a buzgóbbaknak, de csupán ezzel még nagyon keveset értünk el. És itt azt sem szabad mondanunk, hogy tanácsok adására nem érezzük magunkat följogosítva. Látjuk, hogy egyes államokban, ahol a vászon-iparról alig tudtak valamit, néhány év alatt mily virágzó vászon-ipart lehetett teremteni. Hasonló példának utánzására kell hazánkban is közeget, testületeket vagy egyéneket keresnünk; mert ha ez ügy ismét a halogatás közönyének dobátik martalécul, iparszegény államunk teljesen el fog satnyulni.

Szövő-iskolát kellene fölállítani hazánkban kiválólag azon vidékeken, hol a kendertermelésre alkalmas talaj s alkalmas művelők vannak. Így pl. az alföld néhány pontján, Zalamegyében és lehetőleg Erdélyben. E szövő-iskolák haszna megmérhetlen becses volna vászon- s általában szövő-iparunk fejlődésére nézve. Például lehet e tekintetben Würtembergre hivatkoznunk, hol 1856-ban egy szövő-iskola szervezésének szüksége jöven szóba, az illető technikai tanács azon indítvánnyal állott elő, hogy vásároltassék meg egy szövőgyár, alakíttassék át fizetett emberekkel dolgozó szövő-tanműhelyekké, vétessenek föl benne kellő előkészültséggel bíró fiatal emberek, kik a munka mellett a szövészet különféle ágaiban elméleti oktatást, emellett, ha szükségesnek mutatkoznék, anyagi segítyezést is nyerjenek. E terv kisebb akadályok miatt nem volt megvalósítható; azonban alig merült föl, Reutlingen város sietett eleintén kisebb, majd igen terjedelmes épületet ez intézetnek díjmentesen átengedni, melyben ez idő szerint 36 kézi szövőszék és 10 szövőgép működik, melyeken a legkülönbözőbb cikkek, kezdve a legegyszerűbb szövetektől a leg-

mesterségesebbekig, nagy mennyiségben és különféle anyagból, mint pamut, gyapju, len, selyem, sat.-ból állíttatnak elő.

Az állam, illetőleg az ipar- s kereskedelmi főhatóság szerezte be a gépeket és fizette a tanerőket, a forgalmi tőkét pedig egy részvénytársaság előlegezte, mely a nyeresémből 6% kamatot kap. Az iskola három osztályt foglal magába, melyek elseje főleg leendő gyárosok és kereskedők, a második és harmadik pedig gyakorló szövők kiképzésére szolgál. A tanfolyam egy évig, illetve 6 vagy 3 hónapig tart és a szövés mellett kiterjeszkedik az ennek mellékágait képező összes ismeretek, első sorban pedig a rajz tanítására.

Ezen iskolának az 1859. évtől 1871-ig összesen **813** növendéke volt, mely számból egy évre átlag 50 esik. A növendékek jó része önálló gyáros lett azóta.

1860-ban Heidenheimban is állítottak föl hasonló szövőiskolákat, minek eredménye az lett, hogy tíz év alatt e város szövőgyárainak száma, ez iskola fönnállása óta, megháromszorozódott. Ily eredmények természetesen arra ösztönzék a többi városokat, hogy hasonló intézkedéseket — bár áldozatok árán — föllátsanak.

Ha hazánkban is sietnének e példát követni, természetesen nálunk is egészen más lendületet nyerne a szövő-ipar. Így azonban teljesen magára lévő hagyatva ezen iparág, az sem fejlődni, de még fönnállani sem képes; mert azon kevés takács, ki készítményeivel kiállításainkon megjelent, mind panaszkodott az idegen verseny ellen, a pártolás hiányáról.

A kormánynak volna kötelessége ezen iparág fejlesztésére vonatkozó intézkedéseket hovaelőbb kezdeményezni és azután társadalmi uton oly mozgalmat megindítani, mely annak biztos fejlődését lehetősitse. 1875 elején alakult a fővárosban a központi házi iparegylet, melyről — két év óta — most hallunk először hirt, amennyiben hivatalos lapot adott ki a házi ipar fejlesztésére. Ezen intézet is, ha céljának megfelelni akar és képes, elsősorban a fentebb említett iskolák föllállításával mozdíthatná elő hathatósan iparunk fejlődését, s ha a nemrég alakult, de magáról még kevés

életjelt adott „hazai ipart pártoló és terjesztő egyesület“-tel szövetkezni a főntebb érintett eszme fölkarolására, e tekintetben szép reményekre lehetnénk jogosítva.

Félünk azonban, hogy nálunk, mint mindenben, úgy itt is csak nagynehezen fog a kívánatos aktió megindíttatni, hacsak egyes buzgóbb iparosaink és iparbarátaink nem terjesztik az eszmét s nem követelnek neki fölülről támogatást, alólról pártolást és népszerűsítést

Posztógyáraink protegálására és kedvezményekben való részesítésére is hivatva van kormányunk. Régebben írták a lapok, hogy a közgazdasági miniszteriumban foglalkoznak ez eszmével s hosszabb adómententességet s más egyéb kedvezményeket helyeznek kilátásba az ujonnan alakulandó gyáraknak.

De nálunk sok szép eszme merült már föl, anélkül, hogy a valóság révén tereltetett volna, sok üdvös mozgalom indult meg bizonyos kedvező momentumok kiaknázása és az ügy élére állítható vezérek népszerűsítése érdekében, anélkül azonban, hogy a mozgalom a kezdeményezésen tulvitetett volna . . . Hogy mikor fognak égető iparérdekeink megoldatni, mikor látjuk már e téren is a valóban hasznos munkálkodást és férfias tevékenységet: azt nem vagyunk képesek előre megjósolni. Talán elérjük célunkat akkor, midőn már sokkal nehezebb lesz a multak vastag hibáit és mulasztásait helyreépíteni, mikor már a dolog — köznyelven szólva — a körmünkre ég és tevékeny kezeink erejét is megbenítja

Még egy fontos iparágunk hiányzott teljesen e kiállításról: a cukor-ipar. Semmi nyomát sem láttuk azon csoportban, melybe tartozik. De hogy is találhattunk volna rá, mikor 1872-ben még huszonhat cukorgyár működött hazánkban, míg 1874-ben csak három volt működésben. Ez is egyike azon iparoknak, melyek a verseny áldozatává lettek, s amelyek hangosan követelik az önálló vámterületet, mint hazai iparunk egyik leghatalmasabb, s tán mondhatjuk, egyedül hatalmas védőjét. Már e szakasz legelején kellett volna közgazdasági fejlődésünk ezen legfőbb tényezőjéről szólnunk, de ezen iparágnál tartjuk azt legalkalma-

sabbnak. Jelenlegi vámviszonyaink s fogyasztási adóink rendszerével teljes lehetetlenség a cukoripar fölvirágozása, vagy akár csak föntarthatása is. Eklatánsabb példát nem lehet fölhoznunk, mint az előbbi statisztikai adatot, melyszerint rövid két év alatt huszonkét gyár bukott meg. A vámrestitúciók cukoriparunknál szintén fényes tanubizonságát képezik azon anomáliának, mely a jelenlegi káros vámrendszer föntartása mellett egész hazánkra ónsúlylyal nehezedik.

Az önálló vámterület s önálló nemzeti bank szükségességét az egész ország lakossága, ritka egyértelműséggel, közóhajként rebesgeti. Évek óta csakis e két nagy nemzetgazdasági kérdéseinknek, érdekeinknek teljesen megfelelő megoldásáért imádkozik a nemzet. Hivatottabb és képzettebb nemzetgazdák, mint e sorok írója, mutatták ki ezen két sarkalatos kérdés okszerű megoldásának elhalaszthatlan szükségességét.

Minket nem vezethetnek világkereskedelmi általános nézetek, nekünk speciális nemzeti érdekeink vannak. A történelem bizonyítja, hogy csupán azon nemzetek boldogultak és haladhattak a jólét, a civilizáció, a meggazdagulás ösvényein, melyek legsajátabb érdekeiket tartották szem előtt. Nekünk is vannak ily érdekeink, melyek a nemzetélet biztosítékát képezik s ezek egyedül az önálló vámterület alapján óvhatók meg, azok kulturális kifejtése egyedül azon valósítható.

A kétoldalú szerződések viselése, az elvállalt terhek megbírása, a dualisztikus rendszer próbakövének megállhatósága mind azt követelik, hogy az önálló nemzeti gazdaság, az önálló nemzeti háztartás az önálló vámterület alapján biztosíttassék.

A kulturai haladás a nyerstermelő országokban a divatickek korlátlan beözönlésével jár s a közös vámterületen gyorsabb fogyasztást eredményez, tullepi a termelési és elviselhetési képességet és sokszorosan fölemésztí a mezőgazdasági termelvények értékét.

Ahol a korlátlan szabad kereskedés fejletlen, gyöngye állapotban találja az ipart, ott ennek megerősödéséről szó sem lehet. Legfőbb ideje volna az önálló vámterületet hazánkban fölláztatni,

mert a baj közepette vagyunk. A mezőgazdaság a honi ipar hanyatlásánál tönkre megy, és egyoldalú közgazdasági elvek mellett nem fűdözhetjük közoktatási és közigazgatási költségeinket. A technikai tudományok terén új szellemi erőknak tért nem nyithatunk; hiányoznak gyáraink, és sok tudományos fő tovább is a túlnépesült közhivatali pályára szorul. A belforgalom hiánya tönkre teszi nagy áldozattal létrehozott közlekedési eszközeinket, melyek a belközlekedés közvetítésére irányozvák.

Gyárakat alapítani s gyármunkásokat nevelni jelenlegi viszonyaink között alig lehet, mert a gyárak alakulásához nem elég néhány jó termő év, s nem elég egy telep; oda csoportosított munka és munkaerő kell. Az ipar egyáltalában meg nem erősödhetik, még kevésbé születhetik a korlátlan szabad versenyben, s csakis nagykorában bírja azt elviselni. Az önálló vámterületen a védegyletek eszméje fölösleges, szóba sem jöhet; pedig szép és nemes gondolat az, csakhogy gyarló fegyverré lett kifejtet közlekedési és a szomszédos iparviszonyokkal szemben a közös területen.

Hiszen az önálló vámterület mellett — amittől sokan tartanak — az iparosok egyedáruszkodása szóba sem jöhet; mert a külföldi gyárosok azonnal fiókokat állíthatnak, sőt egész áttelepítéseket eszközölhetnek.

Az önálló nemzeti bankot nem biztosítja az az időjárás szélsőének kitett csupán földmivelő állam; ide állandó, biztos termelés kell. A földmivelés a közös területen egyoldalú, gyarmati természetű s nem törődik a gyáripari nyersanyag sokszerűbb termelésével. A kivitt a földmivelés szenved, a behozatalt a fogyasztó s az egész ország sinyl. Az osztrák iparosok s gyárosok összes gyártmányainak majdnem felét fogyasztja Magyarország, s így felényi személyes és jövedelmi adójukat közvetve viseli, sőt nyersterményüket is fizeti. Ha a szorosán vett fogyasztási adók visszatéríttetnek is, az érintett adók vissza nem téríthetők s a behozott 400 millió értékű osztrák cikkeknel 100%-ot véve, 40 millió adóbeli károsodást okoznak.

A kereskedelmi szövetségnek jelen alakjában való föntartása mellett iparunknak csak visszaesését, legjobb esetben pedig eről-

tetett fejlesztését fogjuk észlelhetni. Néhány iparoscég becsülettel megállhatja ugyan helyét, de a gyári és kézműipar általában nem fog lendületet nyerhetni. A közös területen való nemzetgazdaság — bármily szerződésekkel vagy tarifákkal látszassék is biztosítottnak — a minden oldalú legtisztább szándék dacára is, kölcsönös bajjal s részünkre óriási veszteséggel jár s minden lépten-nyomon oly viszály csiráját hordja magában, mely a többi szerződéseket is kockáztatja.

Ezt tanulhattuk az országos kiállításon az igen rosszul vagy épen nem képviselt, de hazánkban rendkívül nagy fogyasztóközönségre számítható és termelésünkben nagyfontosságú szerepre hivatott iparágak megfigyelésével. Ezek közül a legfőbbeket e fejezetben számláltuk elő; lehetne még sok, kisebb fontosságú, de mindamellett mégis szükséges és hazánkban még csak csirázó iparágat felsorolnunk. Ezekre azonban csak ugyanazt lehetne elmondanunk, amit a főnebbiekre.

Rátérünk még erre jelentésünk utolsó fejezetében.

IV.

Előnyök

Ezen országos kiállítás főbb előnyeit röviden érintettük ugyan e jelentés I. fejezetében, ahol a kiállítások történetéről s iparunk előnyös bemutatásáról szólni alkalmunk volt, de mivel a hiányoknak is hosszabb fejezetet szenteltünk, szükségesnek tartjuk, hogy az előnyökről is bővebben értekezzünk.

Sokszor, midőn az ipar érdekei fontosabb országos ügyeinknél szóba jöttek, mondatott, hogy nincs iparunk, nem rendelkezünk szorgalmas, munkás, termelő erők fölött, szóval, hogy a virágzó ipar s Magyarországnak ipari állammá való átalakulása nálunk még csak illúzió . . . Nem áll. E kiállítás tagadásba vonta ezen állításokat és tényekkel bizonyította be, hogy amennyire a fejlődésre szükséges föltételek nem hiányoztak, iparágaink erősödtek, haladtak. Egy tény állt előttünk, mely öntudatosan intett bennünket arra, hogy az ipar kincsei, az iparfejlesztési mozgalmak adatai egyedül képezhetik azon erős talajt, melyre az államföntartás nehéz apparátusa biztosan helyezhető. Nagyon kevés eszközt képes a modern társadalom fölmutatni, mely a kulturhaladásnak erősebb lendületet adott. De azon kevesek között, melyek fönnen hirdetik egyes államok hatalmát: első sorban áll az iparfejlesztés nagy munkája. Tudjuk talán ezt mi magyarok is? Azaz, hogy szóval számtalanszor rebesgettük, de tetteink még nem irányultak oda, hogy ez ügynek hatalmas lendületet adjunk. Az ipari fejlődés óriási kincseit még nem igyekeztünk nemzetünk javára értékesíteni. Az ipari szervezkedés nagy munkájához mind e mai napig hiányzott nálunk a társadalmi és állami előnyös intézkedések biztosító befolyása.

Mintha egy hosszú álmot aludtunk volna, melynek lidércnyomásai megigézték tevékenységre utalt kezeinket. Az ébredés is megjött s vele a kiábrándulás. Ébren láttuk, hogy vannak

versenyképes és versenyre képesíthető iparágaink, vannak iparosaink, kikben a hajlam, a tehetség megvan. A hajlandóságnak alkalmat kellene nyujtanunk, a tehetséget ki kellene fejtenünk; mert az ipar értéknevelő ereje nélkül az állam fönmaradása nem képzelhető.

És mért mondjuk mindezt most, holott az előnyökről kellene szólanunk, miket a kiállítás elénk tárt? Hát nem előny az, midőn végre belátni kezdjük azt, hogy a tettekkel elő kell állani? Nem előny, ha mindarról az ország intéző közegei győződtek meg, amit eddig csak néhány buzgó iparos, néhány az ipar fejlődése után ábrándozó iparbarát hangoztatott „jámbor óhajtsásként!”

Az előnyökről általában szépen emlékezett meg Mudrony Soma, ki a kiállításról irt cikkében ezeket mondja:

..... Ily körülmények közt hozatott létre a szegedi kiállítás. Nem indult az ki felsőbb kezdeményezésből, hanem néhány lankadatlan buzgalmu iparos erőlködése adta meg az első lökést, mely az ország törekvő iparosait mozgalomba hozta és egy végső erőlködésre indította. Ha nem használ többé a szó, hadd beszéljen a tett a nemzethez! Az iparosok, kik Szegeden kiállítottak, felakarták tüntetni, hogy még élnek és élni akarnak; hogy minden nehézséggel és akadálylyal szembeszállva, küzdeni akarnak nemcsak saját létükért, hanem a nemzeti fönmaradás egyik leglényegesebb tényezőjének, a hazai iparnak léteért is. — A nemzet most megláthatja, hogy az elnyomott, semmibe sem vett magyar iparban a haladás, a nemzeti erősbödés nagyreményü csirái vannak elhintve. A nemzet a hazai iparban és iparos-osztályban oly anyaggal és erőkkal rendelkezik, melyek ha felhasználtatnak s a modern államiság-követelte istápolásban részesíttetnek, a nemzeti vagyonosodás és művelődés, haladás és nagyság jelentékeny tényezői lehetnek.

E tüntetés alig jöhetett alkalomszerűbben, mint ép e pillanatban, midőn az érezhető elszegényedés kényszerítő nyomása alatt az ország egyik végétől a másikig cikázik e röpke szó: „Emeljük, védjük a hazai ipart!” E kiállításon megláthatja az ország, mi van már jelenleg is fölkarolni, megvédeni való; megláthatja, mi van olyan, a mi a fejlődés reményére jógosit, s azért

az állam és társadalom rokonszenves támogatására méltó; megláthatja végül, miben van oly hiány, melyet minden áron pótolni kellene.

A látogató közönség nagy részének bizonyára élénk emlékezetében élnek még a bécsi rotunda-tetejű palota mesés kincsei. De a ragyogó emlék bizonyára nem fogja elhomályosítani a józan bírálat igazságos ítéletét. Mi reméljük, hogy az ítélet kedvező lesz; reméljük különösen azt, hogy hozzá fog járulni azon vészes nemzeti előítélet eloszlatásához, mely minden külföldiben valami magasabb kitűnőséget lát, s minden hazait csekélylő lenézéssel tekint.

Minden szemlélő, ki ez előítéletet levetni képes, látni fogja a kiállításon, hogy mindazon bajok és nehézségek dacára, melyekkel iparunk küzködik, vannak egyes iparágak, melyek a termelés minősége tekintetében a hazai fogyasztási igényeknek minden tekintetben megfelelni képesek.

A nemzet fiainak feladata most abban áll, a helyzet felismerése után, a kiállításban hozzá szóló tette tettel felelni. Tegyen mindenki határozott, férfias fogadást, hogy azon cikkeket, melyeket a hazai ipar kielégítő minőségben előállítani képes, a hazai ipartól fogja megszerezni. . . . És legyen e fogadásához mindenki hű, mert e fogadást a haza nemtőjének áldása kíséri.

Hasonlóképen nyilatkoztak más, az ügy iránt melegen érdeklődő és elfogulatlanul ítélő barátaink is. Ezek egyike mondotta, hogy a szegedi kiállítás ügyvivői a híven teljesített kötelesség, a büszkeség érzetével zárhatják be a tárlat kapuit, mert a cél, mely előttük lebegett, el van érve.

Szereztek bizodalmat oly ügynek, mely iránt a befolyásos körök bizalmatlankodtak, emelték az iparos-elem önérzetét, s mindezekkel megnyitották a haladás ösvényét. Többet nem akartak.

Tudták, hogy a bizalom hiánya természetes, mert ha van ügy, melyről áll, hogy „kiküzdje magát“, a magyar ipar ügye az; ha van ügy, mely nem teremthető, csak fejleszthető: a magyar ipar ügye az; s ha van ügy, mely csak tettekkel

mutathatja ki értékét, szerezheti meg kellő súlyát a társadalomban, úgy az ipar ügye nagyon is az. Ezt tudták s e szerint cselekedtek.

Hasonlóképen nyilatkozott a sajtó legnagyobb része is. Elismert ténynyé vált, hogy a szegedi kiállítás mindenekelőtt a magyar kiállítások eszméjének szerzett bizodalmat, továbbá a közönség előtt szerzett jó véleményt az eddig nem eléggé méltatott jó ügynek, s végre a kormány figyelmét is fülhivta a mulasztásokra, melyeket eddig — talán tudtán kívül is — az állami életünk fejlődésére oly nagyfontosságú kérdésekben sajnosan tapasztalnunk kellett.

Az iparosok a gyakorlati térre léptek s bebizonyították, hogy törekvéseiknek ezton is képesek érvényt szerezni és ügyüket országos fontosságúvá tenni. E siker önállósággal lett kiviva, s ha ezt több hasonló követi, meg kell szünni a közönynek, az ellenszenvnek, melyet eddig az elfogultak részéről az iparomozgalmak iránt észleltünk.

És ami a sikert különösen nagygyá teszi, azok az általános szomorú viszonyok, közgazdasági válságok stb., mely gátló körülmények dacára képesek voltak a magyar iparosok oly tárlatot létrehozni, mely meglepte az ipar fogalmairól eddig csak úgy félvállról elmélkedő köröket, de meglepte még azokat is, kik biztos sikert vártak ugyan, de az általános lehangoló viszonyokban ilyen sikert remélni még sem mertek. És kivívtuk e sikert nagy anyagi támogatás nélkül, jelentékeny pénzbeli nyereséggel, ami mindensetre csak növelheti azt.

Még egy fontos körülmény vona magára a kiállitást látogató közönség figyelmét. E kiállitás nem a külső díszben és pompában, nem nagy csillogásban kívánta a közönség figyelmét megnyerni. Nem láttunk itt olyan tárgyakat, melyek a nemzetközi tárlatok osztályait ellepi s melyek csillogásuk s drága pompájuk által képesek a figyelmet felköltetni, nem. Itt csupán a műhelyből kivett folyó munkákkal találkoztunk, melyek a mindennapi közszükséglet fedezésére szánvák. És ez nagy előny. Iparosaink tehát a kiállitásokat ezentul nem cifra kirakatok gyanánt fogják tekinteni,

hanem oly piacnak, melyen áruikat a fogyasztó nagy közönséggel úgy tartoznak megismertetni, amint azok termeltetnek, amint azok minőség és ár tekintetében is képesek a közigényeknek megfelelni.

Ez mindenesetre előny a termelőkre, de nagy előny a fogyasztó közönségre nézve is, melyről bizony-bizony el lehet mondani, hogy az ipar közérdekű ügye iránt nagyon mostohán viselkedik. De ha hasonló sikerült tárlatokon fölismerteti kötelességeit ezen ápolására, pártolására és méltánylatára várakozó ügy iránt, talán mindinkább utat törnek maguknak belföldi készítményeink a hazai fogyasztó nagy közönség hajlékába, és ezzel oly cél lesz elérve, mely sokban tetemesen megkönnyítendi az ipar fejlődésének genéziseit.

Mert ha a fogyasztó és termelő egymásiránti kötelmeiket fölismerték és azoknak megfelelni igyekeznek, vagyis ha a fias földadataikhoz híven előmozdítják egymás érdekeit, mindkettő legbiztosabban haladhat a maga elé tűzött célok felé: előbbi az ipar támogatása, utóbbi az ipar fejlesztése érdekében.

Erre a legelső határozott lépés Szegeden történt; e kiállítás mintegy 60,000 embert oktatott. Ezek már fölismerték kötelmeiket és igyekeznek azokat nemcsak teljesíteni, hanem azok teljesítésére másokat is buzdítani, szóval jó példával előljárni.

Ez a kiállítás legnagyobb előnye.

Mit szóljunk még az előnyökről? Egy tekintélyes irodalmi napilapunk így végzé a kiállításról szóló tudósítását:

„A kiállítást az iparos-elem maga kezdeményezte, maga hajtotta végre; ki viszonyainkat ismeri, tudja, hogy maga ez a körülmény is fölért egy kiállítással.“

V.

Iparviszonyaink

A legtöbbit szólhatunk e kiállítás kapcsán iparviszonyainkról. Midőn jelentésünket körülbelől befejeztük, okvetlenül szükségesnek tartjuk, hogy végezetül tüzetesebben foglalkozzunk az általános hazai iparviszonyokkal is, melyek között e kiállítás létrejött, melyekre az kihatott, sat.

Lényeges függeléke ez a kiállítási jelentésnek. Mert e kiállítás szította azon meggyőződést, hogy végre az ipar érdekében erélyes szervező munkához kell fogni s hogy tájékozást nyújthassunk az általános viszonyokról, szükséges mélyebben belepillantanunk a magyar ipari életbe.

Nem mondhatnám, hogy kedvező képet nyerhetnénk az általános viszonyokról, melyek az utóbbi évek alatt, az ipartörvény életbelépte óta nem hogy javultak volna, de sokkal rosszabb fordulatot vettek.

Ma már a legfőbb érdeke az iparosságnak az ipartörvény módosításában összpontosul, melyet hangosan követelnek, mert az egyáltalában nem képes azon céloknak megfelelni, melyeket törvényhozóink — alkotása idejében — maguk elé tűztek.

Lássuk tehát az ipartörvény eredményeit és ezzel az ipartársulási viszonyokat.

Az ipartörvény föloszlatta a céheket, de nem rendelte el, hogy helyükbe bármi más társulatok alkotandók. Ezzel tápot nyújtott az iparszabadság elleneinek, a céhrendszer konok hiveinek. Ehez járult, hogy az ipartörvény 83. §-a, mely azon céheket, melyek a kiszabott határidőn belül (1873 közepe) ipartársulatokká önkéntesen át nem alakultak, föloszlatni és vagyonukat közhasznú iparcélokra fordítani rendeli, még sok helyen ma sincs végrehajtva. — A régi patriarchális viszony, a céhrendszerek egyetlen jó oldala, megszűnt; a testületi szellem kihalt és nincs

semmi, ami pótolja, mert a társulati szellem nem eléggé ápolta, nem eléggé fejlett. — Megszűntek azon iparos-ifjusági betegsegélyző, utasfogadó, stb. egyletek (hiszen az új törvény életbelépte óta az országnak alig 10—20 városában léteznek ilyenek) s így az elég ügyes és a továbbképződésre mindig szép hajlammal bírt magyar munkások száma is folyvást csökken. A hiba abban rejlik, hogy törvényhozóink az ipartörvény alkotásánál az egyéni szabadságot nem akarták megszorítani; John Stuart Mill elvét fogadták el, ki az egyéni szabadságot a társadalmi szabadság fölé helyezi. Igen, de Mill ezen elvét a szabad társadalomban hirdeti, míg annak életbeléptetése nálunk majdnem lehetetleníti a társadalmi szabadságot. Nálunk az egyéni szabadságot özönnel mérik, a társadalmi szabadság pedig meg van szorítva és épen ezért hiányzik nálunk az összhang, a rendszeres fejlődés. Iparosainknál hiányzik a társulási szellem, ami legfőbb bizonyítéka annak, hogy az egyéni szabadság becsét és jelentőségét nem képesek fölfogni.

Érdekesnek találjuk idevonatkozólag épen egyik jelesebb hazai iparosunk, Bakay Nándor által mondottakat idézni. A kötelező társulás szükségessége mellett irt egyik cikkében ezeket mondja: „Ha azt akarjuk, hogy társadalmunk munkabíró, erős, férfias alakot öltözzön: akkor mindenekelőtt a társulási szellemet kell kifejtenünk. Ha az egyénnek éretlen, műveletlen korban és állapotban, teljes, korlátlan egyéni szabadságot adunk, úgy, ha a korszellem a társadalomban kifejezetlen áll s nem bír rá megkapó vonzerővel, ha ő a társulási kötelékbe törvényszerűleg sem utaltatik, úgy végképen elvesz a társulásra s ezzel a társadalomra nézve is. Ilyen elveszett hívek vannak az itt-ott ideiglenesen összefogdosott magyar társulatokban is; de a nagy rész azokon kívül van.

Ha ezek kevés előnevelést, még kevesebb iskolázást, legkevesebb szaknevelést kaptak s ezen hiányok, a társulási szellem teljes nélkülözése folytán, társadalmi uton később részükre után nem pótolhatók, de hiányos társadalmi érzékük ezt nem is igényli, úgy mi lesz a magyar iparos-osztályból?

Ha külföldi fejlett, előhaladt, életerős gyárak, a gőz, villany és vegytani tudományok szárnyán, vámmentes határainkon a nyakunkra törnek s a jobbmódu polgár nem lát fiának elég ösztönző példát, biztató jövőt az iparos-pályán, ha még folyton és fokról-fokra nő a vész, mely hazai iparunkra s ezzel hazánkra onnan származott, hogy az épen annyi elméleti mint gyakorlati képességet és tudományt kívánó pályára csak legszegényebb, sorsüldözött fiak mentek és semmi képességet nem vittek magukkal; ha ez így tart: mi lesz akkor továbbra a magyar iparból?”

A társulás kötelező behozatalának szükségét nemcsak az egész józan iparosság, de maga az országos magyar iparegyesület, szaklapjaink és az ipar iránt érdeklődő barátaink is beismerik, sőt követelik. Követelik, mert belátják, hogy azon célok elérése, melyeket az ipartársulatok alapszabályai magukba foglalnak, nem az egyesek magánérdekét, hanem az iparügy és az egész ország közérdekét képezik.

Az ezelőtt főnállott sok ezerre menő céh helyébe mind e mai napig alig 900 ipartársulat alakult. Ezek közt van sok olyan is, melynek tagszáma 10—20, és igen kevés van olyan, melynek tagjai 100-on fölül volnának. Átlag lehet tehát számítani, hogy a hazánkban Keleti Károly statisztikai kimutatása szerint létező 291,000 önálló iparosnak alig harmincadrésze használta föl a társulással járó előnyöket, míg a többi vagy minden társulat nélkül, vagy pedig a régi időkből megszeretett céh-intézmény szerint éli napjait.

A magyar iparosság tulnyomó többsége a társulás minden nemétől felszabadultan folytatja mesterségét; az összérdek tehát azt kívánja, hogy ezek társulatba kényszeríttessenek és az ipartörvény ilyformán módosíttassék. Aki a vidéki iparviszonyokat közvetlenebb megfigyelés után ismeri, az még sokkal több meggyőző érvet tudna a társulásnak kötelezővé tétele mellett fölhozni; mi elégségesnek tartjuk a már előbb említetteket. Ugy hiszszük, hogy hátrányul nem szolgálhat azon körülmény, mely szerint a szabad társulás azon államokban, melyeknél behozatott, megtermé a kellő eredményt. Más iparképes államokban már meg-

voltak azon előfeltételek, melyek a társulást követelték, nálunk még embryóban sincsenek. Mi ráérünk a szabad társulás „hangzatos nevét” akkor követelni, ha az iparfejlődés a rendes mederben folyik, ha biztosítva leszünk aziránt, hogy az iparosság közvetlen tapasztalatai folytán megtanulta becsülni a társulás előnyeit. Ha ekkor behozzuk azt, az iparosság salakja elválik a tulajdonképeni józan iparos-osztálytól és azt nem is fogjuk siratni; de előbb oda kell törekednünk, hogy a fogalmak tisztuljanak s hogy minél kevesebb salak maradhasson!

Tekintsük meg a törvény által megengedett ipartársulatok alapszabályait. Ezen alapszabályok majdnem minden ipartársulatnál egyformák. (Es ha a mintából, melyet az iparegyesületben a kormány hozzájárulásával szakférfiak dolgoztak ki, kihagyások történtek is, ez azon okból eredhetett, mert az iparosok, kivált a vidéken, nem voltak eléggé az alkotandó intézmények iránt fölvilágosítva.) A célok között következő, a versenyképességre igen nagy befolyással bíró intézmények létesítése van fölvéve.

A társulatoknak oda kell működni, hogy a társulati tagok a termelésben és terményeik értékesítésében a nagy üzlet előnyeiben részesüljenek. Ezen célok elérésére létesítendőek:

1. Kölesőnpénztárak (hitel-egyletek), melyekből a tagok olcsó kölcsönt nyerhetnek s melyekre nézve a társulati vagyon alapul szolgálhat. Ezen intézmény által az iparosok megmenekülhetnek az oly gyakran beállható pénzzavaroktól, megmenekedhetnek az uzsora körmei közül, mely számos kisiparost lekötve tart s gátlólag hat annak iparfejlesztési törekvéseire. A hitel előnyeit a kézműiparra nézve nem kell hosszabban fejtegetnünk. Éltető lelke az minden mesterségnek, de jelenlegi viszonyaink között csak kísérletként ismerik. Nagyobbára hiányzik az mindenütt . . .

2. Nyersanyagbeszerzési egyletek (raktárak), melyeknek közvetítésével az üzletükhöz szükséges nyersanyagokat beszerzési áron megvehessék.

Hogy a nyersanyagoknak beszerzése a kevésbé módos iparosoknál mennyi bajjal jár, azt szintén lehet tapasztalni. Egyes kézművesek teljesen le vannak kötve nagyobb kereskedőkhöz, s ha 1—2 rossz termő-év van, ami nálunk — fájdalom — nem tartozik a ritkaságok közé, az illető iparos gyakran a nyersanyag-kereskedőnek alárendelt eszközévé válik. Ezen helyzet befolyása a kézműiparra szintén rontólag hat, mert a gépiesen dolgozó iparos, adósságait törlesztendő, dolgozik nyakra-főre, a tömeges előállítás elvét tartja szem előtt, csak hogy adósságát törleszthesse, miáltal hitvány áruk előállítására szorítkozik, és míg ezáltal a közönség érdekét sérti, saját maga mesterségének romlását is mindinkább elősegíti.

3. Közös raktározási egyleteket (árucsarnokok), melyben a tagok készítményeiket együttesen áruba bocsájthatják. Ezáltal nem lehetnének azon veszélyeknek kitéve, melyek őket egyes iparosoknak mód nélküli versengése következtében gyakran kellemetlen helyzetbe sodorják. Megszűnnének ez által a vásárlási rendetlenségnek viszás következményei is, rendezettebbé válnék a verseny, jobb munkák készülnének, amennyiben a közös csarnokban elárusítás végett kitett cikkek között, mint előre látható, leginkább a legjobb minőségűek volnának kelendők.

Az ipartársulatok odaműködnének, hogy tagjaik termelőtársulatokba lépjenek, illetőleg ily társulatokat alakítsanak, iparuknak közös műhelyben való üzésére, vagy nagyobb szerű gépek közös használatára. A külföldön s legutóbb Bécsben is több egylet létesült e cél előmozdítására, és azon iparosok, kik ezeknek tagjai lettek, nagy előnyben részesültek iparuk üzhetése tekintetében. Ily nagyobb költséges gépek, melyeket egyes kézművesek költséges voltak miatt nem rendelhetnek meg, többek anyagi hozzájárulásával egyes vidékek iparának biztos lendületet nyújthatnának és annyira alkalmasak volnának egyes iparcikkek nagyban termelésére, hogy a külfölddel való versenyt eleinte sok tekintetben, később teljesen kiállván, a hazánkba való behozatalt egyrészt csökkenthetnék, másrészt pedig a kivitelt előmozdithatnák.

A kötelező társulás előmozditaná továbbá a tagoknak abbéli törekvését is, hogy egymást a munkás- vagy munkaliányokból eredő bajok ellen lehetőleg védelmezzék. A tagok, kik mindenestre kötelezve volnának a társulatba való belépésre, mintegy ösztönözve éreznék magukat a tervszerű működésre. Természetesen a társulási kényszer behozatala után mindenek előtt oda kellene a kormánynak működni, hogy kisebb helységeiben, hol 2—300 iparosnál több nem létezik, csakis általános ipartársulatok legyenek alakíthatók oly szakosztályi szervezettel, minő eddig hazánkban csupán egy létezik: Szegeden. Ez által összpontosítva maradvánának a különben szétforgácsolódo anyagi és szellemi erők és együttes működésük folytán kielégíthetnék az általános és szakszerű fejlődési követelményeket.

Nem volna szabad megengedni, hogy szakmaszerinti oly társulatok alakuljanak, melyekhez egy helységben legalább 50—60 egyszaku, vagy rokonszakmájú iparos nem tartozik. Kötelezni kellene továbbá a társulatokat, hogy az ipartörvény egyik igen szép intézményét, az iparbizottságokat életre hívják és annak jótéteményeiben, kimérhetlen előnyeiben az iparosságot részesítsék.

Ezen legkorszerűbb intézmények egyike, melynek céljairól és szervezetéről Dr. Matlekovich Sándor 1873. október 23-án a „fővárosi iparoskör“-ben általános tetszéssel fogadott fölolvast tartott, fölruhazza az iparosokat az iparügyekben, különösen a munkaadók és segédek vagy tanoncaik között fölmerülő surlódások és peres kérdésekben, melyek a munka- vagy tanviszony megkezdésére, folytatására vagy megszüntetésére, annak tartama alatt önálló kölcsönös kötelezettségek teljesítésére, stb. stb. vonatkoznak, önbíráskodni. Ezen önbíráskodási eljárás három szempontból érdemel különösen figyelmet. Ugyanis:

1. Szakértők által teljesítettén, sokkal megbízhatóbb. 2. Speciáliter iparügyekkel foglalkozván, az igazságszolgáltatás sokkal gyorsabb megoldásu, mint a számtalan ügyekkel elfoglalt rendes bíróság útján. 3. Olcsóság tekintetében is fölülte előnyösebb a többi törvényszéknél. Végül e bizottság határozatai ellen nincs fölebbezés.

Es hogy karolták föl iparosaink ezen hasznos intézményt! Az eddig alakult mintegy 800 ipartársulat közül kettő a miskolci és szegedi, továbbá az orsz. iparegyesület dolgozott ki szabálytervezetet ez ügyben és ezek közül is csak a miskolci lett helybenhagyva.

Panaszaink folyvást gyarapodnak a fölött, hogy nincsenek szakképzett munkásaink; hogy a szakoktatás, mely által egy művelt és képzett iparos-nemzedék fejlődhetnék, nem karoltatik föl sem a kormány, sem az iparosok részéről. E tekintetben úgy haladunk, mint a rák, visszafelé. Tehát általános a félelem: hogy nem lesz képzett iparos-osztályunk, mely az ígéret földjére eljutni van hivatva. Az új iparos-nemzedék, melynek tejjel-mézzel elárasztott országot iparkodunk előfesteni, nem nyer kellő szakképzést és az ígéret földjét nem fogja művelhetni, s ha mi meg is csináljuk neki az utat, az nem fog annak egyengetésén fáradozhatni.

Ki ennek az oka? Leginkább az ipartársulatok.

Ha óhajtjuk, hogy képzett munkásaink legyenek, kik iparunk versenyképességén leginkább volnának hivatva közremunkálni, nem volna szabad oly közönyösséggel a szakoktatás fejlődését magára hagyni. Az a kevés ügyes és tehetséges munkás, akikkel rendelkezhetnénk, tehetségei fejlesztésének tápot keresendő, ki-megy külföldre, hol fölkarolják. Már pedig nagyon kevés a külföldön működő munkások közül jön haza, mert itt nem tudják ügyességét megbecsülni; a fogyasztó-osztály arisztokratikus része külföldön leli föl megrendelő piacait, azoknak pedig, akik idebenn szokták fogyasztandó cikkeiket megrendelni, drága a műizléssel készített munka és nem is tudják megbecsülni. Nincsenek hozzászokva. De eltekintve ettől, hol is lelhetne a művelt munkás továbbfejlődési vágya elegendő tápot; hol kereshetnének alkalmat a fokozatos továbbképződésre, mikor sem iparmuzeumaink, sem magasabb szaktanodáink nincsenek? . . . De a rendszeres szaktanítás is hiányzik nálunk s a vasárnapi iskolát sem látogatják kellő számu tanoncok, mert nem hajtatik végre az ipartörvénynek a szakiskoláztatásra vonatkozó szakasza. A népoktatási törvény végrehajtása is vajmi gyéren eszközöltetik, és akárhány százra menő

példát lehetne fölhozni arra nézve, hogy írni vagy olvasni nem tudó éretlen gyerkőcök vétetnek föl iparos-tanoncokul.

A mely gyermek nem mutat hajlandóságot a diákságra, a magasabb tudományra, a hivatalnoki vagy jogászi pályára, azt „inas“-nak adják. A vásott kölyköt azzal ijesztgeti az édes mama: „ha nem tanulsz jól, beadlak inasnak oly mesteremberhez, kitől több verést kapsz, mint enni!“ Avagy meglehetne-e cáfolni azon állítást, hogy a mesterek nagy része — tisztelet a kivételeknek — inasait még most is leginkább szolgai munkákra használja.

A társulási kényszer alkalmazása mellett az összes iparosok egyesülhetnének azon célok keresztülvitelére, melyeket nekik az említett egységes alapszabályok a szakoktatásra vonatkozólag előírnak. Az alapszabályok idevonatkozó része következőleg szól:

a) A társulat lehetőleg előmozdítja a tanoncok és segédek általános és szakbeli kiképzését, különösen az által, hogy a főnálló vagy létesítendő tanonc- és szakiskolákat segélyezi s azok pontos látogatását saját körében előmozdítja.

b) Azon intézetek- és intézményeket, melyek a hazai ipar emelésére vagy az iparosok értelmi fejlődésére törekszenek, ebbeli törekvésükben tehetsége szerint támogatja és előmozdítja.

Továbbá a társulatoknak kötelessége volna az ipartörvény (a tanoncokra vonatkozó) 39—55. §-ainak betartását, illetve végrehajtását követelni. (Több helyen azonban maga az ipartörvény is ismeretlen az iparosok előtt.) Végül a társulatok tartozó kötelessége volna az u. n. önképző- és betegség esetén tagjait segélyező iparos-íjjasági egyletek fölállítását is szorgalmazni. Eddig hazánkban alig pár helyen léteznek ily egyletek, s a hol léteznek is, csak nagynehezen képesek — anyagi erő hiányában — önképzési és segélyezési törekvéseiket érvényesíteni. A legszükségesebb költségek fődözésére évenként néhányszor rendezni szokott táncvigalmaik nyújtják a jövedelmet. A segédek nagyrésze még oly kevésbé művelt, hogy a csekély (20—50 krnyi) havidíjakat is sajnálja, és itt is azon arány áll a társulatokra nézve, mint az önálló kézműveseknél.

Az ipartársulatoknak teljes erélylyel kellene odahatni, hogy a tagok segédei köteleztessenek az elmulasztott képzést és szakoktatást egyelőre legalább önképzés útján ily ifjusági egyletekben keresni s ezek elnökségére saját kebelükből erélyes egyéneket ajánlani.

De miként valósulhassanak mindezen szép igék, midőn maguk az ipartársulatok, az ipari haladás e legfőbb tényezői, hiányzanak? Ismételjük: a kötelező társulás segíteni fog ezen a bajon. Nem áltathatjuk ugyan magunkat azon reménynyel, hogy ennek behozatalával azonnal minden bajainkon segítve leend, de biztosan merjük állítani, hogy általa igen rövid idő alatt az iparügyekben a fődolog, a rend helyre lesz állítva és ezáltal önként következik a többi.

Ide illőnek találjuk Ráth Károly orsz. képviselő urnak a kiállítás alkalmából írt jeles tanulmánycikkének következő részét:

„Tett-e Szeged reáliskolai palotája kormányunkra is mélyebb benyomást, érlelt-e az intéző körökben némi komoly elhatározást a hazai ipar emelése érdekében, nem tudjuk, de hisszük és reméljük. Talán mégis kezdenek gondolkozni afelett, nem-e lehet a mi iparunk érdekében is egy kis részét megtenni annak, amit az osztrák ipar érdekében megtenni annyi készséget tanusítunk.

Talán meggyőződtek arról, hogy most is van már mit védenünk, van mit ápolnunk és fejlesztenünk. Talán közelebb jutottak azon meggyőződéshez, hogy e védelem nem csupán „egy pár ezer iparos zsebébe“, hanem a fogyasztók és őstermelők millióinak is javára szolgálna, és ha iparunk nem is gyakorolhatja most még közgazdasági politikánkra azon irányadó befolyást, mint Ausztriában, de az (eddig módon) egészen semmibe még sem vehető, midőn arról van szó, milyen közgazdasági politikát kövessünk kifelé és befelé. De hát mit is emlegetünk mi itt közgazdasági politikát? Hát van ilyesmi nálunk? Hol találkozunk a közgazdaszat legfontosabb tényezőinek rendszeres, öntudatos, összhangzatos fejlesztésével? Hol látjuk az e célra irányzott társadalmi törekvések jóakaró támogatását, vagy ott, ahol kell, erős

kézzel való vezetését? Hol van meg nálunk az érzék az ipar és kereskedelem életbevágó érdekei iránt.

Sokan követelnek erélyes, következetes iparpolitikát, látva, hogy a gyökerestől megváltozott világkereskedelmi konjunkturákkal szemben ép úgy, mint állami háztartásunk fokozódó igényei folytán új produkeciókra és új adóalapokra van szükségünk. Mi ennyire főnhéjazók nem vagyunk. A mi vágyaink egyelőre messzebb nem terjedhetnek, minthogy legyen végre valahára közgazdasági politikánk, mert megvagyunk győződve, hogy ekkor az ipar érdekei is megfognak értetni és erős kezek fognak közreműködni, hogy őstermelésünk új életerőt merítsen az eddig öngyilkosan háttérbe szorított leghatalmasabb és legtermészetesebb szövetségből.

Talán ezzel egyidejűleg barátságosabb szemüvegen át fognak az iparos-osztálynak utóbbi évi küzködései is feltűnni, és ahol most jogosulatlan vagy épen veszélyes sociális és politikai „handabandát” látnak, ott leggyakrabban józan, hasznos támogatásra, avagy legalább is jóakaró vezetésre érdemes, hazafias törekvések fognak fölismertetni. Azok, kik a legmostohább viszonyok közt a szegedi kiállítást, akár mint kezdeményezők és rendezők, akár mint kiállítók sikerre vezették, azok tudni és akarni fogják egyéb gyakorlati téren is a nemzeti ipar ügyét előbbre vinni, ha meglesz a nemzetben az a részvét, amely ezuttal nyilvánult, és ha ugyanazon helyről, melyről oly remek szavakban lőn a kiállítás megnyitva, egyértelműleg a most nyilvánult közérzülettel, proklamálva leszen, hogy a hazai ipar emelése a nemzet érdeke, tehát kell, hogy legyen időnk jó törvények alkotására, avagy a meglevő hiányok megváltoztatására, kell hogy legyen pénzünk egy teljes ipariskolai szervezetre és mindazon intézményekre, melyek a szakértelmiség és a műizlés fejlesztésére szükségesek.

Urak, nem kérünk mi azokból a százezrekből, melyekkel 1873-ban (a bécsi kiállítás alkalmával. Szerk.) a mi ügyünknek véltetek szolgálni, holott az csak cégérül szolgált egyéb parádéra, melynek mi legkevésbé vettük hasznát. Támogassatok csakis ott és csakis annyiban, ahol és amennyiben a mi erőnk elégtelen,

s majd megcsináljuk mi nemesak olcsóbban, de talán jobban is. Kevesebb lesz az aranyozás, de több lesz az arany a nemzeti munka elismerésében és jutalmában; kevesebb lesz a hivatalos pompa, kevesebb lesz a kül- és belföldi ordó, de több — a kenyér.“ . . .

De iparszervezetünk nincsen, iparügyünk tehát nem bír oly hatalmas és erős mozgató erővel, mint más rendezett államokban, ahol majdnem kizárólag az ipar fölkarolásában, intenzív és extenzív fejlesztésében keresik az állami és nemzeti lét föntartó és fejlesztő biztosítékát.

Nálunk mindenekelőtt magát az iparviszonyokat és ezekben is első sorban a munkaadók érdekeit kellene megvédeni.

Ezt csupán életrevaló iparszervezet által lehetne elérnünk. Ily szervezet kidolgozásával foglalkozott már mintegy két évvel ezelőtt az orsz. magyar iparegyesület, melyet az ipartörvény módosításáról benyújtott javaslatához függelékként csatolt. Ott hever az most is elintézetlenül a nagyméltóságu iparügyi minisztériumnál.

Ezen szervezet értelmében leghatásosabban lehetne az iparügyek fölött intéző közeget alakítani, melyről az említett javaslat a következő indokolt vázlatot nyújtja:

„Ipartársulataink — eltekintve több más bajjuktól — egymástól teljesen elszigetelve és magukra hagyatva vannak. A korszerű haladás szelleme nem érvényesülhet az ipartársulatok legnagyobb részében, mert teljesen hiányzik bennök az erre szükséges uttörő kezdeményezés. Ha ezen segíteni akarunk, az iparosságot ugyyszólván egy helyesen tagolt egészsze kell szerveznünk.

Másfelől köztudomásu, hogy azon közegek, melyeknek a hazai iparérdekek hivatalos képviselőinek kellene lenniök, t. i. a kereskedelmi és iparkamarák, egészen kívül esnek az iparosok társulati szervezetén, az iparügyekkel és iparérdekekkel ugyyszólván nem is törődnek s az iparosok rokonszenves közreműködésétől épen nem támogattatnak. — Ezen tények okozták, hogy az iparkamarák megszüntetése az iparoskörökben majdnem egyhanguan nyilvánuló kívánság; holott tagadhatatlan, hogy az olynemű közegek, miután nek a kamaráknak lenni kellene, melyek ugyanis a szűkebb szakérdekeken felülemelkedve, már inkább egy nagyobb terület általános ipari érdekeit vannak hivatva érvényre juttatni, — minden industrialismus felé törekvő állambau nélkülözhetleneknek tekintetnek.

Ezeknél fogva szükséges, hogy az iparkamarák ügyében is intézkedés történjék, és pedig a dolog természete szerint oly módon, hogy a kamarai intézmény az egészszé alakítandó iparos-szervezetbe, mint egy fontos rész, beillesztessék.

De végül, mindezekon kívül egészen célszerűtlen az iparügyek központi igazgatásának azon burokratikus és az ipari élettel semmiféle kapcsolatban nem álló szervezete, mely jelenleg a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi minisztérium egyik osztályában nyeri megtestesülését. — Gondoskodni kell tehát arról, hogy az iparügyek központi vezetése oly helyzetbe jöjjön, miszerint minden fontosabb iparügy elintézésében gyakorlati szakértők tanácsával élhessen. — E célra a földm., ipar- és kereskedelmi minisztérium oldala mellé egy új közeg állítandó, mely mint egy központi iparkamara működne.

Ezek szerint az egymástól elszigetelt ipartársulatokban, s a szintén egymástól is, de még inkább az ipartársulatoktól elszigetelt ipar- és kereskedelmi kamarákban s ezeknek központ nélküli összevisszaságában nem láthatunk oly organizmust, mely az iparérdekek érvényesítésére alkalmas lenne.

Mi ennek helyébe egy szerves egészet képező organizmust kívánunk állítani, mely áll: elsőfokon intézményes jelleggel bíró ipartársulatokból, másodfokon a főbb ipari központokban létesítendő iparkamarákból és harmadfokon egy központi ipartanácsból.

E szervezetnek előnyei oly kézzelfoghatók, hogy azokat bővebben indokolni feleslegesnek tartjuk; hasonlóképp feleslegesnek tartjuk az egyes közegek hatáskörére nézve kijelölt határok tüzetesb okadatolását.

Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül az iparkamarák ügyét.

Amint javaslatunkban tervezve van, az iparkamarák a kereskedelmi kamaráktól elkülönítendőek, és egyfelől az ipari szervezetbe beillesztendőek, másfelől decentralizálándók volnának.

Az iparkamarák jelenlegi szervezetükben egyáltalában nem felelnek meg hivatásuknak. Amint a kereskedelmi és iparkamarák jelenleg szervezve és összeállítva vannak, noha kereskedelmi és iparkamaráknak nevezetnek, mégis tulajdonkép csak kereskedelmi kamarák gyanánt működnek. Ezen állapot tarthatatlan, már csak azért is, mivel a kamarai járulékok tetelesen nagyobb részét az iparosok viselik, s ennél fogva ezek teljes joggal követelhetik érdekeik felkarolását. De tarthatatlan még más okból is, ugyanis iparunk jelenlegi helyzetében és főleg tekintettel azon epochaszerű átalakulásra, melyen iparunknak épen a fejlődés jelen stádiumában át kell hatolui, az iparügyek terén a kamarák hivatását képező feladatok mulhatlan elintéztetést kívánnak, s erre az iparkamarák csak akkor lesznek képesek, ha szo-

rosabb kapcsolatba jönnek az ipartársulatokkal s azok fölé mintegy felügyelő közeg állíttatnak; s ha egyuttal maguk a kamarák is egy központi közeg, ugyszólván egy központi kamara alá helyeztetnek, melynek támogatása és ösztönzése lehetővé tegye nekik az egyenletes és hatásos eljárást.

Ez magában véve nem tenné ugyan szükségessé, hogy az iparkamarák, mint ilyenek, a kereskedelmi kamaráktól elválasztassanak; de szükségessé teszi az elválasztást azon körülmény, hogy míg hazánk kereskedelmi viszonyai közt 8, illetőleg 11 kereskedelmi kamara, amennyi jelenleg létezik, körülbelül elegendő, addig iparkamarára minden nagyobb ipari központban szükség van, tehát — hozzávetőleges számítás szerint — legalább 3—4-szer ennyi iparkamarának kellene felállíttatni. Az elválasztást javasolja továbbá azon körülmény, hogy valóságos iparügyi feladataiknak csak akkor remélhető hogy megfeleljenek, ha működésök csupán e térre szoríttatik s ha személyzetök is ezen célhoz képest állíttatik össze.

Ha az iparkamarák számának szaporítását javasoljuk, ez ellen talán azon ellenvetés hozathatnék fel, hogy akkor azok költségei is szaporodni fognak. Erre nézve előre is megjegyezzük, hogy miután itt tulajdonkép nem a kamarai funkciók felesleges szaporításáról, hanem a szükséges kamarai működés nagyobb decentralisatiójáról van szó, a költségek szaporodása ebből magából még nem folyik, hanem folyhat talán abból, hogy hatályosabban fog kellemi végezni azon feladatokat, melyek végett a kamarák felállíttatnak. Ez azonban az államra és az államkinestárra semmiféle terhet nem ró, miután a kamarák költségeit, önadóztatás útján, maguk az iparosok fogják viselni ép úgy, mint viselik most is; azonban oly különbséggel, hogy míg most főleg az iparosok nagyon is kedvetlenül viselik azokat, mivel a kamarák működésének semmi előnyeit nem látják, addig a tervezet életbeléptetése esetében kétségtelenül szívesen fogják ama csekély költséget viselni, mivel a kamarák működésének eredményeit közvetlenül érezni fogják.

Kivehető ezekből feleletünk azon kérdésre is, mily eszközökkel tartassék fön az iparszervezet. Mind az ipartársulatok, mind az iparkamarák saját vagyoniuk jövedelmein kívül, mint eddig, úgy ezentul is az iparosok járulékaiból lennének fön tartandók. A mi a központi tanácsot illeti, miután az egyenlő részben az iparosok választottaiból és a kormány által kinevezett tagokból állna, s miután működése is ép úgy érdekli a kormányt, mint az iparosokat, költségei is egyenlő részben az iparosok járulékaiból és a kormány javadalmazásából lennének fedezendők.

Tudjuk, hogy államháztartásunk jelenlegi helyzetében minden javaslat, mely az állampénztárt igénybe veszi, a priori is, kedvezőtlen fogadtatásra számíthat. Azonban meg kell jegyeznünk, hogy a javasolt központi tanácsnak ez a szempont nem lehet irányadó, mivel itt alig néhány ezer forintról van szó, másfelől pedig oly teendőkről, melyek, ha az iparosok önkormányzati

szervezete és különösen a központi tanács által nem teljesíttetnek, egészen az államkincstár terhére lennének teljesítendőek.

Ami a kamarákat illeti, ezekre vonatkozólag külön törvény lesz alkotandó s az alólírt iparegyesület fentartja magának azon szerencsét, hogy annak tervezetét ép úgy, mint jelen módosítási törvényjavaslatát elkészítse. Lehetett volna talán a kamarákra vonatkozólag szükséges főbb határozmányokat már ezen törvényjavaslatba is befoglalni, de ettől eltértünk, mivel a kamarai törvény által a létező kamarai törvényt kell érvényteleníteni.

Általában véve jobbnak véltük a jelen alkalommal az iparszervezetnek csak főbb vázlatát megállapítani és a részletes kivített részt külön törvényhozási intézkedésekre, részint — főleg kezdetben ideiglenesen — miniszteri szabályrendeletekre bízni. Azon elv lebegett itt szemünk előtt, hogy törvényes intézkedéseknek az életből kell kifejlődni, s midőn már megállapodott, határozott alakot öltöttek, akkor kell ez alakot törvény által részleteiben is állandósítani, nehogy a törvényhozás folytonos kísérletezéssel, változtatásokkal és praecoceptiókkal legyen kénytelen a dolgok fejlődésének menetébe beavatkozni.

Különben a miniszterium ideiglenes szabályrendeleti intézkedéseinek igen hatályos segédeszköze leendő a központi ipartanácsban, mely minden mélyebbre ható ipari intézkedést az ipar gyakorlati kívánalmai szempontjából megvizsgálandó s a felett véleményét fog mondani.

Ha az általunk tervezett ipari organizáció meglesz, és az ipartársulatok, iparkamarák és ipartanács a nekik kijelölt keretben működésüket megkezdik, akkor az iparfejlődés kívánalmai évről-évre ugyyszólván folytonosan oly alakban nyilvánulhatnak a kormány és a törvényhozás előtt, hogy ez anyag alapján teljes megbízhatósággal lehet majd a szükséges közigazgatási és törvényhozási intézkedéseket tervezni és életbeléptetni.

Csak ezen az uton, nem pedig idegen institutióknak másolása útján, lehet oly ipari adminisztrációt és politikát folytatni, mely a létező speciális viszonyoknak megfelel s mely annál fogva a kérdéses érdekeket kielégíteni képes.

Ezen fejezet alatt még egy kérdésre kell felelnünk, t. i. arra, mily összefüggésben álljanak az általunk javasolt iparszervezeti közegek az országos adminisztrációval.

Ezen összefüggés elő van állítva a központi ipartanácsnak a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium iránti viszonya által. Miután a központi ipartanács egyfelől felügyeletet gyakorol az iparkamarák felett s ezek ismét az ipartársulatok felett, s miután másfelől maga az ipartanács a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium alatt áll, a határ föl- és lefelé egészen szabályozott medret nyer, s az ipari önkormányzati szervezet teljes összhangzatossággal beilleszkedik az országos adminisztráció keretébe.

És ki mondhatná, hogy a magyar iparosságnak ezen ipari szervezet fölállítása iránt támasztott követelései jogtalanok, vagy tulzottak. Hiszen nem kívánnak egyebet, mint bizalmi férfiak beavatkozását saját ügyeikbe, vagyis az önkormányzatnak bizonyos nemét, mely pl. csak a kis Württembergben is rövid pár év alatt oly nagyszerű eredményeket volt képes fölmutatni. Kétszerte nagyobb szükség van ily ipari adminisztrációra hazánkban, hol léptenyomon tapasztaljuk, hogy avatatlan kezek vezetik vagy hanyagolják el ügyeinket s kevés oly intézkedéseket képesek létesíteni, melyeknek áldásos eredményeit élvezhetni lehetne.

Csupán azon irányelvek mellett lehetne a magyar ipar jelenét és jövőjét megalapítani.

A jövőre nézve azonban van egy más rendkívüli fontosságú kérdés: a szakoktatás helyes rendszerezítése; a fővárost s talán 3—5 nagyobb vidéki várost kivéve, nálunk nincsenek ipariskolák. A tanoncok oktatása egyedül a vasárnapi ismétlő előadásokra szorítkozik. Mikép művelődjék így azon iparos-nemzedék, melyé a jövő, mely hivatva van iparunk továbbfejlesztésére?

Más államokban, ahol az ipar fontosságát már fölismerték és méltatták, nemcsak hogy tetemes áldozatokkal járul a kormány a szakoktatás előmozdításához, hanem még kir. biztosokat is küld az iparostanoncok vizsgáira s az iparoktatás ellenőrzésére külön ipari iskolaszékek vannak fölállítva.

Ismét a kis Württembergára kell hivatkoznom. Az itteni viruló ipar-állapotok megteremtője, dr. Steinbeis, a kereskedelmi s ipari központi tanács elnöke, e sorok írójának érdekes adatokat bocsájtott rendelkezésére, melyekből elég legyen ez alkalommal a következőket fölemlíteni.

Itt a legutóbbi tanévben összesen 9763 tanonc látogatta a szakiskolákat s az egyes, nálunk is szükségesnek elismert tantárgyakon kívül, sok hasznos dologra oktattattak. Így a következő számú hallgatói voltak: Szabadkézi rajz 4940, mintázás 149, szám-tani rajz 2035, szakrajz 2039, leíró mértan 260, festés 149, vésés és cizelírozás 44, számtan 5268, gépészet 116, vegyészet 276, természettan 489, német nyelv és levelezés 4481, könyvvitel 1396,

francia nyelv 544, angol nyelv 336, olasz nyelv 57, keresk. számtan 263, egészségügy 31, nemzetgazdaságtan 1508, stb. Az állam a szakoktatás előmozdításához évente mintegy 40,000 frttal járul, pedig az egész királyság nem nagyobb, mint nálunk egy-egy megye és nálunk az összes iparügyi célokra 28,000 forint van évente előirányozva.

Ott továbbá a szakoktatás előmozdítására külön királyi biztosság is van szervezve, mely az említett központi ipartanáccsal (Centralstelle für Handel und Gewerbe) egyetértőleg szigorú rendszabályok útján mindent elkövet az ifjú iparos-tanoncok szakképzésének fejlesztése érdekében. Nemcsak a tanoncok, de a segéddek, sőt a fiatal mesterek számára is van ipartanoda, és ezzel alkalom adatik nekik részint elmulasztott ismeretek megszerzésére, részint a már megszerzett ismeretek gyarapítására. Ezeknek főtantárgyaik a számtani szakok folytatása, ipari természettan, gépészet, vegyészet, szakrajz és mintázás, könyvvezetés és ipari gazdaság. Ezen tanodáknak, ily tanviszony mellett az a célja, hogy az iparosok minél inkább képesítve legyenek technikai és üzleti tekintetben fejlődni, az izlés és köz-igények újabb követelményeinek mindjobban megfelelni, szóval a versenyt a külfölddel minden tekintetben kiállani.

És nálunk? Nincs nálunk is ez eszméknek hazája? Nem szükségesek nálunk is ily rendszabályok, ily továbbképző és fejlesztő oktatási rendszerek? Vagy nem szükségesebbek nálunk mindezek, mint bárhol a világon?

E kérdésekre megfelel a hazafias érzelem egyhangu követelése, mely e téren a legsürgősebb reform-intézkedések után áhitozik.

Hallhatatlan Eötvösünk volt első hazánkban, ki az ipari szakoktatást szélesebb alapokra kívánta helyezni és dr. Horváth Ignác műegyetemi tanár urat meg is bizta a külföldi szakoktatás alapos tanulmányozásával és ennek alapján a hazai iparoktatás megalapítására és rendszeresítésére vonatkozó javaslatok megtételével. Horváth ur gazdag tapasztalatait az „iparos-oktatás Bajorhonban, tekintettel honi viszonyainkra“ című kitűnő művében

tette le, jelentést adva küldetéséről és méhszorgalommal összegyűjtött gazdag adatait egy szerves egészben terjeszté elő. Ezzel egyrészt egy igen jeles művel gyarapítá igen szegény szakirodalmunkat, másrészt kijelölte a hazai szakoktatásnak helyes irányát s kezdeményezte annak szükségessé vált rendezését, vagy helyesebben, szervezését.

E mű megjelent, az iparbarátok közül sokan olvasták, a sajtó egyhangú helyesléssel és dicséréttel fogadta, Trefort miniszter ur pedig — tudomásul vette. Azóta a legremekebb eszmék a könyvtárakban hevernek s szakoktatásunk ügye csak annyiban nyert némi lendületet, hogy a társadalmi uton megindított mozgalom és némi államsegély mellett három ipartanműhely lett az országban föllállítva a házi ipar három ágának fejlesztése érdekében. Az elméleti szakoktatás egy lépéssel sem vitetett előbbre.

Pedig nekünk haladnunk kell, akár akarunk, akár nem. A viszonyok parancsolják s nekünk mohón kellene engedelmesskednünk. Lassan-lassan ki kellene pótolni mindazt, amit eddig elmulasztottunk és azután egysorba állani a többi kulturállamokkal s azokkal a békés verseny útján haladni a boldogulás felé.

Különös gondot kell fordítanunk munkásaink és tanoncaink művelésére is, mert ezek kezében van a jövő, ezeknek kell folytatni, fokozatosan helyes irányba terelni a reorganizálás nehéz munkáját. Ezt pedig leginkább a helyes nevelés-oktatás rendszerével érhetjük el. Mert politikai, vagy bármilyen szabadságot senki sem adhat egy népnek, csak önmaga adhatja azt magának. Függetlensége és szabadsága biztosítékát is minden nép csak magában találhatja föl. Magát és ügyeit kormányozni csak értelmes ember lehet képesítve. Szabad intézményeket és boldog hazát pedig csak önkormányzathoz szokott emberek alkothatnak. Ezt várjuk mi a jövő iparos-nemzedéktől.

Az emberiség megteremtette az ipart, de az ipar, mint minden emberi foglalkozás, a vele foglalkozók képessége- és műveltségének aránya szerint fejlődhetik. Művelni és fejleszteni kell tehát az iparosnak értelmét, mert ezáltal egyszersmind munkáját javítjuk. A rendet és boldogságot is csak úgy érjük el, ha az akarát-

ban és eszmékben bizonyos mértékig egység uralkodik közöttünk és ehhez ismét csak az iskolázás által juthatunk.

Azonban a nevelést és oktatást előmozdítani nemcsak a kormánynak, hanem az iparosoknak is főkötelessége. Az ember csak akkor közeledhetik az erkölcsi tökély felé, ha nemcsak magára, hanem környezetére és az utána jövők sorsára is gondol. S végtére is az értelmes munkás mindig többet végez, és azok használják legkevésbé az időt, kiknek sok idejük van, ami megfordítva is áll. A tudatlan ember mindig terméketlen és a társadalmi igazságok úgy nem csirázhatnak ki fejében és szívében, a mint nem csirázhat ki miveletlen földben a belevetett mag.

A köszénben és kőolajban a millió évekkel ezelőtt sugárzott nap melege van megkötve. Mit érne az összehalmozott fény és melegség, ha az ember ki nem fejtené? A gyermekben és ifjuban szintén az összes emberiséget fejlesztő és tökéletesítő tehetségek vannak csirában. Kár volna a hazára, kár az emberiségre, ha ezek fejletlenek maradnának

A szegedi országos kiállítás eredményeiben oly meglepő volt, hogy annak sikerét mindenki a hazai iparral hozta kapcsolatba s bárhol beszéltek róla, kapcsolatba hozták vele az ipar általános helyzetét is.

Igy vehettünk mi is magunknak alkalmat a hazai iparviszonyokról tüzetesebben megemlékezni és a kiállítással, mely az iparviszonyok javítását birta főcélul, kapcsolatosan szólni iparfejlődésünk hiányairól.

Függetlenül, minden befolyástól menten, legjobb meggyőződésünk szerint és a hazafias érzet sugallatában mondtuk el iparunk jobb jövőjének reményétől áthatottan nézeteinket.

Ha azok figyelembe vétetnének és az ipar-reformok legszükségesebbjei sürgősen keresztülvihetők volnának: biztos reményünk lehet, hogy egy közelebbi országos kiállítás nagyobbmértvű sikerével nemcsak mi, e haza gyermekei, hanem a külföld is behatóbban foglalkoznék, amennyiben hazánkat megszűnnék gyarmat-

nak tekinteni s azt az iparállamok sorába emelve, bennünket a kultura magasabb fokán, a biztosított nemzetlét hasznosabb alapján tudna.

A termelő középosztály gyarapodásával emelkedésnek indulna a közvagyonosodás is, ezzel pedig államháztartásunk biztosítva volna és beteljesedhetnék azon óhaj, mely a magyar iparosok első országos nagy-gyűlésén kifejezésre talált s mely odairányult, hogy „a hazai ipar és iparos-osztály nagygyá, műveltté és erőssé s ezáltal hazánk hatalmassá és boldoggá legyen.”

IPARTÖRTÉNETI ADATOK

A KIÁLLÍTÁSRÓL

DR. SZABÓKY ADOLF-TÓL,

az orsz. m. iparegyesület alelnökétől.

Jegyzet.

Az orsz. m. iparegyesület alelnöke és kiállításunk budapesti bizottságának fáradhatlan elnöke által közvettett eme iparstatisztikai adatok a kiállítási tárgymutató alapján készültek; mit azért szükséges előrebocsátanunk, hogy ezzel jelezhessük, miszerint a fáradsággal összeállított adatok némiképpen tekintetben hiányosak; amennyiben t. i. a tárgymutató közrebocsátása után, tehát szabályellenesen beérkezett kiállítók nevei abban nem foglaltattak. A helyreigazítás pedig nem volt lehetséges, mivel az a munkálatnak teljes átdolgozását tette volna szükségessé. De e hiány is elsimul, mivel az itt föl nem sorolt kiállítók nevei a bírálóak jegyzékében előfordulnak. Kérjük a t. olvasókat e helyreigazítás tudomásul vételére.

A szerk.

I. CSOPORT.

Erdőtermények és félkészítmények, nehezebb faipar.

Kiállítók:

- Baumgärtner Dániel kádár, Segesvár.
Benisch Lajos kereskedő, Szeged.
Benkő István kádár, Veszprém.
Copony Márton talajkockagyáros, Brassó.
5 Csányi Pál zsindelykészítő, Szeged.
Cseh Sándor bognár, Beregszász.
Engel Adolf fakereskedő, Pécs.
Frankl Bernát fakereskedő, Budapest.
Gottlieb Ferenc fiai gőzfűrész-gyárosok, Temesvár.
10 Kain József kádár, Szeged.
Kállay András erdő- és mezőgazda, Nagyhalász.
Kiss János kádár, Szeged.
Kiss László kádár, Segesvár.
Löw Salamon fogházmunkabérlő, Nagyvárad.
15 Löwy Samu és társa gőzfűrész-gyáros, Uj-Szeged.
Magyar faipar-részvénytársulat, Budapest.
Mayer Vencel kádár, Szeged.
Milkó Vilmos és fiai fakereskedő, Szeged.
Molnár Benedek asztalos, Kolozsvár.
20 Nagypál Gáspár zsindelykészítő, Szeged.
Nagyszebenkerületi mezőgazdasági egyesület.
Nyilasi Kálmán kádár, Szeged.
Panovitz Fülöp kádár, Budapest.
Pataky Imre kádár, Szeged.
25 Pálmai István fakereskedő, Szeged.
Pintér József fűrészgyáros, Pécs.
Rainer Ferenc kádár, Szeged.
Temesváry István birtokos, Szeged.

Thier Ignác kádár, Versec.

30 Tóth Jenő gőzfűrészgáros, Nagyvárád.

Velicska Lajos birtokos, Bábolna.

Végh József kádár, Kecskemét.

Walser Jakab kádár, Budapest.

Zay Albert gróf nagybirtokos, Zay-Ugróc.

35 Zsoldos Ferenc fakereskedő, Szentés.

Városok és helységek:	Kiáll. száma:	Városok és helységek:	Kiáll. száma:
Bábolna	1	10 Pécs	2
Beregszász	1	Segesvár	2
Brassó	1	Szeged	12
Budapest	4	Szentés	1
5 Kecskemét	1	Temesvár	1
Kolozsvár	1	15 Uj-Szeged	1
Nagyhalász	1	Versec	1
Nagyszeben	1	Veszprém	1
Nagyvárád	2	18 Zay-Ugróc	1
		Összesen	35

Polgári állapot, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Asztalos	—	—	1	1
Birtokos	—	1	2	3
Bognár	—	—	1	1
Erdő- és mezőgazda	—	—	1	1
Fogházmunkabérlő	—	—	1	1
Gyáros	—	—	5	5
Kádár	2	6	5	13
Kereskedő	1	3	2	6
Mezőgazdasági egylet	—	—	1	1
Részvénytársulat	1	—	—	1
Zsindelykészítő	—	2	—	2
	4	12	19	35

II. CSOPORT.

Bányatermelvények és félkészítmények. Nehezebb ércipar, üveg-, gyurma-, agyag- és kőipar.

Kiállítók :

- Bauernfeind Nándor kőbányatulajdonos, Budapest.
Bálint Flórián fazekas, Szeged.
Benczur cementgyára, Mogyoróska.
Benyik Bertalan téglamester, Rimaszombat.
5 Berzenkovics Győző postamester, Kőrös-Nagyrév.
Bittner József fazekas, Arad.
Bretschneider Károly fazekas, Miskolc.
Csekő Lajos téglagyáros, Mező-Tur.
Csik József cementgyáros, Beocsin.
10 Dunagőzhajózási (első cs. k. szab.) társulat főigazgatósága, Pécs.
Egger J. és társa ékszerárus és ásványgyűjtő, Budapest.
Egressy József téglagyáros, Szeged.
Eibeschitz Lipót bányász, Szeged.
Felső-dernai aszfalt-telep és az első magyar aszfalt-vállalat központi igazgatósága, Budapest.
15 Fertőy Imre kőfaragó, Révkomárom.
Fischer Ignác porcellánfestő és gyáros, Budapest.
Fischer Samu porcellángyáros, Herend.
Fischer Vilmos porcellánfestő, Kolozsvár.
Fridvalszky Mátyás fazekas, Szeged.
20 Geldner R. üvegmetező, Budapest.
Gombos László kereskedő, Torda.
Görög István üvegkereskedő, Budapest.
Hegedüs Mihály fazekas, Szeged.
Hegedüs Pál fazekas, Szeged.
25 Hegedüs Sándor fazekas, Szeged.

- Heine Antal Jenő szobrász, Szeged.
 Hevele István kályhakészítő, Szeged.
 Holiga Sebestyén téglagyáros, Kula.
 Hornyakovics Kálmán fazekas, Miskolc.
- 30 Hrobony Adolf bányász, Sz.-Keresztbánya.
 Ivánkovics Károly porcellánfestő, Szeged.
 Jánosházi József kályhakészítő, Miskolc.
 Kelendorfer József kőfaragó, Budapest.
 Kieskovics József fazekas, Miskolc.
- 35 Kiss Imre fazekas, Szeged.
 Kiss Mór és társa kőfaragó, Arad.
 Knuth C. gáz- és vízvezetési készülékek készítője, Budapest.
 Komaróczi higanybánya-társulat, Varannó.
 Kossuch János cégtársulat, Budapest.
- 40 Kuhinka István K. és fia üveggyáros, Budapest.
 Makra István eszerépkészítő, Szeged.
 Martinovics János kályhakészítő, Nagy-Zombor.
 Márky József fazekas, Szeged.
 Márky József fazekas, Szeged.
- 45 Minich Paulus Hoffmann-féle boglyas-aljai kőszénbánya-
 társulat, Budapest.
 Murányi kőedénygyár, Budapest.
 Nemesovics György fazekas, Szeged.
 Nagy Gusztáv kőszénbányatulajdonos, Nagyvárad.
 Okenfuss Gyula ólomáru-gyáros, Budapest.
- 50 Óry Ferenc bányász, Soborsin.
 Palotás János ifj. fazekas, Szeged.
 Prohaska E. és fiai agyagkályha-gyáros, Budapest.
 Roth Zsigmond üveges, Budapest.
 Schlesinger Lipót pipagyáros, Pápa.
- 55 Schreiber J. és unokái üveggyáros, Zay-Ugróc.
 Schwarz Ármin kereskedő, Arad.
 Scoffo Pietro és társa cementgyáros, Beocsin.
 Séenger Béla kőfaragó, Budapest.
 Seffer János téglamester, Kula.

- 60 Sonnenfeld János agyagkályha-gyáros, Nagyvárad.
 Spaller Károly kályhakészítő, Kolozsvár.
 Stiasny E. pipagyáros, Körmöcbánya.
 Stöckl Antal agyagkályha-gyáros, Budapest.
 Takáts G. Vendel pipagyáros, Ó-Zólyom.
- 65 Tanczik József téglamester, Szentes.
 Téglagyár-részvénytársulat, Szeged.
 Tóth József pipagyáros, Pápa.
 Tóth Béla mészégető-gyáros, Szeged.
 Veliska Lajos birtokos Bábolna. (Két alosztályban.)
- 70 Zahn J. G. örökösei üveggyáros, Zlatnó.
 Zsoboki márványgyár, Zsobok.
 Zsoldos Ferenc téglagyáros, Szentes.
 Zsolnay Vilmos kőedénygyáros, Pécs.

(A kétszer előforduló Veliska Lajossal összesen 74.)

Városok és helységek:	Kiáll. száma:	Városok és helységek:	Kiáll. száma:
Arad	3	15 Ó-Zólyom	1
Bábolna	2	Pápa	2
Beocsin	2	Pécs	2
Budapest	17	Révkomárom	1
5 Herend	1	Rimaszombat	1
Kolozsvár	2	20 Soborsin	1
Körmöcbánya	1	Szeged	18
Kőrös-Nagyrév	1	Szentes	2
Kula	2	Szent-Keresztbánya	1
10 Mező-Tur	1	Torda	1
Miskolc	4	25 Varannó	1
Mogyoróska	1	Zay-Ugróc	1
Nagyvárad	2	Zlatnó	1
Nagy-Zombor	1	Zsobok	1
		Összesen	74

Polgári állapot, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Bányász	1	1	3	5
Birtokos	—	—	2	2
Cserépkészítő	—	1	—	1
Díszműves, ásványgyűjtő	1	—	—	1
Fazekas	—	10	4	14
Gáz- és vízvezetési készülékek készítője	1	—	—	1
Gyáros	5	2	16	23
Kályhakészítő	—	1	3	4
Kőfaragó	2	—	2	4
Részvénytársulat	3	1	2	6
Porcellánfestő	1	1	1	3
Téglaester	—	—	3	3
Postamester	—	—	1	1
Kereskedő	1	—	2	3
Szobrász	—	1	—	1
Úveges	1	—	—	1
Úvegmetező	1	—	—	1
	17	18	39	74

III. CSOPORT.

Mezőgazdasági termények és félkészítmények.

Kiállítók :

- Agáthy János kertész, Temesvár.
 Ambrózy Béla báró méhészt, Gyarmata.
 Balogh János közjegyző, Szeged.
 Balogi Soma gazda, H.-M.-Vásárhely.
 5 Basch Ármin és Albert gazdák, Csantavér.
 Batthyáni Antónia grófnő birtokosnő, Oroslános.
 Benke József kertész, Szeged.
 Csekonics János gróf birtokos, Zombolya.
 Csüry József birtokos, H.-M.-Vásárhely.
 10 Czinner József kereskedő, Szeged.
 Czinner Manó kereskedő, Szeged.
 Dáni Ferenc főispán, Szeged.
 Deák László gazda, Kecskemét.
 Dudás András szappanos, H.-M.-Vásárhely.
 15 Dugár Mihály gazda, Kecskemét.
 Farkas Ferenc kertész, Orosháza.
 Fazekas Gedeon gazda, Lekehalma.
 Fialla Antal erdész, Szeged.
 Földessy Lajos magkereskedő, Budapest.
 20 Gálócsy Gusztáv birtokos, Debrecen.
 Geiszl Antal vasuti pályáőr, Vágselye.
 Gerendy István gazda, Sövényfalva.
 Gräbeldinger Mátyás földmives, Német-Csanád.
 Gobóczy Károly gazda, Nagyvárád.
 25 Goldberger S. Mór bérlő, Szegvár.
 Gyapjumasó (első magyar) és bizományi részvénytársulat,
 Budapest.
 Gyöngyösi Balázs kertész, Szeged.

- Heyduk Ambrus birtokos, Tokaj.
Horváth Andris birtokos, Kispest.
- 30 Horváth Mihály kertész, Szeged.
Hutter Samu méhészt, Kolozsvár.
Károlyi Alajos gróf birtokos, Mágoes.
Károlyi István gróf birtokos, Derekegyháza.
Kéry Jakab gazda, N.-Sz.-Miklós.
- 35 Kiss Gyula szappanos, Szeged.
Kocha József kertész, Szeged.
Konstantin testvérek gazdák, H.-M.-Vásárhely.
Körlaky József gazda, Jászberény.
Kukla István kertész, Losonc.
- 40 Kutas Imre földmives, Szentes.
Küküllőmegyei gazdasági egyesület.
Kvassay Jenő mérnök, Hartya.
Luxeder György birtokos, T.-Bece.
Lázár István gazda, H.-M.-Vásárhely.
- 45 Lyka Döme birtokos, Pázmánd.
Lukács Ferenc földmives, H.-M.-Vásárhely.
Marosi Mór gazda, Szeged.
Márton János gazda, H.-M.-Vásárhely.
Misóka Pál kertész, Nagykartal.
- 50 Mühle Vilmos kertész, Temesvár.
Nagy Pál birtokos, H.-M.-Vásárhely.
Nagy Zoltán birtokos, Paulis.
Nagyszebenkerületi mezőgazdasági egyesület, Nagyszeben.
Németh Pál birtokos, H.-M.-Vásárhely.
- 55 Niemetz W. F. kertész, Temesvár.
Nyikos Sámuel kereskedő, H.-M.-Vásárhely.
Oroszi Miklós birtokos, Surány.
Pillich Kálmán ügyvéd, Szeged.
Plathy István gazda, Ungvár.
- 60 Pokomándy István tisztviselő, H.-M.-Vásárhely.
Pongrácz Béla ezredes, Szeged.
Reichel és Hellsinger birtokosok, Csermő.

Rosenberg József gazda, P.-Szákos.

Röser Miklós birtokos, Budapest.

65 Schultz Lénárd méhészt, Versec.

Singer D. A. lapszerkesztő, Budapest.

Streitman József birtokos, Puszta-Lajos.

Sváb Károly és Sándor birtokosok, Csóka.

Thallmayer A. és társa kereskedő, Budapest.

70 Timáry Béla birtokos, Detta.

Tóth Sándor urad. tisztartó, Zsáka.

Velicska Lajos birtokos, Bábolna.

Zombory Antal ügyvéd, Szeged.

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Bábolna	1
Budapest	5
Csantavér	1
Csermő	1
5 Csóka	1
Debrecen	1
Derekegyháza	1
Detta	1
Gyarmata	1
10 Hartya	1
H.-M.-Vásárhely	11
Jászberény	1
Kecskemét	2
Kispest	1
15 Kolozsvár	1
Lekehalma	1
Losonc	1
Mágocs	1
Nagyszeben	1
20 Nagykartal	1
Nagy-Sz.-Miklós	1

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Nagyvárad	1
Német-Csanád	1
Orosháza	1
25 Oroszlámos	1
Paulis	1
Pázmánd	1
Puszta-Lajos	1
Süvényfalva	1
30 Surány	1
Szeged	14
Szegszárd	1
Szentes	1
Temesvár	3
35 Tokaj	1
T.-Becse	1
P.-Szákos	1
Unghvár	1
Vágselye	1
40 Versec	1
Zsáka	1
Zsombolya	1

Összesen . 73

Polgári állapot, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Birtokos	1	—	19	20
Erdész	—	1	—	1
Ezredes	—	1	—	1
Gazdasági egylet	—	—	2	2
Gazda	—	1	15	16
Földmives	—	—	3	3
Főispán	—	1	—	1
Kereskedő	2	2	1	5
Kertész	—	4	6	10
Közjegyző	—	1	—	1
Lapszerkesztő	1	—	—	1
Méhész	—	—	3	3
Mérnök	—	—	1	1
Pályaőr (vasuti)	—	—	1	1
Részvénytársulat	1	—	—	1
Szappanos	—	1	1	2
Tisztartó (urad.)	—	—	1	1
Tisztviselő	—	—	1	1
Ügyvéd	—	2	—	2
	5	14	54	73

IV. CSOPORT.

Malomipar és élelmi cikkek.

Kiadók:

- Adler Mór gyufagyáros, Baja.
Back B. fiai gőzmalomtulajdonosok, Szeged.
Baloghi Soma gazda, H.-M.-Vásárhely.
Beliczay Béla bábsütő és viaszgyertyaöntő, Budapest.
5 Bellanovics Ede cukrász, Ó-Orsova.
Bermüller Emil kereskedő, Szeged.
Bierti Pál szalámigyáros, Ujvidék.
Bokor Antal mészáros, Szeged.
Borsod-miskolci gőzmalom-társaság, Miskolc.
10 Boskovics Adolf szesz- és élesztőgyáros, Nagyvárád.
Buding Jakab tanító, Nagy-Ősz.
Burgonya-keményítőgyár, Késmárk.
Csiky Imre kereskedő, Kolozsvár.
Dalnoky János csemegegyáros, Budapest.
15 Délmagyarországi méhészegylet, Temesvár.
Engler M. malomtulajdonos, Nagyszeben.
Felsman János tanító, Lugos.
Fonn Mihály szalámigyáros, Szeged.
Frank Péter József mérnök, Nagyszeben.
20 Fráter József gazda, Szeged.
Fritz András gőzmalomtulajdonos, Versec.
Fuchs János bortermelő, Versec.
Gazdasági gőzmalom, Kecskemét.
Gerstenmayer Mátyás méhészt, Cseney.
25 Grand Miklós tanító, Buziás.
Gőzmalom-társaság (első), Ujvidék.
Guist Mihály gazda, Versec.
Gutt Mihály hamuzsirgyáros, Segesvár.

- Haris János kereskedő, Szeged.
- 30 Häfner Károly és fia gőzmalomtulajdonosok, Ujvidék.
Hernády János ifj. árpakásakészítő, Szeged.
„István“ gőzmalomtársulat, Debrecen.
Kauntz József hamuzsirgyáros, Segesvár.
Kertész Sándor sütő, Szeged.
- 35 Kiss Gyula cukrászsegéd, Kecskemét.
Konrád János bábsütő és viaszgyertyaöntő, Debrecen.
Kos Farkas Mihályné juhászné, Szeged.
Kossilkow Lipót méhészt, Vinga.
Kovács Károly keményítőgyáros, Kecskemét.
- 40 Körösy Antal bábsütő és viaszgyertyaöntő, Szeged.
Krausz Mayer szesz- és élesztőgyáros, Budapest.
Krumm Ferenc Károly tanító, Ó-Kér.
Lausevits és Stojkovits keményítőgyárosok, Szeged.
Lausevits és Stojkovits szalámigyárosok, Szeged.
- 45 Leiner testvérek enyvgyárosok, Ujpest.
Leitner és Grünwald csokoládé- és pótkávégyárosok, Bpest.
Lippai Nagy István hentes, Szeged.
Loser testvérek kereskedők, Budapest.
„Luiza“ gőzmalom-részvénytársulat, Budapest.
- 50 Macher Károly tanító, Billét.
Magyar általános hitelbank egyesült malmai, Budapest.
Meduna J. szalámigyáros, Budapest.
Mikoli Angelo szalámigyáros, Szeged.
Nagyiván János keményítőgyáros, Szeged.
- 55 Nagykikindai gőzmalom-részvénytársaság, Nagykikinda.
Nagy Mihály szárított-tésztagyáros, Győr.
Nagy Pál sütő, Szeged.
Nagyszebenkerületi mezőgazdasági egyesület, Nagyszeben.
Nyári Rozina gazdasszony, Szeged.
- 60 Oblat és társa kereskedők, Szeged.
Orlathi (első) műmalomtársulat, Orlath.
„Pannonia“ gőzmalom, Temesvár.
Pálffy testvérek gyárosok (gőzpaprika), Szeged.

- Prohaszka Ferenc tisztviselő, Arad.
- 65 Resicai szikvizgyár, Resicabánya.
Ritter Antal József cukrász, N.-Sz.-Miklós.
Rossi Nándor Antal cukrász, Budapest.
Rossmann Ármin cukrász, Pancsova.
Rössler Ármin sütő, Szeged.
- 70 Schmidt Samu pótkávégyáros, Budapest.
Schütz János sütő, Szeged.
Schwarz Antal és társa cukorárugyárosok, Sopron.
Schwarz Zsigmond kereskedő, Szeged.
Schwappach Ágoston sütő, Sopron.
- 75 Schwerer Béla méhész, Filipova.
Seifensieder Mór kereskedő, Szeged.
Serák György bábsütő és viaszgyertyaöntő, Szeged.
Sigmund testvérek élesztőgyárosok, Kolozsvár.
Sporer Frigyes méhserkésztő, Segesvár.
- 80 Ströbl Ferenc keményítőgyáros, Arad.
Szabadffy Lenke urhölgy, Szeged.
Szittáró István sütő, Kaposvár.
Technikai ipartelep, Kísszállás.
Thiering L. fügekávégyáros, Sopron.
- 85 Tomasovszky Imre tanár, Felsőbánya.
Topits József szárított-tésztagyáros, Budapest.
Tos Lajos műmalomtulajdonos, Komárom.
Török Imréné urhölgy, Makó.
Vass János id. szalámigyáros, Szeged.
- 90 Watz Ede ifj. méhész, Versec.
Wenderinszky Frigyes szódavizgyáros, Pozsony.
Wikus Károly cukrász, Budapest.
Záhr és Szakmáry cukorgyárosok, Kassa.

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Arad	2
Baja	1
Billét	1
Budapest	12
5 Buziás	1
Cseney	1
Debrecen	2
Felsőbánya	1
Filipova	1
10 Győr	1
H.-M.-Vásárhely	1
Kaposvár	1
Kassa	1
Kecskemét	3
15 Késmárk	1
Kisszálás	1
Kolozsvár	2
Komárom	1
Lugos	1
20 Makó	1

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Miskolc	1
Nagykikinda	1
Nagy-Ősz	1
Nagyszeben	3
25 N.-Sz.-Miklós	1
Nagyvárad	1
Orlath	1
Ó-Kér	1
Ó-Orsova	1
30 Pancsova	1
Pozsony	2
Resicabánya	1
Segesvár	2
Sopron	1
35 Szeged	26
Temesvár	2
Ujpest	1
Ujvidék	3
Versec	4
40 Vinga	1

Összesen . 93

Polgári állapot, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Árpkásakészítő	—	1	—	1
Bábsütő és viaszgyertyaöntő . . .	1	2	1	4
Bortermelő	—	—	1	1
Cukrász (önálló iparos)	2	—	3	5
„ (segéd)	—	—	1	1
Egylet	—	—	2	2
Gazda	—	1	2	3
Gazdasszony	—	3	1	4
Gőzmalomtulajdonos	—	1	4	5
Gyáros	6	7	16	29
Hentes	—	1	—	1
Kereskedő	1	5	1	7
Méhész	—	—	4	4
Méhsörkészítő	—	—	1	1
Mérnök	—	—	1	1
Mészáros	—	1	—	1
Részvénytársulat	2	—	8	10
Sütő	—	4	2	6
Tanító	—	—	6	6
Tisztviselő	—	—	1	1
	12	26	55	93

V. CSOPORT.

Borok és szeszipar.

Kiállítók:

- Apor Károly báró birtokos, Maros-Vásárhely.
 Bader Antal bortermelő, Versec.
 Bagi László polgármester, Kecskemét.
 Baján Lajos birtokos, Decs.
 5 Barkács Gusztáv A. kereskedő, Pétervárad.
 Battancs Ferenc ügyvéd, Szeged.
 Baum Kristóf bortermelő, Versec.
 Bárvárt Károly sósborszeszkészítő, Budapest.
 Básthy Imréné urhölgy, Debrecen.
 10 Beer István bortermelő, Versec.
 Beinerth János bortermelő, Versec.
 Benkő István pincemester, Veszprém.
 Benkő testvérek szeszgyárosok, H.-M.-Vásárhely.
 Binder testvérek szeszgyárosok, Nagyszeben.
 15 Blaschuty A. fiai kereskedők, Német-Bogsány.
 Bobcsék Samu vendéglős, Szeged.
 Braun Ferenc bortermelő, Versec.
 Brichta Jakab kereskedő, Budapest.
 Csilléry Benő jogakad. igazgató, Kecskemét.
 20 Csókás József id. gazda, Kecskemét.
 Demetrovics E. Szvetozár kereskedő, Szeged.
 Dobszay Antal prépost és kanonok, Pécs.
 Domány József kereskedő, Arad.
 Eggert Lajos kereskedő, Nagyszeben.
 25 Eisenstädter Ignác bortermelő, N.-Beeskerek.
 Ekkert és társa kereskedők, M.-Sziget.
 Erdélyi pinceegylet, Kolozsvár.
 Fehértemplomi bortermelő-egylet, Fehértemplom.

- Ferdinand Antal és fiai kereskedők, Szegszárd.
- 30 Ferdinand Gyula birtokos, Szegszárd.
 Fraenkl Bernát kereskedő, Miskolc.
 Fritz Antal bortermelő, Versec.
 Fromm Antal keresk. képviselő, Budapest.
 Fuchs János bortermelő, Versec.
- 35 Gangnus János bortermelő, Versec.
 Gerber Ödön gyógyszerész, Szinyérváralja.
 Gerendy István gazda, Sövényfalva.
 Gettmann János kereskedő, Versec.
 Glósz Károly bortermelő, Eger.
- 40 Glückner József bortermelő, Versec.
 Gombos László kereskedő, Torda.
 Gottlieb Dávid ecetgyáros, Szeged.
 Graner Károly özvegye és unokaöccse pezsgőborgyárosok,
 Budapest.
 Groffner Katalin bortermelő, Nagyszeben.
- 45 Gschwindt-féle szesz-, élesztő-, liqueur- és rumgyár-részvénytársulat, Budapest.
 Gubányi Mihály gazda, Cegléd.
 Guist Mihály kereskedő, Versec.
 Haneser Károly bortermelő, Versec.
 Hankovszky Lajos gazda, Kecskemét.
- 50 Háry Ede bortermelő, Szegszárd.
 Herzog József Ferenc polgármester, Versec.
 Heyduk Ambrus bortermelő, Tokaj.
 Horváth Dénes urad. tiszttartó, Nagykároly.
 Horváth Endre orvostudor, S.-A.-Ujhely.
- 55 Hosszu Nándor kereskedő, Szeged.
 Hölle J. M. pezsgőborgyáros, Budapest.
 Jickeli József kereskedő, Nagyszeben.
 Jickeli Károly kereskedő, Nagyszeben.
 Jónás Ferenc szeszgyáros, Nagyvárad.
- 60 Kain István vendéglős, Szeged.
 Kakujay István bortermelő, Uj-Arad.

- Kalán József bortermelő, Kecskemét.
Kaminár Mihályné birtokosné, Szeged.
Kászonyi József ifj. bortermelő, Arad.
- 65 Kehrler Gerhard bortermelő, Versec.
Kehrler Károly bortermelő, Versec.
Kemény György báró birtokos, Lándor. (Erdély.)
Kempf András bortermelő, Versec.
Keszler Márton szeszgyáros, B.-Gyula.
- 70 Kleintsek József kereskedő, Ujvidék.
Kohn Henrik bortermelő, Ménes.
Koriznics László orsz. képviselő, Budapest.
Kovács József kir. bíró, Kecskemét.
Kovácsy Gábor bortermelő, Tállya.
- 75 Königstädter testvérek szeszgyárosok, Ujvidék.
Körlaky József gazda, Jászberény.
Köszl Ádám bortermelő, Versec.
Köszl József kereskedő, Versec.
Krenz János bortermelő, Versec.
- 80 Küküllőmegyei gazdasági egylet, Dicső-Szt-Márton.
Lápossy V. és társa kereskedők, Budapest.
Lederer János bortermelő, Versec.
Lenhardt János liqueurgyáros, Segesvár.
Lengyel Ádám honvédszázados, Torda.
- 85 Lichteneckert Antal bortermelő, Székesfehérvár.
Magyar Imre bortermelő, Szabadka.
Malatinszky Ferenc birtokos, Budapest.
Mandl József liqueurgyáros Makó.
Mark József bortermelő, Versec.
- 90 Marosi Ferenc bortermelő, Vác.
Menzer Péter bortermelő, Versec.
Mihajlovics Antal bortermelő, Versec.
Mihajlovics József bortermelő, Versec.
Mihajlovics Ferenc bortermelő, Versec.
- 95 Miklós Gyula birtokos, Alacska.
Mirkos Péter bortermelő, Versec.

- Millacher és Wagner szódavizgyárosok, Budapest.
 Mocnik L. kereskedő, Budapest.
 Nagyharsányi bortermelők egylete, Nagyharsány.
- 100 Nagy Zoltán bortermelő, Paulis.
 Nánásy Ferenc bortermelő, Eger.
 Návay Zoltán birtokos, Zombor.
 Neukomm Gyula bortermelő, Versec.
 Neumann Manó és fia ecetgyárosok, Vác.
- 105 Ónossy Mátyás birtokos, Klopodia.
 Parragh Gábor vendéglős, Budapest.
 Patzauer Miksa szeszgyáros, Szeged.
 Perényi Zsigmond báró birtokos, Nagyszőlős.
 Perlaky József bortermelő, Veszprém.
- 110 Petheő Imre és társa pezsgőborgyárosok, Velence, Budapest.
 Pick Mór liqueurgyáros, Szeged.
 Plathy István ifj. birtokos, Unghvár.
 Pokorný Ferenc szeszgyáros, Zágráb.
 Pollák Mór kereskedő, Miskolc.
- 115 Polyákovics Alajos birtokos, Szabadka.
 Posch Andor kereskedő, Pécs.
 Raabstern Ábrahám ecetgyáros, Ujvidék.
 Raber Jakab bortermelő, Versec.
 Kadits György bortermelő, Versec.
- 120 Radvány István gőzmalom-igazgató, Miskolc.
 Randsburg Mór bortermelő, Arad.
 Redigen Soma tisztviselő, Torda.
 Renn István birtokos, Tokaj.
 Rhédey Gábor gróf birtokos, Zsáka.
- 125 Rieger András gazda, Nagyszeben.
 Ritter Dávid ecetgyáros, Nagyszeben.
 Rittinger Ede bortermelő, Versec.
 Rottler Ferenc bortermelő, Versec.
 Salamon Péter gazda, Kecskemét.
- 130 Salamon Zsigmond kereskedő, Kecskemét.
 Sántha László gazda, Kecskemét.

- Schenker György szeszgyáros, Nagyszeben.
Schikedánsz Nándor birtokos, Tokaj.
Schmidt Péter bortermelő, Versec.
- 135 Schnabel Gyula kereskedő, Oravica.
Schuster József tisztviselő, Nagyszeben.
Schuth Vince bortermelő, Villány.
Schwarzkopf József kereskedő, Szegszárd.
Seemayer Ádám bortermelő, Versec.
- 140 Seemayer Bódog bortermelő, Versec.
Seemayer József bortermelő, Versec.
Seemayer György bortermelő, Versec.
Seemayer Károly bortermelő, Versec.
Seidl Ferenc bortermelő, Versec.
- 145 Seitz Antal bortermelő, Versec.
Seitz Bálint bortermelő, Versec.
Serfőződe (első magyar kőbányai), Budapest.
Sill Mihály szeszgyáros, Nagyszeben.
Somssich Iván gróf birtokos, Budapest.
- 150 Stern Jakab ecetgyáros, Érsekújvár.
Sträussler Adolf szeszgyáros, Szeged.
Sturmer János bortermelő, Versec.
Szabó Samu szeszgyárvezető, Torda.
Szalay Imre országos képviselő, Budapest.
- 155 Szegedi gyártelep-részvénytársaság, Szeged.
Szelhoffer Antal vendéglős, Csongrád.
Szentferencrendi kolostor, Kecskemét.
Szentlélek Máté kereskedő, Pozsony.
Szerémi (szirmai első) borkereskedő-részvénytársulat, Illok.
- 160 Szremácz János ügyvéd, Szeged.
Tamássy Flórián bortermelő, Eger.
Technikai ipartelep, Kisszálás.
Theil József ecetgyáros, Nagyszeben.
Tordamegyei gazdasági egyesület, Torda.
- 165 Ungar Otília birtokosné, Lugos.
Vecsey Oláh Károlyné özv. birtokosnné, Tokaj.

- Velicska Lajos birtokos, Bábolna.
Verseci bortermelő-egylet, Versec.
Végh József kádár, Kecskemét.
- 170 Voigt Frigyes bortermelő, Versec.
Wagner testvérek kereskedők, Ujvidék.
Watz András bortermelő, Versec.
Weifert János bortermelő, Versec.
Weiszberger A. ügynök, Versec.
- 175 Weisz Károly kir. ügyész, Arad.
Weisz Márton bortermelő, Tokaj.
Weisz Rudolf bortermelő, Gyorok.
Wolff Gábor gyógyszerész, Torda.
- 179 Zoffmann Károly bortermelő, Versec.

Városok és helységek:	Kiáll. száma:
Alacska	1
Arad	4
Bábolna	1
Békés-Gyula	1
5 Budapest	16
Cegléd	1
Csongrád	1
Debrecen	1
Decs	1
10 Dicső-Szt-Márton	1
Eger	3
Érsekújvár	1
Fehértemplom	1
Gyorok	1
15 H.-M.-Vásárhely	1
Jászberény	1
Kecskemét	11
Kisszállás	1
Klopdia	1
20 Kolozsvár	1
Lándor	1
Lugos	1
Makó	1
Marmaros-Sziget	1
25 Marosvásárhely	1
Ménes	1
Miskolc	3
Nagy-Becskerek	1
Nagyharsány	1
30 Nagy-Károly	1
Nagyszőlős	1

Városok és helységek:	Kiáll. száma:
Nagyszeben	11
Nagyvárad	1
Német-Bogsány	1
35 Orovica	1
Paulis	1
Pécs	2
Pétervárad	1
Pozsony	1
40 S.-A.-Ujhely	1
Segesvár	1
Sövényfalva	1
Szabadka	2
Szeged	12
45 Szegszárd	4
Szerém	1
Székesfehérvár	1
Szinyérváralja	1
Tálya	1
50 Tokaj	5
Torda	6
Uj-Arad	1
Unghvár	1
Ujvidék	4
55 Vác	2
Versec	47
Veszprém	2
Villány	1
Zágráb	1
60 Zombor	1
Zsáka	1
Összesen	179

Polgári állapot, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Birtokos	2	1	17	20
Bortermelő	—	—	62	62
Egylet	—	—	6	6
Gazda	—	—	8	8
Gőzmalom-igazgató	—	—	1	1
Gyógyszerész	—	—	2	2
Gyárvezető	—	—	1	1
Gyáros	4	4	15	23
Jogakad. igazgató	—	—	2	2
Kádár	—	—	1	1
Kir. bíró	—	—	1	1
Kir. ügyész	—	—	1	1
Kereskedői ügynök	1	—	1	2
Kereskedő	3	2	21	26
Kolostor	—	—	1	1
Orvostudor	—	—	1	1
Országos képviselő	—	—	2	2
Polgármester	1	—	—	1
Prépost és kanonok	1	—	—	1
Részvénytársulat	—	—	1	1
Serfőzde	—	—	1	1
Sósorszeszkészítő	1	1	2	4
Százados (honvéd)	—	—	2	2
Tisztviselő	2	—	—	2
Urad. tiszttartó	—	—	1	1
Ügyvéd	—	2	—	2
Vendéglős	1	2	—	4
	16	12	151	179

VI. CSOPORT.

Fonó-, szövő- és ruházati ipar.

Kiállítók:

- Adler Vilmos szabó, Zombor.
Amster Adolf műfoltozó, Budapest.
Assmann János kalapos, Budapest.
Auer Ferenc ifj. szűrszabó, Szeged.
5 Avvakumovics György nagykereskedő, Budapest.
Ádám Ferenc cipész, Szeged.
Általános (első) ipartársulat, Orosháza.
Bakayné Etelka hálókészítő, Szeged.
Bakay Nándor kötélgyáros, Szeged.
10 Balkovics János köteles, Miskolc.
Balla László cipész, Kolozsvár.
Balogh István szabó, Szeged.
Balogh János cipész, Szeged.
Balogh Ferenc cipész, Szeged.
15 Basztoria Józsefné selyemtenyésztő, Kecskemét.
Bauer testvérek kereskedők, Budapest.
Beer György ifj. festő, Szeged.
Bejczy József cipész, Győr.
Belánszky Dezső selyemtenyésztő hiv. felügyelője, Szegszárd.
20 Benczur Soma festő, Békés.
Berkecz István selyemfestő, Budapest.
Beschofszky József cipész, Győr.
Bisothka István gubaszövő, Debrecen.
Blahó János köteles, Makó.
25 Bobcsék és Putits szabók, Szeged.
Bock Károly posztókészítő, Nagyszeben.
Bodnár János szabó, Miskolc.
Bognár János cipész, Paks.

- Böhler Vilmos paszomántos, Budapest.
- 30 Böhlm R. szabó, Szabadka.
 Brachfeld F. kereskedő, Budapest.
 Brenner Rudolf takács, Segesvár.
 Bretschneider Zsigmond cipész, Budapest.
 Briefrel János cipész, Budapest.
- 35 Broszek Antal posztókészítő, Brassó.
 Buresch E. festő, Szeged.
 Buzás József szabó, Kecskemét.
 Chladek János kefekötő, Budapest.
 Connerth Gusztáv kalapos, Nagyszeben.
- 40 Csolnoky Ferenc szabó, Kecskemét.
 Csuray Ferenc id. kalapos, Szentés.
 Csuray Ferenc ifj. kalapos, Szentés.
 Czink Frigyes köteles, Nagyszeben.
 Debreczeni János szitakötő, Miskolc.
- 45 Depold József cipész, Budapest.
 Dickmann Ferenc takács, Palánka.
 Dunagőzhajózási (első cs. kir. szab.) társulat ó-budai hajó-
 gyára, Budapest.
 Dukovits Samu szőnyeg- és téli szövet-készítő, Veszprém.
 Eberhardt Tivadar gyapjuszövő, Miskolc.
- 50 Eichler Károly posztókészítő, Nagyszeben.
 Erdélyi (első) pokróc- és gyapjutakaró-gyár, Czoodt.
 Ernst J. szabó, Szeged.
 Étsy Ferenc kosárkötő, Budapest.
 Fabinyi Samu id. kereskedő, Jolsva.
- 55 Fabinyi Samu ifj. kereskedő, Jolsva.
 Fátyol (Till) Ferenc cipész, Keszthely.
 Felmayer István és fia festőgyárosok, Székesfehérvár.
 Ferdinand János fodrász, Budapest.
 Ferenczy Ignác cipész, Kolozsvár.
- 60 Feuerlöschér T. szabó, Szeged.
 Fényfy Antal festő, Kecskemét.
 Fikker József köteles, Arad.

- Finály Simon és fia kartonfestőgyáros, Budapest.
Fodor István szabó, Szeged.
- 65 Fodor István cipész, Szeged.
Fodor Pál szabó, Szeged.
Folberth J. G. takács, Segesvár.
Fráter Ferenc szabó, Szeged.
Fridrik István szabó, Kecskemét.
- 70 Fritsch Samu gyapjuszövő, Nagyszeben.
Fröhlich A. cipész, Szeged.
Gaál Ferenc kereskedő, Szeged.
Gazdagfalusy Mihály szabó, Kolozsvár.
Goldberger Samu F. és fiai kartongyárosok, Budapest.
- 75 Gombos József kereskedő, Szeged.
Goosz Dániel ifj. szűcs, Segesvár.
Gräf Frigyes szűcs, Segesvár.
Grebe Henrik szabó, Kolozsvár.
Gróf János szűcs, Miskolc.
- 80 Gross és Weiss kalapfűlszerelési gyárosok, Budapest.
Grossmann Ármin cipész, Tata.
Groszpéter Károly szabó, H.-M.-Vásárhely.
Hacker Lipót szabó, Szabadka.
Halbauer (Guttmann) A. kereskedő, Budapest.
- 85 Haltenberger testvérek selyemfestők, Kassa.
Hamerli János keztyűgyáros, Pécs.
Hanák Sándor selyemtenyésztő (tanuló), Nagyváradi.
Harcza András cipész, Szeged.
Harmos Albert szűcs, Szeged.
- 90 Harter Lipót szabó, Szeged.
Hegedűs Márton cipész, Szeged.
Helkert Pál kosárkötő, Budapest.
Henel Mihály cipész, Nagyszeben.
Hermann Dániel köteles, Segesvár.
- 95 Heszler József cipész, Szeged.
Hoffmann János cipész, Sopron.
Hoffmann József szabó, Szeged.

- Hollós J. kereskedő, Budapest.
Holtzer Salamon és fia kereskedők, Szeged.
- 100 Horváth József cipész, Budapest.
Höhr János takács, Segesvár.
Husvéth János köteles, Veszprém.
Hüller András kosárkötő, Budapest.
Ivánkóvits Ferenc festő, Szeged.
- 105 Jachmann János cipész, Kassa.
Janitsck Károly csizmadia, Budapest.
Juhász Mihály szűcs, Hajdu-Böszörmény.
Kalenda Nándor vattagyáros, Budapest.
Kalmár István szabó, Szeged.
- 110 Kalna István cipész, Budapest.
Kardos József szűcs, Miskolc.
Kasza János harisnyakötő, Szeged.
Kaufmann Károly L. kender- és kőgyáros, Budapest.
Kauntz József takács, Segesvár.
- 115 Káló Antal gombkötő, Szeged.
Kánitz János cipész, Budapest.
Kátay István cipész, Szeged.
Kekézovits József szűcs, Szeged.
Kerékgyártó Bertalan szűcs, Miskolc.
- 120 Keszler K. cipész, Budapest.
Kiss D. és társa kereskedők, Szeged.
Kiss János szűcs, Szeged.
Kiss István szűcs, Szeged.
Kiss György cipész, Szeged.
- 125 Kiss Pál szabó, Cegléd.
Kiss Péter kalapos, Szegszárd.
Kivicsinszky Antal takács, Segesvár.
Klein Libor fodrász, Budapest.
Klencz István harisnyakötő, Szeged.
- 130 Kokesch Sándor szűcs, Budapest.
Kolb Ferenc cipész, Budapest.
Kolinay Gusztáv szabó, Lőcse.

- Kotlár Samu kalapos, Késmárk.
Konya Sándor szűcs, Szeged.
- 135 Kotlár Sándor cipész, Szeged.
Kovács Antal cipész, Nagyszeben.
Kovács Antal cipészsegéd, Szeged.
Kovács Imre cipész, Arad.
Kovács Zsigmond cipész, Rimaszombat.
- 140 Kozanek József szemfödélgyáros, Budapest.
Köszttler József keztyűs és sérvkötő-készítő, Budapest.
Kramer C. szabó, Szeged.
Kramer T. szabó, Szabadka.
Krausz Károly posztóképző, Sopron.
- 145 Krausz L. szabó, Mosony.
Kreutzberger Ferenc szitagyáros, Szeged.
Kubik János keztyűgyáros, Székesfehérvár.
Lamper Pál cipész, Szeged.
Leitner Adolf szabó, Szeged.
- 150 Leonhardt Frigyes szabó, Szeged.
Lemle Miklós kalapos, Szeged.
Lipóczy Pál cipészsegéd, Budapest.
Liptay János gyermekruhakészítő, Budapest.
Liptay János csapó, Veszprém.
- 155 Livinszky Lajos pokróckészítő, Sopron.
Lőrincz István lábbeligyáros, Budapest.
Lőtsey Mihály szabó, Szeged.
Löw András takács, Segesvár.
Löw Miksa gombkötő, Szabadka.
- 160 Löwinger Lipót női divatárúk készítője, Szeged.
Maader Simon cipész, Szeged.
Maár József cipész, Szeged.
Marschall Antal cipész, Budapest.
Martini Mihály kalapos, Nagyszeben.
- 165 Matusek József cipész, Kolozsvár.
Mayer Zsigmond szabó, Győr.
Máté László szabó, Kecskemét.

- Megyelka József szabó, H.-M.-Vásárhely.
 Mehrbrot András posztókészítő, Nagyszeben.
- 170 Meltzer János gyapjuszövő, Nagyszeben.
 Mieser Adolf posztókészítő, Nagyszeben.
 Mihályfi László szabó, Szeged.
 Miklósi István cipész, Szeged.
 Mozgay Károly szabó, Szeged.
- 175 Müller Bernát szabó, Szegszárd.
 Nemtsik Sándor csapó, Veszprém.
 Német János kalapos, Szeged.
 Nikolics Péter szűrszabó, Arad.
 Novák Mór szabó, Szegszárd.
- 180 Oláh Márton cipész, Hajdu-Böszörmény.
 Ottenreiter Ferenc keztyűs, Budapest.
 Paar József ifj. cipész, Budapest.
 Palofnek G. fűzőgyáros, Budapest.
 Papp Ignác cipész, Szeged.
- 185 Pelikán Alajos kalapos, Miskolc.
 Péti Sándor szűrszabó, Debrecen.
 Platz József köteles, Nagyszeben.
 Pórfi J. kalapgyáros, Budapest.
 Priváry János lábbelikészítő, Szeged.
- 190 Puskás József takács, Szeged.
 Quentzer testvérek kalapgyárosok, Budapest.
 Ráthi és társa szalmakalapgyárosok, Budapest.
 Recktórisz Samu cipész, Kecskemét.
 Regenhardt Ferenc és társa lenfonóda- és szövetgyárosok,
 Késmárk.
- 195 Reinitz Samu kalapgyáros, Budapest.
 Reil és Tókos szabók, Kolozsvár.
 Reisly Sándor cipész, Szeged.
 Reményi Vendel cipész, Budapest.
 Révész József cipész, Szeged.
- 200 Rákos István papucskészítő, Szeged.
 Rosenberg Adolf cipész, Szombathely.

- Rosenthal Vilmos kereskedő, Budapest.
Roth Mihály cipész, Nagyszeben.
Sándor János cipész, Budapest.
- 205 Sánta Antal takács, Szeged.
Sántha Sándor ifj. szűcs, Kecskemét.
Sárközy Albert cipész, Monor.
Salamon Zsigmond kereskedő, Kecskemét.
Schachinger és társa cipészek, Sopron.
- 210 Scheerer testvérek posztókészítők, Nagyszeben.
Schlesinger C. és társa szűcsök, Szeged.
Schlesinger C. kereskedő, Szeged.
Schmidt Imre cipész, Lőcse.
Schnabel Vilmos cipész, Fehértemplom.
- 215 Schneider Frigyes kalapos, Segesvár.
Schneider Korenika Imre szabó, Sopron.
Schell Samu kötöttmunkák készítője, Nagyszeben.
Schriffert Julia divatárusnő, Szeged.
Schultz Mihály gyapjuszövő, Nagyszeben.
- 220 Schüller Frigyes harisnyaszövő, Nagyszeben.
Schüller János kereskedő, Apatin.
Schwarz Antal cipész, Budapest.
Schwarz József cipész, Budapest.
Seffer Antal cipész, Szeged.
- 225 Seraphin J. G. takács, Segesvár.
Simon Imre cipész, Kecskemét.
Somogyi István szűcs, Szeged.
Somogyi István szűrszabó, Szeged.
Somogyi János cipész, Szeged.
- 230 Soóváry Soós Sándor selyemfestőde-felügyelő, Kassa.
Stampf András posztókészítő, Nagyszeben.
Stefanovits István cipész, Miskolc.
Stein Antal szabó, Szeged.
Steinberg Ignác kalapfűlszerelési cikkek készítője, Budapest.
- 235 Stenzel János posztókészítő, Nagyszeben.
Strauss Minna divatárusnő, Budapest.

- Stürm József és fia festő, Ruma.
Supp V. József köteles, Ó-Orsova.
Svatos Ignác harisnyakötő, Debrecen.
- 240 Sverteczky István cipész, Budapest.
Szabó János szűcs, Budapest.
Szabó József szűrposztóképző, Veszprém.
Szander József cipész, Budapest.
Szarka Sándor cipész, Budapest.
- 245 Szegedi m. lábbeli-ipartársulat.
Szegefy István szabó, Budapest.
Szepes Gyula szabó, Budapest.
Szolcsányi Károly kalapos, Szeged.
Szőke Ferenc szabó, Kecskemét.
- 250 Sztarcsevics János szabó, Zenta.
Szűcsipartársulat, Szeged.
Szűcs József szűcs, Szeged.
Szűcs Sándor csapó, Debrecen.
Tabatsák József cipész, Szeged.
- 255 Takács János cipész, Topolya.
Tamássy Ferenc cipész, Eger.
Tamassy György cipész, Szeged.
Tengeri Imre szűrszabó, Budapest.
Tenkey Imre szűrszabó, Nagyszalonta.
- 260 Terescsényi Gy. szabó, Szeged.
Tézsla Mátyás cipész, Szeged.
Tomasics Sándor szűcs, Szabadka.
Tóth János szitakötő, Miskolc.
Tóth István takács, Cegléd.
- 265 Tóth Károly szűcs, Miskolc.
Tóth József cipész, Szentes.
Tóth János szűcs, Miskolc.
Tóth József szűcs, Miskolc.
Tóth István szűcs, Szatmár.
- 270 Török Mihály gombkötő, Sopron.
Tréky József szitakötő, Miskolc.

- Turcsányi Antal szabó, Budapest.
Varga Benjámin cipész, Szentes.
Vánky György harisnyakötő, Szeged.
275 Vigh József cipész, Szeged.
Vincze István szűcs, Kolozsvár.
Virág Apró József takács, Kecskemét.
Voltmann A. festő, Pancsova.
Vozarik György fodrász, B.-Gyula.
280 Wagner Ferenc fehérneműkészítő, Szeged.
Weber Lajos kefekötő, Nagyszeben.
Weimann Mór cipész, Szeged.
Weisz Frigyes köteles, Segesvár.
Weiss Sándor cipész, Szeged.
285 Wessel Lipót kereskedő, Veszprém.
Wessel Samu pokrócgyáros, Tata.
Widermann Antal festő, Szeged.
Wilheim Mór cipész, Szeged.
Wittenberger Frigyes posztókészítő, Nagyszeben.
290 Wohl Ferenc cipész, Segesvár.
Wolf Sarolta divatárusnő, Segesvár.
Worell József kalapos, Maros-Vásárhely.
Zagróczy Mihály cipész, Szeged.
Závorszky Pál cipész, Szeged.

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Apatin	1
Arad	3
Békés	1
B.-Gyula	1
5 Brassó	1
Budapest	59
Czoodt	1
Cegléd	2
Debrecen	4
10 Eger	1
Fehértemplom	1
Győr	4
Hajdu-Böszörmény	2
H.-M.-Vásárhely	2
15 Jolsva	2
Kassa	3
Kecskemét	12
Keszthely	1
Késmárk	2
20 Kolozsvár	7
Lőcse	2
Makó	1
Maros-Vásárhely	1
Miskolc	14
25 Monor	1

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Mosony	1
Nagyszeben	22
Nagyvárad	1
Ó-Orsova	1
30 Orosháza	1
Paks	1
Palánka	1
Pancsova	1
Pécs	1
35 Rimaszombat	1
Ruma	1
Segesvár	16
Sopron	7
Szabadka	5
40 Szatmár	1
Szeged	82
Szegszárd	4
Szentes	4
Székesfehérvár	2
45 Szombathely	1
Tata	2
Topolya	1
Veszprém	6
Zenta	1
50 Zombor	1

Összesen . 294 .

Polgári állapot, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Csapó	—	—	3	3
Cipész (segéd 2)	19	29	30	78
Divatárusnő	1	1	1	3
Fehérneműek készítője	—	1	—	1
Festő	1	3	5	9
Fodrász	2	—	1	3
Gombkötő	—	1	2	3
Gyáros	12	1	6	19
Harisnyakötő	—	3	2	5
Hálókészítő	—	1	—	1
Kalapos	1	3	9	13
Kalapfölszerelési anyagok készítői	2	—	—	2
Kefekötő	1	—	1	2
Kereskedő	6	5	5	16
Keztyűs	2	—	—	2
Kosárkötő	3	—	—	3
Köteles	—	—	9	9
Kötöttmunkák készítője	—	—	1	1
Női divatárak készítője	—	1	—	1
Papucskészítő	—	1	—	1
Paszomántos	1	—	—	1
Pokróckészítő	—	—	1	1
Posztókészítő	—	—	12	12
Selyemtenyésző	—	—	4	4
Szítás	—	1	3	4
Szabó	5	17	25	47
Szűcs	2	9	14	25
Szűrszabó	1	2	2	5
Takács	—	2	16	18
Társulat	—	1	1	2
	59	82	153	294

VII. CSOPORT.

Háztartási, butor- és házi ipar.

Kiállítók:

- Adamszky József asztalos, Tura.
Angel Irén, Szeged.
Ausländer Vilmos szűcs, Szeged.
Apácák, Szeged.
- 5 Arany Károlyné, Szeged.
Ádám és Eberling kereskedők, Budapest.
Áldássy Ignác faldiszító és papírszőnyeg-kereskedő, Budapest.
Állami (m. kir.) tanítónőképezde, Szabadka.
Babos Szidónia, Rimaszombat.
- 10 Bagi Károly bognár, H.-M.-Vásárhely.
Bakayné Etelka, Szeged.
Balogh Gizella, Zenta.
Bamberger Rozália kereskedő, Szeged.
Bartkó Zsuzsánna, Miskolc.
- 15 Báder Gusztáv illatszerész, Sopron.
Bermüller Emil kereskedő, Szeged.
Besztercebányai butorgyár (cs. kir. szab.), Budapest.
Bieber Gizella, Nagy-Zombor.
Bikszegi Károly asztalos, Miskolc.
- 20 Bittó István képfaragó, Szeged.
Bódvai Róza, Szeged.
Bodnár Julianna, Miskolc.
Bogya Irma, Budapest.
Bölt Antal asztalos, Szeged.
- 25 Brasch Emma, Zombolya.
Brunner Keresztély kereskedő, Budapest.
Buday Lajos asztalos, Szeged.
Csekeő Matild, Budapest.

- Czanyuga Józsefné, Budapest.
- 30 Czéh Sándorné, Győr.
Czikély Frigyes asztalos, Segesvár.
Deutsch Cecília, Szeged.
Dimm János asztalos, Ujvidék.
Domán Lilla paplankészítő, Szeged.
- 35 Dragolovich Ida, Kecskemét.
Drotleff Márton asztalos, Szász-Kezd.
Dukavics Mari, Veszprém.
Dvihally Emil tanár, Besztercebánya.
Dunkel Vilmos parquetgyáros, Kassa.
- 40 Eberhardt Klotild és Emma, Zenta.
Egressi Péter kereskedő, Temesvár.
Eördögh István asztalos, Szeged.
„Erzsébet“ árvaleányház növendékei, Budapest.
Esser Károlyné, Nagykőrös.
- 45 Fejérváry Mariska, Szeged.
Felberbauer József asztalos, H.-M.-Vásárhely.
Fényi Istvánné, Zenta.
Fleischl Dániel és társa tolltisztítók, Budapest.
Fluk Erzsébet és Róza, Szeged.
- 50 Forster Celesztina, Miskolc.
Frankl Ida, Kistelek.
Fritz József asztalos, Versec.
Fuchs Kornélia, Versec.
Gábor Cecília, Szeged.
- 55 Gitling C. ágynemű- és paplangyáros, Budapest.
Gobóczy Piroska képezdésznő, Nagyvárad.
Goldschmidt Gusztáv magánzó, Szeged.
Golyósy Ilona, Szeged.
Gombos Károlyné, Szentés.
- 60 Gömbös Flórisné, Budapest.
Grasselly László díszműves, Szeged.
Gräf János asztalos, Segesvár.
Gresics István rézműves-segéd, Rimaszombat.

- Gróff József hivatalnok, Szeged.
- 65 Gruber Dorottya, Budapest.
Gura Károly asztalos, Igló.
Hajdu Gyula mérnök, Török-Szt.-Miklós.
Halász József esztergályos, Kapuvár.
Handzel Alajos asztalos, Szeged.
- 70 Hangyás Gedeonné özv., Nyiregyháza.
Hankisz Ilona, Szentes.
Hankisz Károlyné, Szentes.
Hanner Mária, Szeged.
Hanner Márton szítás, Szeged.
- 75 Heidrich Anna, Budapest.
Heischmann Ferenc szappanos, Esztergom.
Hensch Ignác képfaragó, Budapest.
Hentallerné Batta Szilárda, Budapest.
Hevessy Viktória, Vajszka.
- 80 Hirsch Etelka himzőműhely tulajdonosa, Budapest.
Hivert Ignác asztalos, Szegszárd.
Hoffmann C. J. kárpitos, Budapest.
Hoffmann Emilia, Versec.
Hoffmann Károly hivatalnok, Budapest.
- 85 Hollósy József asztalos, Rimaszombat.
Horváth Ferenc asztalos, Szeged.
Horváth Ilona, Győr.
Horváth Jánosné, Kecskemét.
Horváth Lajosné, Szeged.
- 90 Hód-mező-vásárhelyi nők munkája.
Hörl Ede asztalos, Budapest.
Humzer-Thaisz Fanny özv., Nagybánya.
Hübner Péter asztalos, Szegszárd.
Hülyék intézete, Rákos-Palota.
- 95 Ildényi F. aranyozó, Budapest.
Illési Lajos kárpitos, Nagyszeben.
Incze Sándorné, Nagy-Kikinda.

Ipari oktatást terjesztő egyesület műmetszészeti tanműhelyei,
Zay-Ugróc.

Ivánkovich Teréz, Szeged.

100 Izsó Miklósné özv., Budapest.

Juba Márton szappanos, Zombor.

Juhász Antal asztalos, Szeged.

Juhász Imre szappanos-inas, Szentés.

Juhász István paprikakészítő, Szeged.

105 Juhász György asztalos, Szeged.

Jurenák Edéné, Szentés.

Kabók Ignác esztergályos, Szeged.

Kapcsándy Mari, Szeged.

Kardos Erzsébet, Miskolc.

110 Kardos Józsefné, Miskolc.

Katona Ferenc asztalos, Szeged.

Kattausch József éremnyomó és esztergályos, Budapest.

Kálosi Markné, Uszod.

Kegyelemfy József asztalos, Szeged.

115 Keresztes Anna, Budapest.

Kerny István asztalos, Szeged.

Kesszey Mihály butorgyáros, Székesfehérvár.

Képezdei növendékek, Szeged.

Kéry Jánosné, Szeged.

120 Kiss Gizella tanítónő, Budapest.

Kiss József asztalos, Budapest.

Klein Ármin, Szeged.

Klima József, magánzó, Szeged.

Kohn A. mázoló, Budapest.

125 Koischor Leontin, Török-Kanizsa.

Koller Etelka, Mágocs.

Koncz Józsefné, Zenta.

Konnert Lujza tanítónő, Nagyszeben.

Kosztics-Koischor Eugénia, Török-Becse.

130 Kosztka Károlyné, Komárom.

Kotlár Lajos kerékgyártó, Rékás.

- Kovács Anna, Szeged.
Kovács Etelka, Budapest.
Kovács Vince kőfaragó, Budapest.
- 135 Kött Amália, Pécs.
Kramer Samu kárpitos és butorgyáros, Budapest.
Krenkl Teréz, Budapest.
Kukla-Borovicseny Gizella kertésznő, Losonc.
Kulesár Vilma, Miskolc.
- 140 Kühnel Ignácné, Budapest.
Latinák Jánosné özv., Győr.
Lelmer Janka, Győr.
Lederer Mihály kárpitos, Szeged.
Lengyel Jolán, Cegléd.
- 145 Lengyel Lőrinc kárpitos, Szeged.
Lengyel Mariska, Kecskemét.
Lorber Tini, Szeged.
Lórenc Teréz, Ada.
Lótos Ferenc kereskedő, Szeged.
- 150 Löwengardné Fischer Janka, Dorozsma.
Löwinger Jakab paplanos, Szeged.
Löffler-Herz Laura, Szeged.
Lukátsovits Alajos asztalos, Monor.
Maniak és Jausz esztergyárosok, Ujvidék.
- 155 Manninger Sándor szappanos, Sopron.
Marosi Gergely asztalos, Kecskemét.
Merényi Dezsőné, Zenta.
Merényi Ida, Zenta.
Mihalkovics Albina és Róza, Zenta.
- 160 Mikosevics Józsefné, Zenta.
Miskolci nőegylet elemi leánynöveldeje.
Misselbacher J. B. kereskedő, Segesvár.
Molnár Mária, Szeged.
Molnár Sándor tanító, Kun-Félegyháza.
- 165 Mózes Imre jogász, Sarkad.
Müller Aranka, Nagy-Kikinda.

- Nagy-Burgyán Vilma, Sepsén.
 Nagy Ilka, Győr.
 Nagy Irma, Budapest.
- 170 Nagy Róza, Szentés.
 Nagyszebenkerületi mezőgazdasági egyesület.
 Nagyteremiai (mariensfeldi) községi gőzmalom.
 Neszvadba Dániel asztalos-segéd, Budapest.
 Neumann Emilia, Miskolc.
- 175 Neuschloss J. és fiai parquetgyárosok, Budapest.
 Niggl Irma, Budapest.
 Nikolics Lenke, Zenta.
 Női házi ipar-tanműhely, Pozsony.
 Nuricsán Eszther, Szatmár.
- 180 Nuricsán Irma, Szatmár-Németi.
 Oehring Julia, Szeged.
 Orosházi izr. elemi főtanoda iparosztálya.
 Országos nőiparegylet, Budapest.
 Országos nőiparegylet leánytanodája, Budapest.
- 185 Ökrös Ilona, Budapest.
 Papszt Ferenc asztalos, Budapest.
 Papszt Irma, Budapest.
 Papp Károly asztalos, Szentés.
 Pálffy Ferencné, Szeged.
- 190 Péter Borbála, Ujvidék.
 Pfliegler J. Ferenc butorfestő, Miskolc.
 Pintér István asztalos, Nyiregyháza.
 Polgári leánytanoda (VII. ker.) növendékei, Budapest.
 Pollák József asztalos, Budapest.
- 195 Pollák Teréz, Miskolc.
 Pollák Vilma, Ada.
 Popovits Jusztna, Ujvidék.
 Popovchich Bibianna, Cseney.
 Popper Ilonka, Zenta.
- 200 Posgay Mihály asztalos, Szeged.
 Rausch Ilonka és Gizela, Budapest.

- Reisch Antal hivatalnok, Ada.
 Reisinger Ottó magánzó, Temesvár.
 Reisly Róza, Szeged.
- 205 Rosenberg Henriette Zala-Egerszeg.
 Rubin József kárpitos, Szeged.
 Sachs Ármin jégszekrény-gyáros, Budapest.
 Sántha János kántor, Kecskemét.
 Sáska Karolina, Miskolc.
- 210 Schäffer Zsigmond szappanos, Szeged.
 Schmidt Irma, Budapest.
 Schottola testvérek, Budapest.
 Schröder Ilona, Budapest.
 Schubert Julia, Budapest.
- 215 Schultz Lénárd asztalos, Versec.
 Schütz Ilka Szeged.
 Schwarz Erzsébet, Budapest.
 Seifmann Mór kárpitos, Szeged.
 Seraphin Natália, Budapest.
- 220 Siatecka-Kárász Katalin, Budapest.
 Simigh Istvánné, Budapest.
 Simon Sándor esztergályos, Szeged.
 Skultéty László tanuló, Szeged.
 Socher Rozina, Sopron.
- 225 Spannberger Alajos tanító, Budapest.
 Spányi Izabella, Budapest.
 Steiner Ármin magánzó, Pilis.
 Steinschneider Jakab paplangyáros, Budapest.
 Stern Ilona, H.-M.-Vásárhely.
- 230 Stern Ilona, Makó.
 Svoboda Károly butorgyáros (Ó-Zólyom), Budapest.
 Szabó Antal asztalos, Kecskemét.
 Szabó Bálint szijgyártó, Szatmár.
 Szabó Ferenc asztalos, Makó.
- 235 Szabó József asztalos, Szeged.
 Szabó Mihály asztalos, Szeged.

- Szalay Benjáminné, Nagyvárad.
Szalay Imréné özv., Budapest.
Szász Zsigmond asztalos, Budapest.
- 240 Szeleczy Iona, Kecskemét.
Szentpétery Laura, Bánfy-Hunyad.
Szécsén Hermina, Szeged.
Szilágyi Mari, Szeged.
Rainer Károly asztalos, Szeged.
- 245 Tajtsik Iona, Tószeg.
Taussig József és társa aranyozók, Budapest.
Tálos Ferenc asztalos, Sopron.
Tengelyi Nina, Szeged.
Ternajgo Emilia, Mária-Radna.
- 250 Thék Endre asztalos, Budapest.
Tomasek Emma, Budapest.
Tomasek Ottilia, Budapest.
Tomasovszky Albin esztergályos, Szeged.
Tombácz Antal szappanos, Szeged.
- 255 Tóth Józsefné, Szentes.
Tóth Ilka, Arad.
Tóth Mór kir. ügyész, Eger.
Turcsányi Laura, Budapest.
Vajda Berta és Krisztina, Sz.-Gotthárd.
- 260 Vajdafy Iona, Budapest.
Varga Borbála, Szeged.
Varga László asztalos, Kecskemét.
Varga Katalin, Szeged.
Varga Teréz, Szentes.
- 265 Varga, Rainer és társa butorgyárosok, Szeged.
Vánky György asztalos, Szeged.
Vesszőfonó tanműhely, Somorja.
Virágh Józsefné, Szeged.
Vladár Emma, Budapest.
- 270 Wolf Lipót asztalos, Szombathely.
Weber Mariska, Ó-Becse.

- Weiner Agota, Budapest.
 Weiner Sarolta, Szeged.
 Wiesel János gazda, Zirc.
 275 Winkle Adolf kádár, Budapest.
 Winkle Nándor képkeretek készítője, Budapest.
 Zay Albert gróf botgyára, Zay-Ugróc.
 Záborszky Sándor mázoló, Sopron.
 Zászlóssy Jánosné szappanfőző, Szeged.
 280 Zerkovitz-Prinz Janka, Szeged.
 Zettin Juliska, Zenta.
 Zsarkó Antal birtokos, Zenta.
 Zsarkó Konstantin, Zenta.
 Zsombolyai gyermekkert.

Városok és helységek:	Kiáll. száma:
Ada	3
Arad	1
Bánfy-Hunyad	1
Besztercebánya	1
5 Budapest	68
Cseney	1
Cegléd	1
Dorozsma	1
Eger	1
10 Esztergom	1
Győr	5
H.-M.-Vásárhely	4
Igló	1
Kapuvár	1
15 Kassa	1
Kecskemét	8
Kistelek	1
Komárom	1
Kun-Félegyháza	1

Városok és helységek:	Kiáll. száma:
20 Losonc	1
Makó	2
Mágocs	1
Mária-Radna	1
Miskolc	12
25 Monor	1
Muraszombat	1
Nagybánya	1
Nagykikinda	2
Nagykőrös	1
30 Nagyteremia	1
Nagyvárad	2
Nagyszeben	3
Nyiregyháza	2
Orosháza	1
35 Ó-Becse	1
Pécs	1
Pilis	1
Pozsony	1

Átvitel . 138

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Áthozat . 138

	Rákospalota	1
40	Rékás	1
	Rimaszombat	2
	Sarkad	1
	Segesvár	3
	Sepsi	1
45	Somorja	1
	Sopron	5
	Szabadka	1
	Szatmár	2
	Szatmár-Német	1
50	Szász-Kezd	1
	Szeged	73
	Szegszárd	2
	Szent-Gotthárd	1
	Szentes	9
55	Székesfehérvár	1
	Szombathely	1

Városok és helységek: Kiáll. száma:

	Temesvár	2
	Tószeg	1
	Török-Becse	1
60	Török-Kanizsa	1
	Török-Szt.-Miklós	1
	Tura	1
	Ujvidék	4
	Uszód	1
65	Vajszka	1
	Versecz	4
	Veszprém	1
	Zalaegerszeg	1
	Zay-Ugróca	2
70	Zenta	13
	Zirc	1
	Zombor	2
	Zsombolya	2

Összesen . 284

Polgári állapot, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Aranyozó	2	—	—	2
Asztalos (önálló)	6	15	22	43
Asztalos (segéd)	1	—	—	1
Bodnár	1	—	—	1
Bognár	—	—	2	2
Birtokos	—	—	1	1
Díszműves	—	1	—	1
Egylet	1	—	1	2
Esztergályos	1	3	2	6
Faldiszító	1	—	—	1
Átvitel	13	19	28	60

Polgári állapot, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Áthozat .	13	19	28	60
Festő	—	—	1	1
Gazda	—	—	1	1
Gyáros	6	1	3	10
Gyermekkert	—	—	1	1
Gőzmalom	—	—	1	1
Hivatalnok	1	1	1	3
Illatszerész	—	—	1	1
Jogász	—	—	1	1
Kántor	—	—	1	1
Kárpitos	2	4	1	7
Kereskedő	2	3	2	7
Kertész	—	—	1	1
Képfaragó	1	1	—	2
Kőfaragó	1	—	—	1
Képezde (tanító)	—	1	1	2
Mázoló	1	—	1	2
Magánzó	—	2	1	3
Mérnök	—	—	1	1
Női munka	50	32	63	145
Paprikakészítő	—	1	—	1
Paplanos	—	2	—	2
Rézműves (segéd)	—	—	1	1
Szappanos	—	3	4	7
„ (tanuló inas)	—	—	1	1
Szijgyártó	—	—	1	1
Szítás	—	1	—	1
Szűcs	—	1	—	1
Tanoda, növelde, intézet	3	—	2	5
Tanműhely	—	—	4	4
Tanító s tanítónő	2	—	4	6
Tanuló	—	1	—	1
Tolltisztító	1	—	—	1
Ügyész (kir.)	—	—	1	1
	83	73	128	284

VIII. CSOPORT.

Vasipar.

K i á l l í t ó k:

- Adamcsik János lakatos, Budapest.
 Andráscsik József lakatos, Nyiregyháza.
 Arany Péter kovács, Cseney.
 Ábrahám Sándor lakatos, Szeged.
- 5 Állatorvosi tanintézet (m. kir.), Budapest.
 Árkay Sándor lakatos, Budapest.
 Beer Jakab szerkovács, Fehértemplom.
 Blum József szerszámkovács, Versec.
 Bokor Nándor késes, Nagycenk.
- 10 Boros József kovács, Arad.
 Breitmeyer Frigyes késes, Budapest.
 Brucky József lakatos, Budapest.
 Buchwald Sándor vasbutorgyáros, Budapest.
 Csáky László gróf vasgyára, Prakfalu.
- 15 Császár József lakatos, Szeged.
 Csikós Ignác lakatos, Szeged.
 Csontos Imre kovács, Tállya.
 Cziike Ferenc kovács, Kőszeg.
 Dietzel Albert lakatos-gépész, Miskolc.
- 20 Dörfler György takaréktűzhely-gyáros, Sopron.
 Eichinger K. és fia gépgyárosok, Szeged.
 Fabinyi Samu kereskedő, Jolsva.
 Fazekas József lakatos, Debrecen.
 Feivel Lipót vasbutorgyáros, Budapest.
- 25 Garay Béla lakatos, Budapest.
 Gépészeti (állami) felsőbb ipartanoda, Kassa.
 Gitye Demeter lakatos, Nagyvárad.
 Gottfried Ármin lakatos, Segesvár.

- Görz Ferenc lakatos, Nagyszeben.
- 30 Grasselly és Ottovay vaskereskedők, Szeged.
Hayn József gyapjufésű-készítő, Segesvár.
Herczeg József lakatos, Kecskemét.
Kasztner Károly kőfaragó, Szeged.
Kiss János lakatos, Sopron.
- 35 Kiss Pál lakatos, Kecskemét.
Klein Ágoston lakatos, Nagyszeben.
Koch Károly késes, Temesvár.
Kohn József lakatos, Szeged.
Korompay Ágoston lakatos, Budapest.
- 40 Lakos Károly lakatos-segéd, Szentés.
Leszih Miksa gépgyáros, Miskolc.
Löbl Jakab állatorvos, Budapest.
Mák István lakatos, Szeged.
Márkus Simon lakatos, Székesfehérvár.
- 45 Molnár Márton lakatos, Szeged.
Németh Kálmán lakatos, H.-M.-Vásárhely.
Nigrényi Pál lakatos, Szeged.
Oetl Antal vasöntőde és gépgyár tulajdonosa, Budapest.
Pacholek György kardműves, Budapest.
- 50 Pahn János reszelővágó, Budapest.
Pillich Mihály lakatos, Szeged.
Prihradny-féle vasgyár, Bujakova.
Prokop F. és Schnabel vasszekrény-gyárosok, Budapest.
Roth János lakatos, Segesvár.
- 55 Roth Samu lakatos, Segesvár.
Salgó-tarjáni vasfinomító-társulat, Budapest.
Schäffer Ferenc lakatos, Ujvidék.
Schullek Sándor késes, Budapest.
Schwarz Antal lakatos, Budapest.
- 60 Singer H. vasbutorgyáros, Budapest.
Stoye György gépgyáros, Sopron.
Svadlo Ferenc vasredőgyáros, Budapest.
Szabó László lakatos, Kecskemét.

- Szekeres Imre lakatos, Kecskemét.
 65 Sziráky József késes, Szeged.
 Szegedi lakatos gyáripár-szövetkezet.
 Szladeky Ignác vasszekrény-gyáros, Budapest.
 Tóbiás Márton lakatos, Szeged.
 Tóth Lajos és társa kereskedők, Debrecen.
 70 Ullmann Antal reszelővágó, Fehértemplom.
 „Unio“ pléhlemez-társulat, Zólyom.
 Vágó Ignác lakatos, Budapest.
 Veres Dániel lakatos, Kolozsvár.
 Veszely Ferenc lakatos, Szeged.
 75 Walent Pál kovács, Szarvas.
 Watzke Ede késes, Budapest.
 Zombory Mihály vasbutorgyáros, Szeged.

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Arad	1
Budapest	22
Bujakova	1
Cseney	1
5 Debrecen	2
Fehértemplom	2
H.-M.-Vásárhely	1
Jolsva	1
Kassa	1
10 Kecskemét	4
Kolozsvár	1
Kőszeg	1
Miskolc	2
Nagyszében	2

Városok és helységek: Kiáll. száma:

15 Nagyvárad	1
Nyiregyháza	1
Prakfalu	1
Segesvár	4
Sopron	3
20 Szarvas	1
Szeged	17
Szentes	1
Székesfehérvár	1
Temesvár	1
25 Tállya	1
Ujvidék	1
Versec	1
Zólyom	1

Összesen . 77

Polgári állapot, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Állatorvos	1	—	—	1
Állatorvosi tanintézet	1	—	—	1
Gyapjufésű-készítő	—	—	1	1
Gyáros	7	2	5	14
Ipartanoda	—	—	1	1
Kardműves	1	—	—	1
Kereskedő	—	1	2	3
Késes	3	2	1	6
Kovács	—	—	4	4
Kőfaragó	—	1	—	1
Lakatos	7	10	18	35
Lakatos-gépész	—	—	1	1
Műkovács	—	—	1	1
Reszelővágó	1	—	1	2
Szegkovács	—	—	1	1
Szerkovács	—	—	1	1
Társulat	1	1	1	3
	22	17	38	77

IX. CSOPORT.

Nemesérc-, nemeskő- és fémipar.

Kiadók :

- Bárth T. bádógos, Sopron.
Blumenschein István bádógos, Pétervárad.
Bódvai Pál rézműves, Szeged.
Deutsch Mór kereskedő, Szeged.
- 5 Eckert Ferenc rézműves, Hódságh.
Egger J. és társa dízműves, Budapest.
Fabritius testvérek éreművesek, Nagyszeben.
Fagler József rézüntő-gyáros, Szeged.
Frauenhofer Péter bádógos, Cseney.
- 10 Fülöp János aranyműves, H.-M.-Vásárhely.
Garay Imre rézműves, Szentés.
Golyósy Gusztáv éremgyáros, Szeged.
Gottschling Vilmos harangöntő, Nagyszeben.
Grassmann Ágoston ércfényező, Budapest.
- 15 Grünstein Henrik aranyműves, Budapest.
Henning Károly rézműves, Segesvár.
Hiernschrodt József rézműves, Sopron.
Jilk László rézüntő, Szegszárd,
Kammermayer Lénárd rézműves, Budapest.
- 20 Kramer Ármin bádógos, Szegszárd.
Krolupper József fém-műves, Budapest.
Kronstein János ékszerész, Szeged.
Kulcsár Károly sárgaréz- és pakfongműves, Miskolc.
Kulcsár Sándor sárgaréz-műves, Nagyszeben.
- 25 Lázár Mihály bádógos, Budapest.
Liszkay Károly rézüntő és bronzműves, Nagyvárad.
Lukáts Gyula rézhámortulajdonos, Rózsahegy.
Maniak és Klees bádógosok, Ujvidék.

- Mayer Nándor rézműves, Budapest.
- 30 Marosi Samu ékszerész, Szeged.
 Neukomm Bálint fiai réz- és vasműgyárosok, Versec.
 Novotny Antal harangöntő, Temesvár.
 Pfeiffer Ferenc és társa légszeszóra- és petroleummérő-gyárosok, Budapest.
 Politzer Lipót ékszerész, Szeged.
- 35 Politzer Sándor ékszerész, Szeged.
 Pollák C. A. és fia aranyművesek, Szeged.
 Pollák D. H. bádogos, Budapest.
 Pósz Alajos ékszerész, Szeged.
 Pozdech József harangfölszerelő és fuvógyáros, Budapest.
- 40 Prihradny Ernő rézhámortulajdonos, Szepes-Igló.
 Richter C. W. látszerész, Sopron.
 Schiffer Alajos bádogos, Arad.
 Schwarz Károly bádogos, Nagyszeben.
 Seltenhofer Frigyes harangöntő és tűzoltószergyáros, Sopron.
- 45 Speibenwein János bádogos, Pancsova.
 Spitzer Mór bádogos, Budapest.
 Stenger és Fleischmann aranyművesek, Budapest.
 Szontágh Pál rézműgyáros, Csetnek.
 Tóth Kálmán orsz. képviselő, Budapest.
- 50 Tretinják József bádogos, Nagyszeben.
 „Unio“ pléhlemez-társulat, Zólyom.
 Velicska Lajos birtokos, Bábolna.
 Veress László aranyműves, Debrecen.
 Walser Ferenc harangöntő és tűzoltószergyáros, Budapest.
- 55 Weck Adolf pipakupakgyáros, Budapest.
 Weisz Károly rézműves, Segesvár.
 Weiner Mór bádogos, Budapest.
 Wieselmayr S. Lajos éreműgyáros, Versec.
 Zellerin Mátyás éreműgyáros, Budapest.

Városok és helységek:	Kiáll. száma:	Városok és helységek:	Kiáll. száma:
Arad	1	Pancsova	1
Bábolna	1	Pétervárad	1
Budapest	17	15 Rózsahegy	1
Cseney	1	Segesvár	2
5 Csetnek	1	Sopron	4
Debrecen	1	Szeged	10
H.-M.-Vásárhely	1	Szegszárd	2
Hódságh	1	20 Szentés	1
Igló	1	Temesvár	1
10 Miskolc	1	Ujvidék	1
Nagyszeben	5	Versec	2
Nagyvárad	1	Zólyom	1
		Összesen	59

Polgári állapot, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Aranyműves	2	1	2	5
Bádigos	4	—	9	13
Birtokos	—	—	1	1
Díszműves	1	—	—	1
Ércfényező	1	—	—	1
Ékszerész	—	5	—	5
Fém-(érc)műves	1	—	1	2
Gyáros	4	2	3	9
Kereskedő	—	1	—	1
Képviselő (országos)	1	—	—	1
Látszerész	—	—	1	1
Harangöntő és tűzoltószerkészítő	1	—	3	4
Rézhámoros	—	—	2	2
Rézműves	2	1	5	8
Rézöntő	—	—	2	2
Sárgaréz- és pakfongműves	—	—	2	2
Társulat	—	—	1	1
	17	10	32	59

X. CSOPORT.

Bőr-, csont- és kaucsuk-ipar.

Kiállítók:

- Alexy Lajos timár, Matzdorf.
Bartholovich József bőrgyáros, Eszék.
Beutler Károly szijgyártó, Nagyszeben.
Blaschke János ostorkészítő, Budapest.
5 Boros Gergely szijgyártó, Zenta.
Braun József bőrgyáros, Szarvas.
Cserna István szijgyártó, Kolozsvár.
Darvasy Károly szijgyártó, Budapest.
Deutsch A. timár, Szeged.
10 Deutsch Mór timár, Cegléd.
Deutsch Salamon timár, Szeged.
Dobronyi János kordoványos, Budapest.
Dulcz Antal nyereg- és szijgyártó, Budapest.
Felber János bőründös, Budapest.
15 Felmayer Gusztáv timár, Szeged.
Felmayer János timár, Szeged.
Freund Ármin nyereg- és szijgyártó, Budapest.
Glasz József nyereg- és szijgyártó, Budapest.
Gleich Lajos timár, Szeged.
20 Herzmann Zsigmond és társa vizmentes vászon- és ponyva-
gyárosok, Budapest.
Hirhager Ferenc fésűs, Szeged.
Hirsch Ignác és fia vizmentes vászon- és ponyvagyárosok,
Budapest.
Kalán József timár, Kecskemét.
Kasztner Ignác nyerges, Sopron.
25 Kálmán Ferenc timár, Szeged.
Keller Ignác szijgyártó, Makó.

- Kiszela E. bőröndös, Budapest.
Löwinger Károly bőröndös, Budapest.
Machlup és fiai (első m. bőrgyár), Budapest.
- 30 Maksai Károly timár, Szászrégen.
Markó Pál bőrgyáros, Miskolc.
Orendt Mihály és társa szijgyártók, Nagyszeben.
Ötvös Ferenc szijgyártó, Makó.
Rosinger Károly timár, Pécs.
- 35 Scheinberger Miksa timár, Nagykikinda.
Scheinberger és Popper kereskedők, Szeged.
Schmidt Adolf és társa (nagybosányi bőrgyár), Budapest.
Schön József bőröndös és bőr-díszműves, Budapest.
Szabó István fésűs, Debrecen.
- 40 Szepesy Antal kereskedő, Debrecen.
Tillschneider Antal nyerges, Temesvár.
Theisz F. szijgyártó, Ujverbász.
Váry István szijgyártó, Kecskemét.
Váry László szijgyártó, Kecskemét.
- 45 Weber János szijgyártó, Segesvár.
Wolf Gyula nyerges, Lőcse.
Zahorszky József bőröndös, Budapest.
Zettin Ignác szijgyártó, Zenta.

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Budapest	15
Cegléd	1
Debrecen	2
Eszék	1
5 Kecskemét	3
Kolozsvár	1
Lőcse	1
Makó	2
Matzdorf	1
10 Miskolc	1
Nagykikinda	1

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Nagyszeben	2
Pécs	1
Segesvár	1
15 Sopron	1
Szarvas	1
Szászrégen	1
Szeged	8
Temesvár	1
20 Ujverbász	1
Zenta	2
Összesen	48

Polgári állás, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Bőröndös	5	—	—	5
Fésűs	—	1	1	2
Gyáros	4	—	3	7
Kereskedő	—	1	1	2
Kordoványos	1	—	—	1
Nyerges	—	—	3	3
Nyereg- és szijgyártó	3	—	—	3
Ostorkészítő	1	—	—	1
Szijgyártó	1	—	11	12
Timár	—	6	6	12
	15	8	25	48

XI. CSOPORT.

Műipar.

Kiállítók:

- Aberli Ferenc fényképész, Versec.
 Adler Mór gyufagyáros, Baja.
 Arleth Ferenc tanár, Szeged.
 Auer József órás, Szeged.
 5 Auerbach Miksa fényképész, Arad.
 Ádámszky József kertész, Tura.
 Árvay József magánzó, Sz.-K.-Szabadi.
 Balasko János műfaragó, Budapest.
 Ballon Márkné művirágkészítő, Budapest.
 10 Bánhegyi C. J. kereskedő, Budapest.
 Beer Zsigmond vonalzó-intézet tulajdonosa, Budapest.
 Beregszászy Lajos zongoragyáros, Budapest.
 Berkovics Antal órás, Budapest.
 Bertalanfy József nyomdász, Szombathely.
 15 Beszédes Gyula gyógyszerész, Duna-Vecse.
 Beszédes Sándor fényképész, Esztergom.
 Bietler Ferenc fényképész, Szeged.
 Birkholz Gusztáv gyári osztályvezető, Budapest.
 Bloch Gyula festész, Szeged.
 20 Borsos és Varsághy fényképészek, Budapest.
 Börner Frigyes könyvkötő, Zenta.
 Brauswetter János órás, Szeged.
 Brauswetter Vilmos órás, Szeged.
 Brenner István kőmives, Veszprém.
 25 Bresovszky Nándor fényképész, Zenta.
 Bruchsteiner Sámuel cimfestő, Budapest.
 Budapest főváros közönsége.
 Burger Zsigmond üvegye nyomdász, Szeged.

- Czerny Antal könyvkötő, Kolozsvár.
- 30 Czettel Gyula gyárigazgató, Budapest.
 Csanádegyházmegyei könyvnyomda, Temesvár.
 Csáthy Károly ifj. kereskedő, Debrecen.
 Czéh Sándor nyomdász, Győr.
 Csoty József zeneszerkesztő, Szeged.
- 35 Dangl Antal fia orgonakészítő, Arad.
 Dáni Ferenc főispán, Szeged.
 Demetrovics E. Szvetozár kereskedő, Szeged.
 Deutsch M.-féle művészeti intézet, Budapest.
 Dékány János és Verók Flórián ácsok, H.-M.-Vásárhely.
- 40 Dietze Károly vésnök, Budapest.
 Diósy Soma címfestő, Nagyvárád.
 Dósay Fáni gazdasszony, Szeged.
 Dörner Ádám könyvkötő és bórdíszműves, Budapest.
 Ehrlich Lázár címfestő, Szeged.
- 45 Ellinger Ede fényképész, Budapest.
 Engels Ottó kereskedő, Kőrömbánya.
 Ertl Bertalan tanár, Szombathely.
 Erdélyi (első) stearingyertyagyár, Nagyszeben.
 Exner Gyula fényképész, Pécs.
- 50 Érchegyi Ferenc könyvkötő, Budapest.
 Fekete Bernát kereskedő, Budapest.
 Fenster J. M. címfestő, Temesvár.
 Fieles Károly esztergályos, Nagyszeben.
 Fischer Jánosné özv. kővénök, Szeged.
- 55 Flesch és Machlup („Flóra“ stearingyár), Budapest.
 Fodor Kálmán esztergályostanuló, Sopron.
 Fodor Kálmán dobozkészítő, Budapest.
 Fővárosi közmunkák tanácsa, Budapest.
 Franklin-társulat (könyvkiadó), Budapest.
- 60 Fries Sándor nyomdai üzletvezető, Debrecen.
 Fritz József könyvkötő, Budapest.
 Fuchs Ignác és fia nyomdászok, Ujvidék.
 Funk Ignác fényképész, Nagy-Beeskerek.

- Gaál János és Könyves Lajos ácsok, H.-M.-Vásárhely.
- 65 Gerber Lajos esztergályos, Szeged.
Gerendy István gazda, Sövényfalva.
Gévay Béla fényképész, Budapest.
Gleich Mór hivatalnok, H.-M.-Vásárhely.
Gobetzky József gyógyszerész, Eszék.
- 70 Gottermayer Nándor könyvkötő-segéd, Budapest.
Grosz Gusztáv nyomdász, Győr.
Gruber Ágoston üvegfestő, Sopron.
Gyürky Sándor nyomdász, Debrecen.
Haas Ármin szobafestő, Szeged.
- 75 Hahn János esztergályos, Nagyszeben.
Halász László szobrász, Budapest.
Halfer József könyvkötő-segéd, Budapest.
Herédy Jánosné özv. gazdasszony, Horgos.
Herzl Vilmos fényképész, Szentés.
- 80 Heszlényi József ifj. építész, Szeged.
Hirhager Károly könyvkötő, Budapest.
Hofbauer Vilmos gyógyszerész, Kula.
Hoppel Lajos aranyozó, Pécs.
Horn Ferenc és fia zeneszergyárosok, Apatin.
- 85 Horváth testvérek építészek, Kolozsvár.
Horváth Zsigmond fényképész, Budapest.
Huber Jenő magánzó, Győr.
Huszk József tanár, Félegyháza.
Hügel Ottó nyomdász, Nagyvárad.
- 90 Hünner Rajmond könyvkötő, Sopron.
Hüttl Tódor porcellánfestő és kereskedő, Budapest.
Ifkovics Márk fogkészítő, Zenta.
Izsó Miklós özvegye szobrászati művek, Budapest.
Jausz János Frigyes esztergályos, Ujvidék.
- 95 Kalmár Péter fényképész, Rimaszombat.
Kassai állami főreáltanoda.
Kártyagyár-résztvénytársulat (első magy.), Budapest.
Kenyeres Károly könyvkötő, Sopron.

- Kirchner J. E. özvegye nyomdász, Versec.
- 100 Kirner József puskaműves, Budapest.
 Kiszela R. puskaműves, Budapest.
 Klassohn Antal és fia vésnökök, Budapest.
 Klösz György fényképész, Budapest.
 Knebel Ferenc fényképész, Szombathely.
- 105 Kniersch és Bietler fényképészek, Szeged.
 Knopp és Steiner cím- és cimerfestők, öntöttcimer-gyárosok,
 Budapest.
 Knopp és Veith öntöttcimer-gyárosok, Budapest.
 Koczó Sándor mérnök, Kecskemét.
 Konez Gábor esztergályos, Szentes.
- 110 Koller Károly fényképész, Budapest.
 Kovács József építész, Szeged.
 Kovács Ferenc Károly látszerész, N.-Szeben.
 Kovács Mihály kőmives-segéd, Kecskemét.
 Kozmata Ferenc fényképész, Budapest.
- 115 Kühler Gyula fényképész, Sopron.
 Könyvnyomda (pesti) részvénytársulat, Budapest.
 Kunitzer Janka tanítónő, Szeged.
 Kutasy Imre nyomdász, Debrecen.
 Kuty József mérnök, Zenta.
- 120 Králik Samu órás, Budapest.
 Lauscher és társa fényképészek, Szeged.
 Láng Mihály porcellánfestő és kereskedő, Budapest.
 Leitner és Grünwald gyufagyárosok, Budapest.
 Lenhardt Gyula gyógyszerész, Nagylak.
- 125 Letzter L. fényképész, Szeged.
 Liebl Gyula órás, H.-M.-Vásárhely.
 Lingel Károly esztergályos, Budapest.
 Magyar testvérek nyomdászok és vonalzó-intézet tulajdo-
 nosai, Temesvár.
 Mangold Mór kereskedő, Budapest.
- 130 Maróczy József és társa nyomdászok, Szeged.
 Marosi Gergely asztalos, Kecskemét.

- Maresch testvérek esztergályosok, Budapest.
 Mayer Károly órás, Ujvidék.
 Menner János tanár, Szeged.
- 135 Mihályi T. E. papirgyáros, Pozsony.
 Mindszent-apátfalvi ármentesítő-társulat, Szeged.
 Mokos Károly tanár, Szeged.
 Morelli Gusztáv fametsző, Budapest.
 Morzsányi József díszműves, Budapest.
- 140 Mosch és társa illatszergyárosok, Budapest.
 Müller testvérek tenta- és pecsétviaszgyárosok, Budapest.
 Nagy Gergely asztalos, H.-M.-Vásárhely.
 Nagyszebeni vegyszer-gyár.
 Neubauer József gyufagyáros, Szeged.
- 145 Neubauer Károly gyufagyáros, Győr.
 Oberbauer A. díszműgyáros, Budapest.
 Oehring András esztergályos, Szeged.
 Ohm C. O. szobatávirdei készülékek készítője, Budapest.
 Orbán Pál építész, Kecskemét.
- 150 Oberbauer Jenő kőrajzmetsző, Budapest.
 Ottenreiter Lőrinc esztergályos, Budapest.
 Earizón Lajos magánzó, Nagyősz.
 Pataky János gazda, Csobád.
 Pártos Gyula építész, Budapest.
- 155 Pecz Ármin kertész, Budapest.
 Peinitsch János könyvkötő, Budapest.
 Peringer Ferenc mészáros, Budapest.
 Péchy József magánzó, Budapest.
 Plohn Illés fényképész, Budapest.
- 160 Popovits V. István tanár, Ujvidék.
 Posner-féle (első magyar) vonalzó- és nyomdaintézet, Bpest.
 Rausch Béla műkedvelő, Budapest.
 Ravasz és Weiss fényképészek, Arad.
 Rákossy János fénymázkészítő, Budapest.
- 165 Rechnitzer János fényképész, Ujvidék.
 Reitter Jakab bognár, Esztergom.

- Romwalter C. nyomdász, Sopron.
 Rosenbaum J. és fia kőmetszők, Kecskemét.
 Rostagni Achilles tanár, Budapest.
- 170 Rózsa Lajos borkőgyáros, Budapest.
 Rosznyay Mátyás gyógyszerész, Arad.
 Röllich Vencel bognár, Nagyvárad.
 Rupprecht Mihály fényképész, Sopron.
 Sárközy István esztergályos, Szegszárd.
- 175 Schäffer Borbála magánzó, Szeged.
 Schlick Károly szobrász, Budapest.
 Schmehling Matild kereskedő, Ujvidék.
 Schodisch Lajos fényképész, Felső-Eőr.
 Schönwald Ármin pecsétviaszgyáros, Budapest.
- 180 Schunda V. J. zeneszergyáros, Budapest.
 Sir Vencel könyvkötő-segéd, Budapest.
 Stagl F. fényképész, Sopron.
 Stovasser János fuvóhangszerkészítő, Budapest.
 Suppan Károly festész, Temesvár.
- 185 Szabady-Frank Ignác zeneszerkészítő, Budapest.
 Szegedi iparos-ifjak egylete.
 Szerecsen Dénes ügyvéd, Rozsnyó.
 Szigethy József gyógyszerész, Szabadka.
 Szitó-Horváth József műkedvelő, Szeged.
- 190 Tábornszky és Parsch zeneműkiadók, Budapest.
 Takács István kőmives-segéd, Kecskemét.
 Távirida-igazgatóság (m. kir.), Budapest.
 Topits József vegyszerész, Budapest.
 Tóth Jenő gőzfűrészyáros, Nagyvárad.
- 195 Tóth Sándor hűrkészítő, Szeged.
 Traub B. nyomdász, Szeged.
 Triska Ferenc zongorakészítő, Kolozsvár.
 Vajna Antal esztergályos, Nagyvárad.
 Wagner András ifj. esztergályos, Nagyszeben.
- 200 Wagner András id. esztergályos, Nagyszeben.
 Wagner János esztergályos, Nagyszeben.

- Wagner M. cím- és címerfestő, Budapest.
Wargha Tóbiás hivatalnok, Budapest.
Watterich Arnold olajverőgyáros, Budapest.
205 Weigle G. Frigyes orgonakészítő, Kassa.
Weimer Vilmos távirdagépész, Budapest.
Weiskopf Sándor kocsikenőcsgyáros, Szeged.
Werder András esztergályos, Nagyszeben.
Widra Károly vésnök, Kőrmöcbánya.
210 Wimmer János és fia pecsétviaszgyáros, Pozsony.
Winkler Mór tajtpipametsző, Szeged.
Winter Bertalan nyomdász, Miskolc.
Winter Samu nyomdász, Budapest.
Zalka János mészáros, Szeged.
215 Zách Ferenc ujságtartógyáros, Budapest.
Zelesny Károly fényképész, Pécs.

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Apatin	1
Arad	3
Baja	1
Budapest	79
5 Cegléd	1
Csobád	1
Debrecen	4
Duna-Vecse	1
Eszék	1
10 Esztergom	2
Felső-Eőr	1
Félegyháza	1
Győr	4
H.-M.-Vásárhely	6
15 Horgos	1
Kassa	2
Kecskemét	6
Kolozsvár	3
Körmöcbánya	2
20 Kula	1
Miskolc	1
Nagy-Becskerek	1

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Nagylak	1
Nagyősz	1
25 Nagyszeben	9
Nagyvárad	5
Pécs	3
Pozsony	2
Sopron	8
30 Sövényfalva	1
Szabadka	1
Szeged	35
Szegszárd	1
Szentes	2
35 Szent-K.-Szabadi	1
Szombathely	3
Rimaszombat	1
Rozsnyó	1
Temesvár	4
40 Tura	1
Ujvidék	6
Versec	2
Veszprém	1
Zenta	4

Összesen . 216

Polgári állás, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Aranyozó	—	—	1	1
Asztalos	—	—	2	2
Ács	—	—	2	2
Cim- és címerfestő	2	1	2	5
Díszműves	1	—	—	1
Bodnár	—	—	1	1
Bognár	—	—	1	1
Dobozkészítő	1	—	—	1
Esztergályos	3	2	11	16
Építész	1	2	2	5
Fametsző	1	—	—	1
Festész	—	1	1	2
Fényképész	7	5	16	28
Fénymázkészítő	1	—	—	1
Fogkészítő	—	—	1	1
Főispán	—	1	—	1
Gazda	—	—	2	2
Gazdasszony	—	1	1	2
Gyáros	13	2	8	23
Gyári hivatalnok	2	—	—	2
Gyógyszerész	—	—	6	6
Hivatalnok	1	—	1	2
Húrkészítő	—	1	—	1
Kertész	1	—	1	2
Kőműves (önálló)	—	—	1	1
Kőművessegéd	—	—	2	2
Látszerész	—	—	1	1
Kereskedő	3	2	3	8
Könyvkötő (önálló)	5	—	4	9
Könyvkötősegéd	3	—	—	3
Átvitel	45	18	70	133

Polgári állás, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Áthozat	45	18	70	133
Kőmetsző	—	—	1	1
Kőrajzmetsző	1	—	—	1
Mészáros	1	1	—	2
Mérnök	—	—	2	2
Műkedvelő	1	1	—	2
Művirágáruló	1	—	—	1
Műfaragó	1	—	—	1
Művészeti intézet	1	—	—	1
Magánzó	1	1	3	5
Nyomdavezető	—	—	1	1
Nyomdász	1	3	12	16
Orgonakészítő	—	—	2	2
Órás	2	3	2	7
Porcellánfestő	2	—	—	2
Puskaműves	2	—	—	2
Szobafestő	—	1	—	1
Szobrász	3	—	—	3
Tanoda	—	—	1	1
Társulat, hatóság, egyesület	6	2	—	8
Tanár	1	3	4	8
Távirdai készülékek készítői	2	—	—	2
Ügyvéd	—	—	1	1
Üvegfestő	—	—	1	1
Vegyszerész	1	—	—	1
Tajtpipametsző	—	1	—	1
Vésnök	2	—	1	3
Vonalzó-intézet	2	—	—	2
Zeneműkiadó	1	—	—	1
Zeneszerkészítő	2	1	—	3
Zongorakészítő	—	—	1	1
	79	35	102	216

XII. CSOPORT.

Közművelődési tárgyak, tanszerek, tudományi tárgyak.

K i á l l í t ó k :

- Aigner Lajos könyvkiadó és könyvkereskedő, Budapest.
 Állami főreáltanoda (II. ker.), Budapest.
 Állami főreáltanoda (VI. ker.), Budapest.
 Állami tanítónőképezde, Baja.
- 5 Baranyi Adolf magánzó, Nagyvárad.
 Bárdoczky Dániel korcsmáros, Szeged.
 Bellér Péter tanár, Zenta.
 Brassay József gyümölcsész, Kolozsvár.
 Calderoni és társa tanszerkészítő, Budapest.
- 10 Debreceni gazd. tanintézet.
 Dékán György gazda, Szeged.
 Farkas Antal és Nagy Sándor írók, Szeged.
 Felsmann József tanodaigazgató, Budapest.
 Ferenczy Alajos kőműves, Szeged.
- 15 Frank Péter mérnök, Nagyszeben.
 Görög István kereskedő, Budapest.
 Hincz János ügyvéd, Brassó.
 H.-m.-vásárhelyi reform. főgymnasium.
 Iritz Ármin fényképész, Orosháza.
- 20 Jausz György tanoda-igazgató, Sopron.
 Kárpáti Endre tanár, Igló.
 Kecskeméti kegyesrendi nagygynasium.
 Kegyesrendi ujoncnövelde, Vác.
 Kohn Fülöp keresk. ügynök, Budapest.
- 25 Krumm Ferenc Károly tanár, Ó-Kér.
 Laufer Vilmos könyvkiadó, Budapest.
 Liebsztin Zsigmond hivatalnok, Budapest.

- Löwinger D. József keresk. ügynök, Szeged.
 Madarassy László kir. ügyész, Kecskemét.
- 30 Marosi Mór tanár, Szeged.
 Mihók Sándor hivatalnok, Budapest.
 Miskolci ág. hitv. algymnasium.
 Nagyváradi kir. jogakadémia.
 „Önképző-kör“ a pesti kegyesrendi nagygymnasiumban,
 Budapest.
- 35 Peringer Ferenc mészáros, Budapest.
 Plathy István magánzó, Ungvár.
 Popovics Kálmán magánzó, Szeged.
 Pozsgay Mihály asztalos, Szeged.
 Putsch Tóbiás tanár, Igló.
- 40 Reisz György hivatalnok, Budapest.
 Reizner János főjegyző, Szeged.
 Schuller Gusztáv tanár, Nagyszeben.
 Szabó János magánzó, Dombegyháza.
 Szegedi állami főreáltanoda.
- 45 Szegedi jótékony nőegylet.
 Szegedi kegyesrendi nagygymnasium.
 Tomasovszky Imre tanár, Felsőbánya.
 Vallás- és közoktatásügyi (m. kir.) miniszterium, Budapest.
 Varga József tanító, Derekegyháza.
- 50 Váci kegyesrendi nagygymnasium.
 Várnay Lipót kereskedő, Szeged.
 Visinger Károly tanár, Budapest.
 Vodiáner Fülöp könyvkiadó és könyvkereskedő, Budapest.
 Wagner Sándor magánzó, Szeged.
- 55 Zilahy Samu könyvkiadó és könyvkereskedő, Budapest.

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Baja	1
Brassó	1
Budapest	18
Debrecen	1
5 Derekegyháza	1
Dombegyháza	1
Felső-Bánya	1
H.-M.-Vásárhely	1
Igló	2
10 Kolozsvár	1
Kecskemét	2

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Nagyszeben	2
Nagyvárad	2
Orosháza	1
15 Ó-Kér	1
Miskolc	1
Szeged	13
Sopron	1
Ungvár	1
20 Vác	2
Zenta	1
Összesen	55

Polgári állás, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Asztalos	—	1	—	1
Egylet	—	1	—	1
Fényképész	—	—	1	1
Főjegyző	—	1	—	1
Gazda	—	1	—	1
Gyümölcsész	—	—	1	1
Hivatalnok	3	—	—	3
Kereskedő	1	1	—	2
Könyvkiadó és könyvkereskedő	4	—	—	4
Korcsmáros	—	1	—	1
Keresk. képviselő	2	—	—	2
Kőmives	—	1	—	1
Magánzó	—	3	3	6
Mérnök	—	—	1	1
Mészáros	1	—	—	1
Minisztérium	1	—	—	1
Tanoda	3	2	8	13
Tanodaigazgató	1	—	1	2
Tanoda	1	1	7	9
Tanszerkészítő	1	—	—	1
Ügyvéd	—	—	2	2
	18	13	24	55

XIII. CSOPORT.

Mezőgazdasági gépek és eszközök, iparos-szerszámok, házi-gépek.

Kiállítók:

- Andraschek Ferenc gépész, Szabadka.
 Aranyi Pál szerkovács, Szeged.
 Bagi Károly bognár, H.-M.-Vásárhely.
 Balogh József asztalos, Kolozsvár.
 5 Baranyi Menyhért bognár, Kecskemét.
 Bódogh Zakariás lakatos, Kecskemét.
 Bogdán József kocsigyáros, Budapest.
 Bokor Nándor gépész, Nagycenk.
 Borsányi Viktor gépész, Debrecen.
 10 Brogle J. és Müller gépgyárosok, Budapest.
 Bucher Lénárd gépgyáros, Budapest.
 Csekonics János gróf birtokos, Zombolya.
 Csermelyvölgyi gazd. gépgyár, Kassa.
 Csizmazia Kálmán gépész, Vésztő.
 15 Csiszár Márton hajótulajdonos, Szeged.
 Doctorics Sándor gazda, Kis-Geresd.
 Eichinger Károly és fiai rostakészítők, Szeged.
 Fehér Miklós gépgyáros, Budapest.
 Feiwei Lipót vasbutorgyáros, Budapest.
 20 Földm., ipar- és kereskedelemügyi minisztérium, Budapest.
 Galovits József és fia lakatosok, Ujvidék.
 Ganz és társa vasöntőde és gépgyár-részvénytársaság, Bpest.
 Gaupp testvérek malomépítők, Temesvár.
 Gehl Mátyás bognár, Csátád.
 25 Geitner és Rausch malomkögyárosok és tűzfecskendő-főlszerelők, Budapest.
 Giebner Pál gépész, Nagyszeben.

- Gitye Demeter lakatos, Nagyvárad.
Goldzieher Fülöp gépész-mérnök, Budapest.
Grossmann J. kereskedő, Budapest.
- 30 Gubicz László gépgyáros, Budapest.
Guist Mihály pincszerszámgyáros, Ujvidék.
Hajdu János kovács, Kecskemét.
Hartmann József gépgyáros, Budapest.
Havelits Antal kaptafavágó, Szeged.
- 35 Herbich Mihály nyerges, Szeged.
Hilger Jakab kovács, Zombolya.
Hodács János kovács, Szeged.
Horváth István szerkovács, Miskolc.
Horváth István lakatos, H.-M.-Vásárhely.
- 40 Jaeger József kovács, Budapest.
Jancovics Pál birtokos, Szarvas.
Jurisics Márton fuvógyáros, Budapest.
Keer és Schorten gépgyárosok budapesti műhelye.
Kiss Lajos kovács, Szeged.
- 45 Kollerich Pál sodronyszövet- és szitagyáros, Budapest.
Korompay Alajos kocsigyáros, Budapest.
Kovács Károly bognár, Kecskemét.
Kovács testvérek rostakészítők, Budapest.
Kölber Mihály nyerges, Kecskemét.
- 50 Kölber testvérek kocsigyárosok, Budapest.
Kránitz Ferenc bognár, Mindszent.
Krausz Mayer és fia szeszgyárosok, Budapest.
Kühne Ede gazd. gépgyáros, Mosony.
Leszli Miksa gépgyáros, Miskolc.
- 55 Liszkay Károly rézüntő és bronzműves, Nagyvárad.
Lukáts Zsigmond rostagyáros, Urhida.
Marosi József kereskedő, Esztergom.
Maurer András gépész, Arad.
Mayer Énok gazd. gépgyáros, Szombathely.
- 60 Mayer Sándor kovács, Szeged.
Menyhárt István bognár, Kistelek.

- Merger Ádám gépész, Nagyszeben.
 Millacher és Wagner szódavizgyárosok, Budapest.
 Molnár Antal kocsigyáros, Szeged.
 65 Módos István kovács, Szeged.
 Nuszer János kaptafavágó, Szeged.
 Oesterreich János szerszám-műves, Budapest.
 Pálffy András bognár, Szeged.
 Pálffy Sándor kocsigyáros, Sopron.
 70 Pálffy Sándor malomépítő, Szeged.
 Pálffy testvérek vasöntőde tulajdonosai, Szeged.
 Patócs István gazdasági eszközök gyárosa, H.-M.-Vásárhely.
 Perge István gépész, Nagyvárad.
 Pigniczki Ferenc és János bognárok, Kistelek.
 75 Polgár Péter gépgyáros, Makó.
 Porst Ferenc kocsigyáros, Budapest.
 Pozdech János fuvógyáros és harangfölszerelő, Budapest.
 Rapp Frigyes gépgyáros, Nyitra.
 Reitter István kocsigyáros, Vác.
 80 Rieger András kovács, Nagyszeben.
 Röck István gépgyáros, Budapest.
 Sarkadi Ferenc tanár, Tiszafüred.
 Schember C. és fiai mérleggyárosok, Budapest.
 Schünner Mihály és Berleg István kocsikészítők, Baja.
 85 Schottola testvérek gépgyárosok, Budapest.
 Schuk és Schlick mérleggyárosok és vasöntőde tulajdonosai,
 Budapest.
 Schuster Károly kovács, Fehértemplom.
 Schuster Nándor kovács, Fehértemplom.
 Seltenhofer Frigyes tűzoltószergyáros, Sopron.
 90 Spollerich és Svadlo gépészek, Budapest.
 Strobl, Baris és Kollerich gépgyárosok, Budapest.
 Süli Tamás bognár, Topolya.
 Szlavik István kovács, Szeged.
 Szűcs Dániel bognár, Kecskemét.
 Tajtsik Mátyás mérlegkészítő, Kecskemét.

Technikai ipartelep, Kisszállás.

The Beverley Iron et Waggon budapesti műhelye.

Tóth Károly kovács-segéd, H.-M.-Vásárhely.

Tóth Sándor kovács, H.-M.-Vásárhely.

100 Tury János gazd. gépgyáros, Budapest.

Vőneky Pál talicskakészítő, Szeged.

Walser Ferenc gép- és tűzoltószergyáros, harangöntő, Bpest.

Wehrheim Jozefa szerszámműves, Budapest.

Weissenau Fülöp szerszámgyáros, Budapest.

105 Widder Izráel birtokos, Ungvár.

Zimmer János szerszámgyáros, Budapest.

Városok és helységek: Kiáll. száma:

	Arad	1
	Baja	1
	Budapest	36
	Csatád	1
5	Debrecen	1
	Esztergom	1
	Fehértemplom	2
	H.-M.-Vásárhely	5
	Kassa	1
10	Kecskemét	7
	Kis-Geresd	1
	Kisszállás	1
	Kistelek	2
	Kolozsvár	1
15	Makó	1
	Mindszent	1
	Miskolc	2
	Mosony	1

Városok és helységek: Kiáll. száma:

	Nagycenk	1
20	Nagyszeben	3
	Nagyvárad	3
	Nyitra	1
	Sopron	2
	Szabadka	1
25	Szarvas	1
	Szeged	16
	Szombathely	1
	Temesvár	1
	Ujvidék	2
30	Ungvár	1
	Urhida	1
	Tiszafüred	1
	Topolya	1
	Vác	1
35	Vésztő	1
	Zsombolya	2

Összesen . 106

Polgári állapot, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Asztalos	—	—	1	1
Birtokos	—	—	3	3
Bognár	—	1	9	10
Gazda	—	—	1	1
Gépész	2	—	8	10
Hajótulajdonos	—	1	—	1
Kaptafavágó	—	2	—	2
Gyáros	27	1	11	39
Kereskedő	1	—	1	2
Kovács (önálló)	1	5	6	12
Kovács-segéd	—	—	1	1
Kocsikészítő	—	—	1	1
Lakatos	—	—	4	4
Malomépitő	—	1	1	2
Mérlegkészítő	—	—	1	1
Nyerges	—	1	1	2
Miniszterium (keresk. s ipar)	1	—	—	1
Rézöntő	—	—	1	1
Rostakészítő	1	1	—	2
Szerkovács	—	1	1	2
Szerszám-műves	2	—	—	2
Tanár	—	—	1	1
Taligakészítő	—	1	—	1
Társulat	1	—	2	3
Vasöntőde	—	1	—	1
	36	16	54	106

XIV. és XV. CSOPORT.

Gőzgépek és részeik, vízépitészet.

Kiállítók :

- Eisele József rézércmű- és gőzkatlangyáros, Budapest.
 Havas Sándor gépgyáros, Budapest.
 Jaut J. mérnök, Budapest.
 Klemm István vízműfelügyelő, Szeged.
 5 Lang L. gépgyáros, Budapest.
 Prizinszky János hajóépítő, Szeged.
 Scoffo Pietro és társa cementgyárosok, Beocsin.

Városok és helységek:	Kiáll. száma:
Beocsin	1
Budapest	4
Szeged	2
Összesen .	7

Polgári állapot, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Hajóépítő	—	1	—	1
Gyáros	4	—	1	5
Vízműfelügyelő	—	1	—	1
	4	2	1	7

XVI. CSOPORT.

Állatok.

K i á l l í t ó k:

- Ambrózy Béla báró birtokos, Gyarmata.
 Beretkay Antal gazda, Szeged.
 Brunswick Géza gróf birtokos, Martonvásár.
 Csekonics János gróf birtokos, Zombolya.
- 5 Földmivelés-, ipar- s keresked.-ügyi minisztérium, Budapest.
 Halus József gazda, Szegvár.
 Kapitány Mihály haszonbérő, Makó.
 Károlyi Alajos gróf birtokos, Mágocs.
 Károlyi István gróf birtokos, Derekegyháza.
- 10 Kéry Jakab gazda, N.-Sz.-Miklós.
 Kéry János birtokos, Szeged.
 Krausz testvérek gazdák, Szeged.
 Kohner Henik birtokos, Kocsorhát.
 Lantos József földmives, Szentés.
- 15 Láda János földmives, H.-M.-Vásárhely.
 Nagyszebenkerületi gazd. egyesület.
 Oltványi Ferenc birtokos, Szeged.
 Ökrös Illés gazda, Szeged.
 Ördögh János birtokos, Szeged.
- 20 Plüekling János birtokos, N.-Sz.-Miklós.
 Podmaniczky Géza báró birtokos, Kartal.
 Polyákovics Alajos birtokos, Szabadka.
 Purgly János és Lajos gazdák, Tompa.
 Raffay Lajos gazda, Nagylak.
- 25 Rác György birtokos, Kula.
 Sváb Sándor és Károly birtokosok, Csóka.
 Szeder János földmives, Szentés.
 Török Imre birtokos, Makó.

- Velicska Lajos birtos, Bábolna.
 30 Vetro József földmives, Szeged.
 Vojnits Jakab országos képviselő, Ómoravica.
 Vojnits Simon birtokos, Szabadka.
 Volford Pál gazda, Szeged.
 Zombory András birtokos, Szeged.

Városok és helységek:	Kiáll. száma:	Városok és helységek:	Kiáll. száma:
Bábolna	1	Martonvásár	1
Budapest	1	Nagylak	1
Csóka	1	Nagyszeben	1
Derekegyháza	1	15 N.-Sz.-Miklós	2
5 Gyarmata	1	Ómoravica	1
H.-M.-Vásárhely	1	Szabadka	2
Kartal	1	Szeged	9
Kocsorhát	1	Szegvár	1
Kula	1	20 Szentes	2
10 Makó	2	Tompa	1
Mágocs	1	Zsombolya	1
		Összesen	34

Polgári állapot, ipari foglalkozás	Buda- pest	Szeged	Más- hon- nan	Össze- sen
Birtokos	—	4	18	22
Földmives	—	1	1	2
Haszonbérelő	—	—	1	1
Képviselő (országos)	—	—	1	1
Miniszterium	1	—	—	1
Gazda	—	4	3	7
	1	9	24	34

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSOK.

1. GRÓF KÁROLYI GYÖRGY URADALMAI.

Résztvettek:

1. Az I-ső csoportban,
2. a II-ik „
3. a III-ik „
4. az V-ik „
5. a VI-ik „
6. a XI-ik „
7. a XVI-ik „

2. BÉKÉSMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET.

Kiállítók:

Békes:

Debreczeny Károly, gyógyszerész.

Keresztessy György, birtokos.

B.-Csaba:

Abrus Ilona.

Achim Andrásné.

Achim Irma.

Achim Likes János, gazda.

Achim Likes Jánosné.

Achim Jánosné.

Aggod György, fazekas.

Aradi György, földmives.

Aradi Györgyné.

Aradszky András, földmives.

Aradszky Andrásné.

Apponyi György gróf, birtokos.

Arzt S.-né özv.

Baranovics Anna.

Bartóky István, birtokos.

Bartóky László.

Bartóky Lászlóné.

Berger János, kereskedő.

Beliczey István, birtokos.

Berndt Vilma.

Kereskedelmi és hitelintézet.

B.-csabai közbirtokoss. testület.

Békés-csabai nőképző-egylet tanodája.

B.-csabai polgári leánytanoda.

B.-csabai szűrszabó-társulat.

Bogár Dániel, hivatalnok.

Brozik Károly, tanító.

Brjenyovszky György, gazda.

Csizmadia-ipartársulat.

Csicsely János, kovács.

Eibel Emma.

Fábry János, szijgyártó.

Fehér Béla, birtokos.

Fischer Emilia.

Fischer Ignác, cipész.

Freund Hermína.

Gajdács Jánosné.

Gartko Máténé.

Gavenda Imre, cipész.

Gécs Jánosné, tanítónő.

Gyuriska János, szappanos.

Gyurko János, gazda.

Haan Emma.

Hankó Máté, gazda.

Havran Pál, asztalos.

Holecz András, földmives.

Holecz Andrásné.

Hricsovinyi Samu, csizmadia.

Hrabovszky Burkus György,
molnár.

Hüke József, gazda.

Jeney Ida.

Juhász Ferenc, szabó.

Kaisch Julcsa.

Késjár A. Gy.

Kiss Vilma.

Klenk József, csizmadia.

Kliment Zelenyászký János,
gazda.

Kliment Zelenyászký Jánosné.

Klinghamer András, kalapos.

Kocziszký Judit.

Kocziszký Mari.

Kocziszký Mihály, gazda.

Kovács Zs. Ádám, birtokos.

Kovács Zs. Ádámné.

Kristóffy Károly, birtokos.

Krsnyák Mihály ifj., szücs.

Lauringer Györgyné.

Lechner János, cipész.

Liptay János, kovács.

Lipták Lukácsik János, földm.

Lipták L. Györgyné.

Löwy Ádám és fia, kereskedők.

Marik János, birtokos.

Marik Jánosné.

Michnay Sándor, asztalos.

Partner Adolf, gazda.

Péki Antal, gazda.

Piaht Jánosné, fodrász.

Philippinyi János, csizmadia.

Polya Ferenc, lakatos.

Rákóczy Samu, gazda.

Reiner Ilka.

Reminiczky Jónás, pék.

Reök István, gazda.

Riek Mátyás, fazekas.

Rimler Pál, birtokos.

Saiben Márton, szücs.

Simay Lukács.

Schütz Verona.

Stark Mariska.
 Such János, lakatos.
 Such Linka.
 Szabó Lukács, nyerges.
 Szalay József, birtokos.
 Szénásy György, asztalos.
 Sztraka Ernő, mérnök.
 Sztraka György, birtokos.
 Sztodola Samu, asztalos.
 Thaisz Irma.
 Udvardy János, gazda.
 Uhrin András, szabó.
 Uhrin Jánosné.
 Uhrin Mihályné.
 Valastyán Jánosné.
 Valkó Samu, bádogos.
 Vandlik Csicsel Dorottya.
 Vidovszky Károly, birtokos.
 Vilim János, birtokos.
 Weisz Juliaanna.
 Zaharan Pálné ifj.
 Zsilák Mihályné özv.
 Zsillinszky Pál, szíjgyártó.

Békés-Gyula:

Bálint Ferenc, asztalos.
 Bászkal Miklós, téglagyáros.
 Dessewffy Ede, birtokos.
 Dobay János, nyomdász.
 Fikker Ferenc, köteles.
 Gündöcs Benedek, apát.
 Groh Márton, cipész.
 Hegyvári Károly, bádogos.
 Jellinek József, kefekötő.
 Kálmán Zsigmond, szabó.

Keblovszky Lajos, ügyvéd.
 Licska József ifj., asztalos.
 Novotni N., kertész.
 Oláh György, asztalos.
 Petrovics János, állatorvos.
 Reinhardt József, cukrász.
 Schriffert Márton, cipész.
 Schröder József, timár.
 Steinfeld Ignác, kereskedő.
 Torma István, szítás.
 Vladár Pál, gépész.

Csorvás:

Paraszka János, gazda.

Gerendási puszta:

Mokry Samu, birtokos.

Gyoma:

Biró Benedek és társa, téglafégetők.

Gyulavár:

Almásy Kálmán gróf, birtokos.

Kigyós:

Alle György, gazda.
 Csernus András, birtokos.
 Löffler Mór, gazda.
 Molnár György, gazda.
 Szabó Mihályné.
 Szallay Sándorné.
 Wenckheim Frigyes gróf, birtokos.

Orosháza:

Bokor Mihály, gazda.
 Szalay József, birtokos.

Öcsöd:

Fischer Jakab, gazda.
Gáthy István, gazda.
Győry Imre, földmives.
Tolnay János, gazda.

Pusztá-Kisszénás:

Apponyi Gyuláné özv. grófné.

Pusztá-Sz.-Tornya:

Eötvös Józsefné özv. báróné.
Junaszka János, gazda.

Szarvas:

Sarlay János, tanár.

Uj-Kigyós:

Csicsely György, kovács.
Wielland Károly, jegyző.

Vésztő:

Hritz János, gazda.
Csizmazia Kálmán, gépész.

Ide tartozik az egylet mint kiállító-testület.

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Békés	2
B.-Csaba	113
B.-Gyula	21
Csorvás	1
5 Gerendási pusztá	1
Gyoma	1
Gyulavár	1
Kigyós	7

Polgári állás, ipari foglalkozás:

Asztalos	5
Apát	1
Állatorvos	1
Bádogos	2
5 Birtokos	20
Cipész	5
Cukrász	1
Csizmadia	3
Esztergályos	1
10 Fazekas	2
Fodrász	1

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Orosháza	2
10 Öcsöd	4
Pusztá-Kisszénás	1
P.-Sz.-Tornya	2
Szarvas	1
Uj-Kigyós	2
15 Vésztő	2
Összesen	160

Polgári állás, ipari foglalkozás:

Földmives	5
Gazda	25
Gyógyszerész	1
15 Hivatalnok	2
Kalapos	1
Kefekötő	1
Gépész	1
Kertész	1
20 Kereskedő	3
Kovács	3
Köteles	1

Polgári állás, ipari foglalkozás:		Polgári állás, ipari foglalkozás:	
Molnár	1	Szijgyártó	2
Mérnök	1	Szűcs	2
25 Lakatos	3	35 Tanoda	2
Nyerges	1	Tanító	3
Nőimunka, házi ipar .	43	Társulat	4
Pék	1	Téglaégető	1
Nyomdász	1	Téglagyár	1
30 Szabó	3	40 Timár	1
Szappanos	1	Ügyvéd	2
Szítás	1	Összesen .	160

3. HALASI GAZDASÁGI EGYLET.

Kiállítók:

Árvay Péter, birtokos.	Gaál Gáborné.
Babó Sándor ifj., asztalos.	Grosz Móric, tanító.
Babó Sándor id., ács.	Gyenizse József, birtokos.
Babud Istvánné.	Gyenizse Péter, birtokos.
Benyák Pál, tanító.	Halas város kertészete.
Bangó József, birtokos.	Halasi A. Ferenc kertészete.
Berki István, birtokos.	Haszler Sándor, birtokos.
Bernáth Károly, hivatalnok.	Hirko Istvánné.
Bibó György, birtokos.	Hoffmeister Illés és József, birtokosok.
Bikády Benedek, hivatalnok.	Horváth József, kosárkötő.
Bikády László, birtokos.	Horváth Szép István, takács.
Borbély Sándorné.	Jancsovics János, molnár.
Bornemissza József, állatorvos.	Karácsony János, birtokos.
Buday Sándor, cipész.	Katzendorfer Imréné özv.
Czagány József, birtokos.	Kellner Benő, birtokos.
Farkas Sándor ifj., birtokos.	Király Gy. László, birtokos.
Fridrich Sándor, birtokos.	Kolozsváry István, birtokos.
Furó Lajos, birtokos.	Kovács István, birtokos.
Füle Mihály, birtokos.	Kupa László, csizmadia.
Gaál István legifj., birtokos.	

Mészöly István, birtokos.
 Molnár K. Imre, birtokos.
 Murgács Kálmán, szabó.
 Nagy Antal, hivatalnok.
 Nagy László, birtokos.
 Nagy L. Andrásné.
 Novák Rudolf, gyógyszerész.
 Ónodi József, birtokos.
 Ökördi István, birtokos.
 Péter Dénes, birtokos.
 Péter Imre örökösei, birtokosok.
 Propper Mór, birtokos.
 Rosenzweig Stern Betti.
 Rózsa Béla, plebános.
 Sass Károly, hivatalnok.
 Scheibner Menyhért, orvos.
 Stern Ignác id., kereskedő.
 Sükey Károlyné özv.

Szalai Sándor, birtokos.
 Szeder István, kőmives.
 Ternyák Mátyás, birtokos.
 Thorma István, birtokos.
 Thorma Vince, birtokos.
 Tóth Imre, kerékvágó.
 Tóth János, mérnök.
 Vajna János, birtokos.
 Vass Elek, kertész.
 Vatamányi Sándor, orvos.
 Váry Szabó István, polgármester.
 Viczay K. Imre, birtokos.
 Vismey Imre, birtokos.
 Vlaszák Sándor, birtokos.
 Zseny Ferenc, birtokos.
 Zseny Mór, birtokos.

Ide tartozik a kiállító egyesület mint testület.

A városok és helységek a „Tárgyjegyzék”-ben nincsenek felsorolva.

Polgári állás, ipari foglalkozás:

Asztalos	1
Ács	1
Állatorvos	1
Birtokos	10
5 Csizmadia	1
Cipész	1
Egyet	1
Gyógyszerész	1
Hivatalnok	4
10 Kereskedő	1
Kertész	1
Kertészet	1

Polgári állás, ipari foglalkozás:

Kéregvágó	1
Kosárkötő	1
15 Kőmives	1
Molnár	1
Női munka, házi ipar	8
Orvos	1
Plebános	1
20 Mérnök	1
Polgármester	1
Takács	1
Tanító	2
Szabó	1

Összesen . 74

4. A DÉLMAGYARORSZÁGI MÉHESZEGYLET.

Mind a kiállítók nevei, mind a városok és helységek hiányoznak.

5. SZEGEDI NŐEGYLETEK.

a) Egyleti tagok.

Adler Mari.	Heszlényi Józsefné.
Aigner Janka.	Hübner Jánosné, Cegléd.
Aigner Károlyné.	Horovitz K.
Aigner Róza.	Ilovay Veron.
Bainville Emma.	Jeney Ferenéné.
Bauer Matild.	Kemény Irma.
Özv. Bieberné.	Kerényi Imréné.
Bieber Gizella.	Késmárky Ágnes.
Bieberné N. ifj.	Klein Janka.
Brüll Ármimné.	Kovács nővérek.
Deésy Jánosné.	Kovács Veronka.
Donner Anna.	Krausz Gizella.
Dózsay Anna.	László Mihályné.
Özv. Egressyné.	Lederer Anna.
Eördög Jánosné.	Lemle Miklósné.
Erőskövy Antalné.	Lévay Ignácéné.
Erőskövy Ignácéné.	Löwinger Lipótné.
Fernbach Emilia, Billét.	Löw Samuné, Budapest.
Fischhof Paula, N.-Sz.-Miklós.	Löw Tóbiásné, Budapest.
Fluk Ferenc.	Lichtenberger Mórné.
Fried Rozália.	Madár Anna.
Fuchs Janka, Versec.	Mayer Ilka.
Özv. Gaál Mihályné.	Menasági N.
Gábrriel Emilia.	Milics Julia.
Gottlieb N.	Moczárné Emilia, Félégyháza.
Hajduska Betta.	Mokri Amália, Zombor.
Harcz Gizella.	Nagy Pálné.
Hähnel Antónia.	Nagy Veronka.

Naschitzné.
 Okerny Anna.
 Palinay M.
 Papp Istvánné.
 Pálffy Jánosné.
 Pethes Róza, Félegyháza.
 Pfann Józsefné.
 Politzer Irén.
 Pollák Luiza.
 Pollák Manóné.
 Pollák Sándorné.
 Preiszler Lászlóné.
 Prinz Teréz.
 Reiner Teréz.
 Reizner Jánosné.
 Rosenberg K.-né.
 Rosenberg Mari.
 Rückert Istvánné.
 Sas Lajosné.
 Scheinberger Leonóra.
 Schmidt Emilia.
 Schmidt Imréné.

Steingassnerné.
 Stomerics Vilma.
 Szluha Laura.
 Szmétán Károlyné.
 Szremácz Julia.
 Szücs Györgyné.
 Takács Imréné.
 Tengelyi Anna.
 Traub B.
 Tóth Mihályné.
 Ungár Irén.
 Veszelinovics Gizella.
 Weisz Ernesztina.
 Weisz Karolina.
 Weisz Cecília.
 Weisz Samuné.
 Weizskopf Szidónia.
 Zászlósyné.
 Zombory Andrásné.
 Zsidedg Mariska.
 Zsömböry Pálné.
Ide járul a kiállító testület is.

b) Városok:

Billét	1	kiállító
Budapest	2	"
Cegléd	1	"
Félegyháza	2	"
N.-Sz.-Miklós	1	"
Szeged	89 + 1	"
Versec	1	"
Zombor	2	"
Összesen	99 + 1 = 100	

6. SZEGEDI ISKOLASZÉK.

Leánytanodai növendékek:

Alacs Mária.
 Babarczy Mária.
 Bainville Kornélia.
 Blüh Regina.
 Bója Ilka.
 Csürködi Vilma.
 Dávid Gizella.
 Dávid Irma.
 Deutsch Cecília.
 Dobó Katica.
 Endrényi Mária.
 Gál Róza.
 Gombár Viktória.
 Horváth Julianna.
 Hosszu Mária.
 Kalenda Teréz.
 Kovács Vilma.
 Kunnert Erzsébet.
 Mahler Emma.
 Mihályi A.

Molnár Mária.
 Német Anna.
 Pachér Anna.
 Pachér Irén.
 Pauker E.
 Pap Teréz.
 Pap Veron ifj.
 Pap Veron id.
 Rózsa Jolán.
 Schütz Ilka.
 Stemle Mária.
 Stern Berta.
 Stern Karolina.
 Strunz K.
 Strunz P.
 Szabó Etelka.
 Takács Mária.
 Varga Róza.
 Vitkó Erzsébet.
 Zimányi Mária.

Ide járul az iskolaszék mint kiállító-testület.

7. MAGY. KIR. PÉNZÜGYMINISZTERIUM.

A budapesti, szolnoki, jászkeséri; az aradi, békés-csabai, temesvári, zsombolyai, marosvásárhelyi; rakamazi, vásáros-námenyi, nyirbátori, nagytárkányi, nagykarolyi, csongrádi, tolnai, faddi, szuloki és medelitz-i hivatali körzetekből.

8. AZ ORSZÁGOS NŐIPAREGYLET.

Budapest.

Az összes kiállítók a 7-ik csoport kiállítói között fordulnak elő.

Kiváló helyet foglal el a **cs. kir. szab. osztr. államvasut-társulat gyűjteményes kiállítása**, még pedig

az	1-ső csoportban,
a	2-ik „
a	4-ik „
az	5-ik „
a	7-ik „
a	8-ik „
a	9-ik „
a	13-ik „
a	14-ik „

RÉSZLETES KIMUTATÁS

A VÁROSOKRÓL ÉS HELYSÉGEKRŐL,

különösen

- a) hány csoportban vettek részt?
 b) milyen a polgári állás és ipari foglalkozás?
 c) hány férfi, nő, testület?

	Férfi	Nő	Testület	Összesen
1. Ada. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 2	1	2	—	3
2. Alacska. (1 csoportban.)				
5. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
3. Apatin. (2 csoportban.)				
6. csoport: kereskedő 1	1	—	—	1
11. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
4. Arad. (9 csoportban.)				
2. csoport: kereskedő 1, kőfaragó 1, fazekas 1	3	—	—	3
4. csoport: tisztviselő 1, gyáros 1	2	—	—	2
5. csoport: kir. ügyész 1, kereskedő 1, bortermelő 2	4	—	—	4
6. csoport: cipész 1, köteles 1, szűcs 1	3	—	—	3
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
8. csoport: kovács 1	1	—	—	1
9. csoport: bádogos 1	1	—	—	1
11. csoport: fényképész 1, orgonakészítő 1, gyógyszerész 1	3	—	—	3
13. csoport: gépész 1	1	—	—	1

vagyis:
kereskedő 2, kőfaragó 1, fazekas 1, tisztviselő 1,
gyáros 1, kir. ügyész 1, bortermelő 2, ci-
pész 1, köteles 1, szűcs 1, női munka 1,
kovács 1, bádogos 1, fényképész 1, orgona-
készítő 1, gyógyszerész 1, gépész 1 . .

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
	18	1	—	19
5. Baja. (4 csoportban.)				
4. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
11. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
12. csoport: tanítóképezde 1	—	—	1	1
13. csoport: kocsikészítő 1	1	—	—	1
vagyis:				
gyáros 2, kocsikészítő 1, tanítóképezde 1 . .	3	—	1	4
6. Bábolna. (6 csoportban.)				
1. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
2. csoport: birtokos 2	2	—	—	2
3. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
5. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
9. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
16. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
vagyis:				
birtokos 7	7	—	—	7
7. Bánffy-Hunyad. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
8. Beocsin. (3 csoportban.)				
2. csoport: gyáros 2	2	—	—	2
14. és 15. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
vagyis:				
gyáros 3	3	—	—	3
9. Beregszász. (1 csoportban.)				
1. csoport: bognár 1	1	—	—	1

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
10. Besztercebánya. (1 csoportban.)				
7. csoport: tanár 1	1	—	—	1
11. Békés. (1 csoportban és 1 gyűjteményes kiállításban).				
6. csoport. festő 1	1	—	—	1
Gyűjt. kiállítás: gyógyszerész 1, birtokos 1 . . .	2	—	—	2
vagyis:				
festő 1, gyógyszerész 1, birtokos 1	3	—	—	3
12. Békés Csaba. (Gyűjteményes kiállításban.)				
földmives 4, esztergályos 1, fodrász 1, cipész 6, fazekas 2, asztalos 2, tanoda 2, ügyvéd 1, bádogos 1, tanító 2, szabó 2, szijgyártó 2, birtokos 12, pék 1, hivatalnok 1, női munka 41, gazda 14, lakatos 3, kovács 2, kereskedő 2, szappanos 1, nyerges 1, szűcs 2, kalapos 1, mérnök 1, molnár 1, társulat 4	65	42	6	133
13. Békés-Gyula. (2 csoportban és 1 gyűjteményes kiállításban.)				
5. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
6. csoport: fodrász 1	1	—	—	1
Gyűjt. kiállítás: kefekötő 1, gépész 1, köteles 1, szabó 1, nyomdász 1, szítás 1, ügyvéd 1, gyáros 1, tímár 1, állatorvos 1, kereskedő 1, asztalos 3, apát 1, bádogos 1, cipész 2, birtokos 1, cukrász 1, kertész 1	21	—	—	21
vagyis:				
gyáros 2, fodrász 1, kefekötő 1, gépész 1, köte- les 1, szabó 1, nyomdász 1, szítás 1, ügy- véd 1, tímár 1, állatorvos 1, kereskedő 1, asztalos 3, apát 1, bádogos 1, cipész 2, birtokos 1, cukrász 1, kertész 1	23	—	—	23

14. Billét. (1 csoportban és 1 gyűjteményes kiállításban).

4-ik csoport: tanár 1	1	—	—	1
Gyűjt. kiállítás: női munka 1	—	1	—	1
vagyis:				
tanár 1, női munka 1	1	1	—	2

15. Brassó. (3 csoportban.)

1. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
6. csoport: posztókészítő 1	1	—	—	1
12. csoport: ügyvéd 1	1	—	—	1
vagyis:				
gyáros 1, posztókészítő 1, ügyvéd 1	3	—	—	3

16. Budapest. (16 csoportban és 1 gyűjteményes kiállításban.)

1. csoport: kereskedő 1, bodnár 2, társulat 1	3	—	1	4
2. csoport: kőbányatulajdonos 1, kőfaragó 2, kereskedő 1, üveges 1, üvegmetező 1, díszműves 1, gyáros 9, társaság 1	16	—	1	17
3. csoport: birtokos 1, kereskedő 2, lapszerkesztő 1, társulat 1	4	—	1	5
4. csoport: kereskedő 1, társulat 1, malom 1, bábsütő 1, cukrász 2, gyáros 6	10	—	2	12
5. csoport: országos képviselő 2, vendéglős 1, keresk. képviselő 1, kereskedő 3, serfőzde 1, sósbornyészkesztő 1, birtokos 2, gyáros 5	15	—	1	16
6. csoport: szűrszabó 1, kefekötő 1, hajógyár 1, fodrász 2, kosárkötő 3, selyemfestő 1, paszomántos 1, kereskedő 6, kalapos 1, keztyűs 2, gyáros 11, cipészsegéd 1, cipész 18, divatárusnő 1, szabó 5, kalapfőlszerelési cikkek készítője 2, szűcs 2	57	1	1	59
7. csoport: hivatalnok 1, bodnár 1, kőfaragó 1, kőfaragó 1, kárpitos 2, faldíszítő 1, tolltisztító 1, esztergályos 1, gyáros 6, ara-				

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
nyozó 2, kereskedő 3, mázoló 1, asztalos 6, sztalossegéd 1, tanoda 2, árvalányház 1, tanító 1, tanítóné 1, női munka 35	32	33	3	68
(Az országos nőiparegylet által rendezett gyűjteményes kiállításban résztvevők e cso- portban foglaltatnak.)				
8. csoport: állatorvos 1, tanintézet 1, reszelő- vágó 1, kardműves 1, késes 3, lakatos 7, gyáros 6, vasöntő 1, társulat 1	20	—	2	22
9. csoport: rézműves 2, bádigos 4, ércfényező 1, harangöntő 1, aranyműves 2, díszműves 1, orsz. képviselő 1, fémműves 1, gyáros 4 .	17	—	—	17
10. csoport: szijgyártó 1, nyereg- és szijgyártó 3, kordoványos 1, gyáros 4, ostorkészítő 1, bőröndös 5	15	—	—	15
11. csoport: dobozkészítő 1, mészáros 1, eszter- gályos 3, fametsző 1, kőrajzmetsző 1, por- cellánfestő 2, fényképész 7, szobátávirda- fülszerelő 1, zeneszerkészítő 2, órás 2, vonalzó-intézet 2, nyomda 2, művészeti inté- zet 1, cim- és címerfestő 2, zeneműkiadó 1, műfaragó 1, művirágcsináló 1, könyvkötő 5, kereskedő 3, könyvkötősegéd 3, szobrász 3, hivatalnok 3, vegyszerész 1, nyomdász 1, díszműves 1, fénymázkészítő 1, tanár 1, vésnök 2, magázó 1, műkedvelő 1, táv- irdai gépész 1, kertész 1, építész 1, puska- műves 2, nyilvános hatóság 3, társulat 1, gyáros 13	69	1	9	79
12. csoport: tanoda 3, kereskedő 1, mészáros 1, tanszerkészítő 1, tanár 2, keresk. ügynök 2, könyvkiadó 4, hivatalnok 3, minisztérium 1	14	—	4	18
13. csoport: kereskedő 1, kovács 1, rostakészítő 1, szerszám-műves 2, vasöntő 1, gépész 2, mi- nisztérium 1, gyáros 27	33	1	2	36
14. és 15. csoport: gyáros 3, mérnök 1	4	—	—	4

16. csoport: miniszterium 1

Gyűjt. kiállításban: kiállított női munka 2 . . .

vagyis:

kereskedő 22, bodnár 3, testület 18, kőbányatulajdonos 1, kőfaragó 3, üveges 1, üveg-metsző 1, diszműves 3, birtokos 3, lapszerkesztő 1, malomtulajdonos 1, bábsütő 1, cukrász 2, orsz. képviselő 1, vendéglős 1, gyáros 94, fénymázkészítő 1, vésnök 2, magánzó 1, műkedvelő 1, gépész 3, kertész 1, építész 1, puskaműves 2, hatóság 3, tanszerkészítő 1, könyvkiadó 4, tanodagazgató 1, miniszterium 3, kovács 1, rostakészítő 1, szerszám-műves 2, mérnök 1, keresk. képviselő és ügynök 3, serfőzde 1, sósborszeszkészítő 1, szűrszabó 1, kefekötő 1, hajógyár 1, fodrász 2, kosárkötő 3, selyemfestő 1, paszomántos 1, kalapos 1, keztyűs 2, cipész-segéd 1, cipész 18, divatárusné 1, szabó 5, kalapfölszerelési cikkek készítője 2, szűcs 2, hivatalnok 7, kőfaragó 1, kárpitos 2, faldíszítő 1, tolltiszító 1, esztergályos 4, aranyozó 2, mázoló 1, asztalos 6, asztalos-segéd 1, tanár 4, női munka 37, állatorvos 1, reszelővágó 1, kardműves 1, késes 3, lakatos 7, vasöntő 2, rézműves 2, bádigos 4, ércfényező 1, harangöntő 1, aranyműves 2, fémműves 1, szijgyártó 1, nyereg- és szijgyártó 3, kordoványos 1, ostorkészítő 1, bőrdöndős 5, dobozkészítő 1, mészáros 2, fametsző 1, kőrajzmetsző 1, porcelláufestő 2, fényképész 7, szobatávirtdai fölszerelő 1, zeneszerkészítő 2, órás 2, cím- és címerfestő 2, zeneműkiadó 1, műfaragó 1, művirágcsináló 1, könyvkötő 5, könyvkötősegéd 3, szobrász 3, vegyszerész 1, nyomdász 1

Férfi	Nő	Testület	Összesen
—	—	1	1
—	2	—	2
309	38	28	375

	Férfi	Nő	Testfű- let	Össze- sen
17. Bujakova. (1 csoportban.)				
8. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
18. Buziás. (1 csoportban.)				
4. csoport: tanár 1	1	—	—	1
19. Csantavér. (1 csoportban.)				
3. csoport: gazda 1	1	—	—	1
20. Csatád. (1 csoportban.)				
13. csoport: boguár 1	1	—	—	1
21. Cseney. (4 csoportban.)				
4. csoport: méhészt 1				1
7. csoport: női munka 1				1
8. csoport: kovács 1				1
9. csoport: bádotos 1				1
vagyis:				
méhészt 1, női munka 1, kovács 1, bádotos 1	3	1	—	4
22. Csermő. (1 csoportban.)				
3. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
23. Csetnek. (1 csoportban.)				
9. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
24. Csobád. (1 csoportban.)				
11. csoport: gazda 1	1	—	—	1
25. Csongrád. (1 csoportban.)				
5. csoport: vendéglős 1	1	—	—	1
26. Czoodt. (1 csoportban.)				
6. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
27. Csorvás. (Gyűjteményes kiállításban.)				
Gazda 1	1	—	—	1

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
28. Csóka. (2 csoportban.)				
3. csoport: birtokos 1				1
16. csoport: birtokos 1				1
vagyis:				
birtokos 2	2	—	—	2
29. Cegléd. (5 csoportban és a gyűjteményes kiállításban.)				
5. csoport: gazda 1				1
6. csoport: takács 1				1
7. csoport: női munka 1				1
10. csoport: timár 1				1
11. csoport: tanár 1				1
Gyűjt. kiállításban: női munka 1				1
vagyis:				
gazda 1, takács 1, szabó 1, női munka 2, timár 1, tanár 1	5	2	—	7
30. Debrecen. (10 csoportban.)				
3. csoport: birtokos 1				1
4. csoport: bábsütő 1, malomtulajdonos 1				2
5. csoport: birtokos 1				1
6. csoport: gubaszövő 1, szűrszabó 1, harisnyakötő 1, csapó 1				4
8. csoport: kereskedő 1, lakatos 1				2
9. csoport: aranyműves 1				1
10. csoport: kereskedő 1, fésűs 1				2
11. csoport: nyomdász 2, nyomdavezető 1, kereskedő 1				4
12. csoport: tanintézet 1				1
13. csoport: gépész 1				1
vagyis:				
birtokos 2, kereskedő 3, lakatos 1, aranyműves 1, fésűs 1, nyomdász 2, nyomdavezető 1, tanintézet 1, gépész 1, bábsütő 1, malomtulajdonos 1, gubaszövő 1, szűrszabó 1, harisnyakötő 1, csapó 1	17	1	1	19

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
31. Décs. (1 csoportban.)				
5. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
32. Derekegyháza. (3 csoportban.)				
3. csoport: birtokos 1				1
12. csoport: tanár 1				1
16. csoport: birtokos 1				1
vagyis:				
birtokos 2, tanár 1	3	—	—	3
33. Dettfa. (1 csoportban.)				
3. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
34. Dicső-Sz.-Márton. (1 csoportban.)				
5. csoport: egylet 1	—	—	1	1
35. Dombegyháza. (1 csoportban.)				
12. csoport: magánzó 1	1	—	—	1
36. Dorosma. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
37. Duna-Vecse. (1 csoportban.)				
11. csoport: gyógyszerész 1	1	—	—	1
38. Eger. (3 csoportban.)				
5. csoport: bortermelő 3				3
6. csoport: cipész 1				1
7. csoport: kir. ügyész 1				1
vagyis:				
bortermelő 3, cipész 1, kir. ügyész 1	5	—	—	5
39. Eszék. (2 csoportban.)				
10. csoport: gyáros 1				1
11. csoport: gyógyszerész 1				1
vagyis:				
gyáros 1, gyógyszerész 1	2	—	—	2

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
40. Esztergom. (3 csoportban.)				
7. csoport: szappanos 1				1
11. csoport: bognár 1, fényképész 1				2
13. csoport: kereskedő 1				1
vagyis:				
szappanos 1, bognár 1, fényképész 1, kereskedő 1	4	—	—	4
41. Érsekújvár. (1 csoportban.)				
5. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
42. Fehértemplom. (4 csoportban.)				
5. csoport: egyesület 1				1
6. csoport: cipész 1				1
8. csoport: reszelővágó 1, szegkovács 1				2
13. csoport: kovács 2				2
vagyis:				
reszelővágó 1, szegkovács 1, kovács 2, cipész 1, egyesület 1	5	—	1	6
43. Felsőbánya. (2 csoportban.)				
4. csoport: tanár 1				1
12. csoport: tanár 1				1
vagyis:				
tanár 2	2	—	—	2
44. Felső-Eőr. (1 csoportban.)				
11. csoport: fényképész 1	1	—	—	1
45. Főlegyháza. (1 csoportban és 1 gyűjteményes kiállításban.)				
11. csoport: tanár 1				1
Gyűjt. kiállítás: női munka 2				2
vagyis:				
tanár 1, női munka 2	1	2	—	3
46. Filipova. (1 csoportban.)				
4. csoport: méhészt 1	1	—	—	1

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
47. Gerendási puszta. (1 gyűjteményes kiállításban.)				
Gyűjt. kiállítás: gazda 1	1	—	—	1
48. Gyarmata. (2 csoportban.)				
3. csoport: méhészt 1				1
16. csoport: birtokos 1				1
vagyis:				
méhészt 1, birtokos 1	2	—	—	2
49. Gyoma. (1 gyűjteményes kiállításban.)				
Gyűjt. kiállítás: tégláégető 1	1	—	—	1
50. Gyorok. (1 csoportban.)				
5. csoport: bortermelő 1	1	—	—	1
51. Győr. (4 csoportban.)				
4. csoport: gyáros 1				1
6. csoport: cipész 3, szabó 1				4
7. csoport: női munka 5				5
11. csoport: gyáros 1, nyomdász 2, magánzó 1				4
vagyis:				
női munka 5, gyáros 2, nyomdász 2, magánzó 1,				
cipész 3, szabó 1	9	5	—	14
52. Gyulavár. (1 gyűjteményes kiállításban.)				
Gyűjt. kiállítás: birtokos 1	1	—	—	1
53. Hajdu Bőszörmény. (1 csoportban.)				
6. csoport: szűcs 1, cipész 1	2	—	—	2
54. Halas. (Gyűjteményes kiállításban.)				
Gyűjt. kiállítás: gazdasági egyesület 1, asztalos 1,				
ács 1, állatorvos 1, birtokos 40, cipész 2,				
gyógyszerész 1, hivatalnok 4, kereskedő 1,				
kertész 1, kertészeti 1, kéregvágó 1, kosár-				
kötő 1, kőműves 1, molnár 1, női munka 8,				
orvos 1, plebános 1, mérnök 1, polgármes-				
ter 1, takács 1, tanító 1, szabó 1	63	8	2	73

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
55. Hartya. (1 csoportban.)				
3. csoport: mérnök 1	1	—	—	1
56. Herend. (1 csoportban.)				
2. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
57. Horgos. (1 csoportban.)				
11. csoport: gazdasszony 1	—	1	—	1
58. Hód-Mező-Vásárhely. (11 csoportban.)				
3. csoport: földmives 1, birtokos 3, hivatalnok 1, gazda 4, kereskedő 1, szappanos 1				11
4. csoport: gazda 1				1
5. csoport: gyáros 1				1
6. csoport: szabó 2				2
7. csoport: asztalos 1, bognár 1, női munka 2				4
8. csoport: lakatos 1				1
9. csoport: aranyműves 1				1
11. csoport: órás 1, hivatalnok 1, asztalos 1, ács 2, fényképész 1				6
12. csoport: tanoda 1				1
13. csoport: bognár 1, lakatos 1, kovács 1, ko- vácssegéd 1, gyáros 1				5
16. csoport: földmives 1				1
vagyis:				
asztalos 2, bognár 2, női munka 2, lakatos 2, aranyműves 1, órás 1, hivatalnok 2, ác 2, fényképész 1, tanoda 1, kovács 1, kovács- segéd 1, gyáros 2, földmives 2, gazda 5, szabó 2, birtokos 3, kereskedő 1, szap- panos 1	31	2	1	34
59. Hódság. (1 csoportban.)				
9. csoport: rézműves 1	1	—	—	1
60. Igló. (3 csoportban.)				
7. csoport: asztalos 1				
9. csoport: rézhámortulajdonos 1				

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
12. csoport: tanár 2				2
vagyis:				
asztalos 1, rézhámortulajdonos 1, tanár 2. . .	4	—	—	4
61. Jászberény. (2 csoportban.)				
3. csoport: gazda 1				1
5. csoport: gazda 1				1
vagyis:				
gazda 2	2	—	—	2
62. Jolsva. (1 csoportban.)				
6. csoport: kereskedő 2	2	—	—	2
63. Kapuvár. (2 csoportban.)				
4. csoport: sütő 1				1
7. csoport: esztergályos 1				1
vagyis:				
sütő 1, esztergályos 1	2	—	—	2
64. Kartal. (2 csoportban.)				
3. csoport: kertész 1				1
16. csoport: birtokos 1				1
vagyis:				
kertész 1, birtokos 1	2	—	—	2
65. Kassa. (6 csoportban.)				
4. csoport: gyáros 1				1
6. csoport: cipész 1, selyemfestő 1, selyem- tenyésztő 1				3
7. csoport: gyáros 1				1
8. csoport: tanoda 1				1
11. csoport: orgonakészítő 1, tanoda 1				2
13. csoport: gyár 1				1
vagyis:				
gyáros 2, tanoda 2, orgonakészítő 1, gyár 1, cipész 1, selyemfestő 1, selyemtenyésztő 1	6	—	3	9

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
66. Kecskemét. (11 csoportban.)				
1. csoport: bodnár 1				1
3. csoport: gazda 2				2
4. csoport: malom 1, cukrász 1, gyáros 1 . . .				3
5. csoport: iskola-igazgató 1, kereskedő 1, ko- lostor 1, gazda 4, bodnár 1, bortermelő 1, kir. bíró 1, polgármester 1				11
6. csoport: kereskedő 1, kékfestő 1, takács 1, szűcs 1, cipész 2, selyemtenyésző 1, szabó 5				12
7. csoport: asztalos 3, kántor 1, női munka 4				8
8. csoport: lakatos 4				4
10. csoport: szijgyártó 2, timár 1				3
11. csoport: kőművessegéd 2, asztalos 1, mér- nök 1, kőmetsző 1, építész 1				6
12. csoport: tanoda 1, ügyész 1				2
13. csoport: bognár 3, lakatos 1, kovács 1, nyer- ges 1, mérlegkészítő 1				7
vagyis:				
asztalos 4, kántor 1, női munka 4, lakatos 5, szijgyártó 2, timár 1, kőművessegéd 2, mér- nök 1, kőmetsző 1, építész 1, tanoda 1, kir. ügyész 1, bodnár 2, bognár 3, iskola- igazgató 1, kereskedő 2, kolostor 1, ko- vács 1, nyerges 1, mérlegkészítő 1, gazda 6, malom 1, gyáros 1, cukrász 1, bortermelő 1, kir. bíró 1, polgármester 1, kékfestő 1, ta- kács 1, szűcs 1, cipész 2, selyemtenyésző 1, szabó 5	52	4	3	59
67. Keszthely. (1 csoportban.)				
6. csoport: cipész 1	1	—	—	1
68. Késmárk. (2 csoportban.)				
4. csoport: gyáros 1				1
6. csoport: gyáros 1, kalapos 1				2
vagyis:				
gyáros 2, kalapos 1	3	—	—	3

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
69. Kigyós. (1 gyűjteményes kiállításban.)				
Gyűjt. kiállítás: gazda 3, birtokos 2, női munka 2	5	2	—	7
70. Geresd (Kis-). (1 csoportban.)				
13. csoport: gazda 1	1	—	—	1
71. Kispest. (1 csoportban.)				
3. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
72. Kisszállás. (3 csoportban.)				
4., 5. és 13. csoport: ipartelep 1	—	—	3	3
73. Kistelek. (2 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1				1
13. csoport: bognár 2				2
vagyis:				
bognár 2, női munka 1	2	1	—	3
74. Klopodia. (1 csoportban.)				
5. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
75. Kocsorhát. (1 csoportban.)				
16. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
76. Kolozsvár. (11 csoportban.)				
1. csoport: asztalos 1				1
2. csoport: porcellánfestő 1, kályhakészítő 1 .				2
3. csoport: méhészt 1				1
4. csoport: kereskedő 1, gyáros 1				2
5. csoport: egylet 1				1
6. csoport: szűcs 1, szabó 3, cipész 3 . . .				7
8. csoport: lakatos 1				1
10. csoport: szíjgyártó 1				1
11. csoport: könyvkötő 1, zongorakészítő 1, építész 1				3
12. csoport: gyümölcsész 1				1
13. csoport: asztalos 1				1

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
vagyis:				
lakatos 1, szijgyártó 1, könyvkötő 1, zongora- készítő 1, építész 1, gyümölcsész 1, aszta- los 2, kereskedő 1, gyáros 1, porcellán- festő 1, kályhakészítő 1, méhész 1, egylet 1, szűcs 1, szabó 3, cipész 3	20	—	1	21
77. Komárom. (3 csoportban.)				
2. csoport: kőfaragó 1				1
4. csoport: malomtulajdonos 1				1
7. csoport: női munka 1				1
vagyis:				
kőfaragó 1, malomtulajdonos 1, női munka 1 .	2	1	—	3
78. Kőrmöcbánya. (2 csoportban.)				
2. csoport: gyáros 1				1
11. csoport: vésnök 1, kereskedő 1				2
vagyis:				
gyáros 1, vésnök 1, kereskedő 1	3	—	—	3
79. Körös-Nagyrév. (1 csoportban.)				
2. csoport: postamester 1	1	—	—	1
80. Kőszeg. (1 csoportban.)				
8. csoport: kovács 1	1	—	—	1
81. Kula. (3 csoportban.)				
2. csoport: téglamester 1, gyáros 1				2
11. csoport: gyógyszerész 1				1
16. csoport: birtokos 1				1
vagyis:				
téglamester 1, gyáros 1, gyógyszerész 1, birtokos 1	4	—	—	4
82. Kunfélegyháza. (1 csoportban.)				
7. csoport: tanító 1	1	—	—	1
83. Lándor. (1 csoportban.)				
5. csoport: birtokos 1	1	—	—	1

	Férfi	Nő	Testü- let	Ösze- sen
84. Lekehalma. (1 csoportban.)				
3. csoport: gazda 1	1	—	—	1
85. Losonc. (2 csoportban.)				
3. csoport: kertész 1				1
7. csoport: kertészné 1				1
vagyis:				
kertész 1, kertészné 1	1	1	—	2
86. Lőcse. (2 csoportban.)				
6. csoport: cipész 1, szabó 1				2
10. csoport: nyerges 1				1
vagyis:				
cipész 1, szabó 1, nyerges 1	3	—	—	3
87. Lugos. (2 csoportban.)				
4. csoport: tanító 1				1
5. csoport: birtokosné 1				1
vagyis:				
tanító 1, birtokosné 1	1	1	—	2
88. Makó. (7 csoportban.)				
4. csoport: női munka 1				1
5. csoport: gyáros 1				1
6. csoport: köteles 1				1
7. csoport: asztalos 1, női munka 1				2
10. csoport: szijgyártó 2				2
13. csoport: gyáros 1				1
16. csoport: birtokos 1, bérlő 1				2
vagyis:				
asztalos 1, női munka 2, szijgyártó 2, gyáros 2, birtokos 1, bérlő 1, köteles 1	8	2	—	10
89. Marosvásárhely. (2 csoportban.)				
5. csoport: birtokos 1				1
6. csoport: kalapos 1				1
vagyis:				
birtokos 1, kalapos 1	2	—	2	2

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
90. Mármaros-Sziget. (1 csoportban.)				
5. csoport: kereskedő 1	1	—	—	1
91. Martonyvásár. (1 csoportban.)				
16. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
92. Matzdorf. (1 csoportban.)				
10. csoport: tímár 1	1	—	—	1
93. Mágocs. (3 csoportban.)				
3. csoport: birtokos 1				1
7. csoport: női munka 1				1
16. csoport: birtokos 1				1
vagyis:				
birtokos 2, női munka 1	2	1	—	3
94. Mária-Radna. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
95. Mezőtúr. (1 csoportban.)				
2. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
96. Ménes. (1 csoportban.)				
5. csoport: bortermelő 1	1	—	—	1
97. Mindszent. (1 csoportban.)				
13. csoport: bogsnár 1	1	—	—	1
98. Miskolc. (11 csoportban.)				
2. csoport: kályhakészítő 1, fazekas 3				4
4. csoport: malom 1				1
5. csoport: kereskedő 2, hivatalnok 1				3
6. csoport: szűcs 6, szabó 1, köteles 1, kala- pos 1, cipész 1, gyapjuszövő 1, szitakötő 3				14
7. csoport: asztalos 1, festő 1, leánynevelde 1, női munka 9				12

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
8. csoport: gyáros 1, gépész 1				2
9. csoport: sárgarézsműves 1				1
10. csoport: gyáros 1				1
11. csoport: nyomdász 1				1
12. csoport: tanoda 1				1
13. csoport: szerkovács 1, gyáros 1				2
vagyis:				
asztalos 1, festő 1, leánynővelde 1, női munka 9, gyáros 3, gépész 1, nyomdász 1, tanoda 1, sárgarézsműves 1, szerkovács 1, kereskedő 2, hivatalnok 1, kályhakészítő 1, fazekas 3, malom 1, szűcs 6, szabó 1, köteles 1, ka- lapos 1, cipész 1, gyapjuszövő 1, szitakötő 1	30	9	3	42
99. Mogyoróska. (1 csoportban.)				
2. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
100. Monor. (2 csoportban.)				
6. csoport: cipész 1				1
7. csoport: asztalos 1				1
vagyis:				
cipész 1, asztalos 1	2	—	—	2
101. Mosony. (2 csoportban.)				
6. csoport: szabó 1				1
13. csoport: gyáros 1				1
vagyis:				
szabó 1, gyáros 1	2	—	—	2
102. Muraszombat. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
103. Nagybánya. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
104. Nagy-Becskerek. (2 csoportban.)				
5. csoport: bortermelő 1				1
11. csoport: fényképész 1				1

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
vagyis:				
bortermelő 1, fényképész 1	2	—	—	2
105. Nagycenk. (1 csoportban.)				
13. csoport: gépész 1	1	—	—	1
106. Nagyhalász. (1 csoportban.)				
1. csoport: gazda 1	1	—	—	1
107. Nagyharsány. (1 csoportban.)				
5. csoport: egylet 1	—	—	1	1
108. Nagy-Károly. (1 csoportban.)				
5. csoport: uradalmi tiszt 1	1	—	—	1
109. Nagy-Kikinda. (3 csoportban.)				
4. csoport: társaság 1				1
7. csoport: női munka 2				2
10. csoport: timár 1				1
vagyis:				
társaság 1, timár 1, női munka 2	1	2	1	4
110. Nagy Körös. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
111. Nagylak. (2 csoportban.)				
11. csoport: gyógyszerész 1				1
16. csoport: gazda 1				1
vagyis:				
gazda 1, gyógyszerész 1	2	—	—	2
112. Nagy-Ősz. (2 csoportban.)				
4. csoport: tanító 1				1
11. csoport: magánzó 1				1
vagyis:				
tanító 1, magánzó 1	2	—	—	2
113. Nagy-Szalonta. (1 csoportban.)				
6. csoport: szűrszabó 1	1	—	—	1

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
114. Nagyszeben. (13 csoportban.)				
1. csoport: egylet 1				1
3. csoport: egylet 2				2
4. csoport: mérnök 1, egylet 1, malomtulaj- donos 1				3
5. csoport: hivatalnok 1, bortermelő 1, gyáros 5, kereskedő 3, gazda 1				11
6. csoport: kefekötő 1, köteles 2, cipész 3, ha- risnyakötő 2, kalapos 2, posztókészítő 8, gyapjuszövő 3				21
7. csoport: kárpitos 1, tanítónő 1, egylet 1 .				3
8. csoport: lakatos 2				2
9. csoport: bádogos 2, sárgarézöntő 1, harang- öntő 1, ércműves 1				5
10. csoport: szijgyártó 2				2
11. csoport: látszerész 1, esztergályos 6, gyáros 2				9
12. csoport: tanár 1, mérnök 1				2
13. csoport: gépész 2, kovács 1				3
16. csoport: egylet 1.				1
vagyis:				
kárpitos 1, tanítónő 1, egylet 6, lakatos 2, bá- dogos 2, sárgarézöntő 1, harangöntő 1, érc- műves 1, tanár 1, mérnök 2, szijgyártó 2, látszerész 1, esztergályos 6, gyáros 7, gé- pész 2, kovács 1, malomtulajdonos 1, hiva- tálnok 1, bortermelő 1, kereskedő 3, gazda 1, kefekötő 1, köteles 2, cipész 3, harisnya- kötő 2, kalapos 2, posztókészítő 8, gyapju- szövő 3	58	1	6	65
115. Nagy-Sz.-Miklós. (3 csoportban és 1 gyűj- teményes kiállításban.)				
3. csoport: gazda 1				1
4. csoport: cukrász 1				1
16. csoport: birtokos 1, gazda 1				2
Gyűjt. kiállítás: női munka 1				1

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
vagyis:				
birtokos 1, gazda 2, cukrász 1, női munka 1	4	1	—	5
116. Nagy-Szöllős. (1 csoportban.)				
5. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
117. Nagyteremia. (1 csoportban.)				
7. csoport: malom 1	—	—	1	1
118. Nagyvárad. (12 csoportban.)				
1. csoport: gyáros 1, bérlő 1				2
2. csoport: kőszénbányatulajdonos 1, gyáros 1				2
3. csoport: gazda 1				1
4. csoport: gyáros 1				1
5. csoport: gyáros 1				1
6. csoport: selyemtenyésztő 1				1
7. csoport: női munka 1, tanítónő 1				2
8. csoport: lakatos 1				1
9. csoport: rézőntő és bronzműves 1				1
11. csoport: bodnár 1, gyáros 1, nyomdász 1, esztergályos 1, cim- és cimerfestő 1				5
12. csoport: tanoda 1, magánzó 1				2
13. csoport: lakatos 1, gépész 1, rézőntő 1				3
vagyis:				
női munka 1, tanítónő 1, lakatos 2, rézőntő 2, bodnár 1, gyáros 5, nyomdász 1, esztergályos 1, cimfestő 1, bérlő 1, gazda 1, tanoda 1, magánzó 1, gépész 1, kőszénbányatulajdonos 1, selyemtenyésztő 1	19	2	1	22
119. Német-Bogsány. (1 csoportban.)				
5. csoport: kereskedő 1	1	—	—	1
120. Német-Csanád. (1 csoportban.)				
3. csoport: földmives 1	1	—	—	1
121. Nyíregyháza. (2 csoportban.)				
7. csoport: asztalos 1, női munka 1	1	—	—	1

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
8. csoport: lakatos 1				1
vagyis:				
asztalos 1, lakatos 1, női munka 1	2	1	—	3
122. Nyitra. (1 csoportban.)				
13. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
123. Ó-Moravica. (1 csoportban.)				
16. csoport: orsz. képviselő 1.	1	—	—	1
124. Orláth. (1 csoportban.)				
4. csoport: társulat 1	—	—	1	1
125. Orosháza. (4 csoportban és 1 gyűjteményes kiállításban.)				
3. csoport: kertész 1				1
6. csoport: társulat 1				1
7. csoport: tanoda 1				1
12. csoport: fényképész 1				1
Gyűjt. kiállítás: gazda 1, birtokos 1				2
vagyis:				
kertész 1, gazda 1, birtokos 1, fényképész 1, tanoda 1, társulat 1	4	—	2	6
126. Oroszlámos. (1 csoportban.)				
3. csoport: birtokosné 1	—	1	—	1
127. Oravica. (1 csoportban.)				
5. csoport: kereskedő 1	1	—	—	1
128. Ó-Becse. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
129. Ó-Kér. (2 csoportban.)				
4. csoport: tanár 1				1
12. csoport: tanár 1				1
vagyis:				
tanár 2	2	—	—	2

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
130. Ó-Orsova. (2 csoportban.)				
4. csoport: cukrász 1				1
6. csoport: köteles 1				1
vagyis:				
cukrász 1, köteles 1	2	—	—	2
131. O-Zólyom. (1 csoportban.)				
2. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
132. Őcsöd. (Gyűjteményes kiállításban.)				
Gyűjt. kiállítás: gazda 3, földmives 1 . . .	4	—	—	4
133. Paks. (1 csoportban.)				
6. csoport: cipész 1	1	—	—	1
134. Palánka. (1 csoportban.)				
6. csoport: takács 1	1	—	—	1
135. Pancsova. (3 csoportban.)				
4. csoport: cukrász 1				1
6. csoport: festő 1				1
9. csoport: bádogos 1				1
vagyis:				
cukrász 1, festő 1, bádogos 1	3	—	—	3
136. Paulis. (2 csoportban.)				
3. csoport: birtokos 1				1
5. csoport: bortermelő 1				1
vagyis:				
birtokos 1, bortermelő 1	2	—	—	2
137. Pápa. (1 csoportban.)				
2. csoport: gyáros 2	2	—	—	2
138. Pázmánd. (1 csoportban.)				
3. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
139. Puzsla-K.-Szénás. (Gyűjtem. kiállításban.)				
Gyűjt. kiállítás: birtokosné 1	—	1	—	1

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
140. Pusztalajoz. (1 csoportban.)				
3. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
141. P.-Sz.-Tornya. (Gyűjteményes kiállításban.)				
Gyűjt. kiállítás: gazda 1, birtokosné 1	1	1	—	2
142. Pécs. (7 csoportban.)				
1. csoport: kereskedő 1, gyáros 1				2
2. csoport: gyáros 1, társulat 1				2
5. csoport: prépost 1, kereskedő 1				2
6. csoport: gyáros 1				1
7. csoport: női munka 1				1
10. csoport: timár 1				1
11. csoport: fényképész 2, aranyozó 1				3
vagyis:				
kereskedő 2, gyáros 3, társulat 1, prépost 1, női munka 1, timár 1, fényképész 2, aranyozó 1	10	1	1	12
143. Pétervárad. (2 csoportban.)				
5. csoport: kereskedő 1				1
9. csoport: bádigos 1				1
vagyis:				
kereskedő 1, bádigos 1	2	—	—	2
144. Pilis. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
145. Pozsony. (4 csoportban.)				
4. csoport: sütő 1, gyáros 1				2
5. csoport: kereskedő 1				1
7. csoport: tanműhely 1				1
8. csoport: gyáros 2				2
vagyis:				
sütő 1, gyáros 3, kereskedő 1, tanműhely 1 . .	5	—	1	6
146. Prakfalu. (1 csoportban.)				
8. csoport: gyáros 1	1	—	—	1

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
147. Rákospalota. (1 csoportban.)				
7. csoport: intézet 1	—	—	1	1
148. Resicabánya. (1 csoportban.)				
4. csoport: gyár 1	—	—	1	1
149. Rékás. (1 csoportban.)				
7. csoport: bognár 1	1	—	—	1
150. Rimaszombat. (4 csoportban.)				
2. csoport: téglamester 1				1
6. csoport: cipész 1				1
7. csoport: asztalos 1, rézművessegéd 1				2
11. csoport: fényképész 1				1
vagyis:				
téglamester 1, cipész 1, asztalos 1, rézműves- segéd 1, fényképész 1	5	—	—	5
151. Rözsáhegy. (1 csoportban.)				
9. csoport: rézhámortulajdonos 1	1	—	—	1
152. Rozsnyó. (1 csoportban.)				
11. csoport: ügyvéd 1	1	—	—	1
153. Ruma. (1 csoportban.)				
6. csoport: festő 1	1	—	—	1
154. Sarkad. (1 csoportban.)				
7. csoport: jogász 1	1	—	—	1
155. S.-A.-Ujhely. (1 csoportban.)				
5. csoport: orvos 1	1	—	—	1
156. Segesvár. (8 csoportban.)				
1. csoport: bognár 2				2
4. csoport: gyáros 2, sütő 1, méhsörkésztő 1 .				4
5. csoport: gyáros 1				1
6. csoport: szabó 2, szűcs 2, köteles 2, kala- pos 1, takács 8, divatárusnő 1				16

	Férfi	Nő	Testü- let	Ösze- sen
7. csoport: asztalos 2, kereskedő 1				3
8. csoport: lakatos 3, gyapjufésű-készítő 1 . .				3
9. csoport: rézműves 2				2
10. csoport: szijgyártó 1				1
vagyis:				
asztalos 2, kereskedő 1, lakatos 3, gyapjufésű- készítő 1, bodnár 2, gyáros 3, rézműves 2, szijgyártó 1, méhsörkésztő 1, sütő 1, szabó 2, szűcs 2, köteles 2, kalapos 1, takács 8, dívatárusnő 1	32	1	—	33
157. Sepső. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
158. Soborsin. (1 csoportban.)				
2. csoport: bányász 1	1	—	—	1
159. Somorja. (1 csoportban.)				
7. csoport: tanműhely 1	—	—	1	1
160. Sopron. (9 csoportban.)				
4. csoport: gyáros 2				2
6. csoport: pokróckészítő 1, posztó-készítő 1, szabó 1, gombkötő 1, cipész 3				7
7. csoport: női munka 1, illatszerész 1, szappa- nos 1, mázoló 1, asztalos 1				5
8. csoport: lakatos 1, gyáros 2				3
9. csoport: bádógos 1, rézműves 1, gyáros 1, látszerész 1				4
10. csoport: nyerges 1				1
11. csoport: esztergályos 1, üvegfestő 1, nyom- dász 1, könyvkötő 2, fényképész 3				8
12. csoport: tanodaigazgató 1				1
13. csoport: gyáros 2				2
vagyis:				
cipész 3, gombkötő 1, szabó 1, posztó-készítő 1, pokróckészítő 1, gyáros 7, látszerész 1,				

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
rézműves 1, bádigos 1, lakatos 1, aszta- los 1, mázoló 1, szappanos 1, illatszerész 1, női munka 1, nyerges 1, esztergályos 1, üvegfestő 1, nyomdász 1, könyvkötő 2, fényképész 3, tanodaigazgató 1	32	1	—	33
161. Sővényfalva. (3 csoportban.)				
3., 5. és 11. csoportban: gazda 3	3	—	—	3
162. Surány. (1 csoportban.)				
3. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
163. Szabadka. (6 csoportban.)				
5. csoport: bortermelő 1				2
6. csoport: szabó 3, szűcs 1, gombkötő 1				5
7. csoport: tanítónőképezde 1				1
11. csoport: gyógyszerész 1				1
13. csoport: gépész 1				1
16. csoport: birtokos 2				2
vagyis:				
tanítónőképezde 1, gyógyszerész 1, gépész 1, birtokos 3, bortermelő 1, szabó 3, szűcs 1, gombkötő 1	11	—	1	12
164. Szarvas. (3 csoportban és 1 gyűjteményes kiállításban.)				
8. csoport: kovács 1				1
10. csoport: gyáros 1				1
13. csoport: birtokos 1				1
Gyűjt. kiállítás: tanár 1				1
vagyis:				
birtokos 1, tanár 1, gyáros 1, kovács 1	4	—	—	4
165. Szatmár. (2 csoportban.)				
6. csoport: szűcs 1				1
7. csoport: szíjgyártó 1, női munka 1				2
vagyis:				
szűcs 1, szíjgyártó 1, női munka 1	2	1	—	3

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
166. Szatmár-Németi. (1 csoportban.)				
7-ik csoport: női munka 1	—	1	—	1
167. Szász-Kézd. (1 csoportban.)				
7. csoport: asztalos 1	1	—	—	1
168. Szász-Régen. (1 csoportban.)				
10. csoport: timár 1	1	—	—	1
169. Szeged. (16 csoportban és 2 gyűjteményes kiállításban.)				
1. csoport: bodnár 6, kereskedő 3, birtokos 1, zsindegykészítő 2				12
2. csoport: fazekas 10, kályhakészítő 1, szobrász 1, cserépkészítő 1, bányász 1, gyáros 2, porcellánfestő 1, társulat 1				18
3. csoport: ezredes 1, erdész 1, kereskedő 2, kertész 4, közjegyző 1, főispán 1, gazda 1, szappanos 1, ügyvéd 2				14
4. csoport: sütő 4, hentes 1, kereskedő 5, mézszáros 1, árpakásakészítő 1, bábsütő 2, gazda 1, juhásznő 1, gazdasszony 2, malomtulajdonos 1, gyáros 7				26
5. csoport: társaság 1, birtokosné 1, ügyvéd 2, vendéglős 2, gyáros 4, kereskedő 2				12
6. csoport: szűcs 8, társulat 2, szabó 17, cipészsegéd 1, cipész 28, gyáros 1, divatárusnő 1, festő 3, gombkötő 1, fehérneműek készítője 2, szűrszabó 2, papucskészítő 1, kalapos 3, hálókészítő 1, takács 2, harisnyakötő 3, szítás 3, kereskedő 5				82
7. csoport: díszműves 1, kárpitos 4, szítás 1, szűcs 1, kereskedő 3, képfaragó 1, szappanos 3, hivatalnok 1, tanuló 1, gyáros 1, magánzó 2, asztalos 15, paplanos 2, esztergályos 3, paprikakészítő 1, női munka 32, nőképezde 1				73

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
8. csoport: kőfaragó 1, gyáros 2, késes 2, tár- sulat 1, kereskedő 1, lakatos 10				17
9. csoport: aranyműves 1, rézműves 1, éksze- résztész 5, kereskedő 1, gyáros 2				10
10. csoport: timár 6, fésűs 1, kereskedő 1				8
11. csoport: esztergályos 2, mészáros 1, építész 2, zeneszerkészítő 1, tanár 2, tanítónő 1, fes- tésztész 1, órás 3, szobafestő 1, gazdasszony 1, kereskedő 2, magánzó 1, gyáros 2, műked- velő 1, tajtpipametsző 1, címfestő 1, hur- készítő 1, főispán 1, nyomdász 3, fényké- pész 5, egylet 2				35
12. csoport: korcsmáros 1, gazda 1, kőműves 1, magánzó 3, asztalos 1, főjegyző 1, tanár 1, tanoda 2, egylet 1, kereskedő 1				13
13. csoport: taligakészítő 1, bognár 1, gyáros 1, malomépítő 1, hajótulajdonos 1, nyerges 1, szerkovács 1, rostakészítő 1, vasöntő 1, ko- vács 5, kaptafavágó 2				16
14. és 15. csoport: vízműfelügyelő 1, hajóépítő 1				2
16. csoport: gazda 4, földműves 1, birtokos 4				9
A „szegedi nőegyletek” gyűjteményes kiállításá- ban 97				97
A „szegedi iskolaszék” gyűjteményes kiállításá- ban 40				40
vagyis:				
takács 2, harisnyakötő 3, szítás 2, diszműves 1, kárpitós 4, képfaragó 1, hivatalnok 1, ta- nuló 1, magánzó 6, asztalos 16, paplanos 2, esztergályos 5, papucskészítő 1, női munka 172, kőfaragó 1, lakatos 10, aranyműves 1, rézműves 1, ékszerész 5, timár 6, fésűs 1, építész 1, zeneszerkészítő 1, kovács 5, kap- tafavágó 2, vízműfelügyelő 1, hajóépítő 1, földműves 1, bodnár 6, kereskedő 26, bir- tokos 6, zsindelykészítő 2, fazekas 10, kály-				

	Férfi	Nő	Testület	Összesen
<p>hakészítő 1, szobrász 1, cserépkészítő 1, bányász 1, gyáros 22, porcellánfestő 1, ezredes 1, erdész 1, kertész 4, kir. közjegyző 1. főispán 1 (2 csoportban), gazda 7, szappanos 4, ügyvéd 4, tanár 3, tanítónő 1, festész 1, órás 3, szobafestő 1, műkedvelő 1, tajtpipametsző 1, cimfestő 1, bűrkészítő 1, nyomdász 3, fényképész 5, koresmáros 1, kőműves 1, főjegyző 1, taligakészítő 1, bogárnár 1, malomépitő 1, hajótulajdonos 1, nyerges 1, szerkovács 1, rostakészítő 1, vasöntő 1, sütő 4, hentes 1, mészáros 2, árpakásakészítő 1, bábsütő 2, juhásznő 1, gazdasszony 3, malomtulajdonos 1, társulat 11, vendéglős 2, szűcs 9, szabó 17, cipészsegéd 1, cipész 28, divatárusnő 1, festő 3, gombkötő 1, fehérnéműek készítője 2, szűrszabó 2, paprikakészítő 1, kalapos 3, hálókészítő 1</p>	290	183	11	484
170. Szegszárd. (6 csoportban.)				
3. csoport: bérlő 1				1
5. csoport: kereskedő 2, birtokos 1, bortermelő 1				4
6. csoport: selyemtenyésző 1, kalapos 1, szabó 2				4
7. csoport: asztalos 2				2
9. csoport: bádgos 1, rézüöntő 1				2
11. csoport: esztergályos 1				1
vagyis:				
asztalos 2, bádgos 1, rézüöntő 1, esztergályos 1, bérlő 1, kereskedő 2, birtokos 1, bortermelő 1, selyemtenyésző 1, kalapos 1, szabó 2	14	—	—	14
171. Szegvár. (1 csoportban.)				
16. csoport: gazda 1	1	—	—	1
172. Szentés. (9 csoportban.)				
1. csoport: kereskedő 1				

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
2. csoport: téglamester 1, gyáros 1				2
3. csoport: földmives 1				1
6. csoport: kalapos 2, cipész 2				4
7. csoport: asztalos 1, szappanos 1, szappanos- inas 1, női munka 6				9
8. csoport: lakatossegéd 1				1
9. csoport: rézműves 1				1
11. csoport: fényképész 1, esztergályos 1				2
16. csoport: földmives 2				2
vagyis:				
asztalos 1, szappanos 1, szappanosinas 1, női munka 6, lakatossegéd 1, rézműves 1, fény- képész 1, esztergályos 1, földmives 3, ke- reskedő 1, téglamester 1, gyáros 1, kala- pos 2, cipész 2	22	1	—	23
173. Szent-K. Szabadi. (1 csoportban.)				
11. csoport: magánzó 1	1	—	—	1
174. Sz.-Gotthárd. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
175. Szentkeresztbánya. (1 csoportban.)				
2. csoport: bányász 1	1	—	—	1
176. Szerém. (1 csoportban.)				
5. csoport: társaság 1	—	—	1	1
177. Székesfehérvár. (4 csoportban.)				
5. csoport: bortermelő 1				1
6. csoport: gyáros 2				2
7. csoport: gyáros 1				1
8. csoport: lakatos 1				1
vagyis:				
gyáros 3, lakatos 1, bortermelő 1	5	—	—	5
178. Szinyérváralja. (1 csoportban.)				
5. csoport: gyógyszerész 1	1	—	—	1

179. **Sziszek.** (1 gyűjteményes kiállításban.)
Gyűjt. kiállítás: női munka 1

180. **Szombathely.** (4 csoportban.)

6. csoport: cipész 1 1
7. csoport: asztalos 1 1
11. csoport: tanár 1, nyomdász 1, fényképész 1 3
13. csoport: gyáros 1 1
vagyis:
cipész 1, fényképész 1, nyomdász 1, tanár 1,
asztalos 1, gyáros 1 6

181. **Tata.** (1 csoportban.)

6. csoport: cipész 1, gyáros 1 2

182. **Tállya.** (2 csoportban.)

5. csoport: bortermelő 1 1
8. csoport: kovács 1 1
vagyis:
bortermelő 1, kovács 1 2

183. **Temesvár.** (9 csoportban.)

1. csoport: gyáros 1 1
3. csoport: kertész 3 3
4. csoport: malom 1, egylet 1 2
7. csoport: kereskedő 1, magánzó 1 2
8. csoport: késes 1 1
9. csoport: harangöntő 1 1
10. csoport: nyerges 1 1
11. csoport: nyomda 1, nyomdász 1, festész 1,
címfestő 1 4
13. csoport: malomépitő 1 1
vagyis:
kereskedő 1, magánzó 1, késes 1, harangöntő 1,
nyerges 1, nyomda 1, nyomdász 1, festész 1,
címfestő 1, malomépitő 1, gyáros 1, ker-
tész 3, malom 1, egylet 1 13

Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
—	1	—	1
6	—	—	6
2	—	—	2
2	—	—	2
13	—	3	16

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
184. Tiszafüred. (1 csoportban.)				
13. csoport: tanár 1	1	—	—	1
185. T.-Szákos. (1 csoportban.)				
3. csoport: gazda 1	1	—	—	1
186. Tokaj. (2 csoportban.)				
3. csoport: birtokos 1				1
5. csoport: birtokos 3, bortermelő 2				5
vagyis:				
birtokos 4, bortermelő 2	5	1	—	6
187. Tompa. (1 csoportban.)				
16. csoport: gazda 1	1	—	—	1
188. Topolya. (2 csoportban.)				
6. csoport: cipész 1				1
13. csoport: bognár 1				1
vagyis:				
cipész 1, bognár 1	2	—	—	2
189. Torda. (2 csoportban.)				
2. csoport: kereskedő 1				1
5. csoport: honvédszázados 1, egylet 1, gyógy- szerész 1, kereskedő 1, gyárvezető 1, tiszt- viselő 1				6
vagyis:				
kereskedő 2, honvédszázados 1, egylet 1, gyógy- szerész 1, gyárvezető 1, tisztviselő 1	6	—	1	7
190. Tószeg. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
191. Török-Becse. (2 csoportban.)				
3. csoport: birtokos 1				1
7. csoport: női munka 1				1
vagyis:				
női munka 1, birtokos 1	1	1	—	2

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
192. Török-Kanizsa. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
193. Török-Sz.-Miklós. (1 csoportban.)				
7. csoport: mérnök 1	1	—	—	1
194. Tura. (2 csoportban.)				
7. csoport: asztalos 1				1
11. csoport: kertész 1				1
vagyis:				
asztalos 1, kertész 1	2	—	—	2
195. Uj-Arad. (1 csoportban.)				
5. csoport: bortermelő 1	1	—	—	1
196. Uj-Kigyós. (1 gyűjteményes kiállításban.)				
Gyűjt. kiállítás: kovács 1, hivatalnok 1	2	—	—	2
197. Ujpest. (1 csoportban.)				
4. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
198. Ujszeged. (1 csoportban.)				
1. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
199. Ujverbász. (1 csoportban.)				
10. csoport: szijgyártó 1	1	—	—	1
200. Ujvidék. (7 csoportban.)				
4. csoport: malom 1, malomtulajdonos 1, gyáros 1				3
5. csoport: kereskedő 2, gyáros 2				4
7. csoport: esztergályos 1, asztalos 1, női munka 2				4
8. csoport: lakatos 1				1
9. csoport: bádgos 2				2
11. csoport: tanár 1, fényképész 1, kereskedő 1,				
órás 1, esztergályos 1, nyomdász 1				6
13. csoport: lakatos 1, gyáros 1				3
vagyis:				
esztergályos 2, asztalos 1, női munka 2, laka-				
tos 2, bádgos 2, tanár 1, fényképész 1,				
kereskedő 3, órás 1, nyomdász 1, gyáros 4,				
malom 1, malomtulajdonos 1	19	2	1	22

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
201. Ungvár. (4 csoportban.)				
3. csoport: gazda 1				1
5. csoport: birtokos 1				1
12. csoport: magánzó 1				1
13. csoport: birtokos 1				1
vagyis:				
magánzó 1, birtokos 2, gazda 1	4	—	—	4
202. Urhida. (1 csoportban.)				
13. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
203. Uszod. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
204. Vágsellye. (1 csoportban.)				
3. csoport: vasúti ór 1	1	—	—	1
205. Vajszka. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
206. Varannó. (1 csoportban.)				
2. csoport: társulat 1	—	—	1	1
207. Vác. (3 csoportban.)				
5. csoport: bortermelő 1, gyáros 1				2
12. csoport: növelde 1, tanoda 1				2
13. csoport: gyáros 1				1
vagyis:				
növelde 1, tanoda 1, gyáros 2, bortermelő 1	3	—	2	5
208. Versec. (8 csoportban és 1 gyűjteményes kiállításban.)				
1. csoport: bodnár 1				1
3. csoport: méhészt 1				1
4. csoport: gazda 1, bortermelő 1, malomtulaj- donos 1, méhészt 1				4
5. csoport: bortermelő 41, egyet 1, ügynök 1. kereskedő 3, polgármester 1				47

	Férfi	Nő	Testü- let	Ösze- sen
7. csoport: asztalos 2, női munka 2				4
8. csoport: szerszámkovács 1				1
9. csoport: gyáros 2				2
11. csoport: fényképész 1, nyomdász 1				2
Gyűjt. kiállítás: női munka 1				1
vagyis:				
gazda 1, bortermelő 42, malomtulajdonos 1, mé- hész 2, polgármester 1, kereskedő 3, ügy- nök 1, egylet 1, bodnár 1, nyomdász 1, fényképész 1, gyáros 2, szerszámkovács 1, női munka 3, asztalos 2	58	4	1	63
209. Veszprém. (5 csoportban.)				
1. csoport: bodnár 1				1
5. csoport: bortermelő 1, bodnár 1				2
6. csoport: szőnyegkészítő 1, szűrposztókészítő 1, köteles 1, kereskedő 1, csapó 2				6
7. csoport: női munka 1				1
11. csoport: kőmives 1				1
vagyis:				
bodnár 2, bortermelő 1, kőmives 1, női munka 1, szőnyegkészítő 1, szűrposztókészítő 1, köte- les 1, kereskedő 1, csapó 2	10	1	—	11
210. Vésztő. (1 csoportban és 1 gyűjteményes kiállításban.)				
13. csoport: gépész 1				1
Gyűjt. kiállítás: gazda 1				1
vagyis:				
gépész 1, gazda 1	2	—	—	2
211. Villány. (1 csoportban.)				
5. csoport: bortermelő 1	1	—	—	1
212. Vinga. (1 csoportban.)				
4. csoport: méhész 1	1	—	—	1

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
213. Zay-Ugróc. (3 csoportban.)				
1. csoport: birtokos 1				1
2. csoport: gyáros 1				1
7. csoport: gyáros 1, tanműhely 1				2
vagyis:				
gyáros 2, birtokos 1, tanműhely 1	3	—	1	4
214. Zala-Egerszeg. (1 csoportban.)				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
215. Zenta. (5 csoportban.)				
6. csoport: szabó 1				1
7. csoport: birtokos 1, női munka 12				13
10. csoport: szijgyártó 2				2
11. csoport: fényképész 1, fogkészítő 1, könyv- kötő 1, mérnök 1				4
12. csoport: tanár 1				1
vagyis:				
birtokos 1, női munka 13, szijgyártó 2, fényké- pész 1, fogkészítő 1, könyvkötő 1, mér- nök 1, szabó 1, tanár 1	10	12	—	22
216. Zágráb. (1 csoportban.)				
5. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
217. Zirc. (1 csoportban.)				
7. csoport: gazda 1	1	—	—	1
218. Zlatnó. (1 csoportban.)				
2. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
219. Zombor. (4 csoportban és 1 gyűjteményes kiállításban.)				
2. csoport: kályhakészítő 1				1
5. csoport: birtokos 1				1
6. csoport: szabó 1				1
7. csoport: szappanos 1, női munka 1				2
Gyűjt. kiállítás: női munka 2				2

vagyis:
szappanos 1, női munka 3, kályhakészítő 1, birtokos 1, szabó 1

Férfi	Nő	Testület	Összesen
4	3	—	7
220. Zólyom. (2 csoportban.)			
8. csoport: társulat 1			1
9. csoport: társulat 1			1
vagyis:			
társulat 2	—	—	2
221. Zsáka. (2 csoportban.)			
3. csoport: tisztartó 1			1
5. csoport: birtokos 1			1
vagyis:			
tisztartó 1, birtokos 1	2	—	2
222. Zsobok. (1 csoportban.)			
2. csoport: gyár 1	—	—	1
223. Zsombolya. (4 csoportban.)			
3. csoport: birtokos 1			1
7. csoport: női munka 1, gyermekkert 1 . .			2
13. csoport: birtokos 1, kovács 1			2
16. csoport: birtokos 1			1
vagyis:			
birtokos 3, női munka 1, gyermekkert 1, kovács 1	4	1	6

PÓTEGYZÉKE

azon kiállítóknak, kik később jelentkezővén, a nyomtatásban megjelent „Név- és tárgymutató”-ban fölemlítve nincsenek.

CSOPORTOK SZERINT.

Első csoport:

Erdélyi (első) gőzfűrészmalom,
Csucsá.
Ilovai fegyház.

Összesen 2.

Második csoport:

Hlavács Kornél kőedénygyáros,
Murány.
Soboki N., Pécs.
Steinberger József malomkő-
gyáros, Muzsaly.

Összesen 3.

Harmadik csoport:

Árvai Péter, Halas.
Babud Istvánné, Halas.
Bédi Józsefné, Halas.
Békei Miksa gazda, Szeged.
Bikádi Demeter, Halas.
Borbély Sándorné, Halas.
Böhm Samu, Halas.
Budai Sándor, Halas.
Buza Kiss Lajos kertész, Kecskemét.

Csanak József gazda, B.-B.-
senyő.

Csernák Mátyás, Halas.

Egyedi Józsefné, Halas.

Felger Vitus gazda, Titel.

Ferencz Mártonné, Halas.

Fodor Mihály, Halas.

Friedrich Alajosné, Halas.

Füle Mihály, Halas.

Gusztos Ferenc, Halas.

Gyenizse Imre, Halas.

Gyenizse József, Halas.

Gyenizse Márton, Halas.

Haas János gazda, Filipova.

Hajdu László, Halas.

Haszler Sándor, Halas.

Jeges Sándor, Halas.

Karácsonyi János, Halas.

Keresztesi György bérlő, Rékás.

Kiss Lajos birtokos, Kecskemét.

Kluka Gábor gazda, Szeged.

Kovács Imre, Halas.

Marcsa Istvánné, Halas.

Mihálovics Péter birtokos, Fél-
egyháza.

Modog Sándor, Halas.
 Mokos József, Cegléd.
 Mucsi Józsefné, Halas.
 Mucsi Sándorné, Halas.
 Muraközi Imre birtokos, Kecskemét.

Nagy-Csűr községe.
 Nagy Cz. Jánosné, Halas.
 Nagy László, Halas.
 Nedeczki Géza birtokos, Csécsé.
 Nettendorf községe.
 Németh István birt., Orosháza.
 Ortutai Istvánné, Arad.
 Ökördi István, Halas.
 Pap R. Sándor, Halas.
 Paradeiszer Lajos birt., Arad.
 Pénzügyminisztérium (m. kir.).
 Péter örökösei, Halas.
 Rudics József b. birt., B.-Almás.
 Solya Ferenc, Halas.
 Stern Betti, Halas.
 Szalay Sándor, Halas.
 Szalay Sándorné, Halas.
 Szántay Imre, Halas.
 Szelindek községe.
 Szent-Erzsébet községe.
 Tary Mihály, Halas.
 Turnovszky Sándor gazda, Filipova.

Vatruba Péter, Halas.
 Váli István, Halas.
 Veres Judit, Halas.
 Viczei K. Imre, Halas.
 Vili Ferenc, Halas.
 Vilonya Sándor, Halas.

Viszmeg Imre, Halas.
 Vlaszék Sándor, Halas.
 Zseni Ferenc, Halas.
 Zseni Mór, Halas.

Összesen 69.

Negyedik csoport:

Brázay Kálmán magánzó, Budapest.
 Fleischer L. gazda, Kis-Disznód.
 Hattyasi Lőrinc sütő, Szeged.
 Lovászi D. Géza magánzó, Szeged.
 Turnovszky Sándor gazda, Filipova.

Összesen 5.

Ötödik csoport:

Bagi László birtokos, Kecskemét.
 Bessenyei Ferenc, Halas.
 Bikádi Benedek, Halas.
 Gaál István, Halas.
 Onosi Mátyás birt., Klopodia.
 Rochl N. gazda, Pankota.
 Szeller Józsefné, Halas.
 Szentpétery Andrásné, Halas.
 Valk József birt., Kecskemét.

Összesen 9.

Hatodik csoport:

Buchala János ifj. birt., Leibitz.
 Csolnoky Ant. cipész, B.-Gyula.
 Gyurkó Andrásné, B.-Csaba.
 Horváth Kálmán szítaszövő, Szeged.

Krausz M. szalmafonó, Kis-
Disznód.
Krippel A. divatárusnő, Bpest.
Landmann D. J. szabó, Pásztó.
Laudisz György pokróckészítő,
Szeged.
Schnell Pál cipész, Sopron.
Serényi Géza birtokos, Miskolc.
Összesen 10.

Hetedik csoport:

Achim Irma, B.-Csaba.
Angol kisasszonyok növeldeje,
Budapest.
Auspitz Róbertné, Budapest.
Baloghi Sománé, H.-M.-Vásár-
hely.
Barranovics Anna, B.-Csaba.
Cziffer Malvin, Szeged.
Eibel Emma, B.-Csaba.
Fejérvári Mariska, Szeged.
Fischer Emilia, B.-Csaba.
Fodor Elekné, Sz.-Ardó.
Goldmann Gizella, Szabadka.
Gregulov Athanázia, Bessenyő.
Grosz Kornélia, Szeged.
Gyurkovics István, Halas.
Haan Emma, B.-Csaba.
Haas Ármin szobafestő, Szeged.
Haehnel Antónia, Szeged.
Halasi gazdasági egyesület.
Hambalko István, Halas.
Horovicz K. és Lederer A.,
Szeged.
Izraelita leányárva-ház, Bpest.

Jamriská Erzsébet, Miskolc.
Kántor Vilmosné, Tokaj.
Kelemen Ida, Szeged.
Kelemen Istvánné, Szeged.
Kelemen Malvina, Szeged.
Kesjár Erzsé, B.-Csaba.
Kirschner Anna, Szeged.
Klein Eleonóra, Szeged.
Kocziszky Mari, Szeged.
Krizsenics János, Halas.
Lehóczky Istvánné, B.-Csaba.
Licska Irma, B.-Csaba.
Löw Rozália, Szeged.
Lux Ferenc magánzó, Bpest.
Maár Irén, Szeged.
Nagy-Czirók Jánosné, Halas.
Nagy Ibolyka, Szeged.
Novák Emma, Halas.
Oltványi Pál ifj., Szeged.
Ortlik Julia, Halas.
Pál Ferenc gazda, Szeged.
Petrovics L.-né, Mokrín.
Povolni Franciska, Szeged.
Preyszler Irén, Szeged.
Reiner Ilka, B.-Csaba.
Repsik István, Halas.
Reinitz Mária, Szeged.
Rózsa Karolina, Szeged.
Schlesinger Laura, Szeged.
Schütz Emilia, Szeged.
Schütz Julia, Szeged.
Siflis György, B.-Csaba.
Sperlyák János tanár, Szeged.
Stark Mariska, B.-Csaba.
Szecsei Ferenc, B.-Csaba.

Szegedi polgári leánytanoda.
Szegedi belvárosi elemi leány-
tanoda.

Szerényi Károlyné, Miskolc.
Szilvássy István, B.-Csaba.
Szombathy Teréz, Miskolc.
Taschler Margit, Szeged.
Török Irma, Szeged.
Wolsinger Karolina, Szeged.
Weisz Elli, Szeged.
Weisz Károlyné, Eszék.
Weisz Samuné, Szeged.
Winkler Teréz, Szeged.
Zabosfai tanoda (szegedi).
Zseni József, Halas.
Zsiros Mátyás, B.-Csaba.
Zsótér Mariska, Szeged.

Összesen 72.

Nyolcadik csoport:

Höcker testvérek gyárosok,
Budapest.
Schlick-féle vasöntöde, Bpest.

Összesen 2.

Kilencedik csoport:

Scholtz C. A. birt., Matzdorf.
Takács Antal vasuti hivatalnok,
Budapest.

Összesen 2.

Tizenegyedik csoport:

Bányai Károly vegyész, Ko-
lozsvár.
Dalmúházi és királyi várkerti
építő-bizottság, Budapest.

Falk Zsigm. nyomdaigazgató,
Budapest.

Halácsy Sándor mérnök, Bpest.
Huber Jenő, Győr.

Jakobovics József órás, Nagy-
várad.

Jurány Vilmos nyomdaigazgató,
Budapest.

Kobirszky Károly fényképész,
Sopron.

Körmöcbányai papirgyár.

Kőrösy József hivatalnok,
Budapest.

Ledvin Lipót képfaragó, Bpest.

Pedon Antal szobrász, Bpest.

Podmaniczky Frigyes báró, a
közmunkák tanácsának al-
elnöke, Budapest.

Szójka Gusztáv mérnök, Szeged.

Tölgyesy Arthur, Budapest.

Weisz G. A. birt., Késmárk.

Ybl Miklós építész, Budapest.

Összesen 17.

Tizenkettedik csoport:

Bierbauer Lipót tanár, Győr.

Hincz János, Brassó.

Mágocsi iskola.

Oláh-Szilágyi János tanító,
Szeged.

Szegedi polgári fiiskola.

Szegedi iparrajztanoda.

Szegvári népiskola.

Tompaháti iskola.

Török Gábor tanár, Debrecen.

Vánky József tanár, Szeged.
 Váry Gellért tanár, Vác.
 Vidéky János tanár, Budapest.
Összesen 12.

Tizenharmadik csoport:

Hocker testvérek gyárosok,
 Budapest.
 Kronauer Gyula molnár, Deb-
 recen.
 Mayer Vilmos, Debrecen.

Menyhárd István birtokos, Kis-
 telek.
 Wesenauer János gépész, Mező-
 hegyes.
Összesen 5.

Tizenhatodik csoport:

Furó Lajos, Halas.
 Horváth Kálmán birtokos, Sza-
 badka.
 Wild Antal, Szeged.
Összesen 3.

Városok és helységek:	Kiáll. száma:
Arad	2
Békés	1
B.-Almás	1
B.-Csaba	16
5 Bessenyő	2
B.-Gyula	1
Brassó	1
Budapest	22
Csécse	1
10 Csucs	1
Debrecen	3
Eszék	1
Félegyháza	1
Filipova	3
15 Győr	2
Halas	63
H.-M.-Vásárhely	1
Illava	1
Kecskemét	5
20 Késmárk	1
Kistelek	1

Városok és helységek:	Kiáll. száma:
Kloppodia	1
Kolozsvár	1
Körmöcbánya	1
25 Leibitz	1
Matzdorf	1
Mágocs	1
Mezőhegyes	1
Nagy-Csűr (Grossscheuern)	1
30 Kis-Disznód (Michels- berg)	2
Miskolc	4
Mokrin	1
Murány	1
Muzsaly	1
35 Nagyvárád	1
Nettendorf	1
Orosháza	1
Pankota	1
Pásztó	1
40 Pécs	1
Sopron	2

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Szabadka	2
Szeged	46
Szegvár	1
45 Szelindek (Stolzenburg)	1
Sz.-Ardó	1

Városok és helységek: Kiáll. száma:

Sz.-Erzsébet (Hamersdorf)	1
Titel	1
Tokaj	1
50 Tompahát	1
Vác	1

Összesen . 211

Polgári állás, ipari foglalkozás:

Bérlő	1
Birtokos	22
Cipész	2
Egylet	2
5 Építész	1
Divatárusné	1
Fegyház	1
Fényképész	1
Gazda	61
10 Gépész	1
Gyáros	5
Hivatalnok	3
Kertész	1
Község	4
15 Magánzó	4
Mérnök	3

Polgári állás, ipari foglalkozás:

Női munka	68
Nyomdaigazgató	2
Órás	1
20 Pokróckészítő	1
Pék	1
Pénzügyminiszterium	1
Szabó	1
Szobrász	1
25 Szobafestő	1
Képfaragó	1
Szalmafonó	1
Szitaszövő	1
Tanoda	10
30 Tanár	5
Társulat	2
Vegyész	1

Összesen . 211

RÉSZLETES KIMUTATÁS

a „Pótjegyzék“-ben foglalt kiállítókról.

	Férfi	Nő	Testü- let	Ösze- sen
1. Arad.				
3. csoport: birtokos 2	2	—	—	2
2. Békés.				
3. csoport: bérlő 1	1	—	—	1
3. B.-Almás.				
3. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
4. B.-Csaba.				
6. csoport: női munka 1				1
7. csoport: gazda 4, női munka 11				15
vagyis:				
gazda 4, női munka 12	4	12	—	16
5. Bessenyő.				
3. csoport: gazda 1				1
7. csoport: női munka 1				1
vagyis:				
gazda 1, női munka 1	1	1	—	2
6. B.-Gyula.				
6. csoport: cipész 1	1	—	—	1
7. Brassó.				
12. csoport: magánzó 1	1	—	—	1
8. Budapest.				
4. csoport: magánzó 1				1
3. csoport: m. kir. pénzügyminiszterium 1				1

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
6. csoport: divatárusné 1				1
7. csoport: magánzó 1, nővelde 1, árvaleány- ház 1, női munka 1				4
8. csoport: gyáros 1, vasöntődegyáros 1 . . .				2
9. csoport: hivatalnok 1				1
11. csoport: képfaragó 1, nyomdaigazgató 2, építész 1, mérnök 2, szobrász 1, építő- bizottság 1, hivatalnok 2				10
12. csoport: tanár 1				1
13. csoport: gyáros 1				1
vagyis:				
magánzó 2, miniszterium 1, divatárusnő 1, nő- velde 1, árvaleányház 1, női munka 1, gyáros 3, hivatalnok 3, képfaragó 1, nyomda- igazgató 2, építész 1, mérnök 2, szobrász 1, építő-bizottság 1, tanár 1	16	2	4	22
9. Csécse.				
3. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
10. Csucsá.				
1. csoport: gőzfűrészmalom 1	—	—	1	1
11. Debrecen.				
12. csoport: tanár 1				1
13. csoport: gazda 2				2
vagyis:				
tanár 1, gazda 2	3	—	—	3
12. Eszék.				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
13. Félégyháza.				
3. csoport: birtokos 1	1	—	1	1
14. Filípova.				
3. csoport: gazda 2				2
4. csoport: gazda 1				1

	Férfi	Nő	Testület	Összesen
vagyis:				
gazda 3	3	—	—	3
15. Győr.				
11. csoport: birtokos 1				1
12. csoport: birtokos 1				1
vagyis:				
birtokos 2.	2	—	—	2
16. Halas.				
3. csoport: női munka 13, gazda 35, egyesület 1				49
5. csoport: gazda 3, női munka 2				5
7. csoport: gazda 5, női munka 3				8
16. csoport: gazda 1				1
vagyis:				
gazda 44, női munka 18, egyesület 1	44	18	1	63
17. Ilava.				
1. csoport: fegyház 1	—	—	1	1
18. H.-M.-Vásárhely.				
9. csoport: női munka 1	—	1	—	1
19. Kecskemét.				
3. csoport: kertész 1, birtokos 2				3
5. csoport: birtokos 2				2
vagyis:				
birtokos 4, kertész 1	5	—	—	5
20. Késmárk.				
11. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
21. Kis-Disznód.				
4. csoport: gazda 1				1
6. csoport: szalmafonó 1				1
vagyis:				
gazda 1, szalmafonó 1	2	—	—	2

	Férfi	Nő	Testü- let	Ösze- sen
22. Kistelek.				
13. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
23. Klopodia.				
5. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
24. Kolozsvár.				
11. csoport: vegyész 1	1	—	—	1
25. Körmöcbánya.				
11. csoport: gyár 1	—	—	1	1
26. Leibitz.				
6. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
27. Matzdorf.				
9. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
28. Mezőhegyes.				
13. csoport: gépész 1	1	—	—	1
29. Mágocs.				
12. csoport: iskola 1	—	—	1	1
30. Miskolc.				
6. csoport: birtokos 1				1
7. csoport: női munka 3				3
vagyis:				
birtokos 1, női munka 3	1	3	—	4
31. Mokrín.				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
32. Murány.				
2. csoport: gyáros 1	1	—	—	1
33. Muzsaly.				
2. csoport: gyáros 1	1	—	—	1

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
34. Nagy-Csűr.				
3. csoport: község 1	—	—	1	1
35. Nagyvárad.				
11. csoport: órás 1	1	—	—	1
36. Nettendorf.				
3. csoport: község 1	—	—	1	1
37. Orosháza.				
3. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
38. Pankota.				
5. csoport: női munka 1	—	1	—	1
39. Pásztó.				
6. csoport: szabó 1	1	—	—	1
40. Pécs.				
2. csoport: birtokos 1	1	—	—	1
41. Sopron.				
6. csoport: cipész 1				1
11. csoport: fényképész 1				1
vagyis:				
cipész 1, fényképész 1	2	—	—	2
42. Szabadka.				
7. csoport: női munka 1				1
16. csoport: birtokos 1				1
vagyis:				
női munka 1, birtokos 1	1	1	—	2
43. Szeged.				
3. csoport: gazda 2				2
4. csoport: magánzó 1, sütő 1				2
6. csoport: pokróckészítő 1, szitaszövő 1				2
7. csoport: tanár 1, gazda 3, tanoda 3, szoba- festő 1, női munka 26				34

	Férfi	Nő	Testü- let	Össze- sen
11. csoport: mérnök 1				1
12. csoport: tanár 1, birtokos 1, tanoda 2 . .				4
16. csoport: birtokos 1				1
vagyis:				
gazda 5, magánzó 1, sütő 1, pokróckészítő 1, szitaszövő 1, tanár 2, tanoda 5, szobafestő 1, női munka 26, mérnök 1, birtokos 2 . .	15	26	5	46
44. Szegvár.				
12. csoport: iskola 1	—	—	1	1
45. Szelindek.				
3. csoport: község 1	—	—	1	1
46. Sz.-Ardó.				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
47. Sz.-Erzsébet.				
3. csoport: község 1	—	—	1	1
48. Titel.				
3. csoport: gazda 1	1	—	—	1
49. Tokaj.				
7. csoport: női munka 1	—	1	—	1
50. Tompahát.				
12. csoport: iskola 1	—	—	1	1
51. Vác.				
12. csoport: tanár 1	1	—	—	1

ZÁRSZÁMOK.

I. csoport	35	pótjegyzék	2
II. „	74	„	3
III. „	73	„	69
IV. „	93	„	5
V. „	179	„	9
VI. „	294	„	10
VII. „	284	„	72
VIII. „	77	„	2
IX. „	59	„	2
X. „	48	„	—
XI. „	216	„	17
XII. „	55	„	12
XIII. „	106	„	5
XIV, XV. „	7	„	—
XVI. „	34	„	3

Összesen 1634

Összesen 211

1634

211

Gyűjteményes kiállító . . 382

Főszám . **2227** kiállító.

ROVATOS KIMUTATÁS

AZON VÁROSOKRÓL ÉS HELYSÉGEKRŐL,

MELYEKBŐL A KIÁLLITÓK RÉSZTVETTEK.

[illegible]

Varos, helység	XIV és XV														Gyűjt. és kiállítás	Összesen
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV és XV		
Kis-Geresd													1			1
Kispest			1										1			1
Kisszállás				1	1								1			3
Kistelek							1						3			4
Klópodia					2										1	2
Kocsorhat																1
Kolozsvár	1	2	1	2	1	7		1		1	4	1	1			22
Komárom		1		1			1				3					3
Körmöcbánya		1														4
Kőrös-Nagyrév								1								1
Kőszeg																1
Kunfélegyháza		2					1				1				1	4
Kula																1
Lándor					1											1
Leibitz						1										1
Lekehalma			1													1
Losonc			1				1									2
Lőcse						2				1						3
Lugos				1	1											2
Makó				1	1	1	2			2		1			2	10
Marosvásárhely					1	1										2
Mármaros-Sziget																1
Martonvásár															1	1
Matzdorf									1	1						2
Mágoos				1				1				1				4

[illegible]

Varos, helység	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV és XV	Gyűjt. kiállítás	Összesen
Pápa		2				1										2
Páztó																1
Pázmánd			1													1
Pusztai-K.-Szénás																1
Pusztai-Lajos			1													1
Pusztai-Sz.-Tornya																1
Pécs	2	3			2	1	1			1	3				2	2
Pétevárad					1				1							13
Pilis							1									2
Pozsony				2	1		1				2					1
Prakfalu								1								1
Rákospalota																1
Resicabánya				1												1
Rékás								1								1
Rimaszombat		1				1	2				1					5
Rózsahely									1							1
Rozsnyó											1					1
Ruma						1										1
Sarkad							1									1
S.-A.-Ujhely					1											1
Segesvár	2			4	1	16	3	4	2	1						33
Sepsi							1									1
Soborsin		1														1
Somorja																1
Sopron				2		8	5	3	4	1	9	1	2			35

Varos, helység	XIV és XV														Gyűjtés	Összesen
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV és XV		
Vercs	1		1	4	17		4	1	2		2				1	63
Varanó		1														1
Vác					2								3			6
Veszprém	1				2	6	1				1		1			11
Vesző													1			2
Villány					1										1	1
Vinga				1												1
Zay-Ugróc	1	1					2									4
Zalaegerszeg							1									1
Zenta						1	13			2	4	1				21
Zágráb					1											1
Zirc							1									1
Zlatnó		1														1
Zombor		1			1	1	2									7
Zólyom								1	1							2
Zsáka			1		1											2
Zsobok		1														1
Zsomolya			1				2						2		1	6

Összesen 2227 kiállítás.

ROVATOS KIMUTATÁS

A KIÁLLÍTÓKRÓL,

POLGÁRI ÁLLÁS ÉS IPARI FOGLALKOZÁS SZERINT.

Varos, helység	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV és XV	Gyűjt. kiállít. tás	Pót- jegy- zők	Össze- sen
Apát									5						1		1
Aranyműves																	5
Aranyozó							2				1						3
Asztalos	1					44				2	2	1			6		55
Ács											2				1		3
Állatorvos								1							2		3
Árpakáskészítő . . .				1													1
Bábsütő				4													4
Bádogos									13						2		15
Bányász		5															5
Bérlő	1															1	3
Birtokos	3	2	20			20	1						3		61	22	155
Bodnár	13				2		1				1						17
Bognár	1						2				1		10				14
Bortermelő				1	62												63
Bőröndös										5							5
Csapó						3											3
Cserépkészítő		1															1
Cím- és címerfestő . .											5						5
Cipész						78									10	2	90
Cukrász				6											1		7
Díszműves		1					1				1						4
Divatárusnő						3										1	4
Dobozkészítő											1						1
Erdész			1														1

Varos, helység	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV és XV	XVI Gyűjt. kiáll- tás	Pó- jegy- zék	Össze- sen
Esztergályos							6		16						1		23
Ékszerész								5			5					1	5
Építész																	6
Ércfényező							1	1									1
Faldiszító																	1
Fametsző											1						1
Fazekas		14													2		16
Fehérneműek készítője					1												1
Festész						1				2							2
Festő						9	1										10
Fémműves								2									2
Fényképész										28	1					1	30
Fényképező										1							1
Fénymázkészítő									2								2
Fésűs																	4
Fodrász						3									1		1
Fogkészítő											1						10
Földmives			3												5		132
Gazda és gazdaszenny	1		16	7	8		1			4	1	1		2	25	61	2
Gazdasági tiszt			1		1												1
Gáz- és vízvezetési ké- szülékek készítője . .		1													1		13
Gépész								1				10			1		3
Gombkötő						3											1
Gyapjufésűkészítő . . .								1									1
Gyári hivatalnok . . .					1					2							3

Varos, helység	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV és XV	Gyűjt. XVI kiállítás	Pót-jegyzék	Összesen
Gyáros	5	23		29	23	19	10	14	9	7	23		39	5	1	5	212
Gyermekkert							1										1
Gyógyszerész					2						6				2		10
Gyümölcsész												1					1
Hajóépítő														1			1
Hajótulajdonos													1				1
Harangöntő									4								1
Harisnyakötő						5											4
Hálókészítő						1											5
Hentes				1													1
Hivatalnok			2	1	2		3				3	4			6	3	24
Húrkészítő											1						1
Illatszerész						13	1										1
Kalapos																	13
Kalapfűlszerelési anyagok készítői						2											2
Kaptafavágó													2				2
Kardműves								1									1
Katona			1		1												2
Kályhakészítő																	4
Kántor							1										1
Kárpitos							7										7
Kefekötő															1		3
Kereskedő	6	3	5	7	26	16	7	3	1	2	8	2	3		4		93
Keresk. ügynök				4													4

Varos, helység	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV és XV	XVI	Gyűjt. kiállítás	Pótl. jegyzék	Összesen
Kertész			10													3	1	17
Keztyűs						2	1				2							2
Képfaragó							2									1	1	3
Kéregválogó																1		1
Késés								6										6
Kir. biró					1													1
Kolostor					1													1
Kocsikészítő													1					1
Kordovánnyos									1									1
Kosárfűtő						3												4
Kovács								5								1	3	21
Kőfaragó		4						1					13					5
Kőműves										3	1					1		5
Kőnyvkiadó és könyvkereskedő												4						4
Kőnyvkötő										12								12
Kőmetsző										1	1							1
Kőrajzmetsző																		1
Kőtelep						9										1		10
Kötőmunkák készítője						1												1
Közjegyző			1															1
Lakatos								35										42
Lapszerkesztő			1								1		4			3		1
Látszerész									1		1							2

Város, helység	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV és XV	XVI	Gyűjt. kiállítá- s	Pót- jegy- zék	Össze- sen
Magánzó							3				5	6					4	18
Malom							1						2					1
Malomépítő																		2
Malomigazgató					1													1
Malomtulajdonos				5														5
Mázoló							2											2
Méhész			3	4														7
Méhsörkészítő				1														1
Mérlegkészítő													1					1
Mérnök			1	1			1				2	1				2	3	11
Mészáros				1							2	1						4
M. kir. minisztérium												1			1			4
Molnár																2		2
Műfaragó											1							1
Műkedvelő											2							2
Művirágcsináló											1							1
Női divatárak készi- tője						1												1
Női munka és házi ipari cikkek							146			3			2			192	68	406
Nyerges										3						1		6
Nyereg- és szíjgyártó										3								3
Nyomdavezető											1						2	3
Nyomdász											16					1		17
Orgonakészítő											2							2

[illegible]

Város, helység	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV és XV	XVI	Gyűjt. kiállít- ás	Pót- jegy- zék	Össze- sen
Serfőzde					1													1
Sósborneszkészítő .					1													1
Sütő				6												1	1	8
Szabó						47										4	1	52
Szalmafő																	1	1
Szappanos			2				8									1		11
Szegkovács								1										1
Szerkovács								1					2					3
Szerszámműves . . .										12			2					2
Szifgyártó							1									2		15
Szítás						4	1				1					1	1	7
Szobafestő											3						1	2
Szobrász		1																5
Szücs						25	1									2		28
Szűrszabó						5												5
Tajtpipametsző . . .						18					1							1
Takács													1			1		19
Taligakészítő													1					1
Tanár				6			8				8	9	1			5	5	42
Tanműhely							4											4
Tanoda							5	2			1	13				2	10	33
Tanodaigazgató . . .					1													3
Tanszerkészítő																		1
Tanuló							2											2
Társulat, egyll., község	2	6	3	12	10	2	2	3	1		11	1	3			11	10	77

Varos, helység	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV és XV	Örök- ít. kiáll- tás	Pót- jegy- zék	Össze- sen
Távirtdai készülékek készítője											2						2
Téglamester		3								12					1		4
Timár															1		13
Tollkészítő					3		1				1	2			2		1
Úgyvéd			2								1						11
Üvegfestő											1						1
Üvegkészítő		1															1
Üveges		1															1
Vasöntő												1					1
Vendéglős					2												3
Vegyesz											1					1	2
Vésnök											1						3
Vízmeifelügyelő . .														1			3
Zeneműkiadó											1						1
Zeneszerkészítő . .											3						3
Zongorakészítő . . .											1						1
Zsindelykészítő . . .	2																2

Összesen 2227 kiállítás.

BIRÁLATI STATISZTIKA.

A KÜLÖNFÉLE IPARÁGAK SZAKMÁI SZERINT OSZTÁLYOZTA:

GELLÉRI MÓR,

a bíráló-biz. jegyzője.

I. CSOPORT.

FAIPAR.

1. Deszka-, zsindely-, fakészítmények.

a) Érdemérem.

Ifj. Pálmay István Szeged: jeles zsindely- és deszkakészítményeiért.
Milkó Vilmos és fia Szeged: nagyban gyártott deszkák- és zsindelyekért.

Löwy Sámuel és társa Uj-Szeged: nagyban gyártott deszkák- és faneműekért.

Gazdasági egyesület Nagyszeben: jeles fakészítményekért.

Zopori Tóth Jenő Csucsá: jeles fűrészgyári készítményekért.

Károlyi György gróf uradalmi Mátra és Nagykároly: nagyban termelt és gyártott, haladást tanúsító verseny- és kiválólag kivitelképes erdőtermények és nehezebb faipari készítményekért.

Zay Albert gróf Zay-Ugróc: versenyképes és nagyban gyártott faszögeiért.

b) Emlékérem.

Löw Salamon Nagyváradi: a bérlete alatt levő nagyváradi fegyház különféle fakészítményeiért.

Csányi Pál Szeged: zsindely- és deszkakészítményeiért.

Nagypál Gáspár Szeged: zsindelykészítményekért.

Első erdélyi gőzfűrészmalom Csucsá: deszkagyártmányaiért.

Illavai fegyház Illava: különféle rabmunkákért.

2. Fournirkészítmények.

Érdemérem.

Gotthilf Ferenc Temesvár: versenyképesournirjaiért.

Frankl Bernát Budapest: versenyképesournirgyártmányaiért.

3. Talajkocka-gyártmányok.

a) *Érdemérem.*

Engel Adolf Pécs: versenyképes padlókockáiért.

Pintér József Pécs: izléses és versenyképes padlókockáiért.

Copony Márton Brassó: izléses és versenyképes padlókockáiért.

b) *Emlékérem.*

Molnár Benedek Kolozsvár: padlókockáiért.

4. Kádáripár és kádárszerszámok.

a) *Érdemérem.*

Walser Ferenc fia Bpest: izléses és versenyképes kádármunkákért.

Benkő István Veszprém: haladást tanúsító kádármunkákért és javított bortisztító gépeért.

Magyar faipar-részvénytársulat Budapest: nagyban gyártott verseny- és kivitelképes kádármunkákért és padlókocka-gyártmányokért.

Rainer Ferenc Szeged: haladást és műizlést tanúsító versenyképes kádármunkákért.

Mayer Vencel Szeged: műizlést tanúsító kádármunkákért.

Kiss János Szeged: műizlést tanúsító kádármunkákért.

Nyilassy Kálmán Szeged: versenyképes kádármunkákért.

Pataky Imre Szeged: jó kádármunkákért.

Kain József Szeged: jó kádármunkákért.

Winkle Adolf Budapest: jeles kádármunkákért.

Österreicher János Budapest: versenyképes kádárszerszámokért.

Végh József Kecskemét: műizléssel készített kádárszerszámokért.

b) *Emlékérem.*

Cseh Sándor Beregszász: kádármunkákért.

Kiss László Segesvár: kádármunkákért.

Baumgartner Dániel Segesvár: kádármunkákért.

Pannovitz Fülöp Budapest: kádármunkákért.

5. Vegyes faipar.

Emlékérem.

Vőneky Pál Szeged: sajátkészítésű talicskáiért.

Géhl Máttyás Csatád: sajátkészítésű favellákért.

II. CSOPORT.

BÁNYA-, AGYAG-, ÜVEG-, GYURMAIPAR.

1. Bányatermelvények.

a) Érdemérem.

Első dunagőzhajózási társulat kőszénbányája Pécs: kitűnő kőszén-termelvényének nagyban előállítása- és versenyképességeért.

Berzenkovics Győző Kőrös-Nagyrév: jó sajátágu tűzhatlan agyag-készítményekért.

Kelendorfer József Budapest: jóminőségű száraz- és vizimalom-köveiért.

Geittner és Rausch Budapest: kitűnő, jeles és versenyképes malomkő-gyártmányaikért.

Velicska Lajos Bábolna: jeles kockaköveiért.

Zsoboki márványbánya Kolozsvár: műizléssel kiállított versenyképes márványkészítményekért.

Hrobony Adolf Szt-Keresztbánya (Oláhfalú): jeles ércfestékeiért.

Nagy Gusztáv Nagyvárád: kitűnő minőségű kőszénért.

Steinberger József Muzsaly: jeles száraz- és vizimalom-kövekért.

Bauernfeind Nándor Budapest: jeles kőbányatermelvényeiért.

Schwarz Ármin Arad: versenyképes gipszgyártmányokért.

b) Emlékérem.

Eibeschitz Lipót Szeged: kőbányatermékeiért.

Minich Paulus és Hoffmann Budapest: kőszéntermelvényeikért.

Gombos László Torda: alabástromkövekért.

Komaróci higanybánya-társulat Varannó: higanytermelvényekért.

2. Cement és aszfalt.

Érdemérem.

Csik József Beocsin: versenyképes és haladást tanusító kitűnő cementtermelvényekért.

Benczur cementgyára Mogyoróska: kitűnő és versenyképes cement- és téglagyártmányaiért.

Scoffo Pietro és társai Beocsin: versenyképes és haladást tanusító cementgyártmányaiért.

Felsődunai aszfalt-telep igazgatósága Budapest: jótulajdonságu készítményekért.

3. Kőfaragó-munkák.

a) Érdemérem.

Fertőy Imre Révkomárom: szép márványmunkái-, kitűnő trachyt- és mészköveiért.

Seénger Béla Budapest: műizléssel kivitt versenyképes kőfaragványaiért.

Kiss Mór és társa Arad: izlées kőfaragó-munkákért.

Özv. Fischer Jánosné Szeged: műizléssel kiállított kővésműveiért.

b) Emlékérem.

Kasztner Károly Szeged: kőfaragványaiért.

4. Kályhaipar.

a) Érdemérem.

Stöckl Antal Budapest: szép kiállítású kályháiaiért.

Martinovics János Zombor: jó kályháiaiért.

Sonnenfeld János Nagyvárad: versenyképes kályháiaiért.

b) Emlékérem.

Jánosházy János Miskolc: kályháiaiért.

5. Kőedény- és gyurmaipar.

a) *Érdemérem.*

Zsolnay Vilmos Pécs: jó ízlést, haladást és versenyképességet tanúsító edényeiért.

Fischer J. Budapest: újítást és haladást tanúsító kőedénygyártmányaiért.

Herendi porcellángyár Herend: kitűnő és műízléssel alkotott díszes porcellánkészítményeiért.

Ivánkovich Károly Szeged: új iparágként meghonosított porcellánfestészeteért.

Hüttl Tivadar Budapest: jóízléssel készült versenyképes porcellánfestményeiért.

Láng M. Bpest: jóízléssel készült versenyképes porc.-festményeiért.

Fischer Vilmos Kolozsvár: műipari tökélyvel kiállított versenyképes porcellán-festményeiért.

Körmöcbányai kőedénygyár (Kossuch): olcsó gyártmányaiért.

b) *Emlékérem.*

Hlavács Kornél Murány: kőedényeiért.

Soboki N. Pécs: égvénymunkáiért.

6. Üvegipar.

Érdemérem.

Schreiber J. és unokái Zay-Ugróc: műízléssel kiállított versenyképes üveggyártmányokért.

Zahn J. G. örökösei Zlatnó: haladást tanúsító versenyképes üveggyártmányokért.

Kuhinka István Károly és fiai Budapest: kivitel- és versenyképes nagyban termelt üveggyártmányokért.

Kossuch János cégtársulat Budapest: nagyban termelt versenyképes üveggyártmányokért.

Geldner Reinhold Bpest: műízléssel kiállított üvegmetshvényeiért.

Károlyi György gr. üveggyára Parád: kitűnő gyógyszer. üvegeiért.

Roth Zsigmond Budapest: versenyképes üveg munkákért.

7. Pipaipar.

Érdemérem.

Toth József Pápa: nagyban termelt versenyképes pipáiért.

Schlesinger Lipót Pápa: nagyban termelt versenyképes pipáiért.

Stiasny E. Kőrmöcbánya: nagyban termelt versenyképes pipáiért.

8. Korsós- és tálasipar.

a) Érdemérem.

Hegedűs Mihály Szeged: haladást tanusító korsósmunkákért.

Hegedűs Sándor Szeged: a fehér tálas-ipar meghonosításáért.

Fridvalszky Mátyás Szeged: szép fazekasmunkáiért.

b) Emlékérem.

Kieskovics József Miskolc: fazekasmunkákért.

Bretschneider Károly Miskolc: fazekasmunkákért.

Hornyákovics J. Miskolc: fazekasmunkákért.

Riek Mátyás B.-Csaba: fazekasmunkákért.

Márky János Szeged: fazekasmunkákért.

Bálint Flórián Szeged: fazekasmunkákért.

Palotás János Szeged: fazekasmunkákért.

Kiss Imre Szeged: fazekasmunkákért.

9. Téglá- és cserépipar.

a) Érdemérem.

Ifj. Zsoldos Ferenc Szentes: jeles téglagyártmányaiért.

Egressy József Szeged: jó födélcserepeiért.

Tóth Béla Szeged: jóminőségű cserép- és mészgévyeneiért.

Holliga Sebestyén Kula: kitűnő téglagyártmányokért.

Seffer János Baja: kitűnő téglagyártmányokért.

Téglagyár-részvénytársulat Szeged: nagyban termelt versenyképes tégláiért.

Közbirtokossági testület B.-Csaba: kitűnő téglá- és födélcserep-gyártmányokért.

b) *Emlékérem.*

Biró Benedek és társa Gyoma: tégl- és cserépgyártmányokért.

Benyik Bertalan Rimaszombat: fűdélcserepeiért.

Makra István Temesvár: tégláiért.

Temesváry István Szeged: tégláiért.

Tanczik József Szentcs: téglagyártmányaiért.

Csekő Lajos Mezőtúr: tégl- és fűdélcserep-gyártmányokért.

10. V e g y e s e k.

a) *Érdemérem.*

Ockenfuss Gyula Budapest: versenyképes ólomcső-gyártmányaiért.

Óry Ferenc Soborsin: versenyképes csellenyterményeiért.

b) *Emlékérem.*

Egger J. és társa Budapest: ásványgyűjteményeiért.

III. CSOPORT.

MEZŐGAZDASÁGI TERMÉNYEK ÉS FÉLKÉSZITMÉNYEK.

I. Szappan- és rokonneműek.

a) *Érdemérem.*

Bartóky Lászlóné B.-Csaba: kitűnő háziszappanért.

Gécs Jánosné B.-Csaba: finom háziszappanért.

Áchim Jánosné B.-Csaba: finom háziszappanért.

Márik Jánosné B.-Csaba: jeles háziszappanért.

Manninger Sándor Sopron: jeles szappangyártmányaiért.

Kiss Gyula Szeged: kitűnő szappangyártmányaiért.

Bader Gusztáv Sopron: kitűnő és versenyképes finom szappangyártmányaiért.

Heischmann Ferenc Esztergom: kitűnő és versenyképes szappangyártmányaiért.

Schäffer Zsigmond Szeged: jeles szappangyártmányaiért.

Lotos Ferenc Szeged: finom szappanért.

Juba Márton Zombor: jeles szappangyártmányaiért.

Flesch és Machlup Budapest: nagyban termelt kitűnő szappan- és gyertyagyártmányokért.

Molnár Gáborné Szeged: jeles háziszappanért.

b) Emlékezem.

Ince Sándorné N.-Kikinda: háziszappanért.

2. Mezőgazdasági termények, félkészítmények, stb.

a) Érdemérem.

Balogh János Szeged: jó búzáért és rozsért.

Kutas Imre Szentés: jóminőségű búzáért.

Luxeder György T.-Becse: jóminőségű búzáért.

Batthyány Antónia grófnő Oroszlámos: nagyban termelt jóminőségű buza-, repce- és zabért.

Nyikos Sámuel H.-M.-Vásárhely: jóminőségű búzáért.

Márton János H.-M.-Vásárhely: jóminőségű búzáért.

Ifj. Német Pál H.-M.-Vásárhely: jóminőségű búzáért.

Csűrő József H.-M.-Vásárhely: jóminőségű búzáért és árpaért.

Nedeczky Géza Csécse: jeles rozsért.

Dugár Mihály Kecskemét: jóminőségű búzáért.

Muraközi Imre Kecskemét: jóminőségű buza-, rozs- és lucernamagért.

Röser Miklós Budapest: szép fekete mályvatermesztésért.

Magyari Imre Szabadka: finom virágolajért.

Rosenthal Vilmos Budapest: finom gyapjamosó- és tisztító-porért.

Reichel és Hellsinger Csermő: finom dohányért.

Gálócsy Gusztáv Debrecen: kitűnő muskotálydohányért.

Horváth András Kíspeszt: jeles kétszertermő burgonyaért.

Zombory Antal Szeged: finom és többfajú dinnyeért.

Gobóczy Károly Nagyvárad: 36 fajban előállított és helyesen elnevezett kitűnő burgonyaért.

Misóka Pál N.-Kartal: kitűnő és sok fajban előállított dinnye- és ugorkáiért.

- Oroszi Miklós Surány: jeles buza- és rozsért.
Hammersdorf község: szép buzáért és babért.
Nettendorf község: szép buza-, rozs- és árpaért.
Grosscheuern község: szép buza- és babért.
Stolzenburg község: szép buza- és rozsért.
Timáry Béla Detta: kitűnő minőségű rizsért.
Földessy Lajos Budapest: kerti és veteménymagvak gyűjteményes kiállításáért.
Csanak József P.-Bessenyő: szép styriai heremagért.
Torma Vince Halas: jeles körtéért.
Kolozsvári István Halas: szép buza- és sajtért.
Bikády László Halas: szép buza- zab- és kölesért.
Popper Mór Halas: kitűnő buzáért.
Hofmeister testvérek Halas: szép buzáért.
Dr. Scheibner Menyhért Halas: szép buzáért.
Bibó György Halas: szép buzáért.
Halász D. Ferenc Halas: jó buzáért és finom sajtért.
Péter Dienes Halas: jeles rozsért.
Bangó József Halas: jeles rozsért.
Bornemissza József Halas: jeles terményei- és kukoricájáért.
Nagy Antal Halas: kitűnő minőségű kásáért.
Nagy L. Andrásné Halas: finom lúdpelyhekért.
Fleischel Dániel és társa Budapest: kivitelképes tollárúikért.
Vass Elek Halas: kitűnő kerti veteménymagvak-, jeles gyümölcsfa-oltványok- és szabatos kertészeti kiállításáért.
Gyenizse Imre Halas: szép kölesért.
Halas város kertészete: kitűnő gyümölcs-gyógynövények, erdei és kerti díszfák gyűjteményeért.
Vári Szabó István Halas: kitűnő és számtalan fajban előállított gyümölcs és burgonya gyűjteményes kiállításáért.
Zseni Mór Halas: jeles faju gyümölceiért.
Sükei Károlyné Halas: kivitelképes pulykapehely előállításáért.
Tóth János Halas: finom sajt- és gyapjuért.
Novák Rudolf Halas: finom gyógyfüveiért.
Árvai Péter Halas: jeles almáiért.

Torma István Halas: szép kanadai zabért.

Fialla Antal Szeged: kitűnő selyemtenyésztési rendszere, olcsó és kitűnő méhkaptárjai, jeles minőségű méze és helyesen elnevezett cserje- és famagvak gyűjteményes kiállításáért.

Lukács Ferenc H.-M.-Vásárhely: kitűnő buza-, lóhere-, bab- és árpáért.

Balogi Soma H.-M.-Vásárhely: kitűnő buza- és árpáért.

Német István Orosháza: kitűnő buzáért.

Deák László Kecskemét: kitűnő és sokfajú gyümölcséért.

Kvassay Jenő Hartyán: nemesített kitűnő rozsért.

Fazekas Gedeon Lekehalma: kitűnő fésült gyapjuért.

Villim János B.-Csaba: jeles buza-, burgonya- és sejtes mézért.

Simai Lukács B.-Csaba: jeles zöldsegeért.

Rákóczy Soma B.-Csaba: szép vereshagyma-, sejtes méz- és kitűnő szőlőért.

Keresztesi György Békés: jeles gabona- és lenért.

Gajdács Jánosné B.-Csaba: szép kendermag- és házi ipari cikkekért.

Löwy A. és fia B.-Csaba: szép köles-, repce-, buza- és gomborkáért.

Hrabovszky György B.-Csaba: kitűnő kásáért.

Keblovsky Lajos Gyula: jeles gabonáért.

Beliczay István B.-Csaba: jeles kukorica-, árpa- és buzáért.

Bartóky László B.-Csaba: kitűnő gabonaterményeiért.

Győry Imre Öcsöd: jeles buzáért.

Hüke József B.-Csaba: kitűnő chevalier-árpáért.

Bokor Mihály Orosháza: jeles buzáért.

Kocziszky Mihály B.-Csaba: jeles buzáért.

Kesjár A. György B.-Csaba: kitűnő buzáért.

Drienyovszky György B.-Csaba: szép buzáért.

Göndöcs Benedek Gyula: kitűnő csemege-kukorica gyűjteménye- és gyakorlati méhkaptárjaiért.

Békésmegyei gazdasági egyesület: kitűnő gyűjteményes dohánykiállításáért.

Mokry Sámuel Gerendás: nemesített buzagyökerek kiállításáért.

Kaufmann Károly Budapest: jeles kóc- és kenderért.

Schüller János Apatin: kitűnő kenderkészítményeiért.

Serák György Szeged: jeles viaszkrét.

Beliczay Béla Budapest: kitűnő viaszáruiért.

Thalmayer B. és társa Budapest: honi gyógyfüvek kitűnő előállításáért.

Leiner testvérek Ujpest: finomított és kitűnő enyvgyártmányokért.

Farkas Ferenc Orosháza: finom faju és tömeges virágkiállításért.

Horváth Mihály Uj-Szeged: jeles konyha-kertészeti tárgyaiért és finom őszi rózsáért.

Niemet Ferenc Temesvár: kitűnő ananász-gyümölcssei- és melegházi növényeiért.

Mühle Vilmos Temesvár: melegházi virágai- és szép virágcsokraiért.

Kocha József Szeged: szép gyűjteményes virágkiállításáért.

Pillich Kálmán Szeged: kitűnő gyümölcsseiért és szőnyeg-virágágya izléses kiállításáért.

Benke József Szeged: kitűnő melegházi dísnövényeiért és azok izléses összeállításáért.

Ambrózy Béla báró Gyarmata: kitűnő vándorméhtenyésztésért, nagybani kivitelképesség- és gyakorlati méhkaptáraiért.

Délmagyarországi méhészegylet: a méhészet népszerű és tudományos ismertetése-, kitűnő méhészeti eszközök föltalálása- és meghonosításáért.

Havran Pál B.-Csaba: gyakorlati méhkaptáraiért.

Grand Miklós Buziás: jeles méhészeti eszközeiért.

Technikai ipartelepek Kísszállás: jeles buza-, köles- és kása előállítása- és nagybani termeléseért.

Sváb Sándor és Károly Csóka: kitűnő őszi buza- és zab nagybani termeléseért.

Marosi Mór Szeged: kitűnő tavaszi buza- és kukoricaterményeiért.

Kéry János Szeged: szakértelem és helyes gazdasági elvek szerint berendezett gazd. tervrajzáért, egy kitűnő óriási bükköny-, rozs- és buzakiállításért.

Károlyi Alajos gróf mágocsi uradalma: kitűnő és a jelenkori helyes gazdasági elvek alkalmazásával berendezett gazdaságáért, kitűnő gyapju- és magvas terményeiért, nemkülönben takarmányneműek nagybani termeléseért.

- Károlyi György gróf debrői uradalma: kitűnő buza, árpa, takarmánymagvak és gyapju nagybani termeléseért, kivitel- és versenyképessége, úgy kitűnően berendezett gyűjteményes kiállításáért.
- Károlyi György gróf n.-károlyi uradalma: kitűnő buza, árpa, takarmánymagvak, dohány és gyapju nagybani termeléseért, kivitel és versenyképessége, valamint kitűnően rendezett gyűjteményes kiállításért.
- Károlyi György gróf orosházi uradalma: kitűnő buza, árpa, takarmánymagvak és gyapju nagybani termelése-, kivitel- és versenyképessége-, valamint kitűnően rendezett gyűjteményes kiállításáért.
- M. kir. pénzügyminiszterium Budapest: többfajú helyesen kezelt és kitűnő szorgalommal összeállított dohány kiállításáért.
- Felsőmagyarországi mintaselyemtenyésztés Kassán: jeles selyem-termelvényekért.
- Regenhart Ferenc és társai Késmárk: versenyképes barna lenfonaláért.
- Kiss Lajos Kecskemét: sokfajú kitűnő gyümölcseiért.
- Első magyar gyapjumosó és bizományi részvénytársulat Budapest: versenyképes és haladást tanúsító mosott gyapjujáért.

b) Emlékérem.

- Hanák Sándor Nagyvárad: selyemtenyésztési mutatványaiért.
- Rudics József báró B.-Almás: mezőgazdasági terményekért.
- Ortutai Istvánné Arad: mezőgazdasági terményekért.
- Felger Vitus Titel: mezőgazdasági terményekért.
- Károlyi István gróf Derekegyháza: mezőgazdasági terményekért.
- Goldberger S. Mór Szegszárd: mezőgazdasági terményekért.
- Körlaky József Jászberény: mezőgazdasági terményekért.
- Nagy Pál H.-M.-Vásárhely: mezőgazdasági terményekért.
- Molnár K. Imre Halas: mezőgazdasági terményekért.
- Basch Hermann és Albert Csantavér: mezőgazdasági terményekért.
- Kiry Jakab N.-Szt.-Miklós: mezőgazdasági terményekért.
- Gräbeldinger Mátyás N.-Csanád: mezőgazdasági terményekért.

- Orbán Ferenc Kecskemét: mezőgazdasági terményekért.
Heyduk Ambrus Tokaj: mezőgazdasági terményekért.
Streitman József Gyöngyös: mezőgazdasági terményekért.
Frank Péter József N.-Szeben: mezőgazdasági félkészítményekért.
Czinner József Szeged: mezőgazdasági félkészítményekért.
Czinner Manó Szeged: mezőgazdasági félkészítményekért.
Lyka Döme Pázmánd: mezőgazdasági félkészítményekért.
Kukla István Losonc: mezőgazdasági terményekért.
Gyöngyösy Balázs Szeged: mezőgazdasági terményekért.
Kellner Benő Halas: mezőgazdasági terményekért.
Benyák Pál Halas: mezőgazdasági terményekért.
Rózsa Béla Halas: mezőgazdasági terményekért.
Király Gy. László Halas: mezőgazdasági terményekért.
Ónodi János Halas: mezőgazdasági terményekért.
Kovács István Halas: mezőgazdasági terményekért.
Pap R. Sándor Halas: mezőgazdasági terményekért.
Zseni Ferenc Halas: mezőgazdasági terményekért.
Makos Cz. József Halas: mezőgazdasági terményekért.
Egyedi Józsefné Halas: mezőgazdasági terményekért.
B.-csabai kereskedelmi és hitelintézet: gabonaneműekért.
Vatruba Péter Halas: mezőgazdasági terményekért.
Szántai Imre Halas: mezőgazdasági terményekért.
Stern Betti Halas: mezőgazdasági terményekért.
Hajna János Halas: mezőgazdasági terményekért.
Stern Ignác Halas: mezőgazdasági terményekért.
Bikádi Benedek Halas: mezőgazdasági terményekért.
Murgács Kálmán Halas: mezőgazdasági terményekért.
Péter örökösök Halas: mezőgazdasági terményekért.
Vlaszák Sándor Halas: mezőgazdasági terményekért.
Haszler Sándor Halas: mezőgazdasági terményekért.
Karácsonyi János Halas: mezőgazdasági terményekért.
Borbély Sándorné Halas: mezőgazdasági terményekért.
Szalay Sándorné Halas: mezőgazdasági terményekért.
Szalay Sándor Halas: mezőgazdasági terményekért.
Nagy László Halas: mezőgazdasági terményekért.

Füle Mihály Halas: mezőgazdasági terményekért.
Vismeg Imre Halas: mezőgazdasági terményekért.
Csernák Mátyás Halas: mezőgazdasági terményekért.
Babud Istvánné Halas: mezőgazdasági terményekért.
Viczey K. Imre Halas: mezőgazdasági terményekért.
Gyenizse József Halas: mezőgazdasági terményekért.
Ökördi István Halas, mezőgazdasági terményekért.
Mucsi Sándorné Halas: mezőgazdasági terményekért.
Solya Ferenc Halas: mezőgazdasági terményekért.
Böhm Sámuel Halas: mezőgazdasági terményekért.
Veres Judit Halas: mezőgazdasági terményekért.
Marcsa Istvánné Halas: mezőgazdasági terményekért.
Gál Gáborné Halas: mezőgazdasági terményekért.
Vattamányi Sándor Halas: mezőgazdasági terményekért.
Budai Sándor Halas: mezőgazdasági terményekért.
Fodor Mihály Halas: mezőgazdasági terményekért.
Katzendorfer Imréné Halas: mezőgazdasági terményekért.
Ifj. Farkas Sándor Halas: mezőgazdasági terményekért.
Jeges Sándor Halas: mezőgazdasági terményekért.
Nagy Cz. Jánosné Halas: mezőgazdasági terményekért.
Bédi Józsefné Halas: mezőgazdasági terményekért.
Tary Mihály Halas: mezőgazdasági terményekért.
Modog Sándor Halas: mezőgazdasági terményekért.
Vili Ferenc Halas: mezőgazdasági terményekért.
Ifj. Friedrich Alajosné Halas: mezőgazdasági terményekért.
Mucsi Józsefné Halas: mezőgazdasági terményekért.
Kovács Imre Halas: mezőgazdasági terményekért.
Babó Sándor Halas: mezőgazdasági terményekért.
Vilonya Sándor Halas: mezőgazdasági terményekért.
Hajdu László Halas: mezőgazdasági terményekért.
Gusztos Ferenc Halas: mezőgazdasági terményekért.
Gyenizse Márton Halas: mezőgazdasági terményekért.
Váli István Halas: mezőgazdasági terményekért.
Ferenc Mártonné Halas: mezőgazdasági terményekért.
Reminiczky Jánosné B.-Csaba: mezőgazdasági terményekért.

Vidovszky Károly B.-Csaba: mezőgazdasági terményekért.
Udvardy János B.-Csaba: mezőgazdasági terményekért.
Kliment Z. János B.-Csaba: mezőgazdasági terményekért.
Szabó Lukács B.-Csaba: mezőgazdasági terményekért.
Hritz János Vésztő: mezőgazdasági terményekért.
Haukó Máté B.-Csaba: mezőgazdasági terményekért.
Debreczeni Károly Békés: mezőgazdasági terményekért.
Kovács S. Ádám B.-Csaba: mezőgazdasági terményekért.
Steinfeld Ignác Gyula: mezőgazdasági terményekért.
Marik János B.-Csaba: mezőgazdasági terményekért.
Apponyi Gyuláné grófnő P.-Sz.-Miklós: mezőgazd. terményekért.
Fehér Béla B.-Csaba: mezőgazdasági terményekért.
Paraszka János Csorvás: mezőgazdasági terményekért.
Kristóffy Károly B.-Csaba: mezőgazdasági terményekért.
Fábry János B.-Csaba: mezőgazdasági terményekért.
Sztraka György B.-Csaba: mezőgazdasági terményekért.
Áchim Andrásné B.-Csaba: mezőgazdasági terményekért.
Hász János Filipova: mezőgazdasági terményekért.
Dudás András H.-M.-Vásárhely: mezőgazdasági terményekért.
Özv. Zászlósy Jánosné Szeged: mezőgazd. félkészítményeiért.
Pfann szül. Horváth Teréz Szeged: mezőgazd. félkészítményeiért.
Golyósy Ilona Szeged: mezőgazd. félkészítményeiért.
Hofbauer Vilmos Kula: mezőgazd. félkészítményeiért.
Kluka Gábor Szeged: mezőgazd. félkészítményeiért.
Agáthi János Temesvár: mezőgazd. terményeiért.
Vánky György Szeged: méhkaptáraiért.
Mihályovits Péter Félegyháza: mezőgazd. félkészítményeiért.
Posgay Mihályné Szeged: mezőgazd. félkészítményeiért.
Brozik Károly B.-Csaba: mezőgazd. félkészítményeiért.
Rimlér Pál B.-Csaba: mezőgazd. félkészítményeiért.
Rainer Károly Szeged: méhkaptáraiért.
Hütter Samu Kolozsvár: méhkaptáraiért.
Schwerer Béla Filipova: méhkaptáraiért.

IV. CSOPORT.

MALOMIPAR, ÉLELMİ CIKKEK, ŐRLEMÉNYEK.

1. Lisztipar.

a) Érdemérem.

Magyar általános hitelbank egyesült gőzmalmai Budapest: nagyban termelt és kivitelképes lisztért.

Nagy-teremiai gőzmalom Nagy-Teremia: olcsó és versenyképes lisztért.

Borsod-miskolci gőzmalom Miskolc: nagyban termelt kivitelképes lisztért.

Első ujvidéki gőzmalom-társaság Ujvidék: versenyképes lisztért.

Pannonia gőzmalomtársaság Temesvár: verseny- és kivitelképes lisztért.

Häfner Károly és fia Ujvidék: nagyban termelt versenyképes lisztért.

Back Bernát és fiai Szeged: nagyban termelt és kivitelképes lisztért.

Luiza gőzmalomtársulat Budapest: nagyban termelt és kivitelképes lisztért.

Engber Mihály Nagyszeben: versenyképes lisztért.

Technikai ipartelep Kisszállás: verseny- és kivitelképes liszt- és kitűnő szeszért.

Tos Lajos Komárom: jeles vizimalmi lisztért.

Fritz András Versec: versenyképes lisztért.

István gőzmalom Debrecen: nagyban termelt és kivitelképes lisztért.

Zsigmond testvérek Kolozsvár: jeles minőségű liszt- és élesztőért.

Első orlathi műmalomtársulat: jeles minőségű lisztért.

Frank Péter József Nagyszeben: jeles minőségű lisztért.

2. Élelmi szerek.

a) *Érdemérem.*

Moskovitz Adolf Nagyvárad: versenyképes élesztőért.

Krausz Mayer Budapest: verseny- és kivitelképes élesztőért.

Burgonya-keményítő-gyár Késmárk: nagyban gyártott versenyképes keményítőért.

Seifensieder Mór Szeged: kitűnő minőségű tarhonyáért.

Oblát és társa Szeged: versenyképes, jeles minőségű kenyér- és egyéb süteménye-, valamint tarhonyáért.

Schwarz Zsigmond Szeged: jeles minőségű tarhonyáért.

Lausevits és Stojkovics Szeged: versenyképes keményítő- és szalámiért.

Hattyasy Lőrinc Szeged: jeles minőségű tarhonyáért.

Kertész Sándor Szeged: jeles minőségű süteményért.

Rösler Ármán Szeged: jóminőségű süteményért.

Schütz János Szeged: jeles minőségű süteményért.

Schwappach Ágoston Pozsony: jeles minőségű, tartós süteményért.

Konrad János Debrecen: jeles minőségű süteményeiért.

Nagy Pál Szeged: jeles minőségű süteményeiért.

Nagy Mihály Győr: verseny- és kivitelképes tésztaneműekért.

Topits József Budapest: verseny- és kivitelképes tésztaneműekért.

Ritter Antal József Nagy-Szent-Miklós: jeles minőségű crême-bonbonaiért.

Bellanovits Ede Ó-Orsova: jeles cukrászati készítményeiért.

Záhr és Szakmáry Kassa: jeles minős. cukrászati készítményekért.

Vikus Károly Bpest: kitűnő minőségű cukrászati készítményekért.

Rossi Nándor Bpest: kitűnő minőségű cukrászati készítményekért.

Dalnoky János és társa Budapest: jeles minőségű cukrászati készítményekért.

Barkáts Gusztáv Pétervárad: kitűnő versenyképes mustárért.

Angelo Mikoli Szeged: jeles minőségű szalámiért.

Vas János Szeged: jeles minőségű szalámiért.

Meduna J. Budapest: kitűnő minőségű szalámiért.

Bierti Pál Ujvidék: versenyképes szalámijáért.

Fonn Mihály Nagyszeben: jeles minőségű szalámijáért.
 Bokor Antal Szeged: jeles minőségű zsiradékért.
 Bermüller Emil Szeged: jeles minőségű zsiradék- és szappanért.
 Schwerer Béla Filipova: jeles minőségű mézért és a méhészeti
 eszközök tökéletesítése körüli haladásért.
 Misóka Pál N.-Kartal: jeles minőségű mézért.
 Turnovszky Sándor Filipova: jeles minőségű mézért.
 Buding Jakab Nagyösz: jeles minőségű mézért.
 Gerstenmayer M. Csency: jeles minőségű mézért.
 Kossilkow Lipót Vinga: jeles minőségű mézért.
 Tomasovszky Imre Felsőbánya: sűrített tejitalmányaért.
 Kos Farkas Mihályné Szeged: jóminőségű sajtjáért.
 Zsömböri Pálné Szeged: jóminőségű sajtjáért.
 Pálffy testvérek Szeged: kitűnő minős. és kivitelképes paprikáért.
 Juhász István Szeged: jóminőségű paprikáért.
 Fuchs János Versec: jeles minőségű mustárért.
 Reinhardt József Gyula: jóízű tanusító cukrászati készítményeiért.
 Watz András Versec: kitűnő mézeiért.
 Csíki Imre Kolozsvár: kitűnő sonkáért.
 Thiering L. Sopron: jeles minőségű fügekávájáért.
 Schmidt Samu Budapest: jeles pótkávájáért.
 Rosenthal Vilmos Budapest: jóízű növénykávájáért.
 Mocnik L. Bpest: jeles minőségű borecetért és különféle szörpökért.

b) Emlékezem.

Haris János Szeged: paprika- és tarhonyáért.
 Gazdasági gőzmalom Kecskemét: köleskásáért.
 Békei Miksa Szeged: babmutatványaiért.
 Ifj. Hernády János Szeged: árpakása-készítményeiért.
 Rossmann Herman Pancsova: cukrászati készítményeiért.
 Prohászka Ferenc Arad: mézért.
 Paradeiser Lajos Arad: mézért.
 Lippai Nagy István Szeged: szalámiért.
 Sporer Frigyes Segesvár: méhsörért.
 Fleischer L. Michelsberg: befőtteiért.

Guist Mihály Versec: száraz gyümölcséiért.
 Özv. Esser Károlyné N.-Kőrös: befőtteiért.
 Ifj. Zalka János Szeged: sajtoltójáért.
 Fráter József Szeged: kenyérkomlója- és kenyereért.

3. Különfélék.

a) Érdemérem.

Kőrösy Antal Szeged: jeles minőségű versenyképes viaszért.
 Singer D. A. Budapest: jeles minőségű hideg enyvért.
 Ströbl Ferenc Arad: versenyképes keményítő- és csirizért.
 Kovács Károly Kecskemét: versenyképes keményítőért.
 Resicai szikvizgyár Resica: jeles minőségű szikvizért.

b) Emlékérem.

Wenderinszky Frigyes Sopron: szikvizért.
 Brázay Kálmán Budapest: ásványvizekért.
 Loser testvérek Budapest: ásványvizekért.
 Lovászy Dezső Géza Szeged: ásványvizekért.

V. CSOPORT.

1. Borok.

a) Érdemérem.

Magyar Imre Szabadka: józamatu kerti boraiért.
 Gubányi Mihály Cegléd: kitűnő zamatu kerti boraiért.
 Bortermelő-egylet Versec: jó fehér, de különösen vörös boraiért.
 Weissberger A. Versec: jeles tiszta boraiért.
 Bortermelő-egylet Fehértemplom: kitűnő, józamatu tiszta boraiért.
 Domány József Arad: kitűnő, palackérett és kivitelképes boraiért.
 Ifj. Kászonyi János Arad: fehér, valamint kitűnően kezelt veres boraiért.
 Návay Zoltán Makó: józamatu tiszta boraiért.

Ransburg Mór Arad: tiszta, jóízű fehér, ménesi vörös és kitűnő aszuboraiért.

Kohn Henrik Ménes: jeles veres boraiért.

Nagy Zoltán Paulis: kitűnő, 1862. évi bakator-boraiért.

Ungar-Gallini Ottilia Lugos: tisztán kezelt jóízű boraiért.

Hosszu Nándor Szeged: kitűnő, palackérett, kivitelképes, jelesen kezelt boraiért.

Horváth Dienes Nagykároly: kitűnő székelyhidi bakator-boraiért.

Benkő István Veszprém: kitűnő, tiszta, kivitelképessé fejleszthető boraiért.

Osztrák államvasut-társulat: tiszta kezelésű, fehér, burgundi fajú boraiért.

Dobszai Antal Pécs: tiszta, jó, kellemes ízű boraiért.

Özv. Básthly Imréné Debrecen: tisztán kezelt, jó érmelléki asztali és aszuborokért.

Halasi gazdasági egyesület: a kerti borok termelésének előmozdításáért.

Nánásy Ferenc Eger: kitűnő egri boraiért.

Tamasy Florián Eger: jeles egri veres boraiért.

Erdélyi pinceegyesület Kolozsvár: kitűnő, palackérett, kivitelképes, jóízű boraiért.

Apór Károly báró Marosvásárhely: kitűnő rizlingboraiért.

Ifj. Kemény György báró Lándor: kitűnő, józamatú boraiért.

Lengyel Ádám Torda: kitűnő, józamatú boraiért.

Wolf Gábor Torda: kitűnő, józamatú boraiért.

Szabó Sámuel Torda: kitűnő, tisztaízű boraiért.

Gombos László Torda: tiszta, jó boraiért.

Gerendy István Sövényfalu: kitűnő, palackérett, kivitelképes boraiért.

Küküllőmegyei gazdasági egyesület Dicső-Szt.-Márton: jó boraiért.

Groffner Katalin N.-Szeben: jeles, tiszta boraiért.

Herzog József Ferenc Versec: tiszta, jó boraiért.

Somssich Iván gróf Budapest: kitűnő villányi veres boraiért.

Schwarzkopf József Szegszárd: kitűnő veres boraiért.

Szremácz János Szeged: jó táljai veres boraiért.

- Fromm Antal Budapest: jeles veres és kitűnő tokaji boraiért.
Kovácsy Gábor Tállya: kitűnő muskotály aszuboraiért.
Dr. Horváth Endre S.-A.-Ujhely: kitűnő tokaji boraiért.
Schikedánz Nándor Tokaj: jó tokaji boraiért.
Károlyi György gróf: jól eltartott jeles minőségű öreg boraiért.
Graner Károly özvegye és unokaöccse Budapest: a pezsgőgyártás
meghonosításáért és józamatu, kivitelképes pezsgőért.
Pethő Imre és társai Velence: haladást tanúsító verseny- és kivi-
telképes francia modorban készült pezsgőboraiért.
Hölle I. M. Budapest: tiszta zamatú pezsgőért.
Polyakovics Alajos Szabadka: jó kerti boraiért.
Köszl József Versec: jó verseny- és kivitelképes boraiért.
Guist Mihály Versec: jó veres és fehér boraiért.
Fuchs János Versec: jó fehér boraiért.
Gettmann János Versec: tiszta és versenyképes jó boraiért.
Ónossi Mátyás Klopodia: tiszta, jó boraiért.
Marossi Ferenc Vác: tiszta, jó asztali boraiért.
Kain István Szeged: tiszta, jó boraiért.
Perényi Zsigmond báró Nagyszőlős: jó, tisztafajú boraiért.
Salkház L. örökösei Kassa: jó, tiszta fehér és veres, ugy tokaji
boraiért.
Schuth Vince Villány: tisztán kezelt jó boraiért.
Lichteneckert Antal Székesfehérvár: tisztán kezelt boraiért.
Perlaky József Veszprém: tiszta, jóízű boraiért.
Eisenstädter I. L. N.-Beckerek: jól kezelt tisztaízű boraiért.
Glósz Károly Eger: tisztán kezelt jeles egri vörösboraiért.
Rédiger Soma Torda: jeles ruhländer-boraiért.
Jikelli József Nagyszeben: jó asztali boraiért.
Ifj. Plathy István Ungvár: jó asztali boraiért.
Eckert Lajos Nagyszeben: jó, tiszta boraiért.
Schenker György Nagyszeben: tiszta, jó boraiért.
Jikelli Károly Nagyszeben: tiszta, jó boraiért.
Schuster József Nagyszeben: tiszta, jó boraiért.
Korizmics László Budapest: tiszta, jó fehér és vörös boraiért.
Szalay Imre Budapest: tiszta, jó boraiért.

Miklós Gyula Alacska: tiszta, jó szomorodni és góhér-boraiért.
 Heyduk Ambrus Tokaj: tiszta, jó szomorodni boraiért.
 Szentlélek Máté Pozsony: jó szomorodni és tokaji boraiért.
 Kaminár Mihályné Szeged: jeles kerti veres boraiért.
 Szentferencrendi szeretetház Kecskemét: jeles, tisztaizú kerti fehér boraiért.
 Kovács József Kecskemét: jó fehér boraiért.
 Csilléry Benő Kecskemét: jó fehér kerti boraiért.
 Valk József Kecskemét: jó vörös kerti boraiért.
 Battancs Ferenc Szeged: jó vörös kerti boraiért.
 Kleincsek József Ujvidék: jeles verseny- és kivitelképes boraiért.
 Szelhófer Antal Csongrád: jó veres kerti boraiért.
 Vatz András Versec: jó veres boraiért.
 Parragh Gábor Budapest: palackérett boraiért.
 Láposy F. és társa Budapest: palackérett és kivitelképes boraiért.
 Radvány István Miskolc: jeles, tiszta boraiért.
 Barkács Gusztáv Pétervárad: jeles és kivitelképes vörös és fehér boraiért.

b) Emlékérem.

Gangnuss János Versec: kiállított boraiért.
 Seemayer József Versec: kiállított boraiért.
 Seemayer Ferenc Versec: kiállított boraiért.
 Glöckner József Versec: kiállított boraiért.
 Fritz Antal Versec: kiállított boraiért.
 Seemayer György Versec: kiállított boraiért.
 Rottler Ferenc Versec: kiállított boraiért.
 Voigt Frigyes Versec: kiállított boraiért.
 Kadits György Versec: kiállított boraiért.
 Ifj. Kehrér Károly Versec: kiállított boraiért.
 Seemayer Károly Versec: kiállított boraiért.
 Mark József Versec: kiállított boraiért.
 Beer István Versec: kiállított boraiért.
 Köszl Ádám Versec: kiállított boraiért.
 Seemayer Bódog Versec: kiállított boraiért.

Mihajlovics József Versec: kiállított boraiért.
Seitz Bálint Versec: kiállított boraiért.
Baumann Kristóf Versec: kiállított boraiért.
Hoffmann Károly Versec: kiállított boraiért.
Kreuz János Versec: kiállított boraiért.
Schmidt Péter Versec: kiállított boraiért.
Bader Antal Versec: kiállított boraiért.
Ifj. Lederer János Versec: kiállított boraiért.
Mirkow Péter Versec: kiállított boraiért.
Kempf András Versec: kiállított boraiért.
Seitz Antal Versec: kiállított boraiért.
Reimerth János Versec: kiállított boraiért.
Mihajlovits Ferenc Versec: kiállított boraiért.
Kehrer Gerhárd Versec: kiállított boraiért.
Neukomm Gyula Versec: kiállított boraiért.
Raber Jakab Versec: kiállított boraiért.
Hauser Károly Versec: kiállított boraiért.
Kehrer József Versec: kiállított boraiért.
Rittinger Ede Versec: kiállított boraiért.
Weifert János Versec: kiállított boraiért.
Seemayer Ádám Versec: kiállított boraiért.
Sturmer János Versec: kiállított boraiért.
Seidl Ferenc Versec: kiállított boraiért.
Mihajlovits Antal Versec: kiállított boraiért.
Dr. Zoffmann Károly Versec: kiállított boraiért.
Szerémi borkereskedő-társulat Illok: kiállított boraiért.
Kohn Lénárd Fehértemplom: kiállított boraiért.
Pörtl Ferenc Fehértemplom: kiállított boraiért.
Kahaun József Fehértemplom: kiállított boraiért.
Schöffner F. M. Fehértemplom: kiállított boraiért.
Schuster Ernő Fehértemplom: kiállított boraiért.
Weisz József Fehértemplom: kiállított boraiért.
Blüser János Fehértemplom: kiállított boraiért.
Waszner József Fehértemplom: kiállított boraiért.
Kottolla Antal Fehértemplom: kiállított boraiért.

Nestor Minna Fehértemplom: kiállított boraiért.
Sass Károly Halas: kiállított boraiért.
Legifj. Gaál István Halas: kiállított boraiért.
Bernáth Károly Halas: kiállított boraiért.
Vattamányi Sándor Halas: kiállított boraiért.
Rhédey Gábor gróf Zsákán: kiállított vörös boraiért.
Körlaky József Jászberény: kiállított fehér boraiért.
Kakujay István Uj-Arad: magyarádi és koraszinczi borokért.
Pósch Andor Pécs: különféle boraiért.
Baján Lajos Décs: különféle boraiért.
Ferdinánd Antal fiai Szegszárd: különféle vörös borokért.
Velicska Lajos Bábolna: különféle boraiért.
Gerber Ödön Szinyérváralja: különféle boraiért.
Háry Ede Szegszárd: különféle boraiért.
Nagyharsányi bortermelő-egylet: különféle boraiért.
Pollák Mór Miskolc: különféle boraiért.
Bessenyei Ferenc Halas: különféle boraiért.
Fränkl Bernát Miskolc: különféle boraiért.
Weisz Márton Tokaj: különféle boraiért.
Oláh Károlyné Tokaj: különféle boraiért.
Renn István Tokaj: különféle boraiért.
Sánta László Kecskemét: különféle boraiért.
Rochl N. Pankotán: különféle boraiért.
Ifj. Seemayer József Versec: különféle boraiért.
Braichler F. C. Versec: különféle boraiért.
Fillip Mihály Versec: különféle boraiért.
Bauer János Versec: különféle boraiért.
Burghardt Lipót Versec: különféle boraiért.
Knešovics Sándor Versec: különféle boraiért.
Frisch Gyula Versec: különféle boraiért.

2. S z e s z e k.

a) *Érdemérem.*

Bárvárt Károly Budapest: jeles és versenyképes sósorszeszért.

Pokorny Ferenc Zágráb: jó, kivitelképes gyümölcslikörért.

Rabstern Ábrahám Ujvidék: jeles és versenyképes ecetneműekért.

Gottlieb Dávid Szeged: jó, kivitelképes ecetneműekért.

Ritter Dávid N.-Szeben: jó ecetneműekért.

Guist Mihály Versec: jeles, kivitelképes ecetneműekért.

Königstädter testvérek Ujvidék: jeles, versenyképes ecetneműekért.

Stern Jakab Érsekújvár: jó ecetneműekért.

Schnabel Gyula Oravica: kitűnő, verseny- és kivitelképes szilvóriumért.

Gschwindt-féle részvénytársaság Budapest: kitűnő, verseny- és kivitelképes szesz-, likőrneműek-, ecet- és élesztőért.

Patzauer Miksa Szeged: kitűnő, versenyképes szesz- és likőrneműekért.

Wagner testvérek Ujvidék: jeles, versenyképes szilvóriumért.

Pick Mór Szeged: jeles minőségű likőrökért.

Mandl József Makó: jeles minőségű likőrökért.

Keszler Márton B.-Gyula: jóminőségű likőrökért.

Gyenizse Péter Halas: jóminőségű pálinkáért.

Bikádi Benedek Halas: jóminőségű szilvapálinkáért.

Neukom Gyula Versec: jeles cognakért.

Weiss Károly Arad: jó cognakért.

Első szerémi borkereskedő-társulat Illok: jó, versenyképes törkölypálinkáért.

Gyártelep-részvénytársulat Szeged: kitűnő, versenyképes finom szeszért.

Károlyi György gróf: jeles törkölypálinkáért.

Lenhardt János Segesvár: jeles, versenyképes likőrökért.

Aradszky András B.-Csaba: jó szilvapálinkáért.

Bartóky Lászlóné B.-Csaba: kitűnő megyszeszért.

Wasner József Fehértemplom: jó seprőpálinkáért.

Kottola Antal Fehértemplom: jó seprőpálinkáért.

Barkács Gusztáv Pétervárad: jeles, versenyképes szilvapálinkáért.
Nesztor Minna Fehértemplom: jó szilvapálinkáért.
Szremácz János Szeged: jó törkölypálinkáért.
Benkő Lajos és társa Kézdivásárhely: jó likőrökért.
Kohn H. Ménes: jó törkölypálinkáért.
Kleincsek József Ujvidék: jeles, versenyképes szilvóriumért.
Blaschuty A. fiai N.-Bogsány: jó szilvóriumért.
Gerber Ödön Szinyérváralja: jó seprőszeszért.
Velicska Lajos Bábolna: jó szilvapálinkáért.
Brichta Jakab Budapest: jó, versenyképes fenyőmagpálinkáért és
 kitűnő borovicska-olajért.
Weissberger A. Versec: kitűnő törkölypálinkáért.
Kalán József Kecskemét: jó törkölypálinkáért.
Első magyar részvényserfőződe Kőbánya: kitűnő, kivitel- és ver-
 senyképes sűreiert.

b) Emlékezem.

Mocnik L. Budapest: házi eceteiért.
Theil József N.-Szeben: különféle ecetneműekért.
Sill Mihály N.-Szeben: keménymagszeszért.
Schenker György N.-Szeben: különféle szeszekért.
Pósch Andor Pécs: különféle ecetneműekért.
Nagy Cz. János Halas: különféle szeszekért.
Váry Szabó István Halas: különféle szeszekért.
Gaal Gábor Halas: különféle szeszekért.
Szeller Józsefné Halas: különféle szeszekért.
Kliment C. J. B.-Csaba: különféle szeszekért.
Lipták Jánosné B.-Csaba: különféle szeszekért.
Willim János B.-Csaba: különféle szeszekért.
Schuster Ernő Fehértemplom: különféle szeszekért.
Ekker és társa M.-Sziget: különféle szeszekért.
Gaal István Halas: különféle szeszekért.
Bédi Józsefné Halas: különféle szeszekért.
Szentpéteri Andrásné Halas: különféle szeszekért.

VI. CSOPORT.

RUHÁZATI, FONÓ- és SZÖVŐ-IPAR.

1. Kék- és selyemfestő-ipar.

a) Érdemérem.

Goldberger Sámuel F. és fiai Bpest: haladást, verseny- és kivitel-képességet tanusító nagyban termelt karton-, kendő-, len-, gyapot-, festő- és nyomat-gyártmányaikért.

Benczur Samu Békés: versenyképes festőmunkákért.

Vidermann Antal Szeged: versenyképes festőmunkákért.

Ivánkovich Ferenc Szeged: versenyképes festőmunkákért.

Fényfy Antal Kecskemét: versenyképes festőmunkákért.

Haltenberger testvérek Kassa: versenyképes selyemfestőmunkákért.

Stürm József és fia Ruma: jó selyemfestőmunkákért.

Berkecz István Budapest: versenyképes és jóízű selyemfestőmunkákért.

Felmayer István és fia Székesfehérvár: haladást tanusító, nagyban termelt, verseny- és kivitelképes festőmunkákért.

Finaly Simon és fia Budapest: olcsó festőszövetekért.

b) Emlékérem.

Voltmann A. Pancsova: selyemfestő-munkálataiért.

2. V á s z o n f é l é k.

a) Érdemérem.

Virág Apró József Kecskemét: jó műtakács-áruiért.

Tóth István Cegléd: kitűnő és szorgalmas takácsmunkákért.

Ifj. Frits Sámuel N.-Szeben: haladást tanusító jó gyapjuszövőmunkákért.

Szerafin J. G. Segesvár: versenyképes takácsmunkáiért.

Kauntz József Segesvár: versenyképes takácsmunkáiért.
 Höhr János Segesvár: versenyképes takácsmunkáiért.
 Kiviczianszky Antal Segesvár: versenyképes takácsmunkáiért.
 Ifj. Beer György Segesvár: haladást tanusító verseny- és kivitelképes
 festő- és takácsmunkáiért.
 Brenner Rudolf Segesvár: versenyképes takácsmunkáiért.
 Löv András Segesvár: versenyképes takácsmunkáiért.
 Sánta Antal Szeged: jó takácsmunkáiért.
 Puskás József Szeged: jó takácsmunkáiért.
 Dickmann Ferenc Palánka: haladást tanusító, versenyképes és
 izléses szötteiért.

b) Emlékérem.

Áchim Andrásné Békés-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Aradi Györgyné B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Ifj. Zahorán Pálné B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Kliment Jánosné B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Özv. Zsilák Mihályné B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Ambrus Ilona B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Bartóky Lászlóné B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Lipták L. Györgyné B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Holcz Andrásné B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Gajdács Jánosné B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Marik Jánosné B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Aradszky Andrásné B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Uhrin Mihályné B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Vandlik Csicsel Dorottya B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Gyurkó Andrásné B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.
 Kovács Zs. Ádámné B.-Csaba: kiállított vászonnemüiért.

3. Nehezebb gyapjuszövő-ipar.

a) Érdemérem.

Fritsch Sámuel N.-Szeben: jól előállított gyapjuszövő-munkákért.
 Schulz Mihály N.-Szeben: jól előállított gyapjuszövő-munkákért.

Meltzer János N.-Szeben: versenyképes gyapjuszövő-munkákért.
 Bock Károly N.-Szeben: versenyképes posztókészítményeiért.
 Stampf András N.-Szeben: versenyképes posztókészítményeiért.
 Miesser Adolf N.-Szeben: versenyképes posztókészítményeiért.
 Scheerer testvérek N.-Szeben: kiválóan versenyképes posztókészítményeiért.

Wittenberger Frigyes Nagy-Szeben: versenyképes posztókészítményeiért.

Stenzel János N.-Szeben: versenyképes posztókészítményeiért.
 Melrbrot András N.-Szeben: versenyképes posztókészítményeiért.
 Eichler Károly N.-Szeben: versenyképes posztókészítményeiért.
 Krausz Károly Sopron: jeles posztókészítményeiért.

Brossek Antal Brassó: versenyképes posztókészítményeiért.
 Ifj. Buchala János Leibitz: versenyképes posztókészítményeiért.
 Bauer testvérek Budapest: az egyenruhák nagybani szállítása körül tanúsított versenyképességért.

Dukavits Sámuel Veszprém: haladást tanúsító versenyképes szűrposztó-készítményeiért.

Szabó József Veszprém: versenyképes szűrposztó-készítményeiért.
 Liptay János Veszprém: versenyképes szűrposztó-készítményeiért.
 Eberhardt Tivadar Miskolc: versenyképes lábtakaróiért.

Avvakumovits György Budapest: versenyk. pokrócgyártmányaiért.
 Wessel Sámuel Tata: haladást tanúsító versenyképes pokrócgyártmányaiért.

Wessel Lipót Veszprém: versenyképes pokrócgyártmányaiért.
 Livinszky Lajos Sopron: versenyképes pokrócgyártmányaiért.
 Fabinyi Sámuel Jolsva: versenyképes pokrócgyártmányaiért.
 Kalenda Nándor Budapest: kitűnően előállított versenyképes vatáiért.

Első erdélyi pokróc- és takaró-gyár (Sill Mihály) Nagy-Szeben: nagyban gyártott, versenyképes és izléses pokróc- és takarógyártmányaiért.

b) Emlékezem.

Laudis György Szeged: pokrócgyártmányaiért.

4. Szőtt- és kötött-árúk.

Érdemérem.

- Schüller Frigyes N.-Szeben: jó harisnyaszövő-munkákért.
 Kasza János Szeged: jó harisnyaszövő-munkákért.
 Klencz István Szeged: versenyképes harisnyaszövő-munkákért.
 Schnell József Sámuel N.-Szeben: jó harisnyaszövő-munkákért.
 Svatos Ignác Debrecen: versenyképes harisnyaszövő-munkákért.
 Vánky György Szeged: jó harisnyaszövő-munkákért.

5. Szabó-ipar.

a) Érdemérem.

- Groszpéter Károly H.-M.-Vásárhely: jó szabómunkáiért.
 Korenika Imre Sopron: jó szabómunkáiért.
 Mayer Zsigmond Győr: igen jó, izléses szabómunkáiért.
 Adler Vilmos Zombor: igen jó, izléses szabómunkáiért.
 Szepessy Gyula Budapest: jó szabómunkáiért.
 Amster Adolf Budapest: a műfoltozásban tanúsított kiváló ügyessége- és szorgalmáért.
 Csolnoky Ferenc Kecskemét: haladást tanúsító kitűnő, versenyképes szabómunkáiért.
 Gazdagfalusy Mihály Kolozsvár: jó és izléses szabómunkáiért.
 Reil és Tókos Kolozsvár: jó szabómunkákért.
 Wohl Ferenc Segesvár: jó és jutányosan előállított szabómunkáiért.
 Grebe Henrik Kolozsvár: jó szabómunkáiért.
 Kolinay Gusztáv Lőcsé: versenyképes szabómunkáiért.
 Megyelka József H.-M.-Vásárhely: haladást és jóízlést tanúsító kitűnő szabómunkáiért a magyar népviselet előállításában.
 Bodnár János Miskolc: jó szabómunkáiért.
 Kramer T. Szabadka: jó szabómunkáiért.
 Liptay János Budapest: versenyképes és jóízléssel készített gyermekruhákért.
 Bobcsék és Putics Szeged: jó szabómunkáiért.

Fodor István Szeged: jó szabómunkáiért.
 Fodor Pál Szeged: jó szabómunkáiért.
 Terescsényi György Szeged: jó szabómunkáiért.
 Stein Antal Szeged: jó szabómunkáiért.
 Kramer C. Szeged: versenyképes szabómunkáiért.
 Leitner Adolf Szeged: jó és izléses nőszabómunkáiért.
 Hoffmann József Szeged: jó és izléses nőszabómunkáiért.
 Fráter Ferenc Szeged: jó és izléses szabómunkáiért.
 Ernst J. Szeged: jó szabómunkáiért.
 Lőcsey Mihály Szeged: jó magyar szabómunkáiért.
 Balogh István Szeged: jó, izléses és tiszta szabómunkáiért.
 Mozgay Károly Szeged: szép haladást tanusító, kitűnő izléssel
 előállított versenyképes szabómunkáiért.
 Mihályfi László Szeged: jó és tiszta szabómunkáiért.
 Kalmár István Szeged: jó szabómunkáiért.
 Holtzer Kálmán Szeged: nagyban előállított versenyképes szabó-
 munkáiért.
 Kálmán Zsigmond Gyula: jó szabómunkáiért.
 Murgács Kálmán Halas: jó szabómunkáiért.
 Bühm Sándor Szabadka: izléses, jó szabómunkáiért.

b) Emlékezem.

Hacker Lipót Szabadka: szabómunkáiért.
 Juhász Ferenc B.-Csaba: szabómunkáiért.
 Kiss Pál Cegléd: szabómunkáiért.
 Feuerlösch T. Szeged: szabómunkáiért.
 Harter Lipót Szeged: szabómunkáiért.
 Leonhard Frigyes Segesvár: szabómunkáiért.
 Szőke Ferenc Kecskemét: szabómunkáiért.
 Máté László Kecskemét: szabómunkáiért.

6. Lábbeli-ipar.

a) *Érdemérem.*

Simon Imre Kecskemét: előretörő, szorgalmat tanusító cipésmunkáiért.

Recktorisz Sámuel Kecskemét: jó lábbeli-munkáiért.

Balla László Kolozsvár: jó lábbeli-munkáiért.

Stefanovics István Miskolc: jó lábbeli-munkáiért.

Schachinger Ferdinánd Sopron: jó lábbeli-munkáiért.

Bejczy József Győr: kitünő lábbeli-munkáiért.

Svertetzky István Budapest: szinpadí cipésm. izléses előállításáért.

Szander József Budapest: kitünő és izlésteljes lábbeli-munkáiért.

Zagróczy Mihály Szeged: jó lábbeli-munkáiért.

Hegedűs Márton Szeged: jó lábbeli-munkáiért.

Lampel Pál Szeged: jó lábbeli-munkáiért.

Pap Ignác Szeged: jó lábbeli-munkáiért.

Máhr János Sopron: haladást tanusító, versenyk. lábbeli-munkáiért.

Maader Simon Szeged: haladást tanusító versenyképes lábbeli-munkáiért.

Hoffmann János Sopron: jeles lábbeli-munkáiért.

Schnell Pál Sopron: jeles lábbeli-munkáiért.

Kátay István Szeged: haladást tanusító, izlésesen előállított és versenyképes lábbeli-munkáiért.

Fröhlich A. Szeged: haladást tanusító, igen jó lábbeli-munkáiért.

Heszler József Szeged: haladást tanusító, igen jó lábbeli-munkáiért.

Rosenberger Adolf Szombathely: igen jó lábbeli-munkáiért.

Weimann Mór Szeged: versenyképes lábbeli-munkáiért.

Schwarz Antal Budapest: nagyban előállított versenyképes lábbeli-munkáiért.

Privárty János Szeged: haladást tanusító, igen jó lábbeli-munkáiért.

Balogh Ferenc Szeged: haladást tanusító, igen jó lábbeli-munkáiért.

Briefrel János Bpest: versenyképes, jó és izléses lábbeli-munkáiért.

Bretschneider A. Budapest: az olcsóbb cikkekben versenyképes lábbeli-munkáiért.

Schnabel Vilmos Fehértemplom: versenyképes lábbeli-munkáiért.

Kovács Zsigmond Rimaszombat: jó lábbeli-munkáiért.
 Sándor János Budapest: igen jó lábbeli-munkáiért.
 Schwarz József Budapest: igen jó lábbeli-munkáiért.
 Reisly Sándor Szeged: igen jó lábbeli-munkáiért.
 Tamássy Flórián Eger: jó lábbeli-munkáiért.
 Wilhelm Mór Szeged: versenyképes lábbeli-munkáiért.
 Resovszky József Győr: igen jó lábbeli-munkáiért.
 Varga Benjámín Szentes: jó lábbeli-munkáiért.
 Janicsék Károly Budapest: igen jó lábbeli-munkáiért.
 Grossmann Hermann Tata: igen jó lábbeli-munkáiért.
 Dépold József Budapest: igen jó és izléses lábbeli-munkáiért.
 Marschal Antal Budapest: jó és izléses lábbeli-munkáiért.
 Horváth József Budapest: igen jó és izléses lábbeli-munkáiért.
 Ferenczi Ignác Kolozsvár: igen jó lábbeli-munkáiért.
 Matutsek József Kolozsvár: igen jó lábbeli-munkáiért.
 Ádám Ferenc Szeged: jó és kitűnő izléssel előállított lábbeli-munkáiért.
 Lőrinc István Budapest: üzleti kiterjedtségért és versenyképes lábbeli-munkáiért.
 Kolb Ferenc Budapest: jó folyó lábbeli-munkáiért.
 Kalna István Budapest: jó és izléses lábbeli-munkáiért.
 Csolnoky Antal B.-Gyula: jó lábbeli-munkáiért.
 Bodnár János Paks: jó lábbeli-munkáiért.
 Schriffner Márton Gyula: jó lábbeli-munkáiért.
 Kupa László Halas: jó lábbeli-munkáiért.
 Szarka Sándor Budapest: versenyképes lábbeli-munkáiért.
 Rákos István Szeged: üzleti kiterjedtségért és versenyk. papucsaiért.

b) Emlékezem.

Kovács Antal N.-Szeben: kiállított lábbeli-munkáiért.
 Takács János Topolya: kiállított lábbeli-munkáiért.
 Tóth József Szentes: kiállított lábbeli-munkáiért.
 Fodor István Szeged: kiállított lábbeli-munkáiért.
 Somogyi János Szeged: kiállított lábbeli-munkáiért.
 Tabatsák József Szeged: kiállított lábbeli-munkáiért.

Tézsza Mátyás Szeged: kiállított lábbeli-munkáiért.
Révész József Szeged: kiállított lábbeli-munkáiért.
Vig József Szeged: kiállított lábbeli-munkáiért.
Balog János Szeged: kiállított lábbeli-munkáiért.
Seffer Antal Szeged: kiállított lábbeli-munkáiért.
Harcza András Szeged: kiállított lábbeli-munkáiért.
Hennel Mihály Nagy-Szeben: kiállított lábbeli-munkáiért.
Sárközi Albert Monor: kiállított lábbeli-munkáiért.
Miklósy István Szeged: kiállított lábbeli-munkáiért.
Jachmann János Kassa: kiállított lábbeli-munkáiért.
Lipóczi Pál Budapest: kiállított lábbeli-munkáiért.
Oláh Márton H.-Böszörmény: kiállított lábbeli-munkáiért.
Kovács Imre Arad: kiállított lábbeli-munkáiért.
Roth Mihály N.-Szeben: kiállított lábbeli-munkáiért.
Schmidt Imre Lőcse: kiállított lábbeli-munkáiért.
Lackner János B.-Csaba: kiállított lábbeli-munkáiért.
Gavenda Imre B.-Csaba: kiállított lábbeli-munkáiért.
Hricsovinyi Sámuel B.-Csaba: kiállított lábbeli-munkáiért.
Fischer Ignác B.-Csaba: kiállított lábbeli-munkáiért.
Siflis György Gyula: kiállított lábbeli-munkáiért.
Szecsei Ferenc Gyula: kiállított lábbeli-munkáiért.
Szilvássy István Gyula: kiállított lábbeli-munkáiért.
Fátyol Till Ferenc Keszthely: kiállított lábbeli-munkáiért.

7. Kaptafa-készítők.

Érdemérem.

Nuszer János Szeged: jó kaptái- és szerszámaiért.
Havelits Antal Szeged: jó kaptafáiért.

8. Fodrász- és haj-ipar.

a) Érdemérem.

Klein Libor Budapest: jóízű és versenyképes fodrázmunkáiért.

b) *Emlékérem.*

Vozárik György B.-Gyula: fodrászati munkáiért.

9. Divatárúk és fehérneműek.

a) *Érdemérem.*

Wagner F. A. Szeged: nagyban és izlésesen előállított versenyképes kész fehérneműiért.

Brachfeld F. Budapest: izléses divatcikkeiért.

Hollós J. Budapest: izléses divatcikkeiért.

Gombos József Szeged: jó izléssel kiállított divatcikkeiért.

Gruber Dorottya Budapest: jó izléssel kiállított divatcikkeiért.

Ádám és Éberling Budapest: kitűnő izléssel kiállított versenyképes fehérneműiért.

Strausz Minna Budapest: jó izléssel kiállított versenyképes divatcikkeikért.

Palofnek G. Budapest: haladást tanúsító versenyképes fűzőiért.

Krippel A. Budapest: jóízű, versenyképes divatcikkeiért.

b) *Emlékérem.*

Volf Sarolta Segesvár: divatcikkeiért.

Turesányi Laura Budapest: divatcikkeiért.

Turesányi Antal Budapest: kiállított női ruházati tárgyaiért.

10. Gombkötő-ipar.

a) *Érdemérem.*

Török Mihály Sopron: jó gombkötő-munkáiért.

Bühler Vilmos Budapest: versenyképes, kitűnő gombkötő-munkáiért.

Kálló Antal Szeged: kiállított jó gombkötő-munkáiért.

b) *Emlékérem.*

Lőw Miksa Szabadka: kiállított gombkötő-munkáiért.

11. Keztyű-ipar.

Érdemérem.

- Kösztler József Budapest: kiváló szabatossággal előállított versenyképes sérvkötőiért.
 Hamerli János Pécs: haladást tanusító, kiválóan versenyképes keztyű-gyártmányaiért.
 Kubik János Székesfehérvár: kiválóan versenyképes keztyű-gyártmányaiért.
 Hasselmann Károly Budapest: kiválóan versenyképes keztyű-gyártmányaiért.
 Ottenreitter Ferenc Budapest: versenyképes keztyű-gyártmányaiért.

12. Kalap-ipar.

a) Érdemérem.

- Worell József Marosvásárhely: jó kalapgyártmányaiért.
 Assmann János Budapest: kitünően előállított, versenyképes kalapjaiért.
 Martini Mihály N.-Szeben: jó kalapkészítményeiért.
 Konnerth Gusztáv N.-Szeben: jó kalapkészítményeiért.
 Csurai Ferenc Szentes: jó kalapkészítményeiért.
 Ifj. Csurai Ferenc Szentes: jó kalapkészítményeiért.
 Schneider Frigyes Segesvár: jó kalapkészítményeiért.
 Kotlár Sámuel Késmárk: igen jó, versenyképes kalapkészítményeiért.
 Német János Szeged: jó kalapkészítményeiért.
 Pórfi L. Budapest: jó és izléses előállítású kalapkészítményeiért.
 Klinghammer András B.-Csaba: jó kalapkészítményeiért.
 Gross és Weiss Budapest: haladást tanusító versenyképes kalapfelszerelvényeikért.
 Quentzer testvérek Budapest: haladást és kitünő izlést tanusító versenyképes és nagyban előállított kalapjaikért.
 Lemle Miklós Szeged: izlésteljes előállítású, haladást tanusító kitünő kalapjaiért.

Reinitz Samu Budapest: haladást tanusító, nagyban gyártott verseny- és kivitelképes kalapjaiért.

b) Emlékérem.

Pelikán Alajos Miskolc: kiállított kalapjaiért.

Szolicsányi Károly Szeged: kiállított kalapjaiért.

Kiss Mór Szegszárd: kiállított kalapjaiért.

13. Kefekötő-ipar.

Érdemérem.

Weber Lajos N.-Szeben: jó kefekötő-munkáiért.

Jellőnek József Gyula: jó kefekötő-munkáiért.

Chladek János Budapest: haladást tanusító, nagyban gyártott versenyképes keféiért.

14. Szalmakalap-ipar.

Érdemérem.

Ráth és társa Budapest: haladást és kitűnő ízlést tanusító, teljesen verseny- és kivitelképes szalmakalap-gyártmányaiért, nemkülönben a házi és fegyenc-ipar fejlesztéseért.

Krausz M. Michelsberg: szép szalmakalapjaiért és a házi ipar fejlesztéseért.

15. Szitaszövő-ipar.

a) Érdemérem.

Kollerich Pál Budapest: haladást tanusító, kiválóan versenyképes és kiterjedten gyártott sodronyszövedékeiért.

Hanner Márton Szeged: haladást tanusító, kitűnően előállított szitaszövő-munkáiért.

Kreutzberger Ferenc Szeged: versenyképes szita- és sodrony-szöveteiért.

Debrecenyi János Miskolc: kitűnő szitaszövedékeiért.

b) *Emlékérem.*

Torma István Gyula: szítaszövedékeiért.

16. Magyar szücskészítmények.

a) *Érdemérem.*

Tomasits Simon Szabadka: jó és szép magyar szücsmunkájáért.

Kiss János Szeged: jó magyar szücsmunkájáért.

Somogyi Simon Szeged: jó és szép magyar szücsmunkájáért.

Harmos Albert Szeged: csinos magyar szücsmunkájáért.

Juhász Imre H.-Büszörmény: szép és jó magyar szücsmunkájáért.

Tóth István Szatmár: jó és szép magyar szücsmunkájáért.

Szücs József Szeged: jó magyar szücsmunkájáért.

Ifj. Goosz Dániel Segesvár: jó és jutányos magyar szücsmunkájáért.

Kerékgyártó Bertalan Miskolc: kitűnő és szorgalmas magyar szücsmunkájáért.

Ifj. Sánta Sándor Kecskemét: kitűnő, szép és versenyképes magyar szücsmunkájáért.

Kardos József Miskolc: jó és szép magyar szücsmunkájáért.

Tóth Károly Miskolc: jó és szép magyar szücsmunkájáért.

Gróf János Miskolc: jó és szép magyar szücsmunkájáért.

Kekézovics József Szeged: szép magyar szücsmunkájáért.

Ifj. Kosnyák Mihály B.-Csaba: szép magyar szücsmunkájáért.

b) *Emlékérem.*

Kiss István Szeged: magyar szücsmunkájáért.

Kónya Sándor Szeged: magyar szücsmunkájáért.

Tóth József Miskolc: magyar szücsmunkájáért.

Sajben Márton B.-Csaba: magyar szücsmunkájáért.

17. Szűrszabó-ipar.

a) *Érdemérem.*

Békés-esabai szűrszabó-társulat: jó és szép szűrszabó-munkájáért.

Tenkei Imre N.-Szalonta: jó és csinos szűrszabó-munkájáért.

Bisothka István Debrecen: kitünően szép és jó gubáiért.

Tengery Imre Budapest: kitünően szép, jó és versenyképes szűr-szabó-munkájáért.

Nikolits Péter Arad: jó szűr-szabó-munkájáért.

Péti Sándor Debrecen: kitünően szép és jó, valamint izléses szűr-szabó-munkájáért.

Somogyi István Szeged: jó szűr-szabó-munkájáért.

b) Emlékérem.

Oskó Mihály Orosháza: szűr-szabó-munkájáért.

Auer Ferenc Szeged: szűr-szabó-munkájáért.

18. Szűcs-ipar.

a) Érdemérem.

Ausländer Vilmos Szeged: szorgalmas szűcs-munkájáért.

Schlesinger C. és társa Szeged: haladást tanúsító versenyképes szűcs-munkáiért.

Vincze István Kolozsvár: versenyképes, szép és jó szűcs-munkáiért.

Szabó János Budapest: jóízű és versenyképes szűcs-munkáiért.

Kokesch Sándor Budapest: versenyképes és jó szűcs-munkáiért.

b) Emlékérem.

Gräf Frigyes Segesvár: szűcs-munkáiért.

19. Selyem-ipar.

a) Érdemérem.

Basztoria Józsefné Kecskemét: a selyemtenyésztés és selyemipar körüli érdemeiért.

Belánszky Dezső Szegszárd: a selyemtenyésztés és selyemipar körüli érdemeiért.

Sóóvári Sóós Sándor Kassa: a hazai selyemtenyésztés fejlesztése körüli érdemeiért.

Gaál Ferenc Szeged: az igazgatása alatt főnnállott Valeró-féle selyemgyárban művészileg készült szövött selyemképekért.

b) *Emlékérem.*

Serényi Géza Miskolc: selyem-készítményeiért.

20. Köteles-ipar.

Érdemérem.

Bakay Nándor Szeged: a kötélgyártásba vágó összes cikkek legkitünőbb, legválogatosabb és haladást tanusító előállításáért, gyártmányainak versenyképessége- és nagybani termeléseért.
Dunagőzhajózási társulat Budapest: haladást tanusító, teljesen versenyképes kötélgyártmányaiért.

Supp V. J. Orsova: versenyképes, kitűnő köteleiért.

Ficker József Arad: versenyképes, kitűnő köteleiért.

Balkovits János Miskolc: versenyképes, kitűnő köteleiért.

Ficker Ferenc Gyula: jó köteleiért.

Husvéth János Veszprém: versenyképes és igen jó köteleiért.

Czink Frigyes N.-Szeben: versenyképes és igen jó köteleiért.

Platz József N.-Szeben: igen jó köteleiért.

Weisz Frigyes Segesvár: igen jó köteleiért.

Hermann Dániel Segesvár: jutányosan előállított köteleiért.

Blahó János Makó: haladást tanusító versenyképes köteleiért.

21. Kosárkötő-ipar.

a) *Érdemérem.*

Étsy Ferenc Budapest: szép és versenyképes kosárkötő-munkáiért.

Vesszőfonó-tanműhely Somorja: szép és versenyképes kosárkötő-munkáiért.

Helckert Pál Budapest: szorgalmas kosárkötő-munkáiért.

b) *Emlékérem.*

Brunner Keresztély Budapest: kosárkötő-munkáiért.

Hüller András Budapest: kosárkötő-munkáiért.

VII. CSOPORT.

BÚTOR-, HÁZTARTÁSI ÉS HÁZI IPAR.

1. Bútor- és háztartási ipar.

a) Érdemérem.

Dunkel Vilmos Kassa: versenyképes parquette-gyártmányaiért.

Wolf Lipót Szombathely: újított ablak-görredőnyeiért.

Thék Endre Bpest: műizléssel készített versenyképes butoraiért.

Harnisch G. és társa Besztercebánya: nagyban termelt versenyképes hajlitott butoraiért.

Tóth Mór Eger: a bútónipar fejlesztéseért.

Sachs Ármin Budapest: versenyképes jég szekrényeiért.

Hoffmann Károly Budapest: saját találmányu előnyös tábori sátor-mintájáért.

Hörl Ede Budapest: tisztán dolgozott versenyképes esztergályos-munkáiért.

Zay Albert gróf Zay-Ugróc: a botgyártás meghonosításáért és gyártmányai versenyképességeért.

Neuschloss J. fiai Budapest: nagyban gyártott verseny- és kivitelképes parquette-jeiért.

Kiss József Budapest: szorgalommal készített asztaláért.

Tálas Ferenc Sopron: szorgalommal készített asztaláért.

Lukácsovits Alajos Monor: szorgalommal készített íróasztaláért.

Hollósy József Rimaszombat: izléssel készített íróasztaláért.

Juhász György Szeged: versenyképes butoraiért.

Varga, Rainer és társak Szeged: versenyképes butoraiért.

Schmelka Ferenc Pozsony: haladást tanúsító butoraiért.

Felberbauer József Hód-Mező-Vásárhely: haladást tanúsító íróasztaláért.

Hensch Ignác Budapest: versenyképes képfaragó-munkáiért.

Taussig József Budapest: haladást tanusító, műízléssel készült és versenyképes aranykereteiért.

Neszvadba Dániel Budapest: szorgalommal készített asztalai- és kereteiért.

B. Kegyelemfy József Szeged: szorgalommal készített asztaláért.

Ildényi F. Budapest: versenyképes kép- és tükörkereteiért.

Gura Károly Igló: műízléssel és kiváló szorgalommal készített íróasztaláért.

Rainer Károly Szeged: műízléssel készített versenyképes butoraiért.

Handzel Alajos Szeged: szorgalommal készített asztaláért.

Papp Károly Szentese: szorgalommal készített varróasztaláért.

Katona Ferenc Szeged: versenyképes étszekrényeért.

Ördög István Szeged: szorgalommal készített ékszerszekrényeért.

Schulz Lénárd Versec: versenyképes butoraiért.

Buday Lajos Szeged: műízléssel készített versenyképes szekrényeért.

Kerny István Szeged: versenyképes tekeasztala- és butoraiért.

Lingel Károly Budapest: haladást tanusító versenyképes esztérgályos-munkáiért.

Seifmann Mór Szeged: ízléssel kiállított versenyképes kárpitos-munkáiért.

Kovács Vince Budapest: műízléssel előállított kereteiért.

Lengyel Lőrinc Szeged: ízléssel előállított kárpitos-munkáiért.

Kramer Sámuel Budapest: műízléssel előállított versenyképes kárpitos-munkáiért.

Hoffmann C. J. Budapest: műízléssel előállított versenyképes kárpitos-munkáiért.

Varga László Kecskemét: haladást tanusító asztalos-munkáiért.

Zách F. Budapest: újított hirdaplattartóiért.

Kesszey Mihály Székesfehérvár: haladást tanusító hajlított butoraiért.

Szoboda Károly Budapest: versenyképes hajlított butoraiért.

Steinschneider Jakab Budapest: versenyképes és műízléssel kiállított ágyneműiért.

Ledwin József Budapest: versenyképes képfaragványaiért.

Gittinger C. Budapest: versenyképes ágyneműiért.

Löwinger Jakab Szeged: versenyképes és jómunkájú paplankészítményeiért.

Domán Lila Szeged: versenyképes paplankészítményeiért.

Hirsch Etelka Budapest: izléses himzőminta-előnyomataiért.

Haas Herman Szeged: szép szobafestményeiért.

Záborszky Sándor Sopron: jóízű versenyképes mázolómunkáiért.

Szabó Antal Kecskemét: jó és szép asztalos-munkáiért.

Kattausch József Budapest: jeles mosógépeiért.

Pollák József Budapest: izléssel készült versenyképes templomi diszkapuzatáért.

b) Emlékérem.

Czikely Frigyes Segesvár: pórládáiért.

Kohn A. Budapest: mázó-munkáiért.

Konnerth Gusztáv N.-Szeben: asztalos-munkájáért.

Illési Lajos N.-Szeben: kárpitos-munkájáért.

Fritz József Versec: szalon-szekerényeért.

Bölt Antal Szeged: szalon-asztaláért.

Szabó József Szeged: kihuzó-asztaláért.

Áldassy Ignác Budapest: szobakárpitjaiért.

Lederer Mihály Szeged: kárpitos-munkájáért.

Szabó Mihály Szeged: butorkészítményeiért.

Dimm János Ujvidék: tábori és gyermekágyáért.

Posgay Mihály Szeged: mángorlójáért.

Sántha János Kecskemét: madárházáért.

Winkle Nándor Budapest: kereteiért.

Gazdasági egyesület N.-Szeben: kerti butoraiért.

Halász József Kapuvár: csavarszékeért.

Ádámszky József Tura: kerti virágasztaláért.

Gresits István Rimaszombat: toilette-asztaláért.

2. K é z i m u n k a.

a) *Érdemérem.*

Siatecka Turibiuszné sz. Kárász Katalin Vác: kiváló szorgalommal készült himzett képeiért.

Ternajgó Emilia M.-Radna: izléses csináltvirág-esoktáért.

Izsó Miklósné Budapest: szorgalommal és izléssel készült posztóvirágaiért.

Nagy Ilka Győr: jóizlésű kézimunkáért.

Pálfy-Schäffer Róza Szeged: szorgalmas kézimunkáért.

Rosenberg Kálmánné Szeged: jóizlésű kézimunkáért.

Lévay Ignácné Szeged: jóizlésű kézimunkáért.

Kéry Jánosné Szeged: jóizlésű kézimunkáért.

Kelemen Istvánné Szeged: jóizlésű kézimunkáért.

Steiner Hermin Pilis: műizléssel készült kézimunkáért.

Nagy Veron Szeged: jóizlésű kézimunkáért.

„Erzsébet“ árvalányház Budapest: a kézimunka sikeres oktatásáért.

Molnár Gáborné Szeged: kiváló szorgalommal készített házi szöveteiért.

Fuchs Kornélia k. a. Versec: kiváló szorgalommal készített kézimunkáiért.

Kovács Anna Szeged: versenyképes művirágaiért.

Lehner Janka k. a. Győr: kiváló szorgalommal készített kézimunkáiért.

Konnerth Lujza k. a. N.-Szeben: műizléssel készített többnemű kézimunkáiért.

Hoffmann Emilia Versec: kiváló szorgalom. készített kézimunkáiért.

Angel Irén k. a. Szeged: jóizléssel készített kézimunkáiért.

Rosenberg Henriette Zalaegerszeg: kiváló szorgalommal készített kézimunkáiért.

Zettin Juliska k. a. Zenta: kiváló szorgalommal készített kézimunkáiért.

Lőw Tóbiásné Budapest: jóizléssel készült aquarell-festményeiért.

Müller Aurélia k. a. N.-Kikinda: jóizléssel és ügyesen készített szép kézimunkáiért.

Landmann D. J. Pásztó: izléssel készített női ruháiért.

Czéh Sándorné Győr: kiváló szorgalommal és izléssel készült kézimunkáiért.

Socher Rozina urnő Sopron: jóizléssel készült kézimunkáiért.

Bamberger Rozália Szeged: versenyképes nagymennyiségű befőtt gyümölcseiért.

Kosztka Károlyné Komárom: szorgalmasan készített erdei magmozaik-munkáiért.

Bakayné Etelka Szeged: kitűnő szorgalommal és jóizléssel készített hálóiért.

Virág Józsefné Szeged: jó gazdasszonyi készítményeiért.

Országos nőiparegylet Bpest: a női munkaképesség fejlesztéseért.

Keméndyné-Drucker Irma nevelőintézete Szeged: a kézimunka kiváló eredményű oktatásáért.

Czerkovitz-Prinz Janka nevelőintézete Szeged: a kézimunka kiváló eredményű oktatásáért.

Oltványi-féle apáca-intézet Szeged: a kézimunka sikeres oktatásáért.

Női háziipar-tanműhely Pozsony: izléses és haladást tanusító különféle készítményeiért.

Izraelita elemi leányiskola Orosháza: a kézimunka sikeres oktatásáért.

Polgári leányiskola Szeged: a kézimunka sikeres oktatásáért.

A jóték. nőegylet óvodája Szeged: a kézimunka sikeres oktatásáért.

A zabosfai iskola Szeged: a kézimunka sikeres oktatásáért.

A belvárosi elemi leányiskola Szeged: a kézimunka sikeres oktatásáért.

Mokry Amália nevelőintézete Zombor: a kézimunka sikeres oktatásáért.

Izraelita árvaház Budapest: a kézimunka sikeres oktatásáért.

Állami tanítónőképezde Szabadka: a kézimunka sikeres oktatásáért.

Horovitz K. k. a. Szeged: a kézimunka rendszeres oktatásáért.

Lederer A. k. a. Szeged: a kézimunka sikeres oktatásáért.

Hirkó Istvánné Halas: jó gazdasszonyi készítményeiért.

Bartóky Lászlóné B.-Csaba: kitűnő gazdasszonyi és háztartási cikkeiért.

Lehóczky Istvánné B.-Csaba: jó gazdasszonyi készítményeiért.
Ballon Márkné Budapest: jóízlésű művirágaiért.
Gregulow Anasztázia Ó-Bessenyő: népviseleti házi iparcikkeiért.
Bódvay Róza Szeged: szorgalmas kézimunkáiért.
Gümbös Flórisné Bpest: gyakorlati értékű izléses kézimunkáiért.
Stern Heléna H.-M.-Vásárhely: izléses kézimunkáiért.
Szerényi Károlyné Miskolc: a kézimunka sikeres oktatásáért.
Weiss Sámuelné Szeged: jóízlésű kézimunkáiért.
Winkler Teréz Szeged: jóízlésű kézimunkáiért.

b) Emlékezem.

Fejérváry Mariska k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Pollák Lujza k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Löw Sámuelné Budapest: kézimunkáiért.
Schwarz Erzsébet k. a. Budapest: kézimunkáiért.
Popovchich Bibianna Cseney: kézimunkáiért.
Heyduska Betta k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Naschitz Józsefné Szeged: kézimunkáiért.
Máhr Irén k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Dragollovich Ida k. a. Kecskemét: kézimunkáiért.
Weiner Sarolta k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Löffler Laura k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Szilágyi Mari k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Lichtenberger Mórné Szeged: kézimunkáiért.
Popovich Jusztin Ujvidék: kézimunkáiért.
Taschler Margit k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Weiss Cecilia Szeged: kézimunkáiért.
Obláth Lujza Szeged: kézimunkáiért.
Angol kisasszonyok intézete Budapest: kézimunkáiért.
Weiner Ágota k. a. Budapest: kézimunkáiért.
Bauer Matild k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Kött Amália Pécs: kézimunkáiért.
Fried Rozália k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Horváth Ilona k. a. Győr: kézimunkáiért.
Arany Károlyné Szeged: kézimunkáiért.

Menasághy Lászlóné Szeged: kézimunkáiért.
Fluck Róza k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Fluck Erzsébet k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Adler Mari k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Hankisz Károlyné Szentes: kézimunkáiért.
Rózsa Karolin k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Varga Borbála k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Szulha Eleonóra k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Deutsch Cecilia k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Móczárné Emilia Félegyháza: kézimunkáiért.
Sarki-Molnár Zsuzsa Szentes: kézimunkáiért.
Sarki-Molnár Mária Szentes: kézimunkáiért.
Merényi Dezsőné Zenta: kézimunkáiért.
Löwengardné Janka Dorosma: kézimunkáiért.
Weisz Elli k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Bodnár Zsuzsa k. a. Miskolc: kézimunkáiért.
Szombathi Terike k. a. Miskolc: kézimunkáiért.
Kulesár Vilma k. a. Miskolc: kézimunkáiért.
Förster Celestin k. a. Miskolc: kézimunkáiért.
Dapsy Juliska k. a. Miskolc: kézimunkáiért.
Forster Stefánia k. a. Miskolc: kézimunkáiért.
Kühne Ilon Miskolc: kézimunkáiért.
Bartkó Zsuzsa Miskolc: kézimunkáiért.
Forster Emina k. a. Budapest: kézimunkáiért.
Némethy Piroska k. a. Miskolc: kézimunkáiért.
Neumann Emilia k. a. Miskolc: kézimunkáiért.
Jamriska Erzsébet k. a. Miskolc: kézimunkáiért.
Kardos Erzsike k. a. Miskolc: kézimunkáiért.
Kardos Józsefné k. a. Miskolc: kézimunkáiért.
Sáska Karolin k. a. Miskolc: kézimunkáiért.
Schütz Julia k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Péter Borbála k. a. Ujvidék: kézimunkáiért.
Lengyel Jolán k. a. Cegléd: kézimunkáiért.
Varga Józsefné k. a. Szentes: kézimunkáiért.
Varga Teréz k. a. Szentes: kézimunkáiért.

Kántor Vilmosné Tokaj: kézimunkáiért.
Vajda Berta és Krisztina k. a. Szt.-Gothárd: kézimunkáiért.
Kelemen Ida k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Pollák Vilma k. a. Ada: kézimunkáiért.
Horváth Lajosné Szeged: kézimunkáiért.
Heidrich Anna k. a. Budapest: kézimunkáiért.
Hähnel Antónia k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Oehring Julia k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Ivánkovics Teréz k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Lengyel Mariska k. a. Kecskemét: kézimunkáiért.
Frankel Ida k. a. Kistelek: kézimunkáiért.
Weisz Károlyné Szeged: kézimunkáiért.
Bieber Gizella k. a. Zombor: kézimunkáiért.
Reisli Róza k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Preyszler Irén k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Nuritsán Eszter k. a. Szatmár: kézimunkáiért.
Török Irma k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Schmidt Emilia k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Varga Katalin k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Lorbert Tini k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Pollák Teréz Miskolc: kézimunkáiért.
Kostics Koisor Eugénia T.-Beese: kézimunkáiért.
Zsótér Mariska k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Kirschner Anna k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Grosz Kornélia k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Mikosevics-Babics Teréz Zenta: kézimunkáiért.
Kapsándy Mariska k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Tóth Ilka Arad: kézimunkáiért.
Horváth Jánosné Kecskemét: kézimunkáiért.
Weisz Károlyné Szeged: kézimunkáiért.
Popper Ilonka k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Weizkopf Szidónia k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Peitsik Ilona k. a. Tószeg: kézimunkáiért.
Balogh Gizella k. a. Zenta: kézimunkáiért.
Gyermekkert Zombolya: kézimunkáiért.

Késmárky Ágnes k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Harcz Gizela k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Rausch Gizela k. a. Budapest: kézimunkáiért.
Rausch Ilonka k. a. Budapest: kézimunkáiért.
Nagy Róza férj. Marschalné Szentés: kézimunkáiért.
Gobóczy Piroška k. a. Nagyvárád: kézimunkáiért.
Goldmann Gizela k. a. Szabadka: kézimunkáiért.
Kálosi Márkné Uszód: kézimunkáiért.
Hanner Mária k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Humzer-Thaisz Fáni N.-Bánya: kézimunkáiért.
Rainitz Mária k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Tengelyi Anna k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Hevessy Viktória k. a. Vajszka: kézimunkáiért.
Mihálkovics Róza k. a. Zenta: kézimunkáiért.
Mihálkovics Albina k. a. Zenta: kézimunkáiért.
Eberhard Karolin k. a. Zenta: kézimunkáiért.
Tényi Istvánné Zenta: kézimunkáiért.
Klein Janka k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Kovács Rozina k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Wolsinger Karolin k. a. Szeged: kézimunkáiért.
Papszt Irma k. a. Budapest: kézimunkáiért.
Kiss Gizela k. a. Budapest: kézimunkáiért.
Brasch Emma k. a. Zombolya: kézimunkáiért.
Weber Mariska k. a. Ó-Becse: kézimunkáiért.
Dukavics Mari k. a. Veszprém: kézimunkáiért.
Kath. templom H.-M.-Vásárhely: kézimunkáiért.
Auspitz Róbertné Budapest: kézimunkáiért.
Ortlieb Julia k. a. Halas: kézimunkáiért.
Novák Emma k. a. Halas: kézimunkáiért.
Reiner Ilka k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
Fischer Emilia k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
Such Linka k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
Áchim Irma k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
Haan Emma k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
Baranovics Anna k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.

Eibel Emma k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Kocziszki Mari B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Schutz Veron k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Koisch Julia k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Freund Hermin k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Berndt Mari k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Kesjár Erzs k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Stark Mariska k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Kemény Ilma k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Kiss Vilma k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Arzt S.-né B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Licska Irma k. a. B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Gécs Jánosné B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Gajdács Jánosné B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Uhrin Mihályné B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Zsilák Mihályné B.-Csaba: kézimunkáiért.
 Nagy-Burgyán Vilma Sepse: kézimunkáiért.
 Povolnyi Franciska Szeged: kézimunkáiért.
 Kelemen Ida k. a. Szeged: kézimunkáiért.
 Lux Ferenc Budapest: kézimunkáiért.
 Klein Eleonóra Szeged: kézimunkáiért.
 Cziffer Malvin k. a. Szeged: kézimunkáiért.
 Nagy Ibolyka k. a. Szeged: kézimunkáiért.
 Péter Borbála k. a. Ujvidék: kézimunkáiért.
 Fried Rozália k. a. Szeged: kézimunkáiért.
 Scheinberger Eleonóra Szeged: kézimunkáiért.
 Tóth Ilka k. a. Arad: kézimunkáiért.

3. H á z i i p a r.

a) Érdemérem.

Szabó Bálint Szatmár: szorgalommal készített háziipar - cik-
 keiért.
 Dvihalý Emil Besztercebánya: a házi ipar fejlesztéseért.
 Dáni Ferenc Szeged: műízléssel készített faragványaiért.

A „Munka“ című hülyéket nevelő intézet Rákospalota: a kézi-munka sikeres oktatásáért.

Spanberger Alajos Budapest: műizléssel készült lombfűrészeti munkáért.

Reisinger Ottó Temesvár: kiváló szorgalommal készült háziipar-cikkeiért.

Grasselly László és társai Szeged: kiváló szorgalommal készült háziipar-cikkeiért.

Műmetszészet tanműhely Zay-Ugróc: szorgalommal és műizléssel készült háziipar-cikkeiért.

b) Emlékezem.

Molnár Gábor Főlegyháza: háziipar-cikkeiért.

Skultéty László Szeged: háziipar-cikkeiért.

Pál Ferenc Szeged: háziipar-cikkeiért.

Reisch Antal Ada: háziipar-cikkeiért.

Klima József Szeged: háziipar-cikkeiért.

Egressi Péter Temesvár: háziipar-cikkeiért.

Oltványi Pál Szeged: háziipar-cikkeiért.

Drottlevf Márton Segesvár: háziipar-cikkeiért.

Misselbacher J. B. Segesvár: háziipar-cikkeiért.

Kollár Lajos Rékás: háziipar-cikkeiért.

Ifj. Pintér István Nyiregyháza: háziipar-cikkeiért.

Oláh György Gyula: háziipar-cikkeiért.

Novák Rudolf Halas: háziipar-cikkeiért.

Repesák István Halas: háziipar-készítményeiért.

Horváth József Halas: háziipar-készítményeiért.

Hambalko István Halas: háziipar-készítményeiért.

Zseny József Halas: háziipar-készítményeiért.

Krizsenics János Halas: háziipar-készítményeiért.

Jancsovics János Halas: háziipar-készítményeiért.

Tóth Imre Halas: háziipar-készítményeiért.

Vass Elekné Halas: háziipar-készítményeiért.

Gyurkovics István Halas: háziipar-készítményeiért.

Pólya Ferenc B.-Csaba: háziipar-készítményeiért.

Sztodola Sámuel B.-Csaba: háziipar-készítményeiért.

Such János B.-Csaba: háziipar-készítményeiért.

Zsiros Máttyás B.-Csaba: háziipar-készítményeiért.

Torma István B.-Gyula: háziipar-készítményeiért.

4. Gazdasszonyi készítmények.

Emlékérem.

Gábor Józsefné Szeged: gazdasszonyi készítményeiért.

Zombori-Fehér Anna Szeged: gazdasszonyi készítményeiért.

Török Imréné Makó: gazdasszonyi készítményeiért.

Adler Ignácné Szeged: gazdasszonyi készítményeiért.

Baloghi Sománé H.-M.-Vásárhely: gazdasszonyi készítményeiért.

Pfann Horváth Anna Szeged: gazdasszonyi készítményeiért.

Szűcs Györgyné Szeged: gazdasszonyi készítményeiért.

Jakabffy Lenke Szeged: gazdasszonyi készítményeiért.

Nagy-Czirók Jánosné Halas: gazdasszonyi készítményeiért.

VIII. CSOPORT.

VAS-IPAR.

1. L a k a t o s - á r ú k.

a) Érdemérem.

Márkus Simon Székesfehérvár: haladást tanúsító lakatosmunkáiért.

Dörfler György Sopron: haladást tanúsító lakatosmunkáiért.

Adamesik János Budapest: haladást tanúsító lakatosmunkáiért.

Brucky József Budapest: haladást tanúsító lakatosmunkáiért.

Árkay Sándor Budapest: haladást tanúsító lakatosmunkáiért.

Korompay Ágoston Budapest: jóízlést és haladást tanúsító lakatosmunkáiért.

Szabó László Kecskemét: haladást tanúsító lakatosmunkáiért.

Veres Dániel Kolozsvár: haladást tanusító lakatosmunkáiért.

Nigrényi Pál Szeged: új találmánya- és haladást tanusító lakatosmunkáiért.

Csikós Ignác Szeged: haladást tanusító lakatosmunkáiért.

Lakatosárú-gyáriparszövetkezet Szeged: versenyképes és nagyban termelt lakatosárúiért.

Nigrényi Pál Szeged: versenyk. és nagyban termelt lakatosárúiért.

Mák István Szeged: versenyk. és nagyban termelt lakatosárúiért.

Veszeli Ferenc Szeged: versenyképes és nagyban termelt lakatosárúiért.

Császár József Szeged: versenyképes és nagyban termelt lakatosárúiért.

Molnár Márton Szeged: versenyképes és nagyban termelt lakatosárúiért.

Tóbiás Márton Szeged: versenyképes és nagyban termelt lakatosárúiért.

Gitye Demeter Nagyvárad: jóízlést és haladást tanusító lakatosmunkáiért.

Svadló Ferenc Budapest: műízléssel kiállított lakatosmunkáiért.

b) Emlékérem.

Fazekas József Debrecen: lakatosmunkáiért.

Görcz Ferenc N.-Szeben: lakatosmunkáiért.

Kiss János (Szegedről) Sopron: lakatosmunkáiért.

Klein Ágost N.-Szeben: lakatosmunkáiért.

Herceg József Kecskemét: lakatosmunkáiért.

Kiss Pál Kecskemét: lakatosmunkáiért.

Szekeres Imre Kecskemét: lakatosmunkáiért.

Both János Segesvár: lakatosmunkáiért.

Both Sámuel Segesvár: lakatosmunkáiért.

Gottfried Herman Segesvár: lakatosmunkáiért.

Pillich Mihály Szeged: lakatosmunkáiért.

Kohn József Szeged: lakatosmunkáiért.

Schwarz Antal Budapest: lakatosmunkáiért.

Andráscsik József Nyíregyháza: lakatosmunkáiért.

2. Kovácsmunkák.

a) *Érdemérem.*

Valent Pál Szarvas: haladást tanusító kovácsmunkáiért.

Liptay János B.-Csaba: haladást tanusító kovácsmunkáiért.

b) *Emlékérem.*

Tóth Károly H.-M.-Vásárhely: kovácsmunkáiért.

Boross József Arad: kovácsmunkáiért.

Csontos Imre Tállya: kovácsmunkáiért.

Csicsely János B.-Csaba: kovácsmunkáiért.

Arany Péter Cseney: kovácsmunkáiért.

3. Műlakatos-, műszerkovács- és szerszám-árúk.

a) *Érdemérem.*

Vágó Ignác Budapest: műizlést tanusító vasszekrényeért és műlakatos-árúiért.

Prokop F. és Schnabel Budapest: haladást tanusító újított és versenyképes vasszekrényeikért.

Garay Béla Budapest: új találmányu versenyképes boltajtó-vasredőnyeikért.

Állami gépészeti felsőbb ipartanoda Kassa: a műipari izlés fejlesztése-, a gyakorlati és elméleti szakoktatás sikeres egyesítéseért.

Szladeky Ignác Budapest: haladást tanusító új találmányu vasszekrényeikért.

Ullmann Antal Fehértemplom: haladást tanusító reszelővágómunkáiért.

Pahn János Budapest: haladást tanusító reszelővágó-munkáiért.

Beer Jakab Budapest: versenyképes bodnárszerszámaiért.

Werheim József Budapest: nagyban gyártott versenyképes gyalujaiért.

Zimmer János Budapest: versenyképes műszerkovács-áruiért.

Stoye György Sopron: haladást tanusító sodronyszegeikért.

Löbel Jakab Budapest: a különféle és faju lópatkóknak a lábak betegsége és idomtalanságához való alkalmazásában tanusított haladásáért.

Szakkay József Kassa: az áll. gépészeti felsőbb ipartanoda vezetése körül szerzett kiváló érdemeiért.

Horváth István Miskolc: haladást tanusító mérlegeiért.

b) Emlékérem.

Hayn József Segesvár: gyapjufésűiért.

Magyar kir. állatorvosi tanintézet Budapest: patkóiért.

Blum József Versec: szerkovácsmunkáiért.

Fabinyi Sámuel Jolsva: kolompjaiért.

Tóth Lajos és társa Debrecen: lóbékóiért.

Aranyi Pál Szeged: szerkovácsáruiért.

Lakos Károly Szentes: díszkapuzat-mintájáért.

4. K é s e s m u n k á k.

Érdemérem.

Schulek Sándor Budapest: haladást tanusító kése-smunkáiért.

Watzke Ede Budapest: haladást tanusító kése-smunkáiért.

Breitmayer Frigyes: haladást tanusító kése-smunkáiért.

Koch Károly Temesvár: haladást tanusító kése-smunkáiért.

Bokor Nándor Szeged: haladást tanusító kése-smunkáiért.

Szirák József Szeged: izléssel készült saját találmányu kése-smunkáiért.

Pacholek György Budapest: haladást és műizlést tanusító versenyképes díszkardjaiért.

5. V a s b u t o r.

a) Érdemérem.

Buchwald Sándor Budapest: haladást tanusító vasbutoraiért.

Zombory Mihály Szeged: haladást tanusító vasbutoraiért.

b) Emlékérem.

Feiwei Lipót Budapest: vasbutoraiért.

Leszih Miksa Miskolc: vasbutoraiért.

Német Kálmán H.-M.-Vásárhely: vasbutoraiért.

6. Vasgyártás és öntvények.

a) Érdemérem.

Prihradny-féle vasgyár Bujakova: verseny- és nagyban kivitelképes vasgyártmányaiért.

Csáky László gróf vasgyára Práskalu: verseny- és nagyban kivitelképes vasgyártmányaiért.

Oetl Antal Budapest: haladást és műizlést tanúsító versenyképes vasöntvényeiért.

Salgó-tarjáni vasfinomító-társulat Budapest: verseny- és nagyban kivitelképes vasgyártmányaiért.

Schlick-féle részvénytársaság Budapest: műipari izlést tanúsító öntvényeiért.

Ganz és társa Budapest: haladást tanúsító verseny- és kivitelképes gyártmányaiért és ezek nagybani termeléséért.

Rombauer Nándor Resicza: gyakorlati kísérlet útján kitűnőnek bizonyult saját találmányu kályhájiért.

b) Emlékérem.

Eichinger Károly és fiai Szeged: vasöntvényeiért.

7. Vaslemez.

Érdemérem.

„Unio“ vaslemezgyár Budapest: haladást tanúsító verseny- és kivitelképes gyártmányaiért és ezek nagybani termeléséért.

IX. CSOPORT.

NEMESÉRC-, NEMESFÉM-IPAR.

1. R é z m ű á r ú k.

a) *Érdemérem.*

Bódvai Pál Szeged: jóízléssel készült versenyk. rézműves-áruiért.
 Fabritius testvérek N.-Szeben: jóízléssel készült rézműves-áruiért.
 Gottschling Vilmos N.-Szeben: szorgalommal készült sárgarézöntő-
 munkáiért.

Henning Károly Segesvár: szorgalommal készült rézműves-mun-
 káiért.

Weiss Károly Segesvár: szorgalommal készült rézműves-munkáiért.
 Eckert Ferenc Hódság: szorgalommal készült rézműves-munkáiért.
 Hiernschrodt József Sopron: szorgalommal készült rézműves-mun-
 káiért.

Fagler József Szeged: versenyképes rézvasalóiért.

Neukomm Bálint fiai Versec: haladást és jóízlést tanusító rézmű-
 áruiért.

Kammermayer Lénárd Bpest: jóízléssel és szorgalommal készült
 rézmű-áruiért.

Kulcsár Károly Miskolc: jóízléssel készült versenyképes rézmű-
 áruiért.

Kulcsár Sándor N.-Szeben: szorgalommal készült rézmű-áruiért.

Liszkay Károly Nagyvárad: jóízléssel készült rézmű-áruiért és új
 találmányu szivattyujáért.

Prihradny Ernő Szepes-Igló: versenyképes rézmű-áruiért.

Szontágh Pál Csetnek: versenyképes rézmű-áruiért.

Lukács Gyula Rózsahegy: jóízlést tanusító versenyképes rézmű-
 áruiért.

Eisele József Budapest: haladást és jóízlést tanusító versenyképes
 rézmű-áruiért.

b) *Emlékérem.*

Garay Imre Szentes: rézművesmunkákért.

Jilk László Szegszárd: rézművesmunkákért.

2. Tűzoltószerrek.

Érdemérem.

Seltenhofer Frigyes Sopron: haladást tanusító versenyképes harangjai- és tűzoltószerreiért.

Walser Ferenc Budapest: haladást és jóízlést tanusító versenyképes harangjai- és tűzoltószerreiért.

3. H a r a n g o k.

Érdemérem.

Novotny Antal Temesvár: szorgalommal készített harangjaiért és ujitási kísérleteért.

Pozdech József Bpest: haladást tanusító versenyképes harangjaiért.

4. Bádogosmunkák.

a) *Érdemérem.*

Spitzer Mór Budapest: jóízléssel készült versenyképes bádogosmunkáiért.

Weiner Mór Budapest: versenyképes bádogosmunkáiért.

Pollák H. Budapest: versenyképes bádogosmunkáiért.

Hegyváry Károly B.-Gyula: szorgalommal és jóízléssel készült bádogosmunkáiért.

Krolupper József Budapest: haladást tanusító saját találmányu versenyképes különféle lámpái- és fémműveiért.

Maniak és Klesz Ujvidék: saját találmányu lámpáiért.

Pfeiffer és társa Budapest: versenyképes bádogosmunkáiért.

Golyósy Gusztáv Szeged: ujitást és jóízlést tanusító versenyképes bádogosmunkáiért.

Barth Tóbiás Sopron: ujitott petroleum-mérője- és bádogosmunkáiért.

Schiefferer Alajos Arad: jóizlést tanusító bádogosmunkáiért.

b) Emlékérem.

Kramer Ármin Szegszárd: bádogos-munkáiért.

Frauenhofer Péter Cseney: bádogos-munkáiért.

Speibenwein János Pancsova: bádogos-munkáiért.

Schwarz Károly N.-Szeben: bádogos-munkáiért.

Tretinjak József N.-Szeben: bádogos-munkáiért.

Wieselmayer J. Lajos Versec: bádogos-munkáiért.

5. Műbádogos-árúk.

Érdemérem.

Zellerin Mátyás Budapest: haladást, műizlést és versenképességet tanusító műbádogos-áruiért.

Grassmann Ágoston Budapest: haladást, jóizlést és versenyképességet tanusító érclemezfényezése- és festményeiért.

Maniak és Jausz Ujvidéken: versenyképes saját találmányu butorgörrlábakért.

Weck Adolf Budapest: jóizléssel készített pipakupakjaiért.

6. Ö t v ö s - i p a r.

a) Érdemérem.

Egger I. és társa: jóizlésű ékszerészeti műveiért.

Stenger és Fleischmann Budapest: jóizlésű és versenyképes aranyműves-áruiért.

Grünstein H. Budapest: jóizlésű és versenyképes aranyműves-áruiért.

Veres László Debrecen: jóizlésű és szorgalommal készült aranyműves-áruiért.

Fülöp János H.-M.-Vásárhely: kitűnő szorgalommal és izléssel készült ezüstműves-munkájáért.

Pósz Alajos Szeged: jó ízléssel készült ékszerészeti munkáiért.

Pollák Cz. Adolf Szeged: jó ízléssel készült ékszerészeti munkáiért.

• Politzer Lipót Szeged: jó ízléssel készült ékszerészeti munkáiért.

Kronstein János Szeged: szorgalommal készült ékszerészeti munkáiért.

b) Emlékérem.

Tóth Kálmán Budapest: ezüst díszkoszorúja kiállításának emlékeül.

7. Látszerészet.

Érdemérem.

Richter C. W. Sopron: új találmányu, versenyképes és jóízű látszerészeti műveiért.

8. Templomi szerek.

Érdemérem.

Oberbauer Alajos Budapest: kitűnő templomi eszközök- és ruházatokért.

9. Vegyesek.

Érdemérem.

Takács Antal Budapest: szabad szócső- és jelző-találmányaiért.

X. CSOPORT.

BŐR-IPAR.

1. B ő r á r ú k.

a) *Érdemérem.*

Markó Pál Miskolc: versenyképes bőrgyártmányaiért.

Rosinger Károly Pécs: versenyképes bőrgyártmányaiért.

Machlup H. fia Budapest: haladást tanusító, nagyban termelt, verseny- és kivitelképes gyártmányaiért.

Alexi Lajos Matzdorf: kitűnően munkált és versenyképes gyártmányaiért.

Kalán József Kecskemét: jó bőrkészítményeiért.

Felmayer János Szeged: versenyképes, jó bőrkészítményeiért.

Deutsch Ábrahám Szeged: újabb bőrnemek gyártásáért.

Felmayer Gusztáv Szeged: versenyképes bőrkészítményeiért.

Scheinberger és Popper Szeged: tisztán munkált és versenyképes bőrkészítményeiért.

Schmidt Adolf és társa Budapest: haladást tanusító, nagyban gyártott, verseny- és kivitelképes bőrkészítményeiért.

Fischer J. örököse Budapest: kimunkált elefántbőrért.

Gleich Lajos Szeged: jeles irhakészítményeiért.

b) *Emlékérem.*

Braun József Szarvas: bőrkészítményeiért.

Scheinberger Miksa N.-Kikinda: bőrkészítményeiért.

Deutsch Salamon Szeged: bőrkészítményeiért.

Schröder József B.-Csaba: bőrkészítményeiért.

2. Sziggyártó- és nyergesmunkák.

a) *Érdemérem.*

Kasztner Ignác Sopron: versenyképes sziggyártó-munkáiért.

Orendt Mihály és társa Nagyszeben: újított és nagyban gyártott munkáiért.

Theisz F. Újverbász: versenyképes sziggyártó-munkáiért.

Freund Ármin Budapest: versenyképes sziggyártó-munkáiért.

Boros Gergely Zenta: versenyképes munkáiért.

Fábry János és fia B.-Csaba: versenyképes munkáiért.

Zsilinszky Pál B.-Csaba: versenyképes sziggyártó-munkáiért.

Darvasy Károly Budapest: új találmányu és kiválóan izléses sziggyártó-munkáiért.

Dulcz Antal Budapest: műizléssel kiállított és versenyképes nyerges- és sziggyártó-munkáiért.

Glasz József Budapest: nagyban gyártott versenyképes nyerges- és sziggyártó-munkáiért.

Tillschneider A. Temesvár: izléses nyerges-munkáiért.

Blaschke János Budapest: műizléssel készült verseny- és kivitelképes ostoraiért.

Szepesy Antal Debrecen: versenyképes ostoraiért.

b) *Emlékérem.*

Beutler Károly N.-Szeben: sziggyártó-munkáiért.

Váry István Kecskemét: sziggyártó-munkáiért.

Weber János Segesvár: sziggyártó-munkáiért.

Zettin Ignác Zenta: sziggyártó-munkáiért.

Ötvös Ferenc Makó: sziggyártó-munkáiért.

Wolf Gyula Lőcse: nyerges-munkáiért.

Keller Ignác Makó: tariszniaiért.

3. Börönd-ipar.

a) *Érdemérem.*

Schön József Budapest: ujitást és műizlést tanusító versenyképes
böröndjeiért.

Felber János Budapest: szabad. találm., verseny- és kivitelképes
böröndjeiért.

Löwinger Károly Budapest: ujitást és jóizlést tanusító verseny-
képes böröndjeiért.

b) *Emlékérem.*

Záborszky József Budapest: böröndjeiért.

4. Vizmentes ponyva.

Érdemérem.

Herzmann Zsigmond Budapest: versenyképes vizmentes ponyva-
és vásznaiért.

Hirsch Ignác és fia Budapest: nagyban gyártott, verseny- és kivi-
telképes vizmentes ponyvái- és ez iparágbani ujitásért.

5. Fésűs-ipar.

Érdemérem.

Szabó István Debrecen: versenyképes fésűs-árúkért.

Hirhager Ferenc Szeged: versenyképes fésűs-árúkért.

XI. CSOPORT.

MŰIPAR.

1. R a j z. É p i t é s z e t.

a) *Érdemérem.*

Budapest főváros törvényhatósága: haladást, ujitást és műüzlést tanusító háromszögelési s lejt mérési munkálataiért, valamint a közügy érdekében tanusított nemes törekvéseiért.

Halácsy Sándor Budapest: haladást, ujitást és kiváló műüzlést tanusító mérnöki munkálataiért.

Kőrösy József Budapest: statisztikai és tudományos dolgozataiért. M. kir. dalműházi és várkerti építkezések építő-bizottsága: műüzléssel kivitt építkezési terveiért.

Podmaniczky Frigyes báró Budapest: a vezetése alatt álló közmunkatanács kitűnő építkezési terveiért.

Mindszent-apátfalvi ármentesítő-társulat: haladást és ujitást tanusító mérnöki munkálataiért.

Ybl Miklós Budapest: műüzléssel kivitt építkezési tervekért.

Horváth testvérek Kolozsvár: műüzléssel kivitt mérnöki rajzokért.

Pecz Ármin Budapest: jeles angolkert-terveiért.

Orbán Pál Kecskemét: jeles építészeti terveiért.

Marosi Gergely Kecskemét: jeles épületterajzaiért.

Pártos Gyula Budapest: haladást tanusító építészeti terveiért.

Heszlényi József Szeged: szép épületterveiért és egyéb szabadkézi rajzaiért.

Birkholz Gusztáv Budapest: haladást és izlést tanusító rajzaiért.

Oberbauer Jenő Budapest: haladást tanusító rajzaiért.

Ifj. Kovács József Szeged: jeles mérnöki rajzaiért.

Varga Tóbiás Budapest: műüzléssel kivitt szépírászati munkájáért.

Markus Antal Arad: műüzléssel kivitt szépírászati munkájáért.

Hajdu Gyula T.-Sz.-Miklós: haladást tanusító mérnöki munkálataiért.

Fertőy Imre Komárom: haladást tanusító rajzaiért.

Szójka Gusztáv Szeged: haladást tanusító mérnöki rajzaiért.

b) Emlékezem.

Z. Tóth Jenő Nagyvárad: mérnöki tervekért.

Takács István Kecskemét: épületrajzokért.

Kovács Mihály Kecskemét: épületrajzokért.

Brenner István Veszprém: épületrajzokért.

Neszvadba Dániel Budapest: épületrajzokért.

Szedes István Halas: épületrajzokért.

Babó Sándor Halas: épületrajzokért.

Kunitzer Janka Szeged: szépírási mutatóiért.

Reitter Jakab Esztergom: szakszerű rajzaiért.

2. Cég- és címfestészet.

a) Érdemem.

Diósy Soma és Ferenc Nagyvárad: haladást és ujtást tanusító címfestészeti munkáiért.

Knopp és Steiner Budapest: haladást, műizlést és ujtást tanusító cég- és címfestészeti munkái- és öntvényeikért.

Knopp és Veith Budapest: haladást, műizlést és ujtást tanusító cég- és címfestészeti munkáiért.

Fenster J. M. Temesvár: haladást és ujtást tanusító cég- és címfestészeti munkáiért.

Bruchsteiner Samu Bpest: haladást, ujtást és műizlést tanusító cég- és címfestészeti munkáiért.

Gruber Ágoston Sopron: haladást tanusító üvegfestészeti munkáiért.

Bloch Gyula Szeged: haladást tanusító címfestészeti munkáiért.

Tölgyessy Arthur Budapest: izléses olajfestményeiért.

b) Emlékezem.

Schäffer Borbála Szeged: régi olajfestményekért.

Huber Jenő Győr: olajfestményeért.

3. Fényképészet. Festészet.

a) *Érdemérem.*

Knebel Ferenc Szombathely: haladást tanusító fényképeiért.

Stagel F. Sopron: haladást tanusító fényképeiért.

Köhler Gyula Sopron: nagyított alakban izléssel előállított fényképeiért.

Rupprecht Mihály Sopron: műizlést és haladást tanusító versenyképes fényképeiért.

Schodisch Alajos Felső-Eőr: haladást tanusító izléssel kiállított állattanulmányi fényképeiért.

Zelesny Károly Pécs: haladást tanusító versenyképes fényképeiért.

Plohn Illés H.-M.-Vásárhely: haladást tanusító keleti fényképeiért.

Koller Károly Budapest: haladást és műizlést tanusító versenyképes különféle kitűnő chromo-, photo- és ethnografiai képeiért.

Ravasz és Weiss Arad: haladást tanusító fényképeiért.

Kozmata Ferenc Budapest: haladást, ujitást és műizlést tanusító fényképeiért.

Klősz György Budapest: haladást tanusító versenyképes fényképeiért.

Beszédes Sándor Esztergom: haladást és ujitást tanusító fénynyomatu képeiért.

Ellinger Ede Budapest: haladást tanusító fényképeiért.

Borsos és Varságh Budapest: haladást és műizlést tanusító versenyképes fényképeiért.

Auerbach Miksa Arad: haladást tanusító fényképeiért.

Letzter L. Szeged: haladást tanusító fényképeiért.

Lauscher és társa Szeged: haladást tanusító fényképeiért.

Kobirszky Károly Sopron: haladást tanusító fényképeiért.

Funk Ignác N.-Becskerek: jeles fényképeiért.

Péchy József Bpest: haladást tanusító acélnyomatszerű képeiért.

Bresovszky Nándor Nagy-Kikinda: izléssel kivitt jeles olajfestményeiért.

b) *Emlékérem.*

Herzl Vilmos Szentes: fényképeiért.

Aberli Ferenc Versec: fényképeiért.

Bietler Ferenc Szeged: fényképeiért.

Suppan Károly Temesvár: fényképészeti rajzaiért.

Rausch Béla Budapest: fa-festményeiért.

4. Nyomdászati.

a) *Érdemérem.*

Magyar testvérek Temesvár: haladást tanusító könyv- és könyomdai, valamint könyvkötészeti műveiért.

Első magyar kártyagyár-részevényszulak Budapest: ujitással párosult, haladást és versenylépeességet tanusító készitményeiért.

Czéh Sándor Győr: haladást tanusító nyomtatványaiért.

Winter Bertalan Miskolc: haladást tanusító könyomdai műveiért.

Frics József, a „városi könyvnyomda“ művezetője Debrecen: haladást és versenylépeességet tanusító könyvnyomdai műveiért.

Hügel Otto Nagyvárad: haladást és műizlést tanusító könyvnyomdai műveiért.

Fuchs Ignác és fia Ujvidék: ujitással párosult, haladást és versenylépeességet tanusító könyvnyomdai és könyvkötészeti műveiért.

Franklin-társulak Budapest: haladást és versenylépeességet tanusító könyvnyomdai műveiért és könyvkiadványaiért.

Jurany Vilmos Budapest: a „Franklin-társulak“ irodalmi és nyomda-intézetnek szakértelmet és kitűnő műizlést tanusító igazgatásáért.

Pesti könyvnyomda-részevényszulak Budapest: haladást és versenylépeességet tanusító könyvnyomdai műveiért és könyvkiadványaiért.

Falk Zsigmond Budapest: a „pesti könyvnyomda-részevényszulak“nak gazdag tapasztalatokat, szakértelmet és kitűnő műizlést tanusító igazgatásáért.

Czettel Gyula Budapest: ujitást föltűntető naptárjaiért.

- Winter Samu Budapest: haladást tanusító könyomdai műveiért.
- Deutsch M.-féle intézet Budapest: haladást tanusító könyv- és könyomdai műveiért.
- Csanádegyházmegyei könyvnyomda Temesvár: haladást tanusító könyvnyomdai műveiért.
- Kutassy Imre Debrecen: ujitást és haladást tanusító könyv- és könyomdai műveiért.
- Burger Zsigmond özvegye Szeged: haladást tanusító versenyképes könyv- és könyomdai műveiért.
- Maróczy József és társa Szeged: jó izlést és versenyképességet tanusító könyvnyomdai és könyvkötészeti műveiért.
- Gyürky Sándor Debrecen: haladást tanusító keresk. könyveiért.
- Traub B. Szeged: haladást tanusító nyomtatványaiért.
- Grosz Gusztáv Győr: haladást tanusító könyvkiadványai- és nyomtatványaiért.
- Bertalanffy József Szombathely: haladást tanusító nyomtatványaiért.
- Kirchner J. E. özvegye Versec: haladást tanusító könyomdai műveiért.
- Posner Károly Lajos „első magyar vonalzó kö- és könyvnyomdai intézet“ tulajdonosát Budapest: ujitást, haladást, kitűnő versenyképességet és műizlést tanusító kö- és könyvnyomdai, valamint könyvkötészeti műveiért.
- Ifj. Csáthy Károly Debrecen: haladást és izlést tanusító könyvkiadványaiért.
- Mihályi T. E. Pozsony: haladást tanusító papirgyártmányaiért.
- Körmöczy papirgyár Körmöcbánya: haladást tanusító esomagoló-papir-gyártmányaiért.
- Morelli Gusztáv Budapest: haladást és műizlést tanusító fametszvényeiért.
- Haske Ferenc Budapest: haladást és műizlést tanusító rajzokért és acélmetszetekért.
- Aigner Lajos Budapest: haladást tanusító könyvkiadványaiért.
- Lauffer Vilmos Budapest: haladást tanusító könyvkiadványaiért.
- Wodjaner Fülöp Budapest: haladást tanusító könyvkiadványaiért.

Zilahy Sámuel Budapest: haladást tanusító könyvkiadványaiért.
 Liebstein Zsigmond Budapest: haladást tanusító szakmunkáiért.
 Mihók Sándor Budapest: haladást tanusító szakmunkáiért.

5. Könyvkötészet. Díszművészet.

a) Érdemérem.

Hünner Raimond Sopron: könyvkötészeti díszműveiért.
 Mangold Mór Budapest: műizlést tanusító könyvkötészeti díszműveiért.
 Hirhager Károly Budapest: haladást tanusító könyvkötészeti műveiért.
 Fritz József Budapest: haladást tanusító könyvkötészeti műveiért.
 Halfer József Bpest: haladást tanusító könyvkötészeti műveiért.
 Érczhegyi Ferenc Budapest: haladást tanusító könyvkötészeti műveiért.
 Morzsányi József Budapest: haladást tanusító könyvkötészeti díszműveiért.
 Peinitsch János Bpest: haladást tanusító könyvkötészeti műveiért.
 Dörner Ádám Bpest: haladást tanusító könyvkötészeti műveiért.
 Czerny Antal Kolozsvár: haladást tanusító könyvkötészeti díszműveiért.
 Fodor Kálmán Budapest: haladást tanusító papirdobozaiért.

b) Emlékérem.

Gottermayer Nándor Budapest: könyvkötészeti műveiért.
 Lenhardt Gyula Nagylak: könyvkötészeti díszműveiért.

6. Varrógépmunkák.

Érdemérem.

Schott testvérek Szeged: haladást tanusító varrógépmunkáikért.

7. Ó r a - i p a r.

a) *Érdemérem.*

- Mayer Károly Ujvidék: haladást tanusító toronyóráiért.
 Brauswetter János Szeged: kitűnő ujitásokkal párosult, haladást és műizlést tanusító óraműveiért.
 Auer József Szeged: kitűnő ujitásokkal párosult, haladást és műizlést tanusító óraműveiért.
 Gruber D. S. Szeged: különféle hazai felszerelésű óraműveiért.
 Berkovits Antal Budapest: haladást mutató óraműveiért.
 Králik Sámuel Budapest: kitűnő műizléssel párosult, haladást és ujitást tanusító óraműveiért elismerő oklevél.
 Jakobovics József Nagyvárad: haladást tanusító óraműveiért.
 Brauswetter Vilmos Szeged: haladást tanusító óraműveiért.

b) *Emlékérem.*

- Szitó Horváth József Szeged: saját szerkezetű óraműveért.

8. Z e n e - i p a r.

a) *Érdemérem.*

- Dangl Antal fia Arad: haladást, ujitást, kiváló műizlést és versenyzésséget tanusító orgonájáért.
 Schunda V. J. Budapest: haladást, ujitást és műizlést tanusító jeles réz-, fuvó- és húros hangszereikért.
 Szabady-Frank Ignác Budapest: javított cimbalmaért és zene-műveiért.
 Árvay József Szt.-Király-Szabadi: haladást tanusító cimbalmaért.
 Stovasser János Budapest: haladást és ujitást föltűntető rézfuvó-hangszerek- és dobokért.
 Állami főreáltanoda Kassa: haladást tanusító zenészeti és tanodai szerelvényekért.
 Beregszász Lajos Budapest: kitűnő haladást, ujitást és műizlést tanusító zongoráiért elismerő oklevél.
 Triska Ferenc Kolozsvár: haladást tanusító pianinójáért.

Táborszky és Parsch Budapest: haladást tanusító zenemű-kiadványaikért.

Tóth Sándor Szeged: haladást tanusító versenyképes hűrkészítményeiért.

9. S z o b r á s z a t.

Érdemérem.

Izsó Miklós özvegye Budapest: műízléssel kiállított szobrászati főszöntvényeiért.

Halász László Budapest: szobrászati műveiért.

Pedon Antal Budapest: műízléssel kiállított szobraiért.

Heine Antal Jenő Szeged: műízléssel kiállított szobrászati műveiért.

10. V e g y é s z e t.

a) Érdemérem.

Bányai Károly Kolozsvár: jeles vegyészeti szépitő-szereiért.

Szigethi József Szabadka: állatgyógyászati szereiért.

Első erdélyi stearingyertya-gyár N.-Szeben: haladást tanusító versenyképes fagygyan-cikkeiért.

Vegyészeti szerek gyára N.-Szeben: haladást tanusító vegyészeti szereiért.

Sarlay János Szarvas: kitűnő indigójáért és az indigó-ipar fejlesztéseért.

Pataky János Csobád: jeles carmin-indigójáért.

Topits József Budapest: haladást és ujitást tanusító vegyszereiért.

Müller testvérek Budapest: haladást tanusító versenyképes tinta- és pecsétviasz-gyártmányaiért.

Mosch és társa Budapest: haladást, ujitást, jeles műízlést tanusító versenyképes toilette-cikkeiért.

Flesch és Machlup Budapest: haladást és ujitást tanusító versenyképes gyertyái- és szappanaiért.

Koczó Sándor Kecskemét: jó és versenyképes pergamentpapír nagybani készítése-, továbbá kitűnő Grumhof-féle villanytelepeért.

Mókos Károly Cegléd: jó és tiszta vegytani készítményekért és ezek olcsóságáért.

Neubauer Károly Győr: haladást, ujitást és versenyképességet tanusító gyufagyártmányaiért.

Neubauer József Szeged: haladást, ujitást, versenyképességet és jeles műizlést tanusító gyufagyártmányaiért.

Gut Mihály Segesvár: haladást tanusító szénsavas hamanyéleggyártmányaiért.

Wimmer János és fia Pozsony: haladást tanusító pecsétviaszgyártmányaiért.

Rózsa Lajos Budapest: haladást s ujitást tanusító, tisztán és gondosan kezelt vegyi készítményeiért.

Watterich Arnold Budapest: új iparág-, az aether-olajok készítéseért.

Schönwald Ármin Budapest: nagyban gyártott versenyképes pecsétviaszaiért.

Gobetzky József Eszék: haladást tanusító jeles vegyi készítményeiért.

Rozsnyay Mátyás Arad: haladást tanusító jeles vegyi készítményeiért.

Weizskopf Sándor Szeged: haladást és versenyképességet tanusító kocsikenőcs-gyártmányaiért.

b) Emlékezem.

Rákossy István Budapest: fénymázárukért.

Beszédes Gyula D.-Vecse: vegyészeti készítményeiért.

Özv. Herédy Jánosné Horgos: gyógyszereiért.

Dózsay Fáni Szeged: gyógyszereiért.

Adler Mór Baja: gyufakészítményeiért.

11. Műfaragás.

a) Érdemérem.

Wagner János N.-Szeben: haladást tanusító esztergályos-műveiért.

Jausz János F. Ujvidék: haladást, műizlést és ujitást tanusító esztergályos-műveiért.

Ottenreitter J. L. Budapest: haladást és ujitást tanusító esztergályos-műveiért.

Maresch testvérek Budapest: haladást és ujitást tanusító esztergályos-műveiért.

Vajna Antal Nagyvárad: haladást tanusító esztergályos-műveiért.

Gerber Lajos Szeged: haladást tanusító esztergályos-műveiért.

Oehring András Szeged: haladást tanusító esztergályos-műveiért.

Simon Sándor Szeged: haladást tanusító esztergályos-műveiért.

Koncz Gábor Szentcsanak: saját találmányu csapjaiért.

Fekete Bernát Budapest: szép előállításu aranyozott képkereteiért.

b) Emlékérem.

Dékány János H.-M.-Vásárhely: templomi boltozat-mintájáért.

Verók Flórián H.-M.-Vásárhely: templomi boltozat-mintájáért.

Gaál János H.-M.-Vásárhely: függőhid-mintájáért.

Könyves Lajos H.-M.-Vásárhely: függőhid-mintájáért.

Werder András N.-Szeben: esztergályos-munkáiért.

Id. Wagner András N.-Szeben: esztergályos-munkáiért.

Ifj. Wagner András N.-Szeben: esztergályos-munkáiért.

Fieles Károly N.-Szeben: esztergályos-munkáiért.

Fodor Kálmán Sopron: esztergályos-munkáiért.

Hahn János N.-Szeben: esztergályos-munkáiért.

Tomasovszky Albin Szeged: esztergályos-munkáiért.

Hoppel Alajos Pécs: aranyozott képkereteiért.

12. Műipari eszközök és vegyes műipar.

a) Érdemérem.

Weimer Vilmos Budapest: haladást és ujitást tanusító versenyképes távirdai készítményeiért.

M. kir. állami távirdaigazgatás Budapest: haladást, ujitást és műizlést tanusító távirdai berendezéseiért.

Winkler Mór Szeged: nagyban termelt, műizléssel készült versenyképes tájtpipáiért.

Klassohn Antal és fia Budapest: haladást, ujitást s műizlést tanusító vésnöki munkáiért.

Dietze Károly Budapest: haladást tanusító vésnöki munkáiért.

Widra Károly Körnöcbánya: haladást és jóizlést tanusító vésnöki munkáiért.

Rosenbaum J. és fia Kecskemét: haladást, műizlést és ujitást tanusító kövésnöki munkáiért.

Liebel Gyula H.-M.-Vásárhely: érdekes régiség-gyűjteményeért.

b) Emlékérem.

Szegedi iparos-ifjak képző- és segélyző-egylete: kiáll. gyűjteményeiért.

Pfliegler Ferenc Miskolc: festett épület- és butordeszkaíért.

Gróff József Szeged: fafaragványaiért.

Kovács Károly N.-Szeben: látszerészeti műveiért.

Bittó István Szeged: fafaragványaiért.

Kauntz József Segesvár: hamuzsir-készítményeiért.

Sauermann Gyula Budapest: műipari tárgyaiért.

Binder testvérek N.-Szeben: gyümölcs-szeszekért.

XII. CSOPORT.

Közüoktatás. Közművelődés.

a) Érdemérem.

Váry Gellért Vác: művelődéstörténeti munkáiért.

Görög István Budapest: tanszerek gyártása- és terjesztéseért.

Wiesinger Károly Budapest: haladást tanusító jegcemintákért.

Felsmann József Budapest: térképülfüggesztő készüléke- s javított rendszerű padjáért.

Putsch Tóbiás Igló: javított tornászati tanszerekért.

Első ker. állami főreáltanoda Bpest: kitűnő mintázásai- és rajzaiért.

Jausz György Sopron: jeles közoktatási munkálataiért.

Calderoni és társa Budapest: jeles tanszerek gyártásáért.

Gazdasági tanintézet Debrecen: kitűnő tanszereiért.

Török Gábor Debrecen: jeles erdészeti munkálataiért.

VII. ker. állami főreáltanoda Budapest: kitűnő rajzaiért.

Reisz György Budapest: műtörténelmi munkálataiért.

M. kir. közoktatási minisztérium Budapest: kitűnő elemi, polgári és középtanodai különféle tanszereiért és a hazai tanszerkészítés előmozdításáért.

Marosi Mór Szeged: kitűnő kaligrafiai műveért és több tanintézetben föltüntetett szépírászati eredményekért.

Szeged sz. kir. város népiskolái: a város belterületi s különösen tanyai iskoláiban föltüntetett haladásért.

Állami főreáltanoda Szeged: kitűnő rajzai- és az intézet szertárában készült tanszerekért.

Vánky József Szeged: haladást tanusító jegcemintákért.

Főgymnázium Szeged: módszeresen haladó rajzaiért.

Reizner János Szeged: érdekes régi okmánygyűjteményeért.

Löwinger D. József Szeged: az egyszerű és kettős könyvvitel elméletét és gyakorlatát oktató szakmunkájáért.

Polgári fiiskola Szeged: rajzai- és szépírászati munkáiért.

Polgári leányiskola Szeged: a föltüntetett oktatási eredményért.

Iparrajziskola Szeged: az iskola céljának teljesen megfelelő rajzaiért.

II. ker. iparrajziskola Budapest: kitűnő szakrajzaiért.

Vidéky János Budapest: eredeti rajzszenvedély- és egyéb gipszmin-táiért.

Grosz Mór Halas: a héber betűket oktató táblázata- s a nap kör-utját szemléltető rajzáért.

Keméndyné-Drucker Irma nevelőintézete Szeged: rajz- és szépírászati mutatványokért.

Czerkoviczné-Princz Janka nevelőintézete Szeged: rajz- és szépírászati mutatványokért.

Oltványi-féle kath. nőnevelde Szeged: rajz- és szépírászati mutatványokért.

Richter C. W. Sopron: kéziratban levő látszerészeti műveért.

Rostagni Achilles Budapest: a rajzoktatás kitűnő vezetéseért.

Popovits István Ujvidék: közoktatási munkáiért.

b) Emlékérem.

Kegyesrendi ujoncnövelde Vác: önképzési irodalmi munkáiért.

Frank Péter József N.-Szeben: irodalmi műveiért.

Kegyesrendi nagygymnázium Vác: a tanulók rajzai- és munkálataiért.

Kegyesrendi főgymnázium önképző-köre Budapest: munkálataiért.

Brassay József Kolozsvár: kéziratban levő gyümölcsészeti munkájáért.

Krumm Ferenc Károly Ó-Kér: iskolai munkálataiért.

Bellér Péter Zenta: rajzaiért.

Baranyi Adolf Nagyvárád: nyelvészeti munkájáért.

Róm. kath. főgymnázium Kecskemét: a tanulók rajzai- és egyéb munkálataiért.

Ágostai algymnázium Miskolc: különféle iskolai dolgozataiért.

Varga József Derekegyháza: iskolai dolgozatok- és szerelvényekért.

Madarassy László Kecskemét: a jelen századbeli bankjegyek gyűjteményeért.

Állami tanítóképezde Baja: különféle tanszereiért.

Posgay Mihály Szeged: iskolapadjaiért.

Bárdóczky Dániel Szeged: régi érempenzkek gyűjteményeért.

Itezs József Szeged: számoló taneszközeiért.

Ferenczy Alajos Szeged: régi szinlapjaiért.

Farkas Antal Szeged: a „Dugonics-album“ szerkesztéseért.

Nagy Sándor Szeged: a „Dugonics-album“ szerkesztéseért.

Reform. főgymnázium H.-M.-Vásárhely: régi pénzgyűjteményeért.

Hincz János Brassó: különféle szakmunkáiért.

Tanítóképezde Szeged: különféle munkálataiért.

Wagner Nándor Szeged: régi irodalom-műveiért.

Iricz Hermann Orosháza: történelmi becsű rézmetszeteért.

Sperlyák János Szeged: fatenyésztés- és gyógynövényi tárgyaiért.

Oláh-Szilágyi János Szeged: a házi ipar tanításáért.

Mágócsi iskola Mágócs: tanszereiért.

Szabó János Dombegyháza: statisztikai dolgozataiért.

Népiskola Szegvár: különféle dolgozataiért.

Izraelita népiskola Orosháza: rajz- és írásbeli dolgozataiért.

Női háziipar-tanműhely Pozsony: rajzokért.

Állami tanítónőképezde Szabadka: rajzokért.

Kir. jogakadémia Nagyvárad: az intézetet ábrázoló fénykép- és egyéb dolgozatokért.

Plathy István Ungvár: egészségügyi szakmunkáiért.

Kárpáthy Endre Győr: szakmunkáiért.

Tompaháti iskola Tompahát: rajzokért.

XIII., XIV. és XV. CSOPORT.

GAZDASÁGI ES EGYÉB GÉPEK, ESZKÖZÖK, HAJÓZÁSI CIKKEK.

1. Gazdasági gépek és eszközök.

a) *É r d e m é r e m.*

Kühne Ede Mosony: új találmányu vetőgépekért, versenyképes és műizléssel kiállított egyéb gazdasági gépeiért.

Csermelyvölgyi gazd. gépgyár Kassa: haladást tanusító, versenyképes gazd. gépeiért.

Mayer Énok Szombathely: nagyban készített gazdasági gépeiért.

Polgár Péter Makó: versenyképes és nagyban kivitelképes gazd. gépeiért.

Brogle J. és Müller Budapest: versenyképes gazdasági gépeiért.

Strobel, Barris és Kollerich Budapest: verseny- és kivitelképes, jó izléssel készült gazdasági gépeiért.

Wesenauer János Mezőhegyes: versenyképes gazdasági gépeiért.

Gubicz László Budapest: versenyképes és újított gazd. gépeiért.

Röck István Bpest: haladást tanusító és versenyképes gazdasági gépeiért.

Technikai ipartelep Kisszállás: versenyképes gazdasági gépeiért.

Fehér Miklós Budapest: a gazdasági gépek terjesztéseért.

- Keer és Shorten Budapest: olcsó gazdasági gépeiért.
- Nicholson F. Budapest: malomfölszerelések- és rostagyártmányokban tanusított haladás-, versenyképesség- és olcsóságért.
- Valkó Sámuel B.-Csaba: haladást tanusító buzatisztító-gépeiért.
- Patócs István H.-M.-Vásárhely: szilárd és jóízű gazdasági eszközeiért.
- Tóth Sándor H.-M.-Vásárhely: haladást tanusító gazd. eszközeiért.
- Perghe István Nagyvárad: versenyképes gazdasági eszközeiért.
- Marossy József Esztergom: versenyképes gazdasági eszközeiért.
- Czike Ferenc Kőszeg: jóízű gazdasági eszközeiért.
- Hartmann József Budapest: javított gazdasági eszközeiért.
- Rieger András N.-Szeben: versenyképes gazdasági eszközeiért.
- Merger Ádám N.-Szeben: versenyképes gazdasági eszközeiért.
- Maurer András Arad: szorgalommal készült gazd. eszközeiért.
- Bokor Nándor N.-Czenk: haladást tanusító gazdasági eszközeiért.
- Sarkady Ferenc Tiszafüred: gyakorlati kísérlet útján kipróbált saját találmányu gépeiért.
- Eichinger Károly és fia Szeged: újított verseny- és kivitelképes rostáiért.
- Lukáts Zsigmond Urhida: haladást tanusító rostáiért.
- Babó Sándor Halas: szorgalommal készült rostájáért.
- Thury János Budapest: sajátrendszerű ekéiért.
- Csekonics János gróf Zsombolya: haladást tanusító mezőgazdasági eszközeiért.
- Goldzieher Fülöp Budapest: haladást tanusító mozdonyfűtő-készülékeiért.
- Eisele József Budapest: haladást tanusító versenyképes kazánaiért.
- Höcker testvérek Budapest: haladást tanusító kazánaikért.
- Ifj. Pálffy Sándor Szeged: szorgalommal készült szélmalom-min-tájáért.

b) Emlékezem.

- Bagi Károly H.-M.-Vásárhely: ekefej-mintájáért.
- Jancsovics Pál Szarvas: ut-sarabolójáért.
- Csizmazia Kálmán Vésztő: vetőgépeiért.

Borsányi Viktor Debrecen: gazd. gépeiért.
 Giebner Pál N.-Szeben: ekéért.
 Doctorits Sándor Kis-Geresd: hajtó-gépeiért.
 Kovács Károly Kecskemét: minta-ekéjéért.
 Menyhárd István Kistelek: kerékgyártó-cimereért.
 Pigniczky Ferenc és János Kistelek: gazd. eszközeiért.
 Kovács testvérek Budapest: különféle rostákért.
 Andraschek Ferenc Szabadka: gazd. gépeiért.
 Kránitz Ferenc Kistelek: mozgó-gépeiért.
 Haris János Szeged: paprikatörő-gépeiért.
 Vidder Izráel Ungvár: vető-ekéjéért.
 Schuster Károly Fehértemplom: eke- és taligájáért.
 Tóth Károly H.-M.-Vásárhely: kovácsmunkákért.
 Szlavik István Szeged: kovácsmunkákért.

2. Malomszerelvények.

Érdemérem.

Gaupp testvérek Temesvár: malomszerelvényeikért.
 Kronauer Gyula Debrecen: saját találmányu lisztbontó-gépeiért.
 Mayer Vilmos Debrecen: saját találmányu daratisztító-gépeiért.

3. Iparos-szerszámok, eszközök.

a) Érdemérem.

Guist Mihály Versec: saját találmányu bortisztító-gépeiért.
 Jurisich Márton Bpest: versenyképes és haladást tanúsító fuvóiért.
 Pozdech József Bpest: versenyképes és haladást tanúsító fuvóiért.
 Geittner és Rausch Budapest: jóízű és versenyképes tömlőkért,
 tűzoltó-szerelvényeikért, fecskendőkéért s egyéb gazdasági eszközeiért.
 Schuster Ferdinánd Fehértemplom: jóízű szerszámmunkáiért.
 Szladeky Ignác Budapest: haladást tanúsító vas-esztergályosmunkáiért.

Balogh József Kolozsvár: haladást tanusító ablakrajzoló-gépeért.

Spolarich és Svadló Bpest: saját találmányu bortisztító-gépeért.

Aranyi Pál Szeged: jóizlésű szerkovácsmunkákért.

Weisenau Fülöp Budapest: haladást tanusító, versenyképes szer-
számiaiért.

Millacher és Wagner Budapest: haladást tanusító, versenyképes
szódavíz-készülékeiért.

b) Emlékérem.

Schottola testvérek Budapest: borszivattyujokért.

4. M é r l e g e k.

Érdemérem.

Horváth István Miskolc: különféle jeles mérlegeiért.

Schember C. és fiai Budapest: versenyképes nagy mérlegeiért.

Tajtsik Mátyás Kecskemét: versenyképes mérlegeiért.

Schuk és Schlick Budapest: versenyképes hidmérlegeiért.

Bucher Lénárd Ujpest: jóizlést, haladást és versenyképességet
tanusító mérlegeiért.

Galovits József és fia Ujvidék: haladást tanusító mérlegeiért.

Horváth István H.-M.-Vásárhely: haladást tanusító mérlegeiért.

5. K o c s i - i p a r.

a) Érdemérem.

Porst Ferenc Budapest: versenyképes és műizlést tanusító kocsi-
gyártmányaiért.

Reitter István Vác: haladást és jóizlést tanusító kocsigyártmá-
nyaiért.

Bogdán József Budapest: haladást és jóizlést tanusító kocsigyárt-
mányaiért.

Korompay Alajos Budapest: haladást és műizlést tanusító kocsi-
gyártmányaiért.

Kölber testvérek Budapest: versenyképességet és műizlést tanusító kocsigyártmányaikért.

Jaeger József Bpest: műizlést tanusító nyers kocsigyártmányaiért.

Hilger Jakab Zombolya: haladást tanusító kocsijáért.

Schinner és Berleg Baja: haladást tanusító kocsijáért.

Herbich Mihály Szeged: szorgalommal készült kocsijáért.

Mayer Sándor Szeged: szorgalommal készült kocsijáért.

Hajdu János Szentes: haladást tanusító kocsifölszerelvényeiért.

Szűcs Dániel Szentes: haladást tanusító kocsifölszerelvényeért.

Kölber Mihály Szentes: haladást tanusító kocsifölszerelvényeért.

Pálffy Sándor Sopron: versenyképes kocsijaiért.

Molnár Antal Szeged: haladást és műizlést tanusító kocsijaiért.

Hodács János Szeged: jóizlést tanusító kocsivasalásáért.

Kiss Lajos Szeged: jóizlésű kovácsmunkáiért.

Vőneky Pál Szeged: versenyképes talicskáiért.

b) Emlékérem.

Süli Tamás Topolya: kocsijáért.

Módos István Szeged: kocsirugójaért.

Baranyai Menyhért Kecskemét: kocsijáért.

Bódogh Zachariás Kecskemét: kocsirugójaért.

6. Gépöntvények.

Érdemérem.

Pálffy testvérek Szeged: haladást és műizlést tanusító versenyképes gépöntvényeikért.

7. Vizi gépek és eszközök.

Érdemérem.

Havas Sándor Budapest: szilárd kivitelű, haladást és versenyképességet tanusító gépészeti és hajózási eszközeiért.

Jaut J. Budapest: versenyképes vízépitészeti gépeiért.

Klemm István Szeged: új találmányu vizemelő-gépeért.

Prizninszky János Szeged: szorgalommal készített hajómintájáért.

XVI. CSOPORT.

ÁLLATOK.

1. Lovak.

Érdemérem.

Gróf Károlyi Gyula Orosháza: nemes és fényűzési célra kitünően alkalmas faju telivér és félvér lovaiért.

Gróf Károlyi Alajos Mágócs: gazdasági célokra kitünően alkalmas kancalovaiért.

M. kir. földmivelési, ipar- s kereskedelmi miniszterium Budapest: mezőhegyesi, országszerte ismert és használt, tenyésztésre kitünően alkalmas kancalovaiért.

Vojnits Jakab Baja: ménlovaiért.

Zombory András Szeged: ménlovaiért.

Wolford Pál Szeged: ménlovaiért.

Wolford Miklós Szeged: ménlovaiért.

Eördögh János Szeged: ménlovaiért.

Polyakovics Alajos Szeged: ménlovaiért.

Raffai Lajos N.-Lak: kancalovaiért.

Plückling János N.-Szt.-Miklós: kancalovaiért.

Kéri Jakab N.-Szt.-Miklós: kancalovaiért.

Furó Lajos Halas: tenyésztésre alkalmas kancalovaiért.

Sváb Sándor és Károly Csóka: kancalovaiért.

Krausz testvérek Szeged: egy éves csődör-csikóért.

2. Szarvasmarha.

a) Érdemérem.

Velicska Lajos Bábolna: szép fehér bivalyaiért.

Krausz testvérek Szeged: kitünő csontszervezettel bíró és hizékony faju sveici tehénért.

Csekonics János gróf Zsombolya: tenyésztésre nagybecsű tiszta magyarfajú állataiért.

Vojnits Simon Szabadka: tiszta magyarfajú és helyes irányban tenyésztett gulyabeli jószágaiért.

M. kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium Budapest: mezőhegyesi gulyabeli tiszta magyarfajú és tenyésztésre alkalmas állataiért.

Kovács István Halas: szépen kifejlődött tinóiért.

b) Emlékérem.

Hoffmeiszter testvérek Halas: magyarfajú tenyész-állataiért.

Propper Mór Halas: magyarfajú tenyész-állataiért.

Kolosváry István Halas: magyarfajú tenyész-állataiért.

Vajna János Halas: magyarfajú tenyész-állataiért.

Beretkay Antal Szeged: magyarfajú tenyész-állataiért.

3. Birka, juh, kos, kecske.

a) Érdemérem.

Károlyi György gróf Orosháza: tenyész-elektorál-birkáiért.

Brunswick Géza gróf Martonvásár: szép és gyapjudús birkáiért.

Halus József Szegvár: ritka angora-kecskéért.

Podmaniczky Géza báró N.-Kartal: angol keresztezésű gyapjudús és tömöttestű állataiért.

Szedér János Szentés: fésűs gyapju-kosáért.

b) Emlékérem.

Hoffmeister testvérek Halas: kosokért.

4. S e r t é s e k.

a) Érdemérem.

Vetró József Szeged: ritka példányu hizott ártányaiért.

Károlyi György gróf Orosháza: tenyésztésre kitűnően ajánlatos sertéseiért.

Károlyi Alajos gróf Mágócs: tenyésztésre kitünően ajánlatos sertéseiért.

Purgly János Tompahát: tenyésztésre kitünően ajánlatos sertéseiért.

Sváb Sándor és Károly Csóka: kitünő szép és tenyésztésre alkalmas sertéseiért.

b) Emlékérem.

Lantos János Szentcsanak: ritka termékenységű disznóiért.

Kohner Henrik Kocsorhát: jeles tenyész-állataiért.

AZ OSZTRÁK ÁLLAMVASUTTÁRSULAT KIÁLLI- TÁSÁNAK BIRÁLATA:

Érdemérem.

Kitünő erdőtermények- és nehezebb faipari készítményekben tanusított haladás-, nagy versenyképesség-, nagyban gyártás- és kivitelképességeért.

Resicai és a többi bányatermékeiben tanusított nagy haladás-, nagyban termelés- és versenyképességeért.

Versenyképes lisztért.

Tiszta kezelésű fehér burgundi boraiért.

A vasgyártás nagyban üzése- és ez iparágban verseny- és kivitelképességeért.

Kitünő mángorolt rezeiért.

Ritka herbárium- és erdőstatistikai táblázataiért.

A resicai és aninai gépgyártmányok szilárdsága-, haladása-, verseny- és kivitelképességeért.

MUNKÁS-ELISMERŐ-OKMÁNYOKAT NYERTEK:

Nagy Márton cipész-szabász Szeged.

Paczolay Sándor lábbeli-segédmunkás Szeged.

Niklós Antal appreteur Budapest.

Manácska János szabó-segéd Szeged.

Bernát Sándor szabó-segéd Szeged.

Holicsko István szabó-segéd Szeged.
Aschmann Károly kalapos-segéd Budapest.
Siplai József kalapos-segéd Budapest.
Beinstingel József kalapos-segéd Budapest.
Kramer Karolin kalapos-segéd Budapest.
Tóth Sándor kalapos-segéd Szeged.
Weisz Alajos aranyozó-segéd Budapest.
Havran Károly lakatos-segéd Szeged.
Nigrényi Lajos lakatos-segéd Szeged.
Kovács Mihály késes-segéd Szeged.
Herpka Károly gyárvezető Budapest.
Rosenauer Rezső lakatos-segéd Budapest.
Schöpching Samu késes-segéd Szeged.
Klár József iparos-segéd Budapest.
Schembera Vencel iparos-segéd Budapest.
Rác György iparos-segéd Budapest.
Malek Emil iparos-segéd Budapest.
Kraktusz Péter bádogos-segéd Szeged.
Fischthaler József gépfaragó-segéd Sopron.
Kupfer Nándor ékszerész-segéd Budapest.
Náderer Rudolf ékszerész-segéd Budapest.
Krausz Lajos posztógyárvezető Sopron.
Hoffmann János cipész-segéd Sopron.
Hiernschrodt Sándor rézműves-segéd Sopron.
Máár János cipész-segéd Sopron.
Ifj. Seltenhofer Frigyes gépész Sopron.
Pálffy Kálmán lakatos-segéd Sopron.
Fagler Adolf rézüöntő-segéd Szeged.
Fagler Ede rézüöntő-segéd Szeged.
Schrott Károly bőröndös-segéd Budapest.
Flanyek Ede szijgyártó-segéd Budapest.
Neugebauer Nándor szijgyártó-segéd Budapest.
Reitter Ede bőröndös-segéd Budapest.
Stagel József gépvezető Budapest.
Erben József iparos-segéd Budapest.

Bucher Oszkár műlakatos-segéd Budapest.
Schleiss Antal Budapest.
Fuchs Gábor Budapest.
Schimmelburg Fülöp fecskendő-készítő Budapest.
Czenkel Antal malomkészítő Budapest.
Darnóczy Ferenc Budapest.
Balázs János Budapest.
Ivanovics István kovács-segéd Budapest.
Békésy Sámuel kovács-segéd Szeged.
Kokes József vas-esztergályos Szeged.
Cserny József vasöntő Szeged.
Denisch Ferenc gépmunkás Kassa.
Csiszervszky Károly gépmunkás Kassa.
Balkay József munkavezető Eger.
Udvardy Mihály Szeged.
Borbács István mérlegkészítő Budapest.
Kleinmann Frigyes nyomdavezető Szeged.
Koncsek Sándor nyomdai gépmester Szeged.
Fries Jakab betűszedő Szeged.
Szandaváry Ede betűszedő Szeged.
Hochecker Lipót cukrász-segéd Budapest.
Gübel Mátyás Budapest.
Bayer N. Budapest.
Rendek Sándor kádár-segéd Szeged.
Vinczer Dániel kádár-segéd Szeged.
Herbek József Budapest.
Meszits Antal Budapest.
Deák István lakatos-segéd Székesfehérvár.
Schild Sándor fényképész Budapest.
Mártin N. Budapest.
Agócs Lajos köteles-segéd Szeged.
Lajos György gyárvezető Szeged.
Rózsa János köteles-segéd Szeged.
Keller Jakab vas-esztergályos.
Róka László géplakatos Szeged.

ELISMERŐ-OKMÁNYOKAT NYERTEK:

Böttger Emilia k. a. Szeged: a kiállítás kézimunka-csoportjának rendezésében való tevékeny részvételeért.

Matay Lujza k. a. Szeged: a kiállítás kézimunka-csoportjának rendezésében való tevékeny részvételeért.

Vass Mátyás Szeged: nyelv- és számtani dolgozatok s a kézimunka, mint a földrajztanítás segédeszközének oktatásáért.

Nagy Ferenc Szeged: nyelv- és számtani dolgozatok sikeres tanításáért.

Ferenczi János Szeged: nyelvtani dolgozatok sikeres tanításáért.

Czimer János Szeged: próbairások és nyelvtani dolgozatok sikeres tanításáért.

Kövessy Gyula Szeged: nyelvtani dolgozatok sikeres tanításáért.

Iczés József Szeged: a számtan sikeres tanításáért.

Nemecskay István Szeged: próbairások sikeres tanításáért.

Arleth Ferenc Szeged: népiskolai rajzok sikeres tanításáért.

Tombácz János Szeged: a rajz sikeres tanításáért.

Sáry Mátyás Szeged: iskolai rajzok- és próbairásokért.

Marbach Jenő Soprony: a kiállítási érdekeknek a sajtó útján való képviseléseért.

Pató János Kassa: kitartó szorgalma- és szép képzettségeért.

KÜLÖNÖS ELISMERÉSBEN RÉSZESÜLTEK:

I. A hazai bor- és szesz-ipar előmozdításáért.

Érdemérem.

Eöry Tivadar, az erdélyi pinceegylet igazgatója Kolozsvár: az erdélyi borkivitel emelése körül szerzett érdemei elismerésül.

Fromm Antal keresk. képviselő Budapest: a magyarhoni borkivitel előmozdítása körül szerzett érdemeiért.

Schnabel Gyula gyáros Oravica: a szilvórium-termelés és kivitel előmozdítása körül szerzett érdemei elismerésül.

Adler Károly szeszgyár-igazgató Budapest: a liqueurgyártás emelése körül szerzett érdemei elismeréséül.

Treitz Ferdinánd, a gyártelep igazgatója Szeged: a honi szeszgyártás és kivitel előmozdítása körül szerzett érdemei elismeréséül.

II. A kiállítás sikeresítése körüli kiváló érdemeiért.

Érdemérem.

Simonyi Lajos báró, a kiállítás protectora, Budapest.

Szeged szab. királyi város köztörvényhatósága.

Dáni Ferenc kiállítási elnök, Szeged.

Bakay Nándor végreh. biz. elnök, Szeged.

Pálffy Ferenc polgármester, Szeged.

Dr. Szabóky Adolf, a kiállítási biz. elnöke, Budapest.

Reizner János kiállítási biz. jegyző, Szeged.

Rainer Ferenc kiállítási pénztárnok, Szeged.

Bódvai Pál kiállítási ellenőr, Szeged.

Nigrényi Pál végreh. biz. alelnök, Szeged.

Demkó János, a budapesti kiáll. biz. jegyzője, Budapest.

Gelléri Mór kiállítási titkár, Szeged.

III. A kiállítás sikeresítése körüli tevékenységükért.

É r d e m é r e m.

Auer József Szeged.

Áchim János B.-Csaba.

Balás Zsigmond Bécs.

Barré Adolf Bécs.

Balogh Ferenc Szeged.

Basch B. L. Szeged.

Bartóky László B.-Csaba.

Bárvárt Károly Budapest.

Békésmegyei gazdas. egyesület
B.-Csaba.

Bresson György Bécs.

Bresson Lipót Bécs.

Benigni Sámuel Kolozsvár.

Csepreghy János Budapest.

Csermelényi Iván Szeged.

Csiszár József Szeged.

Czerkovitz-Prinz Janka Szeged.
 Dáni József Orosháza.
 Dörner Mihály Szeged.
 Falk Zsigmond Budapest.
 Fluk Ferenc Szeged.
 Fischer Lajos Budapest.
 Fendt Antal Szeged.
 Fertig Sándor Szegszárd.
 Felmayer János ifj. Szeged.
 Gazdasági egyesület Halas.
 Golyósy Gusztáv Szeged.
 Garzó Imre H.-M.-Vásárhely.
 Grell Mór Temesvár.
 Görög István Budapest.
 Hoffer Endre Szeged.
 Humay István Szeged.
 Izraelita nőegylet Szeged.
 Ipartársulat Szeged.
 Iparoskör Szeged.
 Iparegylet Segesvár.
 Ipar- és polgári egyesület N.-Szeben.
 Iparos-íjűségi egyesület Szeged.
 Jausz J. F. Ujvidék.
 Jótékony nőegylet Szeged.
 Kecskemét sz. k. város hatósága.
 Kappesz Károly Szeged.
 Kovács Albert Szeged.
 Kéry János Szeged.
 Kaul Márton Szeged.
 Kőrösy Antal Szeged.
 Kemény Nándor Szeged.
 Keméndyné Drucker Irma
 Szeged.
 Kiefer Godofréd Szeged.
 Kopfgartner Károly Anina.

Klemm István Szeged.
 Kovács István Szeged.
 Kühnel Ignácné Budapest.
 Katona Zsigmond Kecskemét.
 Kulcsár Károly Miskolc.
 Lichtenberg Mór Szeged.
 Lemle Miklós Szeged.
 Lichtenegger Gyula Szeged.
 Löwinger D. József Szeged.
 Maderspach Lajos.
 Magyar Gábor Szeged.
 Málík József Szeged.
 Molnár Gábor Szeged.
 Molnár János Szeged.
 Mozsay Károly Szeged.
 Marosi Sámuel Szeged.
 Marosi Mór Szeged.
 Mudrony Soma Budapest.
 Naszluhác Pál Szeged.
 Obláth Lipót Szeged.
 Oehring András Szeged.
 Orsz. m. iparegyesület Budapest.
 Pap Ignác Szeged.
 Pálffy János Szeged.
 Priváry Pál ifj. Szeged.
 Pap István Szeged.
 Posner K. L. Budapest.
 Ráth Károly Budapest.
 Radvány István Miskolc.
 Rainer Károly Szeged.
 Roha Benedek Steyerdorf.
 Richter C. W. Sopron.
 Rendőri hivatal Szeged.
 Reschner Lajos N.-Szeben.
 Strübl József Szeged.

Schuk Náthán Budapest.
 Schütz Antal Szeged.
 Scheinberger Antal Szeged.
 Schlauch Károly Szeged.
 Salamon Zsigmond Szeged.
 Szűcs Ferenc Szeged.
 Schwing P. C. J. Resica.
 Steger Adolf Oravica.
 Steinacker Ödön Budapest.

Tóth János Szeged.
 Taschler József Szeged.
 Váry-Szabó István Halas.
 Volny József Budapest.
 Veszely Ferenc Szeged.
 Vorreith János Oravica.
 Werner Ottó Pécs.
 Zimmermann Henrik Szeged.

IV. A kiállítás körüli tevékenységükért.

Emlékezem.

Apró István Szeged.
 Churany Károly Bogsán.
 Engel Rudolf Resica.
 De Foutbonne Henrik Moldova.
 Ginzkey József Oravica.
 Heinbach G. Ádám Dognácska.
 Husz Sámuel.
 Heinrich Károly Resica.
 Hamerák Jenő.
 Hedbávný J. Bécs.
 Kabók Imre Szeged.
 Kalusay Frigyes Resica.
 Kraul Ede Temesvár.
 Marka Gregor Steierdorf.
 Maderspach Alfréd.
 Pohl Ferenc Oravica.

Pohl János Oravica.
 Rupprecht János Resica.
 Schmidt Rudolf Anina.
 Szabó László Resica.
 Scholz Károly Resica.
 Stosius G. A. Bécs.
 Schreiber Leó Bogsán.
 Späth Ferenc Resica.
 Szekula József Szeged.
 Virág József Szeged.
 Wegmann Ferenc Szeged.
 Watzlavik Lajos Anina.
 Vostry A.
 Weinberger Izsó Bécs.
 Zwolenszky József.

A

KIÁLLITOTT CIKKEK

MINŐSÉGÉNEK FELTÜNTETÉSE

A BIRÁLATOK SZEMPONTJÁBÓL

GELLÉRI MÓRTÓL.

[illegible]

A kiállított cikkek		É r d e m é r e m								Emlékérem
		jóságért, jelességért, kitünőségért	haladásért	műizlésért	versenyképességért	nagybani termelés- vagy kivitelképességért	izlésért és versenyképességért	haladás-, izlés- és verseny- képességért	haladás-, izlés-, verseny- és kivitelképességért	
III. csoport.										
1. Szappan- és rokonmenetek . . .	10	—	—	2	1	—	—	—	13	1
2. Mezőgazdasági term. és félkészítm.	99	—	—	1	7	—	1	—	108	116
IV. csoport.										
1. Lisztipar	3	—	—	5	8	—	—	—	16	—
2. Élelmi szerek	39	—	1	5	—	4	—	—	49	14
3. Különfélék	3	—	—	2	—	—	—	—	5	4
V. csoport.										
1. Borok	73	—	—	1	9	—	1	—	84	80
2. Szeszek	25	—	—	10	5	—	—	—	40	17
V. csoport.										
1. Kék- és selyemfestő-ipar . . .	2	—	—	5	—	1	1	1	10	1
2. Különfélék	4	1	1	6	—	—	2	—	13	16
3. Nehezebb gyapjuszövő-ipar . .	3	—	—	21	—	—	1	1	26	1
4. Szőtt- és kötött-árúk	4	—	—	2	—	—	—	—	6	—
5. Szabó-ipar	20	—	9	2	—	2	2	—	35	8
6. Lábbeli-ipar	28	3	6	9	—	1	1	—	48	29

A kiállított cikkek

É r d e m é r e m

Emlékérem

VIII. csoport.

1. Lakatos-árúk
2. Kovácsmunkák
3. Műlakatos-, műszerkovács- és szer-
szám-árúk
4. Késmunkák
5. Vasbutor
6. Vasgyártás és üntvények
7. Vaslemez

IX. csoport.

1. Rézmű-árúk
2. Tűzoltószeretek
3. Harangok
4. Bádógosmunkák
5. Műbádógos-árúk
6. Ötvös-ipar
7. Látszerészet
8. Templomi szerek
9. Vegyesek

jóságért,
jelességért,
kitűnőségért

haladásért

műfizlésért

versenyképes-
ségértnagybani ter-
melés- vagy
kivitelképes-
ségértizlésért és
versenyképes-
ségérthaladás, izlés-
és verseny-
képességérthaladás, izlés,
verseny- és
kivitelképes-
ségért

összesen

—

9

3

7

—

—

—

—

19

14

—

2

—

—

—

—

—

2

5

2

6

2

4

—

1

—

—

14

7

—

5

1

—

—

—

—

7

2

—

2

—

—

—

—

—

—

7

3

—

2

—

—

—

—

—

—

2

1

—

1

6

—

—

1

2

—

9

1

—

—

—

—

—

—

—

—

1

—

—

—

—

—

—

—

—

—

47

9

A kiállított cikkek	É r d e m é r e m									Emlékérem
	jóságért, jelességért, kifűnőségért	haladásért	műizlésért	versenyképes- ségért	nagybani ter- melés- vagy kivitelképes- ségért	izlésért és versenyképes- ségért	haladás-, izlés- és verseny- képességért	haladás-, izlés-, verseny- és kivitelképes- ségért	összesen	
XII. csoport. Közkutatás, közművelődési tárgyak .	30	2	—	—	—	—	—	—	32	36
XIII., XIV. és XV. csoport.										
1. Gazdasági gépek és eszközök .	7	7	2	10	3	3	—	2	34	17
2. Malomszerelvények	3	—	—	—	—	5	—	—	3	—
3. Iparos-szerszámok és eszközök .	2	2	2	—	—	—	—	—	11	1
4. Mérlegek	1	2	—	3	—	2	1	—	7	—
5. Kocsi-ipar	2	2	3	2	—	1	7	—	18	4
6. Gépöntvények	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
7. Víz gépek és eszközök	2	—	—	1	—	1	1	—	4	—
XVI. csoport.									78	22
1. Lovak	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—
2. Szarvasmarha	—	—	—	—	—	—	—	—	6	5
3. Birkafélék, kecske	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1
4. Sertések	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2
Osztrák államvasutársulat	3	—	—	1	—	—	—	4	28	8

Munkás-elismerő-okmány kiadatott . . . 76 db.

Elismerő-okmány kiadatott 14 „

Összesen . . . 90 db.

Különös kitüntetésben részesültek:

a) Érdemérem.

1. A hazai bor- és szesz-ipar előmozdításáért . . . 5

2. A kiállítás sikeresítése körüli kiváló érdemekért . . . 12

3. A kiállítás sikeresítése körüli tevékenységükért . . . 107

Összesen . . . 124

b) Emlékérem.

4. A kiállítás körüli tevékenységükért 62

I.

ÖSSZEES KIUTATÁS.

Csoportok szerint	É r d e m é r e m								Emlékérem	Összesen	
	jóságért, jelenségért, kitűnőségért	haladásért	műizlésért	versenykép- ségért	nagybani ter- melés- vagy kivitelkép- ségért	izlésért és versenykép- ségért	haladás-, izlés- és verseny- képességért	haladás-, izlés-, verseny- és kivitelkép- ségért			
I. csoportban	6	1	3	6	2	—	4	2	24	12	36
II. „	21	1	7	11	3	5	4	—	52	23	75
III. „	109	—	—	3	8	—	1	—	121	117	238
IV. „	45	—	1	12	8	4	—	—	70	18	88
V. „	98	—	—	11	14	—	1	—	124	97	221
VI. „	105	6	21	65	3	11	11	5	231	149	380
VII. „	49	5	33	18	2	8	—	—	204	233	437
VIII. „	3	24	7	11	3	1	2	1	52	29	81
IX. „	12	1	14	7	—	8	5	—	47	9	56
X. „	5	—	2	17	6	2	—	—	32	12	44
XI. „	21	77	29	13	—	6	10	—	158	43	201
XII. „	30	2	—	—	—	—	9	—	32	36	68
XIII. „	17	13	7	16	3	11	—	2	78	22	100
XIV. és XV. csoportban	—	—	—	—	—	—	—	—	28	8	36
XVI. csoportban	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	8
Osztórák államvasutttársulat	3	—	—	1	—	—	—	4	124	32	156
Különös kitüntetések	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen									1375	850	2225

Munkás-elismerő okmány . 76 } 90
Elismerő okmány 14 }

Munkás-elismerő okmány 76
 Elismerő okmány 14 } 90

II.

ÖSSZEES KIMUTATÁS.

Kitüntetést nyertek	C s o p o r t o k													Összes okmá- nyok	Összes érmek	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII XIV XV			Ösztr. állam- vasút
1. Érdemérmeket:																
a) jószág-, jelesség- és ki- tünőségért	6	21	109	45	98	105	49	3	12	5	21	30	17	—	3	594
b) haladásért	1	1	—	—	—	6	5	24	1	—	77	2	13	—	—	134
c) műizlésért	3	7	—	1	—	21	33	7	14	2	29	—	7	—	—	144
d) versenyképességért	6	11	3	12	11	65	18	11	7	17	13	—	3	—	1	178
e) nagybani termelés- és kivitelképességért	2	3	8	8	14	3	2	3	—	6	—	—	3	—	—	52
f) műizlés- és versenyké- pességért	—	5	—	4	—	11	8	1	8	2	6	—	11	—	—	56
g) haladás-, műizlés- és versenyképességért	4	4	1	—	1	11	—	2	5	—	10	—	9	—	—	47
h) haladás-, műizlés-, ver- seny- és kivitelképes- ségért	2	—	—	—	—	5	—	1	—	—	—	—	2	—	4	14
2. Emlékérmeket	12	23	117	18	97	149	233	29	9	—	43	36	22	8	32*	850
3. Különös kitüntetést (ér- demérem)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	124
4. Elismerő munkásokm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	76
5. Elismerő okmányt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
Összesen																2225
																90

* E 32 emlékérem a különös kitüntetések rovatába esik, de ide vettük, mivel az illető rovatban az érdemérmek közé — mint emlékérmek — fűl nem vehetők.

KÉRELEM ÉS ÉRTESÍTÉS

A FOGYASZTÓ-KÖZÖNSÉGHEZ

GELLÉRI MÓR-TÓL.

Midőn az előbbieken vázlatát nyújtottuk az 1876-ik évi országos ipar-, termény- és állatkiállítás kiváló eredményeinek, különös sulyt fektettünk arra, hogy az azon bemutatott iparágak minőségéről is kellő tájékozottság nyujtassék, miért is a bírálati statisztikában részletesen tüntettük föl a szakértők véleményét, illetve bírálatát az egyes bemutatott cikkekre nézve.

Azon iparágakról, melyeknek fejlődéséről eddig a hazai fogyasztó-közönség nem birt kellő tájékozottsággal, talán e könyv által megnyerheti a kellő értesítést, amennyiben egyes iparágakra nézve a termelők neveit és azt is megtudhatja, hogy ezen termelők közül a bíráló-bizottság melyiket melyik szakra nézve tüntetett ki leginkább — természetesen — a kellő érdem szerint.

E könyv célja tehát egyuttal odairányul, hogy a hazai terményeknek a fogyasztó-közönség között való terjedését lehetőleg előmozdítsa.

Nem kell ujjal mutatnunk azon rendkívüli fontosságra, mely a hazai iparágaknak belterjes fejlődéséből keletkezik, hiszen mivel kivitelre még alig, vagy csak igen kis mértékben számíthatunk, ugyszólván a belterjes fejlődéstől függ iparunk általános emelkedése.

Ez irányban tehát méltán elvárhatjuk a hazai társadalom tagjaitól, hogy iparunk érdekében vámsorompókat huznak házuk tájkára és előnyt nyujtanak a hazainak mindabban, ahol ez előnyt már eddig is kiérdemelte, vagy némi támogatás után kiérdemelheti.

Az egyes iparágakra vonatkozólag a fővárosra és környékére nézve az „Országos magyar iparegyesület“ (Budapest, országut 10. sz.), Szegedre és a kiállításon képviselt vidékekre nézve a „Szegedi ipartársulat“ (Szeged, Dugonics-tér) a legszivesebben nyujt mindennemű fölvilágosítást.

Szeged, 1877. ápril 10-én.

Gelléri Mór,

az ipartárs. titkára.

ANYAGI EREDMÉNYEK.

K I A D Á S O K.

	Frt	Kr.
Titkári tiszteletdíj	600	—
Díjnokoknak	300	—
Iroda-gondnokoknak	125	—
Posta- és iroda-költségekre	470	—
Nyomtatványokért	3067	90
Szépírászati munkákért	155	32
Építkezések- és anyagokért	12991	63
Asztalosmunkákra	704	88
Érmekért	1397	68
Cégfestési munkákért	136	50
Üveges-munkákért	188	40
Mázoló-munkákért	127	97
Napszámosok, örök, felügyelők	3071	13
Fuvarra és efélére	481	13
Kárpitos-munkákra	34	70
Biztosításért	76	22
Jelvényekért	52	50
Szövetért (kárpitozásokra, sat.)	1123	48
Vízvezetési költségekre	61	10
Sorsjátéki kiadások	372	25
Eladott borokért visszafizettetett	140	33
Kártérítések fejében	243	34
Kisebb vegyes kiadások	788	18
Egyenlegül: tiszta nyereség	13883	48
	40594	34

Felülvizsgálták és rendben találták:

Bódvai Pál,

ellenőr.

Rainer Ferenc,

pénztárnok.

Gelléri Mór,

kiáll. titkár.

Z Á R S Z Ó.

em uj, amit mondani fogok, csak összegezni akarom az indokokat, melyek jelen emlékkönyv kiadására a szerzőket ösztönözték.

Az emberi tökéletesedés útja a fokozatos fejlődésen, a lépcsőzetes tanúságon halad; a tudás alapját sok százados, mondhatni ezredéves tapasztalás képezi.

Noha a mult idő szellemi küzdelmeinek fönnhagyott drága emlékeire a mai kor emberei, még bizonyos szerénység mellett is, gyakran mosolyogva néznek le korszabta szellemi fejlődöttségük magaslatáról, mindamellet — és éppen ezért — szeretjük hinni: hogy eljön az idő, midőn a mi szerény küzdelmeink gyarló eredményét egy magasabb korszak jogosítva leend jószándéku mosolylyal szemlélni. Az emberiség általános ügyének érdekében ezt kell hinnünk és remélnünk. Engedje a szellemiség fölénye, hogy ugy legyen!

Azonban a legközelebbi kor, magunk s a közjó érdekében küzdő hagyományosaink, elsőfoku utódaink, a folyó század emberei utalva lesznek: küzdelmünk előnyeit és hátrányait, fényes árnyoldalait szemlélve, a haladás láncolatát föntartandó közmunkálkodásunk eredményét alapul fogadni.

A humánus irányt az anyagiias érdekekkel kiegyeztetni hivatott jelenkor, az öntudatos munkát és polgári hasznót kereső embert minden lépten-nyomon figyelmezteti magasabb hivatására, embertársai iránti nemes kötelmeire s nem hagyja megfélekedezni

kettős föladatáról: hogy élte emberi legyen, hogy az élet fája a hívők lelkén magasbra nőhessen.

Ezért minden nevezetesebb közmunkássági mozzanatnak kell, hogy emléke, hű képe legyen.

Ha erre általános emberiségi szempontokból létoki szükség van: mentül nagyobb szüksége van ilyesmire egy rokontalan, sokat hányatott nemzetnek?!

Annyira bevagyunk ékelve a nyugoti előhaladt népek közé, annyira torkában vagyunk óriás harcaiknak, hogy miként egykor a kereszténység harcaiban, úgy ma nagy anyagi csatáikban okvetlen osztoznunk kell; sőt nemcsak osztoznunk kell abban, de annak előharcosaivá kell lennünk, azt tovább kell terjesztenünk; mert csak így tölthetjük be emberi hivatásunkat s csak így menthetjük meg nemzetünket az enyészettől.

Ha kijöttünk Ázsiából s ennyire előre merészkedtünk Európában hatolni, s ha már egy ezredévet áldoztunk legjobbjaink vérével szentelt földünk megvédésére és oly nehéz harcokat fogadtunk el ez érdemben, ezt az utolsót, mely a béke harca, kell hogy emberileg átküzdjük.

Hosszu leend ez, mint nemzetünk jövő élete; s itt is győznünk vagy halnunk kell!

A harc a szellemi s anyagi csatározás terén megkezdett, folytatása kell, hogy következze!

A jelen kiállítás csak egy előrsi csata volt, ezután nagyobb döntő ütközeteknek kell következniök, hogy nemzetünk a termelés terén elfoglalhassa azon tért, melyet fogyasztási igényei megkövetelnek.

Ehez ugyan becsületes, bölcs, bátor, sasszemű kormányférfiak is kellenek; de hogy ez is meglehessen, ahhoz öntudatos nemzet, akaraterős nép kell, melynek e téren is tapasztalatai legyenek.

Ilyen tapasztalatok koszorújához egy szerény levelkét tűz e könyv. Adja hát nemzetünk őrszelleme, hogy hagyományosaink eredménynyel használják, egyéb tanúságaik között, ezen igénytelen emlékkönyvet is, s hogy mentől hamarabb magasbról mosolyogva nézzenek le az első ilyenemű törekvésekre.

A számadatok, legyenek bármilyen régiek és szerények, bizonyos értékkel birni örökre hivatva vannak.

Bakay Nándor.

TARTALOM.

	Lap.
Bevezető szavak. <i>Bakay Nándor-tól</i>	3
Szabályzatok	9
Bizottságok	20
Iroda	31
Megnyitás:	
<i>Dáni Ferenc</i> , kiállítási elnök, üdvözlő beszéde	35
<i>Simonyi Lajos</i> báró, fővédnök, megnyitó beszéde	38
A kiállítás általános ismertetése. <i>Gelléri Mór-tól</i> .	
I. Történeti rész	43
II. Részletes ismertetés	47
III. Hiányok	69
IV. Előnyök	78
V. Iparviszonyaink	83
Ipartörténeti adatok. <i>Dr. Szabóky Adolf-tól</i> .	
Résztevők csoportonként	103
Résztevők városok és helységek szerint	191
Résztevők polgári állás és foglalkozás szerint	255
Bírálati statisztika. <i>Gelléri Mór-tól</i> .	
Csoportok és szakmák szerint	265
Az iparágak minőségének föltüntetése a bírálatok szempontjából	357
Kérelem és értesítés a fogyasztó-közönséghez <i>Gelléri Mór-tól</i>	369
Anyagi eredmények. Zárszámadás	373
Zárszó. <i>Bakay Nándor-tól</i>	377

